

Haninge
kommun

Kommunfullmäktiges protokoll

2017-03-06

Plats och tid Skärgårdssalen
Måndag 2017-03-06, kl. 16.00–21.20

Beslutande Kenneth Forsberg, ordförande (S)
Sahir Drammeh, 1:e vice ordförande (MP)
Marietta de Pourbaix-Lundin, 2:e vice ordförande (M)
Meeri Wasberg (S)
Sepideh Erfani (S), § 34-61
Göran Svensson (S)
Åsa Westlund (S)
Anders Nordlund (S)
Maria Fägersten (S)
Mikko Svensson (S)
Annett Haaf (S)
Göran Eriksson (S)
Jaan Ungerson (S)
Joakim Spångberg (S), § 33-61
Tomas Jensen (S)
Margareta Bernhardsson (S)
Christer Erlandsson (S)
Marina Andersson (S)
Linda Wilén (S)
Jorge Galvéz (S), § 33-61
Martina Mossberg (M)
Michael Fridebäck (M)
Sven Gustafsson (M)
Sedat Dogru (M)
Sara Sixten (M), § 34-61
Marin Tomic (M), § 37-61
Kristoffer Eriksson (M)
Gilbert de Wendel (M)
Birgitta Karlfeldt (M)
Daniel Lassnäs (M)
Kjell Larsson (M)
Bernt Strömberg (SD)
Yvonne Forsberg (SD), § 34-61
Kennerth Valtersson (SD)
Christian Lindefjärd (SD)
Eva Manners (SD)
Mehmet Coksürer (MP)

Tobias Hammarberg (L)
Kristina Hallberg (L), § 30-40, 47-48
Kjell Bjerrehorn (L)
Pia Lublin (L), § 30-40, 47-48
Nafi Cilgin (V)
Samuel Skånberg (V)
Tove Ovsiannikov (V)
Petri Salonen (C)
Ulla-Britt Öhman (C)
Mattias Bernhardsson (RS)
Lina Rigney Thörnblom (RS)
Anna Ragnar (-)
Marianne Reinemar (-), § 34-61

Madeleine Palmgren (S), tjänstgörande ersättare för Sepideh Erfani (S), § 30-33
Gunnel Trelje (S), tjänstgörande ersättare för Joakim Spångberg (S), § 30-32
Maria Levin (S), tjänstgörande ersättare för Ann-Christine Erlandsson (S)
Birgitta Malm Pettersson (S), tjänstgörande ersättare för Latifa Larbi (S)
Kent Johansson (S), tjänstgörande ersättare för Jorge Galvéz (S), § 30-32
Sadik Akan (M), tjänstgörande ersättare för Alexandra Anstrell (M)
Fazil Göker (M), tjänstgörande ersättare för Sara Sixten (M), § 30-33 samt för Pernilla Kjellin (M), § 34-61
Lars Lindholm (M), tjänstgörande ersättare för Marin Tomic (M), § 30-36
Lennart Törnberg (M), tjänstgörande ersättare för Joakim Goding (M)
Inger Granberg (M), tjänstgörande ersättare för Mats Mattsson (M)
Henry de Wendel (M), tjänstgörande ersättare för Mikael Kjellin (M)
Eva Karlsson (SD), tjänstgörande ersättare för Yvonne Forsberg (SD), § 30-33 samt Dennis Askling (SD), § 34-61
Ahmet Ugan (MP), tjänstgörande ersättare för Johan Svensk (MP)
Birgitta Ahlgren (MP), tjänstgörande ersättare för Marianne Reinemar (-), § 30-33
Gustav Klockhoff (L), tjänstgörande ersättare för Pia Lublin (L), § 41-46, 49-61
Åsa Radne (L), tjänstgörande ersättare för Kristina Hallberg (L), § 41-46, 49-61
Suzanne Enman (KD), tjänstgörande ersättare för Joachim Krylborn (KD)
Berith Jansson (KD), tjänstgörande ersättare för Marie Litholm (KD)

Ersättare   Anders C Lindberg (S)
                    Raymond Svensson (C)
                    Elisabet Sandberg (C)

ANSLAG/BEVIS

Justeringen av kommunfullmäktiges protokoll tillkännages genom anslag. Datum då anslaget sätts upp och tas ned framgår nedan.

Beslutande organ	Kommunfullmäktige
Sammanträdesdatum	2017-03-06
Datum då anslaget sätts upp	2017-03-08 avseende § 53-55 (omedelbara justeringar) 2017-03-16 avseende § 30-52, 56-61
Datum då anslaget tas ned	2017-03-30 avseende § 53-55 (omedelbara justeringar) 2017-04-07 avseende § 30-52, 56-61
Förvaringsplats för protokollet	Kommunstyrelsens kansli
Underskrift	<hr/> Rebecca Band, sekreterare

Innehållsförteckning

	Ärende	Sida
§ 30	Kungörelse.....	9
§ 31	Justering	10
§ 32	Ledamöternas frågestund.....	11
§ 33	Möjligheten till heltidsarbete för anställda som så önskar, minoritetsåterremitterat ärende.....	12
§ 34	Antagande av biblioteksplan Haninge kommun 2017-2021, bordlagt ärende	20
§ 35	Motion från Samuel Skånberg (V) om förbud mot vilda djur på cirkusar i Haninge kommun, bordlagt ärende	23
§ 36	Motion från Pia Lublin (L) om airdome till Rudan, bordlagt ärende	27
§ 37	Motion från Tobias Hammarberg (L) Från bidragstagare till bidragande, bordlagt ärende.....	29
§ 38	Motion från Kennerth Valtersson (SD) om att öppna ett aktivitetshus för äldre och ungdomar på Muskö, bordlagt ärende	32
§ 39	Motion från Christian Lindefjärd (SD) om att införa en förberedelseskola på prov i kommunen, bordlagt ärende	35
§ 40	Motion från Christian Lindefjärd (SD) om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge, bordlagt ärende	37
§ 41	Motion från Samuel Skånberg (V) om kollektivavtalsliknande villkor i upphandling, bordlagt ärende	40
§ 42	Motion från Pia Lublin (L) om stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar, bordlagt ärende	43
§ 43	Motion från Marie Litholm (KD) om att utreda förutsättningarna för att möjliggöra bostäder vid fastigheten Söderbymalm 3:241, bordlagt ärende.....	46
§ 44	Motion från Joachim Krylborn (KD) om byggande av ungdomsbostäder på fastigheten Söderbymalm 3:466 i Handen, bordlagt ärende	48
§ 45	Svar på interpellation från Sven Gustafsson (M) om stödet till föreningarna i kulturparken, bordlagt ärende.....	51
§ 46	Svar på interpellation från Mattias Bernhardsson (RS) om arbetsvillkoren för taxiförare som kör skolskjutsar på uppdrag av Haninge kommun, bordlagt ärende.....	52
§ 47	Exploateringsavtal för Söderby 2:60 m.fl., Brandbergen	53

---

§ 48	Detaljplan för Brandbergen Söderby 2:60 och Söderby 2:61 m fl, antagande	55
§ 49	Köpe- och markanvisningsavtal avseende del av fastigheten Kalvsvik 16:1	58
§ 50	Köpe- och markanvisningsavtal avseende del av fastigheterna Alby 1:9 och Kalvsvik 16:1	59
§ 51	Hemställan från Tornberget om medgivande till att förvärva del av Ribby 2:424 och del av Nödesta 8:235 från Haninge kommun	60
§ 52	Införande av kost- och serviceavgift för medboende på särskilt boende som saknar eget boståndsbeslut samt därmed åtföljande ändring av reglementet för äldrenämnden	62
§ 53	Befrielse från uppdrag	65
§ 54	Val till vissa uppdrag, tidigare bordlagda	66
§ 55	Val till vissa uppdrag	69
§ 56	Framställan av interpellationer och frågor	70
§ 57	Anmälan av motioner	71
§ 58	Anmälan av medborgarförslag	72
§ 59	Svar på interpellation från Alexandra Anstrell (M) om arbetet med Haninges hästnäring	74
§ 60	Svar på interpellation från Alexandra Anstrell (M) om stiltjen i arbetet med Årsta brygga	75
§ 61	Meddelanden	76

§ 30 Kungörelse

Kungörelsen är anslagen på kommunens anslagstavla 2017-02-23 och införd i ortstidningen Mitt i Haninge enligt kommunfullmäktiges beslut.

Förslag till beslut

1. Sammanträdet är kungjort i laga ordning.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Sammanträdet är kungjort i laga ordning.
-

§ 31 Justering

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktiges 1:e vice ordförande Sahir Drammeh (MP) och 2:e vice ordförande Marietta de Pourbaix-Lundin (M) utses att jämte kommunfullmäktiges ordförande justera kommunfullmäktiges protokoll onsdag 2017-03-15.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktiges 1:e vice ordförande Sahir Drammeh (MP) och 2:e vice ordförande Marietta de Pourbaix-Lundin (M) utses att jämte kommunfullmäktiges ordförande justera kommunfullmäktiges protokoll onsdag 2017-03-15.
-

§ 32 Ledamöternas frågestund

- Martina Mossberg (M) frågar kommunstyrelsens ordförande Meeri Wasberg (S) om det politiska ledarskapet i kultur- och fritidsnämnden.
- Christian Lindefjärd (SD) frågar socialnämndens ordförande Petri Salonen (C) om insatser för trygghet i Haninge centrum.
- Tobias Hammarberg (L) frågar stadsbyggnadsnämndens ordförande Göran Svensson (S) om trafikmiljön vid kommunens skolor.
- Suzanne Enman (KD) frågar stadsbyggnadsnämndens ordförande Göran Svensson (S) om parkeringssituationen vid Handenterminalen
- Lina Rigney Thörnblom (RS) frågar kultur- och fritidsnämndens ordförande Mehmet Coksürer (MP) om drift och öppethållande av Brandbergens utomhusbad under sommaren.
- Mikael Fridebäck (M) frågar kultur- och fritidsnämndens ordförande Mehmet Coksürer (MP) om konstgräsplaner.
- Kennerth Valtersson (SD) frågar stadsbyggnadsnämndens ordförande Göran Svensson (S) om bygglovsprocessen avseende modulbostäder för nyanlända.
- Pia Lublin (L) frågar kommunstyrelsens ordförande Meeri Wasberg (S) om översyn av internuthyrningssystemet.
- Sven Gustafsson (M) frågar stadsbyggnadsnämndens ordförande Göran Svensson (S) om sakägare i bygglovsprocessen avseende modulbostäder för nyanlända.
- Anna Ragnar (-) frågar kultur- och fritidsnämndens ordförande Mehmet Coksürer (MP) om utveckling och drift av Brandbergens utomhusbad.

Dnr KS 2016/304

§ 33 Möjligheten till heltidsarbete för anställda som så önskar, minoritetsåterremitterat ärende

Sammanfattning

Kommunstyrelsen gav vid sitt sammanträde 2015-10-26, § 260, kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att i samarbete med övriga förvaltningar utreda möjligheten till heltidsarbete för medarbetare som så önskar för att eventuellt införas från och med 2017.

Kommunstyrelsen angav i sitt beslut att utredningen skulle belysa

- förutsättningar för att införa möjligheten till heltidsarbete,
- ekonomiska och organisatoriska konsekvenser,
- modell/er för schema och bemanningsplanering samt
- förslag avseende vilka yrkesgrupper, som bör omfattas av erbjudande om heltid.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslog kommunstyrelsen att erbjuda heltid till yrkesgrupperna fritidsledare, stödassistenter, undersköterskor och vårdbiträden samt att frågan rörande andra yrkesgrupper inom Kommunals avtalsområde skulle utredas vidare.

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 2016-08-29, § 216, föreslå kommunfullmäktige att besluta att införa heltid för alla som så önskar i enlighet med kommunstyrelseförvaltningens förslag.

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 2016-09-12, § 257, återremitterades ärendet till kommunstyrelsen med motiveringen att ta fram ytterligare beslutsunderlag för bedömning av de ekonomiska och organisatoriska konsekvenserna i enlighet med de riktlinjer som gavs av kommunstyrelsen 2015-10-26.

Förvaltningens synpunkter

Uppdaterad analys av ekonomiska och organisatoriska konsekvenser

Kommunstyrelseförvaltningen har gjort en uppdaterad analys av de ekonomiska och organisatoriska konsekvenser som för närvarande

är möjliga att göra utifrån en kompletterande omvärldsanalys och en förnyad diskussion med de berörda förvaltningarna. I övrigt hänvisas till den ursprungliga rapporten avseende bakgrundsfakta och initial utredning med förslag.

Omvärldsanalys

En förnyad omvärldsanalys har gjorts genom deltagande i seminarier och diskussioner inom SKL:s nätverk för heltidsfrågan samt via aktuella (publicerade från 2016-01-01 och framåt) rapporter, utredningar och utvärderingar.

Kommunstyrelseförvaltningens slutsatser är att det som kan utläsas av rapporter, utredningar och utvärderingar samt av seminarier och diskussioner i SKL:s nätverk, är att frågan om heltid för alla är aktuell i många kommuner. För de kommuner som infört heltid för alla saknas, i stort sett, utvärderingar av verksamheten både organisatoriskt och kostnadsmissigt.

I de kommuner som infört heltid för alla konstateras att införandet fordrar satsningar på utbildning för att öka möjligheten för medarbetarna att utföra fler arbetsuppgifter. Vidare behövs en förändrad organisation avseende främst bemanning och schemaplanering. Den uppfattning som redovisas är att det initialt är svårt att bedöma kostnader och att de antaganden som gjorts utgår från bedömningen av hur många av de deltidsarbetande som väljer att öka sin sysselsättningsgrad. En fråga som lyfts fram är att ett arbete fordras för att få medarbetarna att acceptera en förändrad arbetssituation när sysselsättningsgraden ökas.

Vid seminarier och diskussioner i SKL:s nätverk framgår att flera kommuner i sitt arbete med heltidsfrågan betonar jämställdhet eftersom en övervägande majoritet av de deltidsanställda är kvinnor samt att frågan är väsentlig för att säkerställa framtida kompetensförsörjning.

Ekonomi

SKL anger att ca 25 % av de deltidsarbetande som erbjuds ökad sysselsättningsgrad antar erbjudandet. Vid den fortsatta analysen visar sig den uppgiften vara osäker och flera kommuner redovisar att betydligt färre än en fjärdedel av de deltidsarbetande väljer att öka sin sysselsättningsgrad. De beräkningar som

kommunstyrelseförvaltningen redovisat bygger på SKL:s uppgifter och bör betraktas som en maximal kostnad för de yrkesgrupper som föreslås erbjudas möjligheten att öka sin sysselsättningsgrad.

Rörande antagandet att de ökade kostnaderna för ökning av sysselsättningsgrad för deltidsanställda, till del, skulle kunna balanseras med minskad kostnad för timavlönade vikarier, redovisar de kommuner som infört rätten till heltid att behovet av vikarier kvarstår men i lägre omfattning. Behovet kvarstår framförallt på grund av kortsiktiga bemanningsbehov på grund av sjukdom. Några ytterligare ekonomiska beräkningar av vikariekostnader, utöver vad som redovisats i kommunstyrelseförvaltningens utredning, har inte gått att få fram.

Organisation

I den förnyade omvärldsanalysen framkommer främst att centraliserade bemanningscentrum är en viktig nyckel till framgång och en vanlig lösning då heltidsfrågan ställer högre krav på schemaläggning och bemanning. Olika former av bemanningscentrum finns redan i många kommuner och oftast har kommunerna samordnat resurser, utvecklat och utökat dessa som redan fanns i organisationen. Ökade insatser för att kompetensutveckla och utbilda chefer och andra som arbetar med schemaläggning och bemanning för att bli effektivare och bättre på detta, är ytterligare insatser som behövs för att nå framgång i arbetet.

Förnyad intern diskussion

I de förnyade diskussionerna med representanter från socialförvaltningen och äldreförvaltningen ser verksamheterna att behovet av timanställda vikarier kommer att kunna minska vid införande av heltid för alla. Behov av timanställda kommer att till del kvarstå på grund av att bemanningsbehovet inte är jämt fördelat utan styrs av brukare och bemanningstoppar.

Representanterna från socialförvaltningen och äldreförvaltningen ser möjligheter med att utöka och samordna bemanningsfrågan och även internt ser man att chefer och andra som arbetar med schemaläggning och bemanning kommer att behöva utbildning i att arbeta effektivare och annorlunda för att man ska kunna nå

framgång i arbetet. Genomförandet av heltid för alla som så önskar ser man kommer att medföra en kostnad initialt med vinster på sikt framförallt genom ökad kvalitet i verksamheten och större möjligheter att rekrytera kompetent personal.

Mot ovanstående bakgrund vidhåller kommunstyrelseförvaltningen att beslut bör tas i enlighet med vad som tidigare föreslagits.

Underlag för beslut

- Kommunfullmäktiges beslut om återremiss 2016-09-12, § 257
- Tjänsteutlåtande juni 2016 – Heltid till alla, som så önskar
- Rapport från kommunstyrelseförvaltningen, juni 2016, Heltid till alla som så önskar

Överläggningar i kommunstyrelsen

Martina Mossberg (M) yrkar med instämmande av Tobias Hammarberg (L) och Marie Litholm (KD) bifall till eget förslag (bilaga).

Kennerth Valtersson (SD) yrkar bifall till kommunalrådsberedningens förslag.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och det egna förslaget från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Martina Mossberg (M) begär votering.

Voteringsproposition: Den som vill bifalla kommunalrådsberedningens förslag röstar JA. Den det ej vill röstar NEJ. Vinner NEJ har kommunstyrelsen bifallit det egna förslaget från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Upprop:

Petri Salonen (C): JA

Göran Svensson (S): JA

Maria Fägersten (S): JA

Mikko Svensson (S): JA

Annett Haaf (S): JA
Ove Andersson (MP): JA
Mehmet Coksürer (MP): JA
Martina Mossberg (M): NEJ
Alexandra Anstrell (M): NEJ
Sven Gustafsson (M): NEJ
Tobias Hammarberg (L): NEJ
Pia Lublin (L): NEJ
Marie Litholm (KD): NEJ
Kennerth Valtersson (SD): JA
Meeri Wasberg (S): JA

9 JA och 6 NEJ.

Med 9 JA och 6 NEJ finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Införande av ”heltid för alla som så önskar” genomförs för yrkesgrupperna
  - fritidsledare
  - stödassistenter
  - undersköterskor
  - vårdbiträdenmed målsättning att införandet är genomfört under andra halvåret 2017.
2. Kostnaden 2017 för projektorganisation och för införande av heltid för alla som så önskar avseende yrkesgrupperna fritidsledare, stödassistenter, undersköterskor och vårdbiträden föreslås tas ur kommunfullmäktiges reserv. Medlen fördelas på följande sätt

Kommunstyrelsen:	1.000.000 kr
Äldrenämnden:	1.290.000 kr
Socialnämnden:	270.000 kr
<u>Kultur och fritidsnämnden:</u>	<u>40.000 kr</u>
Summa	2.600.000 kr

3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att inarbeta kostnaderna för 2018 och framåt i kommande förslag till Mål och budget 2018-2019.

Under förutsättning av att kommunfullmäktige beslutar enligt punkterna 1-3 ovan beslutar kommunstyrelsen för egen del

1. En kommunövergripande projektorganisation bildas med uppgift att

arbeta fram ramverk och organisatoriska förutsättningar samt att stödja arbetet på enhetsnivå.

utarbete plan för införande, kommunikationsplan samt utarbete förslag till arbetstidsavtal.

utreda möjligheten för heltid för alla som önskar för yrkesgrupperna barnskötare, elevassistenter och medarbetare inom kostverksamheten.

utvärdera resultatet av införande fortlöpande och enligt fastställda kriterier.

genomföra uppdraget i nära samarbete med berörd facklig organisation.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Meeri Wasberg (S) yrkar med instämmande av Kennerth Valtersson (SD), Lina Rigney Thörnblom (RS), Nafi Cilgin (V) och Jaan Ungerson (S) bifall till kommunstyrelsens förslag.

Martina Mossberg (M) yrkar med instämmande av Sven Gustafsson (M), Suzanne Enman (KD) och Tobias Hammarberg (L) bifall till ett gemensamt eget förslag från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna (bilaga).

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag. Votering begärs och följande voteringsproposition läses upp och godkänns: ”Den som bifaller kommunstyrelsens förslag röstar ja, den det ej vill röstar nej. Vinner nej beslutar fullmäktige i enlighet med det egna förslaget från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.” Omröstning sker med voteringsanläggning och resultatet av omröstningen är 35 ja-röster mot 23 nej-röster. 1 ledamot avstår från att rösta och 2 ledamöter är frånvarande. (Omröstningsresultat, se bilaga.)

Ordföranden konstaterar att omröstningsresultatet innebär att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Införande av ”heltid för alla som så önskar” genomförs för yrkesgrupperna

- fritidsledare
- stödassistenter
- undersköterskor
- vårdbiträden

med målsättning att införandet är genomfört under andra halvåret 2017.

2. Kostnaden 2017 för projektorganisation och för införande av heltid för alla som så önskar avseende yrkesgrupperna fritidsledare, stödassistenter, undersköterskor och vårdbiträden föreslås tas ur kommunfullmäktiges reserv. Medlen fördelas på följande sätt

Kommunstyrelsen:	1.000.000 kr
Äldrenämnden:	1.290.000 kr
Socialnämnden:	270.000 kr
<u>Kultur och fritidsnämnden:</u>	<u>40.000 kr</u>
Summa	2.600.000 kr

-
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att inarbeta kostnaderna för 2018 och framåt i kommande förslag till Mål och budget 2018-2019.

Reservationer

Martina Mossberg, Michael Fridebäck, Sadik Akan, Sven Gustafsson, Sedat Dogru, Fazil Göker, Lars Lindholm, Marietta de Pourbaix-Lundin, Lennart Törnberg, Inger Granberg, Kristoffer Eriksson, Gilbert de Wendel, Birgitta Karlfeldt, Daniel Lassnäs, Henry de Wendel och Kjell Larsson – samtliga (M) – Tobias Hammarberg, Kristina Hallberg, Kjell Bjerrehorn och Pia Lublin – samtliga (L) – Suzanne Enman och Berith Jansson – båda (KD) – reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Personalavdelningen

För kännedom: Samtliga nämnder

Dnr KS 2016/601

§ 34 Antagande av biblioteksplan Haninge kommun 2017-2021, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Enligt bibliotekslagen ska varje kommun ha en biblioteksplan. Haninge kommuns nuvarande biblioteksplan antogs av kommunfullmäktige 2005 och reviderades 2008. Nu har kultur- och fritidsnämnden arbetat fram ett förslag till ny biblioteksplan som är tänkt att ersätta den tidigare efter beslut av kommunfullmäktige.

Kultur- och fritidsnämnden påbörjade arbetet med den nya biblioteksplanen i mars 2015. Bibliotekens tre verksamhetschefer och en grupp med personalrepresentanter har varit delaktiga i framtagandet av planen. Gymnasie- och grundskolecheferna har varit delaktiga i de delar av planen som rör skolan och skolbibliotek. Även kommunens minoritetssamordnare har deltagit i arbetet. Förslaget till biblioteksplan var på remiss under perioden 2015-12-18 – 2016-03-31 och remissvar inkom från kommunens övriga nämnder samt från tre föreningar. Den föreslagna biblioteksplanen har reviderats utifrån de synpunkter som inkom i remissvaren och kultur- och fritidsnämnden beslutade 2016-12-14, § 117, att lämna planen till kommunfullmäktige för beslut.

Den föreslagna biblioteksplanen beskriver både läget för biblioteken i Haninge och biblioteken på ett nationellt plan. Ett antal utvecklingsområden för biblioteken i Haninge föreslås och ett aktivt arbete med statistik och nyckeltal föreslås påbörjas i och med att den nya biblioteksplanen börjar gälla.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit del av den föreslagna biblioteksplanen och konstaterar att arbetet med statistik och nyckeltal som föreslås påbörjas är positivt. Dock noterar kommunstyrelseförvaltningen att nyckeltalet ”Total utlåning (ej e-böcker) per invånare” på s. 11 i den föreslagna planen skiljer sig

från ett av måtten på ”Meningsfull fritid” i Mål och budget 2017-2018, där utlåningen mäts inklusive e-böcker.

Kultur- och fritidsförvaltningen anger att anledningen till att nyckeltalet skiljer sig från måttet i Mål och budget 2017-2018 är att statistik hämtas från Kungliga biblioteket som separerar statistik över fysiskt bestånd och elektroniskt bestånd. För att kunna inhämta statistiken och för att möjliggöra jämförelser med andra bibliotek i landet behöver nyckeltalet alltså mätas enligt Kungliga bibliotekets definition.

Måttet enligt Mål och budget 2017-2018 kommer att följas upp i den ordinarie budgetuppföljningen. Kommunstyrelseförvaltningen har härutöver inget att tillföra och föreslår att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kultur- och fritidsnämndens förslag.

Underlag för beslut

- Kultur- och fritidsnämndens beslut 2016-12-14, § 117
- Föreslag till biblioteksplan för Haninge kommun 2017-2021

Överläggningar i kommunstyrelsen

Martina Mossberg (M), Tobias Hammarberg (L) och Marie Litholm (KD) hemställer om att få lämna ett särskilt yttrande (bilaga), vilket kommunstyrelsen medger. Kennerth Valtersson (SD) instämmer i det särskilda yttrandet från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Biblioteksplan för Haninge kommun 2017-2021 antas.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Mehmet Coksürer (MP) yrkar med instämmande av Christer Erlandsson (S) och Tobias Hammarberg (L) bifall till kommunstyrelsens förslag.

Michael Fridebäck (M), Pia Lublin (L), Suzanne Enman (KD) och Tobias Hammarberg (L) hemställer om att få lämna ett gemensamt särskilt yttrande för Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Ordföranden konstaterar att det bara finns ett förslag till beslut - kommunstyrelsens - och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med förslaget. Därefter finner ordföranden att Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna medges lämna ett gemensamt särskilt yttrande.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Biblioteksplan för Haninge kommun 2017-2021 antas.
2. Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna medges lämna ett gemensamt särskilt yttrande (bilaga).

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kultur- och fritidsnämnden

För kännedom: Samtliga nämnder

Dnr KS 2016/150

§ 35 Motion från Samuel Skånberg (V) om förbud mot vilda djur på cirkusar i Haninge kommun, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Samuel Skånberg (V) har i en motion föreslagit att fullmäktige beslutar att ingen kommunal mark upplåts till cirkusar som i kommersiellt syfte utnyttjar vilda djur. Som skäl till förslaget anger motionären bland annat att transporten kan orsaka stress hos cirkusdjuren, att deras utevistelse blir begränsad till inhägnade områden samt att de konstver som djuren förmås att göra ofta är onaturliga för dem och i vissa fall kan ge skador.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att andra kommuner tidigare har infört begränsningar av upplåtelsen av kommunal mark till cirkusar med vilda djur. I enlighet med vad som framgår av motionen har kommunfullmäktige i Hudiksvall infört en sådan begränsning. Detta fullmäktigebeslut har överklagats, men dom har ännu inte meddelats. Ett annat exempel är Tranås, där kommunfullmäktige 2004 beslutade att inte upplåta allmän mark till cirkusevenemang där levande djur ingick. Beslutet överklagades och det upphävdes av Länsrätten i Jönköpings län 2005-05-13, mål nr 1010-04.

Av länsrättens beslut framgår att en cirkusföreställning räknas som en allmän sammankomst enligt 2 kap 2 § ordningslagen (OL). Genom OL har en del maktbefogenheter överlämnats till kommunerna. En kommun kan exempelvis meddela lokala föreskrifter som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats (3 kap 8 § OL). Vidare har kommunen en vetorätt som innebär att den i det enskilda fallet i yttrande till polismyndigheten kan neka tillstånd till att ta i anspråk en offentlig

plats, alternativt förena tillståndsgivning med vissa villkor (3 kap 2 § och 15 § OL).

Länsrätten konstaterade att Tranås kommuns beslut inte tog sikte på något enskilt tillståndsärende, utan var ett beslut om lokal föreskrift och att frågan i målet därför var om kommunens beslut stred mot 3 kap 8 § OL. Enligt 3 kap 12 § OL får föreskrifter enligt 8 § inte gälla förhållanden som är reglerade i denna lag eller annan författning eller som enligt lagen eller annan författning kan regleras på något annat sätt. Föreskrifterna får inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet. Med hänvisning till bland annat förarbetena till 3 kap 12 § OL samt till tidigare rättspraxis fann länsrätten att kommunens beslut stred mot 3 kap 8 § OL och att beslutet därför skulle upphävas.

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att någon ändring av nu aktuella paragrafer i ordningslagen inte har skett efter domstolens avgörande. Vidare har förvaltningen inte kunnat hitta ytterligare exempel i rättspraxis, varken som stödjer eller står i motsats till länsrättsavgörandet från 2005. Med anledning av detta bedömer förvaltningen att en begränsning av upplåtelsen av kommunal mark i enlighet med motionen vore olaglig och att motionen därför bör avslås.

Förvaltningen konstaterar slutligen att länsstyrelsen ansvarar för den direkta djurskyddskontrollen enligt djurskyddslagen. Särskilda bestämmelser om skötsel av cirkusdjur finns i Djurskyddsmyndighetens föreskrifter om djurhållning vid cirkusar. Länsstyrelsen gör bland annat en årlig inspektion av djur, stallar och fordon m m på respektive cirkus.

Underlag för beslut

- Motion om förbud mot vilda djur på cirkus
- Länsrätten i Jönköpings dom i mål nr 1010-04

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Samuel Skånberg (V) yrkar i första hand att ärendet ska återremitteras till kommunstyrelsen och i andra hand bifall till motionen.

Ordföranden ställer förslaget att ärendet ska återremitteras till kommunstyrelsen mot att ärendet ska avgöras vid pågående sammanträde och finner att fullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras vid pågående sammanträde.

Votering begärs och följande voteringsproposition läses upp och godkänns: ”Den som vill att ärendet ska avgöras vid pågående sammanträde röstar ja, den det ej vill röstar nej. Vinner nej har fullmäktige beslutat att ärendet ska återremitteras till kommunstyrelsen.” Omröstning sker med voteringsanläggning och resultatet av omröstningen är 44 ja-röster mot 17 nej-röster. (Omröstningsresultat 1, se bilaga.)

Ordföranden konstaterar att omröstningsresultatet innebär att fullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras vid pågående sammanträde.

Ulla-Britt Öhman (C) yrkar med instämmande av Tobias Hammarberg (L) och Martina Mossberg (M) bifall till kommunstyrelsens förslag att avslå motionen.

Christian Lindefjärd (SD) yrkar med instämmande av Lina Rigney Thörnblom (RS) och Anna Ragnar (-) bifall till motionen.

Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Votering begärs och följande voteringsproposition läses upp och godkänns: ”Den som bifaller kommunstyrelsens förslag att avslå motionen röstar ja, den det ej vill röstar nej. Vinner nej beslutar fullmäktige att bifalla motionen.” Omröstning sker med voteringsanläggning och resultatet av omröstningen är 48 ja-röster mot 13 nej-röster. (Omröstningsresultat 2, se bilaga.)

Ordföranden konstaterar att omröstningsresultatet innebär att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag att avslå motionen.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen avslås.

Reservationer

Nafi Cilgin, Samuel Skånberg och Tove Ovsianikov – samtliga (V) – Mattias Bernhardsson och Lina Rigney Thörnblom – båda (RS) – Anna Ragnar och Marianne Reinemar – båda (-) – reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För kännedom: Motionären

Dnr KS 2016/247

§ 36 Motion från Pia Lublin (L) om airdome till Rudan, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Pia Lublin (L) har i en motion föreslagit att fullmäktige beslutar att kontakter återupptas med representanter för Airdome Multisporthall för samarbete kring en airdome vid Rudanområdet. Motionären framför bland annat att om en extern aktör står för en sådan investering kan kommunen använda sina resurser till andra ändamål.

Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden. I beslut 2016-10-26, § 93, framför nämnden att kultur- och fritidsförvaltningen i samarbete med kommunstyrelseförvaltningen utreder på vilket sätt behovet av fler fullstora idrottshallar kan tillgodoses. För närvarande undersöker man om en ny detaljplan krävs för att bygga en idrottshall vid Rudanområdet och nästa steg är att göra en geoteknisk undersökning. Nämnden anser att resultatet av den pågående utredningen bör avvaktas innan man ser över om en airdome skulle vara en alternativ lösning.

Förvaltningens synpunkter

Mot bakgrund av det pågående arbete som kultur- och fritidsnämnden redogjort för i sitt yttrande anser kommunstyrelseförvaltningen att motionen bör anses besvarad.

Underlag för beslut

- Motion om airdome till Rudan
- Kultur- och fritidsnämndens beslut 2016-10-26, § 93, inklusive tillhörande tjänsteskrivelse

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Mehmet Coksürer (MP) yrkar med instämmande av Christer Erlandsson (S) bifall till kommunstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.

Mattias Bernhardsson (RS) yrkar att motionen avslås.

Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen anses besvarad.

Reservationer

Mattias Bernhardsson och Lina Rigney Thörnblom – båda (RS) – reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För kännedom: Motionären, kultur- och fritidsnämnden

Dnr KS 2016/200

§ 37 Motion från Tobias Hammarberg (L) Från bidragstagare till bidragande, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Tobias Hammarberg (L) har inkommit med en motion där han vill att Haninge kommun ska utreda möjligheten att införa en modell som gör det möjligt att kombinera försörjningsstöd med att driva eget företag. Motionären vill att den som uppbär försörjningsstöd ska kunna behålla delar av eller hela försörjningsstödet under en period när det egna företaget är under uppstart. Ärendet har remitterats till socialnämnden.

Förvaltningens synpunkter

Det framgår av socialnämndens svar att socialförvaltningen redan idag är involverad i ett arbete som förväntas leda till att pröva en modell som till viss del påminner om det som motionären önskar. Modellen innebär att utrikesfödda kvinnor som startar eget företag under en tid kan behålla sitt försörjningsstöd. Modellen har med stöd av Stiftelsen Ester prövats under flera år i Helsingborgs kommun och nu har stiftelsen vänt sig till Samordningsförbundet Östra Södertörn för att undersöka möjligheterna att pröva modellen även här.

Socialnämnden anser att det är viktigt att få pröva Stiftelsen Esters modell för stöd till nyföretagande i kombination med försörjningsstöd innan ytterligare modeller för liknande arbete prövas.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer det rimligt att den i remissvaret angivna modellen får prövas innan resurser avsätts för att utreda fler modeller. Om Stiftelsen Esters modell ger bra resultat får det förutsättas att socialnämnden på lämpligt sätt använder den för fler målgrupper. Mot denna bakgrund föreslår kommunstyrelseförvaltningen att motionen ska anses besvarad.

Underlag för beslut

- Motionen

- Remissvar från socialnämnden 2016-09-27, § 133, inkl socialförvaltningens tjänsteskrivelse

Överläggningar i kommunstyrelsen

Tobias Hammarberg (L) yrkar med instämmande av Martina Mossberg (M) och Marie Litholm (KD) bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och bifallsyrkandet från Tobias Hammarberg (L), Martina Mossberg (M) och Marie Litholm (KD). Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Reservationer

Martina Mossberg, Alexandra Anstrell och Michael Fridebäck - samtliga (M), Tobias Hammarberg (L), Pia Lublin (L) och Marie Litholm (KD) reserverar sig mot beslutet.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Petri Salonen (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.

Tobias Hammarberg (L) yrkar med instämmande av Martina Mossberg (M), Sven Gustafsson (M) och Suzanne Enman (KD) bifall till motionen.

Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Votering begärs och följande voteringsproposition läses upp och godkänns: ”Den som bifaller kommunstyrelsens förslag att anse motionen besvarad röstar ja, den det ej vill röstar nej. Vinner nej beslutar fullmäktige att bifalla motionen.” Omröstning sker med

voteringsanläggning och resultatet av omröstningen är 28 ja-röster mot 33 nej-röster. (Omröstningsresultat, se bilaga.)

Ordföranden konstaterar att omröstningsresultatet innebär att fullmäktige beslutar att bifalla motionen.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen bifalles.

Expedieras: Akt

För kännedom: Socialnämnden

Dnr KS 2016/260

§ 38 Motion från Kennerth Valtersson (SD) om att öppna ett aktivitetshus för äldre och ungdomar på Muskö, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Kennerth Valtersson (SD) har lämnat en motion angående att inrätta ett aktivitetshus för äldre och ungdomar på Muskö. Motionären skriver att det råder stor brist på lokaler för både äldre och ungdomars aktiviteter på Muskö och att då Muskö ligger långt bort ifrån kommunens centrala delar blir det svårt för både ungdomar och äldre att ta del av kommunens kultur- och fritidsverksamhet.

Motionären föreslår kommunfullmäktige att ge kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att i samverkan med äldrenämnden öppna ett aktivitetshus på Muskö som fungerar både som ungdomsgård för ungdomar och träffpunkt för pensionärer.

Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden och äldrenämnden.

Äldrenämnden ställer sig positiv till tanken att inrätta ett aktivitetshus på Muskö som kan bli en plats för möten över generationsgränserna. Emellertid bedömer äldrenämnden att det i dagsläget saknas lämpliga lokaler på Muskö för att inrätta ett aktivitetshus. Det skulle sannolikt behövas en nybyggnation.

Kultur- och fritidsnämnden anser att, då det redan idag finns ett gott samarbete mellan föreningarna på Muskö och Hanninge kommun, går att utveckla verksamheten i befintliga lokaler till ett aktivitetshus. Vidare skriver nämnden att det för närvarande pågår ett arbete att kartlägga behov och möjligheter för kultur i skärgården.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att äldrenämnden och kultur- och fritidsnämnden delvis har olika uppfattningar om det går att bedriva ett aktivitetshus i de befintliga lokalerna eller om det behövs en nybyggnation.

I det korta perspektivet finns det ett beslut i äldrenämnden om att Muskö pensionärsförening erhåller bidrag för att bedriva träffpunktsverksamhet det kommande året. Föreningen ansvarar för att förhyra lokaler detta ändamål. Kultur- och fritidsnämnder anser att kommunens samarbete med föreningarna på Muskö är bra.

I det längre perspektivet så arbetar kommunstyrelseförvaltningen redan på att utreda behov och möjligheter till en permanent samlingslokal på Muskö på uppdrag av äldreförvaltningen. Arbetet kommer att slutföras utan att kommunfullmäktige behöver fatta något särskilt beslut om detta. Om det långsiktigt behövs en ny byggnad för ändamålet skall detta beslutas i samband med att kommunfullmäktige fastställer Mål och budget, då det också behövs en finansiering för detta.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår med denna bakgrund att motionen skall anses besvarad.

Underlag för beslut

- Motionen
- Äldrenämndens protokoll 2016-10-26 § 121
- Kultur och fritidsnämndens protokoll 2016-10-26 § 94

Överläggningar i kommunstyrelsen

Kennerth Valtersson (SD) yrkar bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och Kennerth Valterssons (SD) bifallsyrkande. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionens anses besvarad.

Reservationer

Kennerth Valtersson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Annett Haaf (S) yrkar med instämmande av Martina Mossberg (M) bifall till kommunstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.

Kennerth Valtersson (SD) yrkar bifall till motionen.

Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionens anses besvarad.

Reservationer

Bernt Strömberg, Yvonne Forsberg, Kennerth Valtersson, Christian Lindefjärd, Eva Manners och Eva Karlsson – samtliga (SD) – reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För kännedom: Äldrenämnden, kultur- och fritidsnämnden och motionären

Dnr KS 2016/261

§ 39 Motion från Christian Lindefjärd (SD) om att införa en förberedelseskola på prov i kommunen, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Christian Lindefjärd (SD) har i en motion föreslagit att fullmäktige ger grund- och förskolenämnden följande uppdrag:

- Att utreda förutsättningarna och möjligheterna att inrätta en förberedelseskola för nyanlända skolpliktiga barn och ungdomar.
- Att utreda kostnaden för att inrätta en förberedelseskola.
- Att utreda hur uppföljning och utvärdering skulle kunna genomföras.
- Att utreda kostnaden för uppföljning och utvärdering.

Motionen har remitterats till grund- och förskolenämnden. I beslut 2016-10-05, § 119, konstaterar nämnden att en separat skola för nyanlända barn inte vore förenligt med det fria skolvalet enligt 9 kap 15 § skollagen. Kommunen har ett väl fungerade mottagande av nyanlända elever genom Centrum för mottagande av nyanlända (CMN). Genom CMN genomförs kartläggning av nyanlända elevers skolbakgrund och kunskapsnivå. Elever som saknar tillräckliga kunskaper för att kunna gå i en ordinarie skolklass får helt eller delvis sin undervisning i en förberedelseklass till dess att eleven kan tillgodogöra sig den ordinarie undervisningen.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen instämmer i grund- och förskolenämndens bedömning att det skulle strida mot det fria skolvalet att placera nyanlända i en separat skola. Med anledning av detta behöver de utredningar som föreslås i motionen inte genomföras. Förvaltningen föreslår att motionen avslås.

Underlag för beslut

- Motion om att införa en förberedelseskola på prov
- Grund- och förskolenämndens beslut 2016-10-05, § 119, inklusive tillhörande tjänsteskrivelse

Överläggningar i kommunstyrelsen

Kennerth Valtersson (SD) yrkar bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och Kennerth Valterssons (SD) bifallsyrkande. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Reservationer

Kennerth Valtersson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Maria Fägersten (S) yrkar med instämmande av Tobias Hammarberg (L), Göran Eriksson (S) och Samuel Skånberg (V) bifall till kommunstyrelsens förslag att avslå motionen.

Christian Lindefjärd (SD) yrkar att motionen ska anses besvarad.

Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen avslås.

Expedieras: Akt

För kännedom: Motionären, grund- och förskolenämnden

Dnr KS 2016/218

§ 40 Motion från Christian Lindefjärd (SD) om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Christian Lindefjärd (SD) har inkommit med en motion om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge. Motionären menar att många invandrare befinner sig i ett utanförskap i Sverige och har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Det är ett problem både för samhället och för individen som enligt motionären kan lösas genom att invandrare som frivilligt vill återvända till sina hemländer får hjälp från kommunen med att göra det. Därför föreslås i motionen att Haninge kommun ska inrätta ett återvändarcenter som kan informera om hur utrikesfödda kan återvända till sina hemländer. Motionären vill också att centret ska skicka hem information till alla utrikes födda över 18 år en gång om året om att centret finns samt att kommunen ska kunna ge ett behovsanpassat bidrag för flytt om detta skulle behövas.

Motionen har remitterats till socialnämnden. Av socialnämndens remissvar framgår att socialförvaltningen inte har funnit några tydliga resultat från tidigare återvändningsprojekt i andra kommuner samt att stabila förhållanden i ursprungsländerna är en förutsättning för frivillig återvandring, vilket gör det omöjligt för många av Haninges utrikesfödda att återvända till sina ursprungsländer. För dem som önskar återvända till sitt ursprungsland är det redan idag möjligt att ansöka om resebidrag hos Migrationsverket.

Sammanfattningsvis anser socialnämnden att Haninge kommun ska fokusera på sitt uppdrag och skapa fler förutsättningar för nyanlända att etablera sig i samhället.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår med bakgrund av socialnämndens remissvar att motionen avslås.

Underlag för beslut

- Motion från Christian Lindefjärd (SD) om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge
- Socialnämndens beslut 2016-10-25 § 151, inkl tjänsteskrivelse

Överläggningar i kommunstyrelsen

Kennerth Valtersson (SD) yrkar bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och Kennerth Valterssons (SD) bifallsyrkande. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Reservationer

Kennerth Valtersson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Mattias Bernhardsson (RS) yrkar med instämmande av Petri Salonen (C), Tobias Hammarberg (L), Göran Eriksson (S), Nafi Cilgin (V), Anna Ragnar (-), Michael Fridebäck (M) och Sahir Drammeh (MP) bifall till kommunstyrelsens förslag att avslå motionen.

Christian Lindefjärd (SD) yrkar bifall till motionen.

Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen avslås.

Reservationer

Bernt Strömberg, Yvonne Forsberg, Kennerth Valtersson, Christian Lindefjärd, Eva Manners och Eva Karlsson – samtliga (SD) – reserverar sig mot beslutet.

_____

Expedieras: Akt

För kännedom: Socialnämnden

Dnr KS 2016/151

§ 41 Motion från Samuel Skånberg (V) om kollektivavtalsliknande villkor i upphandling, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Samuel Skånberg (V) har i rubricerad motion föreslagit att Haninge kommun inför Vita jobb-modellen i Haninge kommuns upphandlingspolicy. Motionen har remitterats till Södertörns upphandlingsnämnd för yttrande.

Södertörns upphandlingsnämnd beslutade föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen. Detta med hänvisning till att riksdagen förväntas ta ställning till regeringens förslag avseende implementering av EU:s upphandlingsdirektiv i svensk lagstiftning. Nämnden anser att det därför inte finns tillräckligt bärande skäl till varför Vita jobb-modellen ska införas. Ett införande av denna modell skulle kräva stora arbetsinsatser till liten nytta av såväl fackförvaltningar som Upphandling Södertörn, och resurserna måste koncentreras till implementering av EU:s upphandlingsdirektiv.

Förvaltningens synpunkter

Sedan Södertörns upphandlingsnämnd lämnade sitt yttrande har riksdagen tagit ställning till förslaget avseende implementeringen av EU:s upphandlingsdirektiv i svensk lag. Den 30 november 2016 sa riksdagen i huvudsak ja till regeringens förslag om nya lagar kring offentlig upphandling.

De nya lagarna utgår från tvingande EU-regler som utvecklar den reglering som nu gäller för upphandling. Miljöhänsyn, sociala hänsyn och arbetsrättsliga hänsyn ges ökat utrymme. Förändringarna börjar gälla 1 januari 2017.

Riksdagen sa dock nej till de delar av förslaget som handlar om att myndigheter vid behov ska ställa krav på arbetstid, lön och

semester för leverantörernas personal. Enligt regeringsförslaget skulle sådana krav ställas i upphandlingens slutfas men riksdagen anser att det kommer vara svårt att genomföra i praktiken och att det kommer föra med sig oönskade konsekvenser. Bland annat skulle många små företag få svårare att vara med i upphandlingsprocesser.

Riksdagen sa också nej till regeringens förslag om att ge upphandlande myndigheter rätt att ställa krav på att företagen ska erbjuda sina anställda försäkringar och tjänstepension. Riksdagen anser att det riskerar att missgynna svenska företag då reglerna inte är lika långtgående inom EU-rätten.

I underlaget till upphandlingsnämnden har förvaltningen varit försiktigt positiv till ”Vita jobbmodellen”, men samtidigt belyst frågan kring kunskap och resurser för ett genomförande. För att ställa kollektivavtalsliknande villkor och arbeta i enlighet med Vita jobb-modellen krävs kunskap och resurser för kravställande och uppföljning av ställda krav.

Sedan tidigare har kommunfullmäktige, i samband med att kommuns upphandlingspolicy antogs, 2014-05-12, § 92, uppdragit till Södertörns upphandlingsnämnd att när EU-direktivet har implementerats i svensk lagstiftning göra en översyn av upphandlingspolicyn. Nu har riksdagen tagit detta beslut även om inte alla delar är med. Det innebär att kommunstyrelseförvaltningen kommer att påbörja arbetet med att uppdatera kommunens upphandlingspolicy och tillhörande riktlinjer med anledning av riksdagens beslut. I samband med detta kommer också förvaltningen att titta på ”Vita jobbmodellen” för att se om delar av den skulle kunna införas och hur en tillämpning av modellen i så fall skulle kunna se ut.

Underlag för beslut

- Protokoll Södertörns upphandlingsnämnd 2016-10-24 § 32
- Motionen

Överläggningar i kommunstyrelsen

Martina Mossberg (M) yrkar att motionen avslås.

Marie Litholm (KD) yrkar bifall till kommunalrådsberedningens förslag till beslut.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och avslagsyrkandet från Moderaterna. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag till beslut.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Överläggningar i kommunfullmäktige
Ordföranden yrkar att ärendet bordläggs.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet bordläggs.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Södertörns upphandlingsnämnd

För kännedom: Ekonomiavdelningen

Dnr KS 2016/248

§ 42 Motion från Pia Lublin (L) om stöd
föreningslivets engagemang för integration
genom föreningslotsar, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Pia Lublin (L) har inkommit med motionen Stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar. Motionären anför att föreningslivet har en viktig roll att spela i integrationen av nyanlända och att så kallade föreningslotsar skulle kunna göra det lättare för den gruppen att komma in i föreningslivet och på så sätt bli mer delaktiga i samhället. Föreningslotsar är personer som på ideell basis kontaktar och introducerar nyanlända för föreningar som matchar personens intressen. Lotsen ska också följa med den nyanlända till aktiviteten för att underlätta och överkomma språkhinder och eventuella andra hinder som kan uppstå. En viktig del av integrationen är att skapa kontakt, få ett nätverk samt våga delta. Motionären anför vidare att ekonomi inte ska vara ett hinder för att delta i aktiviteter. Motionären föreslår med anledning av detta att medlemsavgifter under de två första åren bekostas av kommunen, att utrustning tillhandahålls via Sportoteket, att flyktingmottagningen i Haninge och Arbetscentrum får i uppgift att fråga alla nyanlända om fritidsintressen samt att kultur- och fritidsnämnden avsätter medel till Föreningsrådet i Haninge för att upprätta en verksamhet med föreningslotsar bestående av frivilliga medborgare.

Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden.

I remissyttrandet från kultur- och fritidsnämnden framgår att nämnden ställer sig bakom kultur- och fritidsförvaltningens förslag om att utreda frågan vidare i samverkan med socialförvaltningen. Vidare skriver kultur- och fritidsförvaltningen att fritidsgårdarna i kommunen redan idag arbetar i den riktning som motionen föreslår

samt att ett extra bidrag för inkludering av nyanlända möjliggör prova-på-verksamhet.

Även socialnämnden ställer sig bakom socialförvaltningens förslag att utreda frågan vidare, tillsammans med kultur-och fritidsförvaltningen. I yttrandet från socialnämnden framgår att socialförvaltningen anser att föreningslotsar skulle kunna ha en viktig roll för nyanlända och underlätta kontakten med föreningslivet. Socialförvaltningen menar dock att när det gäller förslaget om att kommunen ska bekosta medlemsavgifter under två år så bör detta ställas mot andra ekonomiskt utsatta gruppers behov av fritidsaktiviteter.

Förvaltningens synpunkter

Mot bakgrund av de inkomna remissvaren föreslår kommunstyrelseförvaltningen att kultur-och fritidsnämnden får i uppdrag att, i samråd med socialnämnden, utreda förutsättningarna för att införa föreningslotsar. Utredningsuppdraget ska redovisas senast 2017-04-30.

Underlag för beslut

- Motionen
- Socialnämndens beslut 2016-10-25 § 150, inkl tjänsteskrivelse
- Kultur-och fritidsnämndens beslut 2016-10-26, 1 95, inkl tjänsteskrivelse

Överläggningar i kommunstyrelsen

Martina Mossberg (M) och Marie Litholm (KD) yrkar bifall till eget förslag (bilaga) innebärande att motionen ska anses besvarad.

Kennerth Valtersson (SD) yrkar att motionen ska avslås.

Ordföranden konstaterar att det finns tre förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag, eget förslag från Moderaterna och Kristdemokraterna samt avslagsyrkande från Sverigedemokraterna. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Kultur-och fritidsnämnden får i uppdrag att, i samråd med socialnämnden, utreda förutsättningarna för att införa föreningslotsar. Utredningsuppdraget ska redovisas senast 2017-04-30.
2. Motionen anses bifallen med hänvisning till utredningsuppdraget.

Reservationer

Martina Mossberg, Michael Fridebäck och Sven Gustafsson - samtliga (M) och Marie Litholm (KD) reserverar sig mot beslutet.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Ordföranden yrkar att ärendet bordläggs.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet bordläggs.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kultur- och fritidsnämnden

För kännedom: Socialnämnden

Dnr KS 2016/209

§ 43 Motion från Marie Litholm (KD) om att utreda förutsättningarna för att möjliggöra bostäder vid fastigheten Söderbymalm 3:241, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Motionären föreslår att kommunstyrelsen ska ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för att Ankarets behandlingshem kan omvandlas alternativt ändras till bostäder i någon form.

Förvaltningens synpunkter

Stockholms läns landsting som äger fastigheten Söderbymalm 3:241, har i augusti 2016 ansökt om planbesked för att möjliggöra en större bostadsexploatering inom fastigheten där befintlig byggnad planeras rivas. Befintlig detaljplan medger inte bostäder inom fastigheten.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslog positivt planbesked, men att planarbetet ska göras samtidigt med att detaljplan tas fram för markområdet norr om fastigheten, där del av marken i ytterligare nio år är upplåten för tillfälliga ungdomsbostäder. Kommunstyrelsen beslutade 2016-12-12, § 334, ge positivt planbesked. I planbeskedet ingår att en ny detaljplan bedöms vara klar 2025.

Frågan om omvandling av fastigheten har således bejakats som en följd av landstingets ansökan om planbesked. Ett detaljplanarbete kommer att genomföras. Ett förslag till planuppdrag kommer på sedvanligt sätt att behandlas av kommunstyrelsen. Något ytterligare uppdrag till kommunstyrelsen behövs enligt kommunstyrelseförvaltningens mening inte.

Underlag för beslut

- Motionen

Överläggningar i kommunstyrelsen

Marie Litholm (KD) yrkar bifall till kommunalrådsberedningens förslag.

Ordföranden konstaterar att det endast finns ett förslag till beslut; kommunalrådsberedningens, och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Ordföranden yrkar att ärendet bordläggs.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet bordläggs.

Expedieras: Akt

För kännedom: Motionären

Dnr KS 2015/409

**§ 44 Motion från Joachim Krylborn (KD) om
byggande av ungdomsbostäder på
fastigheten Söderbymalm 3:466 i Handen,
bordlagt ärende**

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

I motionen föreslås att kommunstyrelsen får i uppdrag att möjliggöra uppförande av ungdomsbostäder för Söderbymalm 3:466 med tidsbegränsat bygglov avseende ett markområde som framgår av kartbilaga till motionen. Markområdet ägs av kommunen, är skogsbevuxet samt är i gällande detaljplan avsett för kontor.

Förvaltningens synpunkter

I motionen nämns att ”stora delar av denna fastighet är tänkt att utgöra en markreserv för byggandet av ett nytt kommunhus om behov skulle uppstå i framtiden”. Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att kommunfullmäktige 2014-06-09, § 119, har godkänt en förlängning av hyreskontraktet för nuvarande kommunhus t o m 2029-06-30. Fullmäktige gjorde vid ärendets behandling inget uttryckligt ställningstagande till användningen av ”reservtomten”. Kommunstyrelseförvaltningen uppfattar det dock som orimligt att denna tomt skulle utgöra reserv för ett nytt kommunhus i ytterligare 12 år (15 år vid tiden för hyreskontraktets förlängning).

I det förslag till stadsutvecklingsplan som är föremål för samråd fram till mars 2017 är detta centrala område tänkt för permanenta bostäder, förskolor mm. Avsikten är att påbörja ett detaljplanearbete senast under 2018, vilket skulle medge byggstart under 2020. Kommunstyrelseförvaltningen anser det därför olämpligt att bygga ungdomsbostäder med tillfälliga bygglov och därmed försena byggstart av permanenta bostäder, förskolor mm. i minst sju år.

Förvaltningen noterar vidare att kommunen 2015 upplät ett icke planlagt markområde söder om Örnens väg för 180 tillfälliga ungdomsbostäder under 10 år. I arbetet med att hitta intresserade byggherrar framkom att upplåtelse tiden måste vara i närheten av 10 år för att ett sådant projekt ska vara ekonomiskt realiserbart till rimliga hyror. Detta har bekräftats även för det kommande projektet med ca 60 tillfälliga bostäder vid Häggvägen i samma område, för vilket kommunstyrelsen har godkänt hyresavtal genom beslut 2016-12-12, § 329.

Mot ovanstående bakgrund anser kommunstyrelseförvaltningen att det i motionen föreslagna uppdraget till kommunstyrelsen inte skall ges.

Underlag för beslut

- Motionen.

Kommunalrådsberedningen

Med hänsyn till yttrandet och för tydlighets vinning föreslår kommunalrådsberedningen att motionen avslås.

Överläggningar i kommunstyrelsen

Tobias Hammarberg (L) och Marie Litholm (KD) hemställer om att få lämna ett gemensamt särskilt yttrande, vilket kommunstyrelsen medger.

Kennerth Valtersson (SD) yrkar bifall till kommunalrådsberedningens förslag.

Ordföranden konstaterar att det endast finns ett förslag till beslut; kommunalrådsberedningens, och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Ordföranden yrkar att ärendet bordläggs.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet bordläggs.

_____

Expedieras: Akt

För kännedom: Motionären

Dnr KS 2016/510

§ 45 Svar på interpellation från Sven Gustafsson
(M) om stödet till föreningarna i kulturparken,
bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Förslag till beslut

1. Interpellationen anses besvarad.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Ordföranden yrkar att ärendet bordläggs.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet bordläggs.

_____
Expedieras: Akt

Dnr KS 2016/511

§ 46 Svar på interpellation från Mattias
Bernhardsson (RS) om arbetsvillkoren för
taxiförare som kör skolskjutsar på uppdrag av
Haninge kommun, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Förslag till beslut

1. Interpellationen anses besvarad.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Ordföranden yrkar att ärendet bordläggs.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet bordläggs.

Expedieras: Akt

Dnr KS-MEX 2016/157

§ 47 Exploateringsavtal för Söderby 2:60 m.fl., Brandbergen

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2014-02-24, § 44, att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att upprätta detaljplan för Brandbergens centrum, Söderby 2:60 och Söderby 2:61. Detaljplanens syfte är att utöka centrumverksamheten, skapa fler bostäder samt att skapa en ny front mot Brandbergsleden med ökad orienterbarhet.

Parallellt med detaljplanearbetet har kommunstyrelseförvaltningen förhandlat med centrumägaren Fastighets AB Centrumgillet om en överenskommelse avseende genomförandet av detaljplanen inklusive intilliggande exploateringsområde. Överenskommelsen reglerar främst överlåtelse av mark planlagd som allmän platsmark, inrättande av ledningsrätt, servitut samt iordningsställande och finansiering av allmänna anläggningar.

Förvaltningens synpunkter

Under förutsättning av att kommunfullmäktige även beslutar att anta detaljplanen för Brandbergen centrum, Söderby 2:60, 2:61 med flera, anser kommunstyrelseförvaltningen att exploateringsavtalet undertecknat av Fastighets AB Centrumgillet bör godkännas.

Underlag för beslut

- Exploateringsavtal för Söderby 2:60 m.fl., Brandbergen, undertecknat av Fastighets AB Centrumgillet.
- Bilagor till exploateringsavtal.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Exploateringsavtal undertecknat av Fastighets AB Centrumgillet godkännas.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Exploateringsavtal undertecknat av Fastighets AB Centrumgillet godkänns.

_____

Expedieras: Akt

För verkställighet: MEX

För kännedom: Fastighets AB Centrumgillet

Dnr KS 2016/553

§ 48 Detaljplan för Brandbergen Söderby 2:60 och Söderby 2:61 m fl, antagande

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2014-02-24, § 44, att ge stadsbyggnads-nämnden i uppdrag att upprätta detaljplan för Brandbergens centrum, Söderby 2:60 och Söderby 2:61. Detaljplanens syfte är att utöka centrumverksamheten, skapa fler bostäder samt att skapa en ny front mot Brandbergsleden med ökad orienterbarhet.

Parallellt med detaljplanearbetet har en överenskommelse tagits fram för att reglera Fastighets AB Centrumgillet's åtaganden gentemot Tornberget Fastighetsförvaltnings AB eftersom den nya bebyggelsen medför att det krävs en viss ombyggnation på delar av Tornbergets Fastighetsförvaltnings AB mark.

Detaljplanen har godkänts i stadsbyggnadsnämnden och är nu färdig för antagande av kommunfullmäktige.

Förvaltningens synpunkter

Ett exploateringsavtal som är villkorat av att detaljplanen antas finns undertecknat av Fastighets AB Centrumgillet.

Då stadsbyggnadsnämnden 2016-12-21 godkände detaljplanen före-slår kommunstyrelseförvaltningen att den antas.

Underlag för beslut

- Plankarta, antagandehandling, daterad 2016-11-15
- Planbeskrivning, antagandehandling, daterad 2016-11-15
- Kvalitetsprogram Brandbergen centrum, daterad 2016-11-15
- Granskningsutlåtande daterat 2016-11-15

Överläggningar i kommunstyrelsen

Martina Mossberg (M), Tobias Hammarberg (L), Marie Litholm (KD) och Kennerth Valtersson (SD) yrkar bifall till eget förslag från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna (bilaga).

Martina Mossberg (M) begär ajournering. Sammanträdet ajourneras kl. 16.14.

Sammanträdet återupptas kl. 16.18.

Martina Mossberg (M) meddelar att det egna förslaget återtas samt yrkar bifall till kommunalrådsberedningens förslag och hemställer om att få antecknat till protokollet att kommunledningen åtar sig att återkomma med förslag på hur parkeringsbehovet kan lösas för besökare till Brandbergens konstgräsplan, skola och idrottshall, vilket kommunstyrelsen medger.

Ordföranden konstaterar att det endast finns ett förslag till beslut; kommunalrådsberedningens, och att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Detaljplan för Brandbergen Söderby 2:60 och Söderby 2:61 med flera antas.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Göran Svensson (S) yrkar med instämmande av Martina Mossberg (M), Sven Gustafsson (M), Suzanne Enman (KD), Tobias Hammarberg (L), Anna Ragnar (-), Petri Salonen (C) och Samuel Skånberg (V) bifall till kommunstyrelsens förslag.

Martina Mossberg (M), Sven Gustafsson (M), Suzanne Enman (KD) och Tobias Hammarberg (L) hemställer om att få lämna ett gemensamt särskilt yttrande för Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Ordföranden konstaterar att det bara finns ett förslag till beslut - kommunstyrelsens - och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med förslaget. Därefter finner ordföranden att Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna medges lämna ett gemensamt särskilt yttrande.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Detaljplan för Brandbergen Söderby 2:60 och Söderby 2:61 med flera antas.

2. Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna medges lämna ett gemensamt särskilt yttrande (bilaga).

_____

Expedieras: Akt

För verkställighet: Stadsbyggnadsnämnden

Dnr KS-MEX 2017/9

§ 49 Köpe- och markanvisningsavtal avseende del av fastigheten Kalvsvik 16:1

Sammanfattning

Lindholm-Bil AB har anmält intresse av att förvärva mark inom Albyberg. Bolaget, som bedriver verksamhet i Handens industriområde, skall flytta till Albyberg och utöka sin verksamhet med ytterligare ett bilmärke. Antalet anställda ökas från 4 till 10.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningens förhandlingar med bolaget har resulterat i ett av bolaget undertecknat avtal. Avtalet innebär att bolaget mot en ersättning av 1800 kr/kvm förvärvar en tomt om ca 5 000 kvm. Tillträde till marken sker 2017-04-10 varefter bolaget har ett år på sig att uppfylla byggnadsskyldigheten och slutligt förvärva tomten.

Underlag för beslut

- Köpe- och markanvisningsavtal undertecknat av Lindholm-Bil AB.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Köpe- och markanvisningsavtal med Lindholm-Bil AB avseende del av Kalvsvik 16:1 godkänns.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Köpe- och markanvisningsavtal med Lindholm-Bil AB avseende del av Kalvsvik 16:1 godkänns.

Expedieras: Akt

För verkställighet: MEX

Dnr KS-MEX 2017/13

§ 50 Köpe- och markanvisningsavtal avseende del av fastigheterna Alby 1:9 och Kalvsvik 16:1

Sammanfattning

Länna Möbler Fastigheter AB har anmält intresse av att förvärva mark inom Albyberg. Bolaget, som idag finns inom Länna industriområde, ska starta ny verksamhet med show-room och E-handel inom Albyberg. Antalet anställda blir ca 80.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningens förhandlingar med bolaget har resulterat i ett av bolaget undertecknat avtal. Avtalet innebär att bolaget mor en ersättning om 1700 kr/kvm förvärvar en tomt om ca 7400 kvm. Tillträde till marken sker 2017-03-20 och därefter har bolaget ett år på sig att uppfylla byggnadsskyldigheten för att slutligen fullfölja förvärvet.

Underlag för beslut

- Köpe- och markanvisningsavtal undertecknat av Länna Möbler Fastigheter AB

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Köpe- och markanvisningsavtal med Länna Möbler Fastigheter AB godkänns.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Köpe- och markanvisningsavtal med Länna Möbler Fastigheter AB godkänns.

Expedieras: Akt

För verkställighet: MEX

Dnr KS 2017/66

§ 51 Hemställen från Tornberget om medgivande till att förvärva del av Ribby 2:424 och del av Nödesta 8:235 från Haninge kommun

Sammanfattning

Tornberget har inkommit med en hemställen till kommunen om att få kommunfullmäktiges medgivande till att förvärva del av Ribby 2:424 och del av Nödesta 8:235. Enligt Tornbergets ägardirektiv § 7 skall bolaget inhämta kommunfullmäktiges godkännande vid köp av fastighet.

Förvärvet är från Haninge kommun och sker genom fastighetsreglering. Det är ett markområde på ca 2 529 kvadratmeter som föreslås överföras till Tornbergets fastighet Ribby 2:73, Ribbybergsskolan. Som ersättning för marken skall Tornberget betala 350 kronor/kvm, dvs en köpeskillning om ca 885 tkr.

Kommunens beslut att sälja marken tas av mark- och exploateringschefen med stöd av kommunstyrelsens delegationsordning.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att Tornbergets hemställen medges.

Underlag för beslut

- Tornbergets styrelseprotokoll 2016-10-27 § 81
- Skrivelse från Tornbeget daterad 2016-10-19 – Förvärv genom markreglering från kommunens fastigheter Ribby 2:424 och Nödesta 8:235 till Tornbergets fastighet Ribby 2:73, Ribbybergsskolan samt upprättande av ledningsrätt på Tornbergets fastighet

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Tornbergets hemställen om att förvärva del av Ribby 2:424 och Nödesta 8:235 från kommunen medges.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Tornbergets hemställen om att förvärva del av Ribby 2:424 och Nödesta 8:235 från kommunen medges.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Tornberget, Mark- och exploateringsenheten

Dnr KS 2017/51

§ 52 Införande av kost- och serviceavgift för medboende på särskilt boende som saknar eget biståndsbeslut samt därmed åtföljande ändring av reglementet för äldrenämnden

Sammanfattning

Äldrenämnden föreslår 2016-12-14, § 152, att kommunfullmäktige beslutar om revidering av äldrenämndens reglemente. Revideringen avser rätt att ta ut en kost- och serviceavgift av medboende som flyttar med en make/maka/sambo/registrerad partner till ett särskilt boende och som själv saknar eget biståndsbeslut. Förslaget innebär att äldrenämnden ska administrera avgiftsuttaget för såväl kommunala som privata utförare som erbjuder kost och service till medboende i Haninge kommun.

Ändringen i äldrenämndens reglemente föreslås mot bakgrund av att det i november 2012 infördes en bestämmelse i socialtjänstlagen (4 kap. 1 c § SoL) innebärande att äldre par har rätt att fortsätta att bo tillsammans i ett särskilt boende även i de fall när endast den ene har behov av ett sådant boende.

Medboende är den make/maka/sambo/registrerade partner som flyttar med till ett särskilt boende utan att själv ha behov av insatser. Den medboende har därför inget beslut om bistånd i form av särskilt boende och kan vara relativt frisk med inget eller litet behov av insatser från socialtjänsten. Om den medboende inte har beviljats eller inte har ansökt om insatser för egen räkning har denne inte rätt till hemtjänstinsatser såsom matlagning, tvätt, städning m.m. i det särskilda boendet. Den medboende förväntas alltså klara sig på egen hand på samma sätt som om denne hade bott i eget boende, såvida något annat inte blivit överenskommet.

Särskilda boenden lämpar sig normalt inte för matlagning eftersom det inte finns fullvärdiga kök. Det finns inte heller möjlighet för den medboende att ta hand om sin egen tvätt på boendet eftersom tvättstugorna av hygienskal är avsedda för personalen. Därför bedömer äldreförvaltningen att det finns behov av att kunna erbjuda kost- och serviceinsatser mot en fastställd avgift till

medboende som saknar biståndsbeslut på ett särskilt boende i Haninge kommun eftersom den medboende kan behöva ta del av den service som boendet erbjuder.

Äldreförvaltningen föreslår därför att äldrenämndens reglemente revideras så att det framgår att nämnden har rätt att ta ut särskild avgift för kost och service avseende medboende som saknar biståndsbeslut på särskilt boende och beslut om hemtjänstinsatser. Avgifterna bör administreras av äldrenämnden för såväl kommunala som privata utförare som erbjuder kost och service till medboende i Haninge kommun.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har ingenting övrigt att tillföra och föreslår att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med äldrenämndens förslag.

Underlag för beslut

- Äldrenämndens beslut 2016-12-14, § 152
- Äldrenämndens reglemente med förslaget tillägg i § 1 markerad med röd text.
- Äldreförvaltningens tjänsteskrivelse 2016-11-07

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Äldrenämnden får besluta om kost- och serviceavgifter för medboende som saknar beslut på särskilt boende och beslut om hemtjänstinsatser inom kommunal och privat verksamhet i Haninge kommun.
2. Äldrenämndens reglemente med föreslagna revideringar fastställs och börjar gälla omedelbart.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Äldrenämnden får besluta om kost- och serviceavgifter för medboende som saknar beslut på särskilt boende och beslut om hemtjänstinsatser inom kommunal och privat verksamhet i Haninge kommun.

2. Äldrenämndens reglemente med föreslagna revideringar fastställs och börjar gälla omedelbart.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Äldreförvaltningen

Dnr KS 2017/5

§ 53 Befrielse från uppdrag

Följande avsägelser har inkommit till kansliet:

Dipak Kundu (L), ersättare i valnämnden

Marin Tomic (M), ledamot tillika 2:e vice ordförande i
hållbarhetsberedningen

Förslag till beslut

1. Ovanstående befrias från sina uppdrag.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ovanstående befrias från sina uppdrag.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

Personalavdelningen (löneenheten och Maine Söderlund)

Kansliet KSF (förtroendemannaregistret)

För kännedom:

De entledigade

Berörda gruppledare

Berörda organ

Dnr KS 2017/5

§ 54 Val till vissa uppdrag, tidigare bordlagda

Nämndeman i Södertörns tingsrätt efter Anna Lundströmer
(nominerad av Liberalerna) t o m 2019-12-31

Bordläggning

Nämndeman i Södertörns tingsrätt efter Fanny Larsson (nominerad
av Socialdemokraterna) t o m 2019-12-31

Bordläggning

Nämndeman i Södertörns tingsrätt efter Alvin
Lindstam (nominerad av Miljöpartiet) t o m 2019-12-31

Bordläggning

Nämndeman i Södertörns tingsrätt efter Peshwas Saadon
(nominerad av Socialdemokraterna) t o m 2019-12-31

Bordläggning

Ersättare i kultur- och fritidsnämnden efter Ewa Wasiewicz (M) t o
m 2018-12-31

Ylva Thomasson (M)

Suppleant i Haninge Bostäders styrelse efter Patrik Derk t o m
utgången av årsstämma 2019

Bordläggning

Deltidsengagerad förtroendevald tillika kommunalråd efter Annica
Hjerling (MP) med tjänstgöringsgrad 50 % t o m 2018-12-31

Bordläggning (MP)

Ledamot i kommunstyrelsen efter Annica Hjerling (MP) t o m
2018-12-31

Bordläggning (MP)

Ledamot i stadsbyggnadsnämnden efter Annica Hjerling (MP) t o
m 2018-12-31

Bordläggning (MP)

1:e vice ordförande i stadsbyggnadsnämnden tillika deltidsengagerad förtroendevald efter Annica Hjerling (MP) med tjänstgöringsgrad 30 % t o m 2018-12-31

Bordläggning (MP)

Ordförande i hållbarhetsberedningen efter Annica Hjerling (MP) t o m 2018-12-31

Bordläggning (MP)

Ledamot i Stockholms länsförbund för krishantering efter Annica Hjerling (MP) t o m 2018-12-31

Bordläggning (MP)

Ersättare i krisledningsnämnden efter Annica Hjerling (MP) t o m 2018-12-31

Bordläggning (MP)

Förslag till beslut

1. Enligt valberedningens förslag.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Nedanstående val bordläggs.

Nämndeman i Södertörns tingsrätt efter Anna Lundströmer (nominerad av Liberalerna) t o m 2019-12-31

Nämndeman i Södertörns tingsrätt efter Fanny Larsson (nominerad av Socialdemokraterna) t o m 2019-12-31

Nämndeman i Södertörns tingsrätt efter Alvin Lindstam (nominerad av Miljöpartiet) t o m 2019-12-31

Nämndeman i Södertörns tingsrätt efter Peshwas Saadon (nominerad av Socialdemokraterna) t o m 2019-12-31

Suppleant i Haninge Bostäders styrelse efter Patrik Derk t o m utgången av årsstämma 2019

Deltidsengagerad förtroendevald tillika kommunalråd efter Annica Hjerling (MP) med tjänstgöringsgrad 50 % t o m 2018-12-31

Ledamot i kommunstyrelsen efter Annica Hjerling (MP) t o m 2018-12-31

Ledamot i stadsbyggnadsnämnden efter Annica Hjerling (MP) t o m 2018-12-31

1:e vice ordförande i stadsbyggnadsnämnden tillika deltidsengagerad förtroendevald efter Annica Hjerling (MP) med tjänstgöringsgrad 30 % t o m 2018-12-31

Ordförande i hållbarhetsberedningen efter Annica Hjerling (MP) t o m 2018-12-31

Ledamot i Stockholms länsförbund för krishantering efter Annica Hjerling (MP) t o m 2018-12-31

Ersättare i krisledningsnämnden efter Annica Hjerling (MP) t o m 2018-12-31

2. Nedanstående val förrättas.

Ylva Thomasson (M), ersättare i kultur- och fritidsnämnden efter Ewa Wasiewicz (M) t o m 2018-12-31

3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

Personalavdelningen (löneenheten och Maine Söderlund)

Kansliet KSF (förtroendemannaregistret)

För kännedom:

De valda

Berörda organ

Dnr KS 2017/5

§ 55 Val till vissa uppdrag

Ersättare i valnämnden efter Dipak Kundu (L) t o m 2018-12-31

Bordläggning (L)

Ledamot tillika 2:e vice ordförande i hållbarhetsberedningen efter Marin Tomic (M) t o m 2018-12-31

Linus Björkman (M)

Förslag till beslut

1. Enligt valberedningens förslag.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Nedanstående val bordläggs.

Ersättare i valnämnden efter Dipak Kundu (L) t o m 2018-12-31

2. Nedanstående val förrättas.

Linus Björkman (M), ledamot tillika 2:e vice ordförande i hållbarhetsberedningen efter Marin Tomic (M) t o m 2018-12-31

3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

Personalavdelningen (löneenheten och Maine Söderlund)

Kansliet KSF (förtroendemannaregistret)

För kännedom:

De valda

Berörda organ

Dnr KS 2016/67

§ 56 Framställan av interpellationer och frågor

Inga interpellationer eller frågor har inkommit till kansliet.

---

§ 57 Anmälan av motioner

KS 2017/121

Motion från Suzanne Enman (KD) och Marie Litholm (KD) om att utreda anläggande av en mountainbike-bana på Hanvedens idrottsplats

Förslag till beslut

1. Motionen överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

Marie Litholm (KD) är inte närvarande och därmed stryks hennes namn från motionen.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

Expedieras: Akter

§ 58 Anmälan av medborgarförslag

KS 2017/109

Medborgarförslag: Sätt upp en skylt vid Moränvägen med anvisning till centrum, kulturhus, bibliotek, bad och parklek

Förslag till beslut

1. Medborgarförslaget överlämnas till stadsbyggnadsnämnden för beslut.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Medborgarförslaget överlämnas till stadsbyggnadsnämnden för beslut.

KS 2017/115

Medborgarförslag: Farthinder på Vardövägen och Karahavsvägen i Vega

Förslag till beslut

1. Medborgarförslaget överlämnas till stadsbyggnadsnämnden för beslut.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Medborgarförslaget överlämnas till stadsbyggnadsnämnden för beslut.

KS 2017/119

Medborgarförslag: Bygg en laglig graffitimur vid Vendelsömalmsgropens park

Förslag till beslut

1. Medborgarförslaget överlämnas till kultur- och fritidsnämnden för beslut.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Medborgarförslaget överlämnas till kultur- och fritidsnämnden för beslut.

KS 2017/134

Medborgarförslag: Gör ett övergångsställe mellan Prästgårdsängen och Ribby allé i anslutning till rondellen

Förslag till beslut

1. Medborgarförslaget överlämnas till stadsbyggnadsnämnden för beslut.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Medborgarförslaget överlämnas till stadsbyggnadsnämnden för beslut.

Expedieras:

Akter

För kännedom:

Förslagsställarna

Berörda nämnder

Dnr KS 2017/106

§ 59 Svar på interpellation från Alexandra Anstrell
(M) om arbetet med Haninges hästnäring

Förslag till beslut

1. Interpellationen anses besvarad.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Ordföranden yrkar att ärendet bordläggs.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet bordläggs.
- _____

Dnr KS 2017/107

§ 60 Svar på interpellation från Alexandra Anstrell
(M) om stiltjen i arbetet med Årsta brygga

Förslag till beslut

1. Interpellationen anses besvarad.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Ordföranden yrkar att ärendet bordläggs.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet bordläggs.
-

§ 61 Meddelanden

Protokollsutdrag stadsbyggnadsnämnden 2017-02-08; § 4
Medborgarförslag: En papperskorg vid busshållplatsen Skäggsmo
på Dalarövägen Dnr SBN 2016/293

Protokollsutdrag stadsbyggnadsnämnden 2017-02-08; § 5
Medborgarförslag: Avlägsna grillplatsen på Stationsvägen,
nedanför HSB Lärkträdet Dnr SBN 2016/291

Protokollsutdrag stadsbyggnadsnämnden 2017-02-08; § 6
Medborgarförslag: Förse de olika planterade träden i Eskilsparken
med små namnskyltar Dnr SBN 2016/290

Protokollsutdrag stadsbyggnadsnämnden 2017-02-08; § 7
Medborgarförslag: Ändra hastigheten på Södertäljevägen i
Tungelsta Dnr SBN 2016/295

Protokollsutdrag stadsbyggnadsnämnden 2017-02-08; § 8
Medborgarförslag: Fler laddplatser till elfordon

Protokollsutdrag äldrenämnden 2017-02-14; § 12 Rapportering
enligt socialtjänstlagen - kvartal 3

Protokollsutdrag socialnämnden 2017-02-14; § 13 Information om
kvartalsrapport till Inspektionen för vård och omsorg fjärde
kvartalet 2016 gällande ej verkställda beslut

Förslag till beslut

1. Meddelandena läggs till handlingarna.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Meddelandena läggs till handlingarna.

Expedieras: Akter

Dnr KS 2016/304

§ 33 Möjligheten till heltidsarbete för anställda som så önskar, minoritetsåterremitterat ärende

Sammanfattning

Kommunstyrelsen gav vid sitt sammanträde 2015-10-26, § 260, kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att i samarbete med övriga förvaltningar utreda möjligheten till heltidsarbete för medarbetare som så önskar för att eventuellt införas från och med 2017.

Kommunstyrelsen angav i sitt beslut att utredningen skulle belysa

- förutsättningar för att införa möjligheten till heltidsarbete,
- ekonomiska och organisatoriska konsekvenser,
- modell/er för schema och bemanningsplanering samt
- förslag avseende vilka yrkesgrupper, som bör omfattas av erbjudande om heltid.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslog kommunstyrelsen att erbjuda heltid till yrkesgrupperna fritidsledare, stödassistenter, undersköterskor och vårdbiträden samt att frågan rörande andra yrkesgrupper inom Kommunals avtalsområde skulle utredas vidare.

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 2016-08-29, § 216, föreslå kommunfullmäktige att besluta att införa heltid för alla som så önskar i enlighet med kommunstyrelseförvaltningens förslag.

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 2016-09-12, § 257, återremitterades ärendet till kommunstyrelsen med motiveringen att ta fram ytterligare beslutsunderlag för bedömning av de ekonomiska och organisatoriska konsekvenserna i enlighet med de riktlinjer som gavs av kommunstyrelsen 2015-10-26.

Förvaltningens synpunkter

Uppdaterad analys av ekonomiska och organisatoriska konsekvenser

Kommunstyrelseförvaltningen har gjort en uppdaterad analys av de ekonomiska och organisatoriska konsekvenser som för närvarande

är möjliga att göra utifrån en kompletterande omvärldsanalys och en förnyad diskussion med de berörda förvaltningarna. I övrigt hänvisas till den ursprungliga rapporten avseende bakgrundsfakta och initial utredning med förslag.

Omvärldsanalys

En förnyad omvärldsanalys har gjorts genom deltagande i seminarier och diskussioner inom SKL:s nätverk för heltidsfrågan samt via aktuella (publicerade från 2016-01-01 och framåt) rapporter, utredningar och utvärderingar.

Kommunstyrelseförvaltningens slutsatser är att det som kan utläsas av rapporter, utredningar och utvärderingar samt av seminarier och diskussioner i SKL:s nätverk, är att frågan om heltid för alla är aktuell i många kommuner. För de kommuner som infört heltid för alla saknas, i stort sett, utvärderingar av verksamheten både organisatoriskt och kostnadsmissigt.

I de kommuner som infört heltid för alla konstateras att införandet fordrar satsningar på utbildning för att öka möjligheten för medarbetarna att utföra fler arbetsuppgifter. Vidare behövs en förändrad organisation avseende främst bemanning och schemaplanering. Den uppfattning som redovisas är att det initialt är svårt att bedöma kostnader och att de antaganden som gjorts utgår från bedömningen av hur många av de deltidsarbetande som väljer att öka sin sysselsättningsgrad. En fråga som lyfts fram är att ett arbete fordras för att få medarbetarna att acceptera en förändrad arbetssituation när sysselsättningsgraden ökas.

Vid seminarier och diskussioner i SKL:s nätverk framgår att flera kommuner i sitt arbete med heltidsfrågan betonar jämställdhet eftersom en övervägande majoritet av de deltidsanställda är kvinnor samt att frågan är väsentlig för att säkerställa framtida kompetensförsörjning.

Ekonomi

SKL anger att ca 25 % av de deltidsarbetande som erbjuds ökad sysselsättningsgrad antar erbjudandet. Vid den fortsatta analysen visar sig den uppgiften vara osäker och flera kommuner redovisar att betydligt färre än en fjärdedel av de deltidsarbetande väljer att öka sin sysselsättningsgrad. De beräkningar som

kommunstyrelseförvaltningen redovisat bygger på SKL:s uppgifter och bör betraktas som en maximal kostnad för de yrkesgrupper som föreslås erbjudas möjligheten att öka sin sysselsättningsgrad.

Rörande antagandet att de ökade kostnaderna för ökning av sysselsättningsgrad för deltidsanställda, till del, skulle kunna balanseras med minskad kostnad för timavlönade vikarier, redovisar de kommuner som infört rätten till heltid att behovet av vikarier kvarstår men i lägre omfattning. Behovet kvarstår framförallt på grund av kortsiktiga bemanningsbehov på grund av sjukdom. Några ytterligare ekonomiska beräkningar av vikariekostnader, utöver vad som redovisats i kommunstyrelseförvaltningens utredning, har inte gått att få fram.

Organisation

I den förnyade omvärldsanalysen framkommer främst att centraliserade bemanningscentrum är en viktig nyckel till framgång och en vanlig lösning då heltidsfrågan ställer högre krav på schemaläggning och bemanning. Olika former av bemanningscentrum finns redan i många kommuner och oftast har kommunerna samordnat resurser, utvecklat och utökat dessa som redan fanns i organisationen. Ökade insatser för att kompetensutveckla och utbilda chefer och andra som arbetar med schemaläggning och bemanning för att bli effektivare och bättre på detta, är ytterligare insatser som behövs för att nå framgång i arbetet.

Förnyad intern diskussion

I de förnyade diskussionerna med representanter från socialförvaltningen och äldreförvaltningen ser verksamheterna att behovet av timanställda vikarier kommer att kunna minska vid införande av heltid för alla. Behov av timanställda kommer att till del kvarstå på grund av att bemanningsbehovet inte är jämt fördelat utan styrs av brukare och bemanningstoppar.

Representanterna från socialförvaltningen och äldreförvaltningen ser möjligheter med att utöka och samordna bemanningsfrågan och även internt ser man att chefer och andra som arbetar med schemaläggning och bemanning kommer att behöva utbildning i att arbeta effektivare och annorlunda för att man ska kunna nå

framgång i arbetet. Genomförandet av heltid för alla som så önskar ser man kommer att medföra en kostnad initialt med vinster på sikt framförallt genom ökad kvalitet i verksamheten och större möjligheter att rekrytera kompetent personal.

Mot ovanstående bakgrund vidhåller kommunstyrelseförvaltningen att beslut bör tas i enlighet med vad som tidigare föreslagits.

Underlag för beslut

- Kommunfullmäktiges beslut om återremiss 2016-09-12, § 257
- Tjänsteutlåtande juni 2016 – Heltid till alla, som så önskar
- Rapport från kommunstyrelseförvaltningen, juni 2016, Heltid till alla som så önskar

Överläggningar i kommunstyrelsen

Martina Mossberg (M) yrkar med instämmande av Tobias Hammarberg (L) och Marie Litholm (KD) bifall till eget förslag (bilaga).

Kennerth Valtersson (SD) yrkar bifall till kommunalrådsberedningens förslag.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och det egna förslaget från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Martina Mossberg (M) begär votering.

Voteringsproposition: Den som vill bifalla kommunalrådsberedningens förslag röstar JA. Den det ej vill röstar NEJ. Vinner NEJ har kommunstyrelsen bifallit det egna förslaget från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Upprop:

Petri Salonen (C): JA

Göran Svensson (S): JA

Maria Fägersten (S): JA

Mikko Svensson (S): JA

Annett Haaf (S): JA
Ove Andersson (MP): JA
Mehmet Coksürer (MP): JA
Martina Mossberg (M): NEJ
Alexandra Anstrell (M): NEJ
Sven Gustafsson (M): NEJ
Tobias Hammarberg (L): NEJ
Pia Lublin (L): NEJ
Marie Litholm (KD): NEJ
Kennerth Valtersson (SD): JA
Meeri Wasberg (S): JA
9 JA och 6 NEJ.

Med 9 JA och 6 NEJ finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Införande av ”heltid för alla som så önskar” genomförs för yrkesgrupperna
  - fritidsledare
  - stödassistenter
  - undersköterskor
  - vårdbiträdenmed målsättning att införandet är genomfört under andra halvåret 2017.
2. Kostnaden 2017 för projektorganisation och för införande av heltid för alla som så önskar avseende yrkesgrupperna fritidsledare, stödassistenter, undersköterskor och vårdbiträden föreslås tas ur kommunfullmäktiges reserv. Medlen fördelas på följande sätt

Kommunstyrelsen:	1.000.000 kr
Äldrenämnden:	1.290.000 kr
Socialnämnden:	270.000 kr
<u>Kultur och fritidsnämnden:</u>	<u>40.000 kr</u>
Summa	2.600.000 kr

3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att inarbeta kostnaderna för 2018 och framåt i kommande förslag till Mål och budget 2018-2019.

Under förutsättning av att kommunfullmäktige beslutar enligt punkterna 1-3 ovan beslutar kommunstyrelsen för egen del

1. En kommunövergripande projektorganisation bildas med uppgift att

arbeta fram ramverk och organisatoriska förutsättningar samt att stödja arbetet på enhetsnivå.

utarbete plan för införande, kommunikationsplan samt utarbete förslag till arbetstidsavtal.

utreda möjligheten för heltid för alla som önskar för yrkesgrupperna barnskötare, elevassistenter och medarbetare inom kostverksamheten.

utvärdera resultatet av införande fortlöpande och enligt fastställda kriterier.

genomföra uppdraget i nära samarbete med berörd facklig organisation.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Meeri Wasberg (S) yrkar med instämmande av Kennerth Valtersson (SD), Lina Rigney Thörnblom (RS), Nafi Cilgin (V) och Jaan Ungerson (S) bifall till kommunstyrelsens förslag.

Martina Mossberg (M) yrkar med instämmande av Sven Gustafsson (M), Suzanne Enman (KD) och Tobias Hammarberg (L) bifall till ett gemensamt eget förslag från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna (bilaga).

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag. Votering begärs och följande voteringsproposition läses upp och godkänns: ”Den som bifaller kommunstyrelsens förslag röstar ja, den det ej vill röstar nej. Vinner nej beslutar fullmäktige i enlighet med det egna förslaget från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.” Omröstning sker med voteringsanläggning och resultatet av omröstningen är 35 ja-röster mot 23 nej-röster. 1 ledamot avstår från att rösta och 2 ledamöter är frånvarande. (Omröstningsresultat, se bilaga.)

Ordföranden konstaterar att omröstningsresultatet innebär att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Införande av ”heltid för alla som så önskar” genomförs för yrkesgrupperna

- fritidsledare
- stödassistenter
- undersköterskor
- vårdbiträden

med målsättning att införandet är genomfört under andra halvåret 2017.

2. Kostnaden 2017 för projektorganisation och för införande av heltid för alla som så önskar avseende yrkesgrupperna fritidsledare, stödassistenter, undersköterskor och vårdbiträden föreslås tas ur kommunfullmäktiges reserv. Medlen fördelas på följande sätt

Kommunstyrelsen:	1.000.000 kr
Äldrenämnden:	1.290.000 kr
Socialnämnden:	270.000 kr
<u>Kultur och fritidsnämnden:</u>	<u>40.000 kr</u>
Summa	2.600.000 kr

3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att inarbeta kostnaderna för 2018 och framåt i kommande förslag till Mål och budget 2018-2019.

Reservationer

Martina Mossberg, Michael Fridebäck, Sadik Akan, Sven Gustafsson, Sedat Dogru, Fazil Göker, Lars Lindholm, Marietta de Pourbaix-Lundin, Lennart Törnberg, Inger Granberg, Kristoffer Eriksson, Gilbert de Wendel, Birgitta Karlfeldt, Daniel Lassnäs, Henry de Wendel och Kjell Larsson – samtliga (M) – Tobias Hammarberg, Kristina Hallberg, Kjell Bjerrehorn och Pia Lublin – samtliga (L) – Suzanne Enman och Berith Jansson – båda (KD) – reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Personalavdelningen

För kännedom: Samtliga nämnder

Haninge kommunfullmäktige: VOTERINGSRESULTAT

Votering: § 33 Möjligheten till heltidsarbete för anställda som så önskar,
minoritetsåterremitterat ärende
2017-03-06 kl. 17:27

Totalt [JA]: 35

Totalt [NEJ]: 23

Totalt [AVSTÅR]: 1

Totalt [FRÅNVARANDE]: 2

310620. Strömberg Bernt (SD) - JA
381031. Karlfeldt Birgitta (M) - NEJ
400826. de Wendel Henry (M)(Ersätter Kjellin Mikael) - NEJ
420713. Ungerson Jaan (S) - JA
420821. de Wendel Gilbert (M) - NEJ
421114. Valtersson Kennerth (SD) - JA
430725. Jansson Berith (KD)(Ersätter Krylborn Joachim) - NEJ
440311. Lindholm Lars (M)(Ersätter Tomic Marin) - NEJ
450409. Lublin Pia (L) - NEJ
450520. Larsson Kjell (M) - NEJ
450709. Ahlgren Birgitta (MP)(Ersätter Reinemar Marianne) - JA
460413. Erlandsson Christer (S) - JA
470709. Manners Eva (SD) - NEJ
490412. Malm Pettersson Birgitta (S)(Ersätter Larbi Latifa) - JA
490517. Svensson Göran (S) - JA
490729. Bernhardsson Margareta (S) - JA
510815. de Pourbaix-Lundin Marietta (M) - NEJ
510826. Törnberg Lennart (M)(Ersätter Goding Joakim) - NEJ
530214. Öhman Ulla-Britt (C) - JA
530815. Bjerrhorn Kjell (L) - NEJ
540405. Levin Maria (S)(Ersätter Erlandsson Ann-Christine) - JA
560716. Cilgin Nafi (V) - JA
561023. Drammeh Sahir (MP) - JA
570727. Granberg Inger (M)(Ersätter Mattsson Mats) - NEJ
580805. Andersson Marina (S) - JA
580814. Gálvez Jorge (S) - JA
600522. Karlsson Eva (SD)(Ersätter Forsberg Yvonne) - JA
620404. Palmgren Madeleine (S) - JA
620503. Coksürer Mehmet (MP) - JA
640903. Forsberg Kenneth (S) - JA
650222. Mossberg Martina (M) - NEJ
651005. Eriksson Göran (S) - JA
651114. Enman Suzanne (KD)(Ersätter Litholm Marie) - NEJ

660130. Gustafsson Sven (M) - NEJ
660921. Nordlund Anders (S) - JA
670516. Svensson Mikko (S) - JA
681203. Ragnar Anna (-) - AVSTÅR
690718. Akan Sadik (M)(Ersätter Anstrell Alexandra) - NEJ
700414. Haaf Annett (S) - JA
701202. Fridebäck Michael (M) - NEJ
701229. Fägersten Maria (S) - JA
710822. Dogru Sedat (M) - NEJ
710901. Ugan Ahmet (MP)(Ersätter Svensk Johan) - JA
711228. Hammarberg Tobias (L) - NEJ
730105. Göker Fazil (M)(Ersätter Sixten Sara) - NEJ
731214. Wasberg Meeri (S) - JA
750216. Hallberg Kristina (L) - NEJ
760414. Wilén Linda (S) - JA
760519. Westlund Åsa (S) - JA
760528. Lindefjärd Christian (SD) - JA
760703. Salonen Petri (C) - JA
771108. Lassnäs Daniel (M) - NEJ
791225. Bernhardsson Mattias (RS) - JA
840402. Eriksson Kristoffer (M) - NEJ
841008. Jensen Tomas (S) - JA
860122. Skånberg Samuel (V) - JA
870305. Rigney Thörnblom Lina (RS) - JA
890523. Ovsianikov Tove (V) - JA
890918. Spångberg Joakim (S) - JA

Eget förslag

§ 33

Kommunfullmäktige

2017-03-06

Möjligheten till heltidsarbete för anställda som så önskar

Något ytterligare beslutsunderlag för bedömning av de ekonomiska och organisatoriska konsekvenserna har inte framlagts i enlighet med motiven till återremissen. Inte heller har utvärderingar av liknande projekt från andra kommuner belysts, trots att vi i vårt egna förslag lyft fram de negativa konsekvenserna som redovisats i utvärderingen från Nynäshamnsprojektet Nya tider. Vi kan därför sluta oss till att förslaget saknar ambitionen att bevaka skattebetalarnas intressen eller att uppnå en effektiv organisation, utan i stället tillfredsställer ett politiskt intresse från den rödgröna kommunledningen.

Utredningen visar på en kostnad inklusive projektanställda som uppgår till 5,6 mnkr på årsbasis, samtidigt som den utökade omvärldsbevakningen ger vid handen att någon motsvarande minskning av kostnader för vikarier inte är att vänta. Enligt utredningen beräknas ca 80 anställda av de utvalda grupperna vara intresserade av att gå upp till heltid. Inget resonemang har förts över konsekvenserna för ca 75 procent av de deltidsanställda som inte bedöms vilja gå upp till heltid när det gäller fortsatt anställning eller ändrade arbetstider. Mot bakgrund av att den rödgröna minoriteten S, MP och C hade med rätten till heltid i sin politiska plattform 2015-2018 och att de, visserligen på ett demokratiskt förkastligt sätt, drev igenom sin egen budget 2017-2018, framstår det som mycket märkligt att de ökade kostnaderna ska tas från fullmäktiges reserv. **Många ställer sig säkert frågan varför de inte budgeterat för löften i sin politiska plattform.**

Trepartialliansens ser naturligtvis att möjligheten till att gå från deltid till heltid ska bejakas av kommunen inom ramen för det goda arbetsgivarskapet. Att heltid ska vara en rättighet fränkopplad från ekonomiskt ansvarstagande, effektivitets- och kvalitetskrav ser vi dock som helt oseriöst. Att erbjuda en förhållandevis liten andel deltidsanställda att gå upp i tid är något som borde kunna rymmas inom befintlig verksamhet och budget, inte genom ett politiskt skrytprojekt som leder till ökade kostnader för skattebetalarna.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. att inte införa projektet "heltid för de som så önskar".
2. att berörda nämnder ges i uppdrag att arbeta för att tillsvidareanställda som arbetar deltid och vill gå upp till heltid ska erbjudas detta om det finns möjlighet att anpassa schemaläggning eller på annat sätt öka sysselsättningsgraden för den anställda inom kommunen som organisation.

Martina Mossberg (M)

Tobias Hammarberg (L)

Suzanne Enman (KD)

Dnr KS 2016/304

§ 257 Möjligheten till heltidsarbete för anställda som så önskar

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 2015-10-26 § 260 att ge kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att, i samarbete med övriga förvaltningar, utreda möjligheten till heltidsarbete för medarbetare som så önskar, för att eventuellt införas från och med 2017. Kommunstyrelseförvaltningen har, i samarbete med övriga förvaltningar och med hörande av Kommunal beslutat att rekommendera att erbjudande om heltid ska ges till yrkesgrupperna fritidsledare, stödassistenter, undersköterskor och vårdbiträden samt att andra yrkesgrupper utreds vidare för att utröna förutsättningar för ett erbjudande.

Kostnaden för införande av heltid för föreslagna yrkesgrupper uppgår till en bruttokostnad om ca 6,5 miljoner kronor per år men förväntas leda till ett mindre nyttjande av timavlönade samt mer- och övertid. Kostnaden för införande, utöver interna kostnader, beräknas uppgå till ca en miljon kronor.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att en projektorganisation bildas för att, bland annat, ta fram ramverk och organisatoriska förutsättning för införande av heltid för föreslagna yrkesgrupper samt att utreda förutsättningar för andra yrkesgrupper.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att kostnader för införande tas ur kommunstyrelsens reserv och att ökade lönekostnader tas ur kommunfullmäktiges reserv.

Underlag för beslut

- Tjänsteutlåtande juni 2016, Heltid till alla som så önskar
- Rapport från kommunstyrelseförvaltningen, juni 2016, Heltid till alla som så önskar

Överläggningar i kommunstyrelsen

Martina Mossberg (M) yrkar, med instämmande av Tobias Hammarberg (L) och Marie Litholm (KD) bifall till gemensamt förslag från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Meeri Wasberg (S) yrkar bifall till kommunalrådsberedningens förslag.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och förslaget från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna. Ordföranden ställer de båda förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Införande av ”heltid för alla som så önskar” genomförs för yrkesgrupperna
  - fritidsledare
  - stödassistenter
  - undersköterskor
  - vårdbiträdenmed målsättning att införandet är genomfört under andra halvåret 2017.
2. Kostnaden 2017 för projektorganisation och för införande av heltid för alla som så önskar avseende yrkesgrupperna fritidsledare, stödassistenter, undersköterskor och vårdbiträden föreslås tas ur kommunfullmäktiges reserv. Medlen fördelas på följande sätt

Kommunstyrelsen:	700 000 kr
Äldrenämnden:	1.290.000 kr
Socialnämnden:	270.000 kr

Kultur och fritidsnämnden: 40.000 kr

3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att inarbeta kostnaderna för 2018 och framåt i kommande förslag till Mål och budget 2018-2019.

Under förutsättning av att kommunfullmäktige beslutar enligt punkterna 1-3 ovan beslutar kommunstyrelsen för egen del

1. En kommunövergripande projektorganisation bildas med uppgift att

arbeta fram ramverk och organisatoriska förutsättningar samt att stödja arbetet på enhetsnivå.

utarbete plan för införande, kommunikationsplan samt utarbete förslag till arbetstidsavtal.

utreda möjligheten för heltid för alla som önskar för yrkesgrupperna barnskötare, elevassistenter och medarbetare inom kostverksamheten.

utvärdera resultatet av införande fortlöpande och enligt fastställda kriterier.

genomföra uppdraget i nära samarbete med berörd facklig organisation.

2. Kostnader för projektorganisation 2016, 300 000 kr, tas ur kommunstyrelsens reserv.

Martina Mossberg, Alexandra Anstrell och Sven Gustafsson - samtliga (M), Pia Lublin (L), Tobias Hammarberg (L) och Marie Litholm (KD) reserverar sig mot beslutet.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Meeri Wasberg (S) yrkar med instämmande av Nafi Cilgin (V), Robert Bielecki (RS) och Samuel Skånberg (V) bifall till kommunstyrelsens förslag.

Robert Bielecki (RS) hemställer om att få lämna ett särskilt yttrande.

Alexandra Anstrell (M) yrkar i första hand att ärendet återremitteras till kommunstyrelsen med motiveringen att ta fram ytterligare beslutsunderlag för bedömning av de ekonomiska och

organisatoriska konsekvenserna i enlighet med de riktlinjer som gavs av kommunstyrelsen 2015-10-26. Som hjälp i utredningen bör utvärderingar av liknande projekt som finns att tillgå från andra kommuner utgöra ett stöd. (Bilaga.) I andra hand yrkar Alexandra Anstrell (M) bifall till ett eget förslag från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna. (Bilaga.) Marie Litholm (KD), Tobias Hammarberg (L) och Sven Gustafsson (M) instämmer i dessa yrkanden.

Kennerth Valtersson (SD) yrkar i första hand att ärendet återremitteras till kommunstyrelsen och i andra hand bifall till kommunstyrelsens förslag.

Ordföranden ställer förslaget att ärendet ska återremitteras mot att ärendet ska avgöras vid pågående sammanträde. Ordföranden finner att ärendet ska avgöras vid pågående sammanträde.

Votering begärs och följande voteringsproposition läses upp och godkänns: ”Den som vill att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde röstar ja, den det ej vill röstar nej. Vinner nej har fullmäktige beslutat att återremittera ärendet.” Omröstning sker med voteringsanläggning och resultatet av omröstningen är 32 ja-röster mot 29 nej-röster. (Omröstningsresultat, se bilaga.)

Ordföranden konstaterar att omröstningsresultatet innebär att kommunfullmäktige har beslutat att ärendet ska återremitteras till kommunstyrelsen genom minoritetsåterremiss med den motivering som lämnats av Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna. Därmed faller övriga yrkanden samt hemställan från Robert Bielecki (RS) om att få lämna ett särskilt yttrande.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet återremitteras till kommunstyrelsen genom minoritetsåterremiss med motiveringen att ta fram ytterligare beslutsunderlag för bedömning av de ekonomiska och organisatoriska konsekvenserna i enlighet med de riktlinjer som gavs av kommunstyrelsen 2015-10-26. Som hjälp i utredningen bör utvärderingar av liknande projekt som finns att tillgå från andra kommuner utgöra ett stöd.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelsen

För kännedom: Samtliga nämnder, kommunstyrelseförvaltningen

Haninge kommunfullmäktige: VOTERINGSRESULTAT

Votering: § 257 Möjligheten till heltidsarbete för anställda som så önskar
2016-09-12 kl. 18:44

Totalt [JA]: 32

Totalt [NEJ]: 29

Totalt [AVSTÅR]: 0

Totalt [FRÅNVARANDE]: 0

310620. Strömberg Bernt (SD)(Ersätter Askling Dennis) - NEJ
381031. Karlfeldt Birgitta (M) - NEJ
420821. de Wendel Gilbert (M) - NEJ
421114. Valtersson Kennerth (SD) - NEJ
440124. Mattsson Mats (M) - NEJ
440613. Schröder Charlotte (M)(Ersätter Larsson Kjell) - NEJ
450409. Lublin Pia (L) - NEJ
450709. Ahlgren Birgitta (MP)(Ersätter Ragnar Anna) - JA
450711. Trelje Gunnel (S)(Ersätter Erlandsson Ann-Christine) - JA
460413. Erlandsson Christer (S) - JA
470709. Manners Eva (SD) - NEJ
470910. Nordgren Barbro (S)(Ersätter Nordlund Anders) - JA
490517. Svensson Göran (S) - JA
490729. Bernhardsson Margareta (S) - JA
491211. Kalasniemi Esa (S)(Ersätter Drammeh Sait) - JA
500502. Hedin Kerstin (S)(Ersätter Wilén Linda) - JA
510815. de Pourbaix-Lundin Marietta (M) - NEJ
530214. Öhman Ulla-Britt (C) - JA
530815. Bjerrhorn Kjell (L)(Ersätter Hellmark Jeanette) - NEJ
540405. Levin Maria (S)(Ersätter Larbi Latifa) - JA
560716. Cilgin Nafi (V) - JA
561023. Drammeh Sahir (MP) - JA
580814. Gálvez Jorge (S) - JA
601028. Forsberg Yvonne (SD) - NEJ
601201. Wasiewicz Ewa (M)(Ersätter Mossberg Martina) - NEJ
620404. Palmgren Madeleine (S) - JA
620503. Coksürer Mehmet (MP) - JA
640903. Forsberg Kenneth (S) - JA
651005. Eriksson Göran (S) - JA
651114. Enman Suzanne (KD)(Ersätter Krylborn Joachim) - NEJ
660130. Gustafsson Sven (M) - NEJ
660204. Kjellin Mikael (M) - NEJ
660804. Litholm Marie (KD) - NEJ
670516. Svensson Mikko (S) - JA

680615. Svensk Johan (MP) - JA
690718. Akan Sadik (M)(Ersätter Fridebäck Michael) - NEJ
700414. Haaf Annett (S) - JA
700704. Erfani Sepideh (S) - JA
701229. Fägersten Maria (S) - JA
710822. Dogru Sedat (M) - NEJ
711228. Hammarberg Tobias (L) - NEJ
720318. Kjellin Pernilla (M) - NEJ
730105. Göker Fazil (M)(Ersätter Tomic Marin) - NEJ
731214. Wasberg Meeri (S) - JA
741218. Anstrell Alexandra (M) - NEJ
750204. Manners Jenny (SD) - NEJ
750216. Hallberg Kristina (L) - NEJ
751114. Sixten Sara (M) - NEJ
760519. Westlund Åsa (S) - JA
760528. Lindefjärd Christian (SD) - NEJ
760703. Salonen Petri (C) - JA
771108. Lassnäs Daniel (M) - NEJ
790523. Reinemar Marianne (-) - JA
791225. Bernhardsson Mattias (RS) - JA
840402. Eriksson Kristoffer (M) - NEJ
841008. Jensen Tomas (S) - JA
860122. Skånberg Samuel (V) - JA
860215. Bielecki Robert (RS)(Ersätter Rigney Thörnblom Lina) - JA
860813. Goding Joakim (M) - NEJ
890523. Ovsianikov Tove (V) - JA
890918. Spångberg Joakim (S) - JA

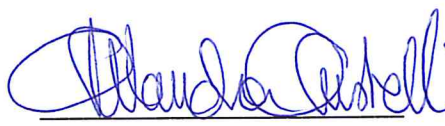
§ 257

Kommunfullmäktige

2016-09-12

Motiv till återremiss

Kommunstyrelsen behöver ta fram ytterligare beslutsunderlag för bedömning av de ekonomiska och organisatoriska konsekvenserna i enlighet med de riktlinjer som gavs av kommunstyrelsen 2015-10 26. Som hjälp i utredningen bör utvärderingar av liknande projekt som finns att tillgå från andra kommuner utgöra ett stöd

Alexandra Anstrell (M)

Tobias Hammarberg (L)

Marie Litholm (KD)

Eget förslag

§ 257

Kommunfullmäktige

2016-09-12

Möjligheten till heltidsarbete för anställda som så önskar

Det av den rödgröna minoriteten genomdrivna uppdraget i kommunstyrelsen 2015-10-26 innehöll specifika riktlinjer om att belysa

- förutsättningar för att införa möjligheten till heltidsarbete
- ekonomiska och organisatoriska konsekvenser
- modell eller modeller för schema- och bemanningsplanering
- förslag avseende vilka yrkesgrupper som bör omfattas av erbjudande om heltid.

Från Trepartialliansen kan vi konstatera att utredningen misslyckats med att ta fram ett beslutsunderlag för bedömning av de ekonomiska organisatoriska konsekvenserna. En av anledningarna till detta är att någon relevant information från kommuner som infört rätt till heltid inte finns. Utredningen utelämnar dock information från utvärderingarna av den så kallade Nynäshamnsmodellen, Nya tider. I en debattartikel i Dagens Samhälle den 12:e juni 2015 lyfte ekonomie doktor Paula Liukkonen, fram de negativa konsekvenser som den andra utvärderingen av projektet kommit fram till. I motsats till vad ansvariga kommunpolitiker framfört så visade utvärderingen att frånvaron bland de anställda ökade i stället för att minska. När deltidsanställda gick upp på heltid fick de också samma frånvaromönster som heltidsanställda. Behovet av timavlönat arbete ökade också i stället för att minska på grund av den ökade frånvaron. Sammantaget ledde projektet alltså till att kostnaderna ökade för kommunen. Denna utvärdering nämns inte i kommunstyrelsens tjänsteskrivelse.

Det uppdrag som gavs i kommunstyrelsen hade karaktären av ett utredningsuppdrag.

Tjänsteskrivelsen och förslag till beslut i detta ärende pekar snarare på att detta i själva verket var ett genomförandeuppdrag. Att fackförbundet Kommunal, som ställer krav på införande av rätt till heltid, utsetts till referensgrupp pekar också på att utredningen var ett skarpt uppdrag från LO-kollektivet och dess moderparti Socialdemokraterna.

Från Trepartialliansens sida ser naturligtvis att möjligheten till att gå från deltid till heltid ska bejakas av den kommunala förvaltningen inom ramen för det goda arbetsgivarskapet. Äldreförvaltningen har exempelvis arbetat med detta under ett antal år. Att heltid inom kommunal förvaltning ska vara en rättighet fränkopplad från ekonomiskt ansvarstagande, effektivitets- och kvalitetskrav ser vi dock som helt oseriöst. Haninge kommun ska drivas på ett effektivt sätt och ha fokus på den levererade

kvalitén till de invånare som brukar kommunens tjänster. Kommunen ligger sedan flera år i ett sämre läge jämfört med grannkommunerna genom att ha ett lägre heltidsmått. Enligt en tidigare utredning i socialförvaltningen har merkostnaden för detta lägre heltidsmått kostat skattebetalarna upp till 8 miljoner kronor mer på grund av vikarietillsättning samtidigt som kvalitén för den enskilde brukaren kan äventyras.

Det enda konkreta som kommunstyrelseförvaltningen kommer fram till i utredningen är att merkostnaden för möjlighet till heltid är 4,9 mnkr på årsbasis för de utvalda grupper och att införandekostnaden uppgår till 2,3 mnkr. Detta ska ses i ljuset av att beräkningen bygger på ett antagande om att 25 procent av de ca 300 deltidsanställda inom utvalda grupper förmodas vilja gå upp till heltid, alltså ca 80 deltidsanställda. Dessa deltidsanställdas eventuella önskemål om att gå upp till heltid kan rymmas inom ordinarie verksamhet. Vi förstår att den rödgröna kommunledningen har behov att visa någon form av handlingskraft. Förslaget till beslut är dåligt underbyggt och visar på tydliga ekonomiska risker och det finns ingenting i utredningen som visar på några påvisbara positiva effekter vad gäller kvalitén i verksamheten.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. att inte införa projektet "heltid för de som så önskar".
2. att berörda nämnder ges i uppdrag att arbeta för att tillsvidareanställda som arbetar deltid och vill gå upp till heltid ska erbjudas detta om det finns möjlighet att anpassa schemaläggning eller på annat sätt öka sysselsättningsgraden för den anställda inom kommunen som organisation.

Alexandra Anstrell (M)

Tobias Hammarberg (L)

Marie Litholm (KD)

Tjänsteutlåtande Heltid till alla som så önskar

Sammanfattning

Uppdrag

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 2015-10-26 § 260 att ge kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att, i samarbete med övriga förvaltningar, utreda möjligheten till heltidsarbete för medarbetare som så önskar, för att eventuellt införas från och med 2017.

Kommunstyrelsen angav i sitt beslut att utredningen skulle belysa

- förutsättningar för att införa möjligheten till heltidsarbete,
- ekonomiska och organisatoriska konsekvenser,
- modell/er för schema och bemanningsplanering samt
- förslag avseende vilka yrkesgrupper, som bör omfattas av erbjudande om heltid.

Organisation/inriktning

Uppdraget behandlades i den centrala samverkansgruppen (CESAM) som rekommenderade att uppdraget primärt skulle avse personalgrupper inom Kommunals avtalsområde. Den föreslagna inriktningen behandlades i kommundirektörens ledningsgrupp vilken beslöt i enlighet med CESAM:s rekommendation.

Uppdraget genomfördes i projektform och för genomförande av uppdraget utsågs kommundirektörens ledningsgrupp till styrgrupp och en arbetsgrupp bildades under ledning av kommunstyrelseförvaltningen. Arbetsgruppen bestod av representanter från utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och äldreförvaltningen. Kontakterna med kultur- och fritidsförvaltningen upprätthölls av projektledaren.

Det fackliga inflytandet säkerställdes genom att Kommunal utgjorde referensgrupp till projektet.

Omvärldsanalys

Sveriges kommuner och landsting (SKL) bedömer att det inom välfärdssektorn fram till 2023 behöver rekryteras ca 500.000 medarbetare. Skälen till rekryteringsbehoven är ökat antal pensionsavgångar samt en ökad efterfrågan på vård och omsorg utifrån den demografiska utvecklingen.

SKL gör bedömningen att ett sätt att minska rekryteringsbehovet är att minska antalet ofrivilliga deltidsanställningar. Antalet deltidsanställda kvinnor är väsentligt högre än antalet deltidsanställda män, varför arbetet med att minska antalet ofrivilligt deltidsanställda även kan ses som ett jämställdhetsarbete.

Andelen deltidsanställda varierar starkt mellan kommunerna men uppgår genomsnittligt till ca 25 % av de tillsvidareanställda. För Haninge kommuns del uppgår de deltidsanställda till ca 21 % av samtliga tillsvidareanställda. Deltidsarbete är mest förekommande inom socialförvaltningen och äldreförvaltningen.

SKL har prioriterat frågan om att minska antalet ofrivilliga deltidsanställningar och genomför, tillsammans med Kommunal, ett utvecklingsarbete inom området. Vidare har ett antal kommuner genomfört eller planerar att genomföra förändringar för att minska antalet deltidsanställningar. Frågan har även prioriterats i 2016 års avtalsrörelse avseende Kommunal med skrivningar om centralt utvecklingsarbete och krav på att kommunerna, senast 2017-12-31, ska ha framtagit planer för att minska det ofrivilliga deltidsarbetet.

Projektet har genomfört omvärdsanalys genom deltagande i SKL och andra arrangörers seminarier om heltidsfrågan. Vidare har ett antal rapporter från kommuner, som arbetat med heltidsfrågan analyserats.

De generella slutsatserna från de kommuner som arbetat med heltidsfrågan är att

- ca 20-25 % av de deltidsanställda väljer att öka sin sysselsättningsgrad till heltid.
- heltid huvudsakligen införts inom vård och omsorg
- införandet har skett i samarbete med berörda fackliga organisationer (främst Kommunal)
- införandet av heltidsmodeller påverkar arbete och schemaläggning för hela yrkes- eller arbetsgruppen
- införandet har tagit lång tid bland annat på grund av att ett omfattande arbete erfordras för att åstadkomma förändrat syn- och arbetssätt hos medarbetarna (exempelvis att arbeta på flera arbetsplatser inom verksamheten eller kombinationstjänster i olika verksamheter)
- nyttjande av timavlönade minskar
- kostnader för mertid och övertid minskar
- en kvalitetshöjning av verksamheten redovisas

Sysselsettingsgrader mm i Haninge kommun

2015 var 20,6 % av de tillsvidareanställda medarbetarna i Haninge kommun anställda på deltid. Av dessa hade ca 73 % en

sysselsättningsgrad på 75-99 % och 22 % en sysselsättningsgrad på 40-74 % av heltid.

Andelen deltidsanställda medarbetare var högst på socialförvaltningen och äldreförvaltningen och huvudsakligen inom Kommunals avtalsområde.

Nyttjande av timavlönade uppgick 2015 för socialförvaltningen till ca 65 årsarbeten och för äldreförvaltningen till ca 90 årsarbeten.

Heltid för alla som så önskar - valda yrkesgrupper

Inom Kommunals avtalsområde beslöt kommundirektörens ledningsgrupp att närmare undersöka möjligheterna för heltid för alla som så önskar för yrkesgrupperna barnskötare, elevassistenter, fritidsledare, medarbetare inom kostverksamheten, personliga assistenter anställda enligt reglerna i allmänna bestämmelser, stödassistenter, undersköterskor och vårdbiträden.

Efter närmare undersökning är bedömningen att erbjuda heltid för alla som så önskar avseende yrkesgrupperna fritidsledare, stödassistenter, undersköterskor och vårdbiträden.

Vidare är bedömningen att fortsatt undersöka förutsättningarna för heltid för alla som så önskar för yrkesgrupperna barnskötare, elevassistenter, medarbetare inom kostverksamheten.

Bedömningen är att möjligheten att införa heltid för alla för yrkesgruppen personliga assistenter är små beroende på att LSS anger att brukarna ska ha möjlighet att påverka valet av personlig assistent.

Kommunal ställer sig positiva till arbetsgivarens bedömning.

Införande av heltid för valda yrkesgrupper

Erfarenheterna från de kommuner som infört erbjudande om heltid är att ett omfattande arbete behöver göras för att anpassa organisationen samt för att förändra chefers och medarbetares inställningar.

Av dessa anledningar är slutsatsen att, för att införa "heltid för alla", fordras att

- införandet sker under en längre tidsperiod
- en kommunövergripande projektorganisation bildas med uppgift att ta fram förslag på ramverk och organisatoriska förutsättningar samt att stödja arbetet på enhetsnivå.
- Kommunal inbjuds att ingå i projektorganisationen.
- det huvudsakliga arbetet med att skapa förståelse och delaktighet sker på enhetsnivå.
- utvärdering av resultat sker fortlöpande och enligt fastställda kriterier.

Rekommendationen är att erbjudandet om heltid för alla som så önskar genomförs under senare delen av 2017 och att andra halvåret 2016 och första delen av 2017 nyttjas till planering och förberedelser samt att fortsätta undersöka förutsättningarna för yrkesgrupperna barnskötare, elevassistenter och medarbetare inom kostverksamheten.

Kostnadsberäkningar

Antagandet är att ca 25 % av de deltidsanställda medarbetarna i aktuella yrkesgrupper väljer att öka sin sysselsättningsgrad till heltid. Detta innebär en ökning av lönekostnaden (inklusive sociala avgifter) med ca 6.5 mnkr/år.

I vilken utsträckning som kostnader för timavlönade och kostnaderna för mer- och övertid minskar vid införande av heltid är vanskligt att beräkna eftersom dessa uppgifter ej redovisas i de kommuner som infört heltid för alla. Kostnaderna för timavlönade uppgår 2015 för de aktuella yrkesgrupperna till ca 40 mnkr varför en minskning av nyttjande av timavlönade och därmed kostnader för desamma torde uppkomma.

Kostnader för införande av heltid för alla för valda yrkesgrupper är huvudsakligen interna kostnader men kostnader för projektledning, kompetensutveckling och schemasystem tillkommer vilket beräknas till ca en miljon kronor.

Den beräknade ökningen av lönekostnad beräknas uppgå till maximalt 1.600.000 kr för 2017 och 4.900.000 kr för 2018.

Underlag för beslut

Heltid för alla som så önskar – rapport från kommunstyrelseförvaltningen

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att

1. Införande av "heltid för alla som så önskar" genomförs för yrkesgrupperna
  - fritidsledare
  - stödassistenter
  - undersköterskor
  - vårdbiträden

med målsättning att införandet är genomfört under andra halvåret 2017.

2. Kostnaden 2017 för projektorganisation och för införande av heltid för alla som så önskar avseende yrkesgrupperna fritidsledare,

stödassistenter, undersköterskor och vårdbiträden föreslås tas ur kommunfullmäktiges reserv. Medlen fördelas på följande sätt

Kommunstyrelsen:	700 000 kr
Äldrenämnden:	1.290.000 kr
Socialnämnden:	270.000 kr
Kultur och fritidsnämnden:	<u>40.000 kr</u>
Summa	2.300.000 kr

3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att inarbeta kostnaderna för 2018 och framåt i kommande förslag till Mål och budget 2018-2019.

Under förutsättning av att kommunfullmäktige beslutar enligt punkterna 1-3 ovan beslutar kommunstyrelsen för egen del

1. En kommunövergripande projektorganisation bildas med uppgift att
  - arbeta fram ramverk och organisatoriska förutsättningar samt att stödja arbetet på enhetsnivå.
  - utarbeta plan för införande, kommunikationsplan samt utarbeta förslag till arbetstidsavtal.
  - utreda möjligheten för heltid för alla som önskar för yrkesgrupperna barnskötare, elevassistenter och medarbetare inom kostverksamheten.
  - utvärdera resultatet av införande fortlöpande och enligt fastställda kriterier.
  - genomföra uppdraget i nära samarbete med berörd facklig organisation.
2. Kostnader för projektorganisation 2016, 300.000 kr, tas ur kommunstyrelsens reserv.

Bengt Svenander
Kommundirektör

PH Magusson
HR-direktör

Haninge
kommun

Juni 2016

Kommunstyrelseförvaltningen
Personalavdelningen
Katarina Sköld

”Heltid till alla, som så önskar”

Uppdrag

Kommunstyrelseförvaltningen har av kommunstyrelsen getts i uppdrag att, i samarbete med övriga förvaltningar, utreda möjligheten till heltidsarbete för medarbetare som så önskar, för att eventuellt införas från och med 2017.

Kommunstyrelsen anger i sitt beslut att i utredningen ska belysas

- förutsättningar för att införa möjligheten till heltidsarbete,
- ekonomiska och organisatoriska konsekvenser,
- modell/er för schema och bemanningsplanering samt
- förslag avseende vilka yrkesgrupper, som bör omfattas av erbjudande om heltid.

Bakgrund

Att erbjuda möjlighet till heltidsarbete bedöms ha stor betydelse för verksamhetens effektivitet och kvalitet. Det innebär förbättrade förutsättningar för att attrahera och rekrytera nya medarbetare, liksom att motivera och utveckla redan anställda medarbetare.

Sveriges kommuner och landsting (SKL) bedömer att det inom välfärdssektorn fram till 2023 behöver rekryteras ca 500.000 medarbetare. Skälen till rekryteringsbehoven är ökat antal pensionsavgångar samt en ökad efterfrågan på vård och omsorg utifrån den demografiska utvecklingen. SKL gör bedömningen att ett sätt att minska rekryteringsbehovet är att minska antalet ofrivilliga anställningar.

Andelen deltidsanställda varierar starkt mellan kommunerna men uppgår genomsnittligt till ca 25 % av de tillsvidareanställda. Antalet deltidsanställda kvinnor är väsentligt högre än antalet deltidsanställda män, varför arbetet med att minska antalet ofrivilligt deltidsanställda även kan ses som ett jämställdhetsarbete.

För Haninge kommun uppgår de deltidsanställda till ca 21 % av de tillsvidareanställda. Deltidsarbete är mest förekommande inom socialförvaltningen och äldreförvaltningen.

SKL har prioriterat frågan om att minska antalet ofrivilliga deltidsanställningar. De genomför ett utvecklingsarbete inom området.

Ett antal kommuner har genomfört eller planerar att genomföra förändringar för att minska antalet deltidsanställningar. Frågan har även prioriterats i 2016 års avtalsrörelse avseende Kommunal med skrivningar om centralt utvecklingsarbete och krav på att kommunerna, senast 2017-12-31, ska ha framtagit planer för att minska det ofrivilliga deltidsarbetet.

Organisation

För genomförande av uppdraget har följande organisation nyttjats

- Styrgrupp
  - Kommundirektörens ledningsgrupp
- Operativ styrgrupp
  - Berörda förvaltningschefer
  - HR-direktör
  - Projektledare
- Projektägare
  - HR-direktör
- Projektledare
  - HR-specialist Katarina Sköld
- Arbetsgrupp
  - Anette Lundberg socialförvaltningen
  - Gunilla Lundén socialförvaltningen
  - Birgitta Larsén utbildningsförvaltningen
  - Anette Tyglare äldreförvaltningen
  - Ann Börjesson äldreförvaltningen
  - Maria Bryntesson kommunstyrelseförvaltningen
  - Daniel Jervelius kommunstyrelseförvaltningen

Anm. Kultur och fritidsförvaltningen har avstått från aktivt deltagande i arbetsgruppen. Kontakten med kultur och fritidsförvaltningen har därför skett genom projektledaren.

- Referensgrupp
  - Kommunals ordförande samt lokalombud.

Uppdrag för arbetsgrupp

Uppdraget för representanterna i arbetsgruppen var att:

- Aktivt delta i kartläggnings- och analysarbetet såväl i arbetsgruppen som under mellanperioderna med framtagning av underlag
- Delta i arbetsgruppens samtliga träffar även om den egna förvaltningens befattningar inte diskuteras
- Informera och uppdatera sin förvaltningschef om arbetet och resultatet

Uppgift för referensgrupp

Referensgruppens uppgift var att:

- Lämna synpunkter på av projektet framtagna förslag
- Fungera som diskussionspartner för projektledningen.

Omvärldsanalys

Omvärldsanalys har skett genom deltagande i SKL och andra arrangörers seminarier om heltidsfrågan. Vidare har ett antal rapporter från kommuner, som arbetat med heltidsfrågan analyserats.

SKL anger att ca 20-25 % av de deltidsanställda väljer att öka sin sysselsättningsgrad till heltid.

SKL betonar den särskilda problematik som finns i

- att brukarnas behov ofta är ojämnt fördelade över dygnet
- svårigheter att matcha brukarnas behov med de anställdas önskemål om arbetstidsförläggning

SKL:s uppfattning är att

- införande av heltidsmodeller innebär en omfördelning av arbetstid, som redan finns och idag genomförs av vikarier
- införande av heltidsmodeller innebär ett minskat behov av vikarier och medför en bättre kontinuitet och kvalitet i verksamheten

SKL anger att framgångsfaktorerna i heltidsarbetet är

- utgå från lokala förutsättningar
- ett tydligt politiskt beslut är en förutsättning
- realistisk tidsplan – heltidsarbete tar tid
- gör förändringen begriplig och skapa delaktighet
- tänk nytt när verksamheten organiseras
- uppmuntra fler att jobba mer

De generella slutsatserna från de kommuner som arbetat med heltidsfrågan är att

- heltid huvudsakligen införts inom vård och omsorg
- införandet har skett i samarbete med berörda fackliga organisationer (främst Kommunal)
- införandet av heltidsmodeller påverkar arbete och schemaläggning för hela yrkes- eller arbetsgruppen
- införande av heltidsmodeller har företrädesvis skett genom piloter, där olika modeller prövats
- heltidsmodeller ofta fordrar förändring av arbetstidsavtal
- införandet har tagit lång tid bland annat på grund av att ett omfattande arbete erfordras för att åstadkomma förändrat syn- och arbetssätt hos medarbetarna (exempelvis att arbeta på flera

arbetsplatser inom verksamheten eller kombinationstjänster i olika verksamheter)

- upplevd kvalitetshöjning av verksamheten
- olika modeller för schemaplanering
- schemaläggningssystem har upplevts som relativt okomplicerade
- personalpooler nyttjas i de flesta kommuner
- delade turer finns i stor utsträckning
- minskat nyttjande av timavlönade
- minskade kostnader för mertid och övertid.

Kommunerna redovisar i liten utsträckning och i varierande omfattning att införandet av heltid minskat nyttjande av timavlönade och/eller vilka förändringar av kostnaderna, som införandet resulterat i. Detta förefaller bero på hur uppdragen avseende införande varit formulerat samt på de uppföljningsmetoder som respektive kommun valt samt om andra faktorer än heltidsfrågan påverkat nyttjande av timavlönade. Ytterligare en faktor som lyfts fram är att införande av "heltid för alla" i flera kommuner skett nyligen och att effekterna beräknas att komma på sikt.

De kommuner vars redovisning granskats är

Avesta kommun
Borås kommun
Bergs kommun
Båstads kommun
Falun kommun
Göteborgs stad
Hofors kommun
Lidköpings kommun
Markaryds kommun
Nynäshamns kommun
Vetlanda kommun
Örebro kommun

Sysselsättningsgrader mm i Haninge kommun 2015

Tillsvidareanställda anställda på deltid

2015 var 20,6 % av de tillsvidareanställda medarbetarna anställda på deltid. Av dessa hade ca 73 % en sysselsättningsgrad på 75-99 % och 22 % en sysselsättningsgrad på 40-74 %.

Per förvaltning uppgick andelen tillsvidareanställda, som var anställda på deltid till

Kommunstyrelseförvaltningen	5,8 %
Socialförvaltningen	32,3 %
Stadsbyggnadsförvaltningen	5,3 %
Kultur och fritidsförvaltningen	19,1 %

Utbildningsförvaltningen	12,5 %
Äldreförvaltningen	40,9 %

Nyttjande av timavlönade / uttag av mer- och övertid

Nyttjande av timavlönade samt uttag av mer och övertid uppgick 2015 i timmar till

<u>Förvaltning</u>	<u>Timavlönade</u>	<u>Mer-och övertid</u>
Kommunstyrelseförvaltningen	4.865	1.232
Socialförvaltningen	126.844	13.372
Stadsbyggnadsförvaltningen	8.099	5.167
Kultur och fritidsförvaltningen	26.366	1.611
Utbildningsförvaltningen	180.290	17.345
Äldreförvaltningen	173.369	1.611
Summa	519.833	40.338

Valt avtalsområde och yrkesgrupper

Kommunstyrelsens uppdrag har behandlats i kommundirektörens ledningsgrupp (KDLG) och i den centrala samverkansgruppen (CESAM).

KDLG begränsade, efter hörande av CESAM, uppdraget till att avse

- Kommunals avtalsområde
- Anställda med deltidsanställning
- Tillsvidareanställda medarbetare
- Inga trygghetsanställningar etc.

Motiven till att välja Kommunals avtalsområde var att

- Avtalsmässiga krav inom Kommunals avtalsområde att arbeta med heltidsfrågan
- Andra kommuners arbete med heltidsfrågan har i huvudsak berört Kommunals avtalsområde, vilket innebar att erfarenheter från dessa kommuners arbete kunde nyttjas i Haninge kommuns arbete med heltidsfrågan
- Möjligheter till förändring av antalet deltidsanställda var störst inom Kommunals avtalsområde eftersom antalet deltidsanställda var högt liksom nyttjandet av timavlönade.
- Kommunals avtalsområde återfinns i de flesta förvaltningar varför möjlighet fanns till en bred ansats i arbetet med heltidsfrågan.

Utvalda yrkesgrupper

KDLG valde, efter hörande av Kommunal, ut nedan angivna yrkesgrupper för närmare undersökning av förutsättningarna för införande av heltid:

- Barnskötare	utbildningsförvaltningen
- Elevassistenter	utbildningsförvaltningen
- Fritidsledare	kultur och fritidsförvaltningen
- Kostverksamheten	utbildningsförvaltningen och äldreförvaltningen
- Personlig assistans anställda enligt allmänna bestämmelser (AB)	socialförvaltningen
- Stödassistenter	socialförvaltningen
- Undersköterskor	äldreförvaltningen
- Vårdbiträden	äldreförvaltningen

I yrkesgrupperna uppgick antalet deltidsanställda till

Barnskötare	62
Elevassistent	29
Fritidsledare	5
Kostverksamheten, ubf	39
Kostverksamheten, äf	3
Personliga assistenter	141
Stödassistenter	50
Undersköterska	143
Vårdbiträde	113
Summa	585

Grupper för fortsatt arbete

Efter att arbetsgruppen undersökt förutsättningarna för införande av heltid för de utvalda yrkesgrupperna föreslogs den operativa styrgruppen att införande av heltid föreslås påbörjas med yrkesgrupperna:

- fritidsledare,
- stödassistenter,
- undersköterskor
- vårdbiträden

Vidare att avvakta med införande av heltid för yrkesgrupperna barnskötare, elevassistenter och medarbetare inom kostverksamheten samt att inte i arbetet fortsatt behandla yrkesgruppen personliga assistenter.

Den operativa styrgruppen beslöt, efter hörande med Kommunal, i enlighet med arbetsgruppens förslag.

Underlag till operativa styrgruppens beslut

Barnskötare

Bedömningen var att det fanns svårigheter att nyttja heltidsanställda på ett rationellt sätt mellan olika avdelningar/förskolor. Vidare att möjligheten att minska timanställda är liten genom svårigheten att flytta tillsvidareanställda medarbetare enstaka timmar/dagar mellan olika arbetsplatser.

Elevassistenter

Bedömningen var att elevassistenterna inte har kompetens att utföra andra (pedagogiska) uppgifter inom förskola/skola.

Fritidsledare

Bedömningen var att det skulle vara möjligt att erbjuda heltid för alla, men att det fordrade samordning av schemaläggning mellan fritidsgårdarna. Förvaltningen bedömde att behovet av timavlönade kvarstår i stor utsträckning, eftersom de timavlönade i många fall har specifik kompetens som nyttjas i verksamheten.

Kostverksamheten

Bedömning var att, innan heltidsfrågan aktualiseras, en genomlysning av befattningar och roller behövde göras.

Bedömningen var vidare att medarbetarna inom kostverksamheten inte uppfyller kompetenskraven i den pedagogiska verksamheten.

Personliga assistenter

Bedömningen var att personliga assistenter inte, i första hand bör få erbjudande om heltid.

Skälen var att brukarnas biståndsbeslut omprövas varje år och försöringskassans beslut om assistans omprövas vart annat år. Vidare stipulerar LSS att brukarna ska ha möjlighet att påverka valet av personlig assistent.

Möjlighet skulle kunna finnas med kombinationstjänster (arbete i annan verksamhet med andra arbetsuppgifter) men hinder finns i de kvalifikationskrav som finns på andra befattningar.

Stödassistenter

Bedömningen var att möjlighet finns att införa heltid för alla i yrkesgruppen stödassistenter, eftersom samma kvalifikationskrav gäller för gruppboenden och korttidsboenden.

Komplikationer är "matchningen" mellan brukare och personlig assistens och det nuvarande arbetstidschemat, som medger långa sammanhängande ledigheter.

Undersköterskor

Bedömningen var att möjlighet finns att införa heltid för alla eftersom samtliga medarbetare har en dokumenterad baskompetens, vilket innebär att medarbetaren kan arbeta på olika arbetsplatser.

Utgångspunkten är att inte utöka arbetspassens längd, men att överväga att införa tre pass per dag istället för två för att förbättra kvalitén i verksamheten.

Vidare fordras för att kunna bedriva en effektiv och rationell verksamhet en central schemahantering.

Kommunals synpunkter

Kommunal har deltagit som referensgrupp och ställer sig positiva till de förslag som utredningen lägger.

Kommunals synpunkter avseende erbjudande om heltid sammanfattas:

- Ger medarbetarna ökad trygghet avseende ekonomi, pension och anställning.
- Ger minskat antal mer- och övertidstimmar samt minskat nyttjande av timavlönade.
- Ger möjlighet att utveckla medarbetarnas kompetens.
- Ger förutsättningar för en bättre arbetsmiljö.
- Ökar attraktiviteten som arbetsgivare.
- Fordrar central schemaplanering.
- För att garantera likabehandling bör ansvar för införande ligga centralt på förvaltningen.
- Alla medarbetare bör anställas på heltid med möjlighet att utifrån detta välja sysselsättningsgrad vid ett tillfälle.
- Kommer att påverka all personal d v s inte endast de som höjer sin sysselsättningsgrad. Detta kan påverka och skapa oro i arbetsgruppen.
- Medarbetare vill inte arbeta på olika arbetsplatser.
- Svårigheter kan finnas avseende arbete på olika arbetsplatser på grund av geografiska avstånd.
- Översyn kan fordras avseende kompetenskrav och anställningsförhållanden.
- Speciella svårigheter kan finnas vid verksamheter i skärgården med att erbjuda heltid för alla som så önskar.
Delade turer bör inte införas i Hanninge kommun.
- Bör genomföras gemensamt av arbetsgivare och facklig organisation.

Införande av heltid för alla

Erfarenheterna från de kommuner som infört erbjudande om heltid är att ett omfattande arbete behöver göras för att anpassa organisationen samt för att förändra chefers och medarbetares inställningar.

Framgångsrikt har varit att driva utvecklingen med stöd av en särskild projektorganisation och på enhetsnivå samt i nära samarbete med berörda fackliga organisationer.

Av dessa anledningar är slutsatsen att, för att införa "heltid för alla", fordras att

- införandet sker under en längre tidsperiod
- en kommunövergripande projektorganisation bildas med uppgift att ta fram förslag på ramverk och organisatoriska förutsättningar samt att stödja arbetet på enhetsnivå.
- Kommunal inbjuds att ingå i projektorganisationen.
- det huvudsakliga arbetet med att skapa förståelse och delaktighet sker på enhetsnivå.
- utvärdering av resultat sker fortlöpande och enligt fastställda kriterier.

Ekonomiska beräkningar

Lönekostnad

Den direkta kostnaden för att höja sysselsättningsgraden för deltidsanställda är löneskillnaden mellan heltidslön och nuvarande deltidslön.

Lönekostnad per år inklusive sociala avgifter beräknas uppgå till för

Undersköterskor	2.800.000 kr
Vårdbiträden	2.400.000 kr
Stödassistenter	1.100.000 kr
Fritidsledare	170.000 kr
Summa	6.470.000 kr

Beräkningen är gjord utifrån att 25 % av de deltidsanställda väljer att öka sin sysselsättningsgrad till heltid.

Till lönekostnaderna kan tillkomma kostnad för kompetensutveckling.

Kostnader för timavlönade

Kostnaderna för timavlönade uppgick 2015 till

Undersköterskor/vårdbiträden	ca 20.033.000
Stödassistenter	ca 18.936.000
Fritidsledare	ca 1.499.000
Summa	ca 40.468.000

Uppgifterna om i vilken utsträckning kostnader för timavlönade minskar genom införande av "heltid för alla" varierar starkt mellan kommunerna. Om kostnaden för timavlönade, i de valda yrkesgrupperna, minskar med ca 17 % så är åtgärden kostnadsneutral i förhållande till om 25 % av de deltidsanställda medarbetarna ökar sin sysselsättningsgrad till heltid.

Införandekostnad

Införandekostnad varierar mellan kommunerna beroende på hur många yrkesgrupper som omfattas av erbjudandet, organisation för införande samt behov av förändrad organisation och stöd administrativt stöd vid schemaplanering. Bland de granskade kommunerna redovisas mer schematiskt den arbetstid som åtgår för chefer och medarbetare i arbetet.

Av dessa anledningar är det svårt att beräkna kostnader för införande i Haninge kommun. Om de direkta kostnaderna för Haninge kommun begränsas till att avsätta resurser för projektledning och administrativt stöd för schemaplanering uppskattas kostnaderna under inledningsåret uppgå till mellan 700.000 kr och 1.000.000 kr. Därutöver tillkommer eventuella kostnader för upphandling och införande av schemaplaneringssystem.

Rekommendationer

Arbetsgruppen föreslår att

1. Införande av " heltid för alla " genomförs för yrkesgrupperna

- fritidsledare
- stödassistenter
- undersköterskor
- vårdbiträden

med målsättning att ett införande är genomfört under andra halvåret 2017.

2. En kommunövergripande projektorganisation bildas med uppgift att ta fram förslag på ramverk och organisatoriska förutsättningar samt att stödja arbetet på enhetsnivå.

Utarbeta plan för införande, kommunikationsplan samt utarbeta förslag till arbetstidsavtal.

Utreda vidare möjligheten för heltid för yrkesgrupperna barnskötare, elevassistenter och medarbetare inom kostverksamheten.

3. Kommunal inbjuds att ingå i projektorganisationen.
4. Det huvudsakliga arbetet med att skapa förståelse och delaktighet sker på enhetsnivå.
5. Utvärdering av resultat av införande sker fortlöpande och enligt fastställda kriterier.

Bilagor

1. Utvalda yrkesgrupper
2. Frågeställningar till arbetsgruppen
3. Sammanställning över anställdas sysselsättningsgrad på förvaltningarna
4. Kostnader om 25% (av utvalda grupper) tackar ja

Bilaga 1

Utvalda yrkesgrupper

Yrkesgrupp	Sysseleättningsgrad			
	- 39%	40 – 74%	75 – 99%	S:a
Barnskötare				
Ubf				
Antal	1	27	34	62
Elevassistenten				
Ubf				
Antal	1	7	21	29
Fritidsledare				
Kof				
Antal	1	3	1	5
Kostverksamh.				
Ubf				
Antal (alla kat.)	-	15	24	39
- kökschef	-	-	1	1
- kock	-	8	17	25
- måltidspersonal	-	7	6	13
Äf				
Antal	-	-	3	3
- kock	-	-	2	2
- måltidspers.	-	-	1	1
Personlig assistent				
Sof				
Antal	10	19	112	141

Kommentar

Personlig assistans som är anställda enligt avtalet PAN ingår inte eftersom dessa inte är tillsvidareanställda och att valet av assistent, till mycket stor del, bestäms av brukaren.

Yrkesgrupp	Sysseleättningsgrad			
	- 39%	40 – 74%	75 – 99%	S:a

Stödassistent

Sof

Antal	-	12	38	50
-------	---	----	----	----

Undersköterskor

Äf

Antal	-	21	122	143
-------	---	----	-----	-----

Vårdbiträden

Äf

Antal	-	29	84	113
-------	---	----	----	-----

Frågeställningar till arbetsgruppen

Frågeställningar

Vilka förutsättningar behöver vara uppfyllda, för att kunna erbjuda möjligheten till heltidsarbete för de som så önskar?

Förändring av arbetstid

Är något eller någon av följande förutsättningar?

- Delade turer
- Längre arbetspass
- Förändrad helgtjänstgöring
- Kombinationstjänster
- Annat

Förändring av arbetsuppgifter

Är något eller någon av följande förutsättningar?

- Förändrad fördelning av arbetsuppgifter under arbetspass
- Arbete på flera arbetsplatser
- Kompetensutveckling
- Annat

Förändring av arbetsorganisation

Är något eller någon av följande förutsättningar?

- Personalpooler
- Bemanningscentra
- Centraliserad arbetstidsplanering
- IT-stöd vid schemaplanering
- Annat

Förändring av arbetsvillkor

Är något eller någon av följande förutsättningar?

- Förändring av arbetstidsavtal (dag, kväll, helg, natt)
- Annat

Schemamodell/-er

Förutsätter heltid för alla förändrade schemamodeller t ex:

- Årsarbetstid
- Flytande arbetstid
- Önskeschema
- Annat

Förvaltningsstatistik över sysselsättningsgrader, 2015

Haninge Kommun

Tillsvidareanställda

	Antal personer	Antal anställningar	Antal årsarbetare	Medelålder
Grupp 1	4 194	4 203	3 982,9	45,8
0-39%	35	35	5,8	43,7
40-74%	193	196	110,4	48,8
75-99%	636	636	530,7	46,0
100%	3 336	3 336	3 336,0	45,6
	864	20,60% av tillsvidareanställda arbetar deltid		

KSF

Tillsvidareanställda

	Antal personer	Antal anställningar	Antal årsarbetare	Medelålder
Grupp 1	191	191	187,4	46,3
0-39%				
40-74%	5	5	2,5	58,8
75-99%	6	6	4,8	55,8
100%	180	180	180,0	45,6
	11	5,76% av tillsvidareanställda arbetar deltid		

SOF

Tillsvidareanställda

	Antal personer	Antal anställningar	Antal årsarbetare	Medelålder
Grupp 1	811	811	753,1	45,9
0-39%	20	20	3,2	39,1
40-74%	41	41	24,5	48,8
75-99%	201	201	176,3	43,8
100%	549	549	549,0	46,6
	262	32,31% av tillsvidareanställda arbetar deltid		

SBF

Tillsvidareanställda

	Antal personer	Antal anställningar	Antal årsarbetare	Medelålder
Grupp 1	151	151	149,0	45,6
0-39%				
40-74%	1	1	0,5	64,0
75-99%	7	7	5,5	60,0
100%	143	143	143,0	44,7

8 **5,30% av tillsvidareanställda arbetar deltid****KOF**

Tillsvidareanställda

	Antal personer	Antal anställningar	Antal årsarbetare	Medelålder
Grupp 1	194	194	179,4	45,3
0-39%	4	4	0,6	51,8
40-74%	17	17	9,1	45,9
75-99%	16	16	12,7	43,9
100%	157	157	157,0	45,2

37 **19,07% av tillsvidareanställda arbetar deltid****UBF**

Tillsvidareanställda

	Antal personer	Antal anställningar	Antal årsarbetare	Medelålder
Grupp 1	2 179	2 183	2 096,8	45,4
0-39%	10	10	1,8	50,7
40-74%	92	93	49,2	49,6
75-99%	171	171	136,8	47,8
100%	1 909	1 909	1 909,0	45,0

273 **12,53% av tillsvidareanställda arbetar deltid****ÄF**

Tillsvidareanställda

	Antal personer	Antal anställningar	Antal årsarbetare	Medelålder
Grupp 1	672	673	617,3	46,7
0-39%	1	1	0,2	35,0
40-74%	39	39	24,7	46,3
75-99%	235	235	194,4	46,0
100%	398	398	398,0	47,2

275 **40,92% av tillsvidareanställda arbetar deltid**

Bilaga 4

Kostnader om 25% (av utvalda grupper) tackar ja

	-39%	40-74%	75-99%	Samtliga	Scenario 1	Summa ökning	Summa total
UBF Barnskötare		401 853 kr	234 857 kr		25%	159 177 kr	1 529 681 kr
UBF Elevassistenter		80 592 kr	134 070 kr		25%	53 665 kr	812 614 kr
KOF Fritidsledare		48 243 kr	8 005 kr		25%	14 062 kr	93 479 kr
UBF Kostverksam, kökschef							
UBF Kostverksam, kock		99 913 kr	111 349 kr		25%	52 816 kr	695 808 kr
UBF Kostverksam, måltidspersonal		98 081 kr	33 008 kr		25%	32 772 kr	316 059 kr
AF Kostverksam, kock		0 kr	6 628 kr		25%	1 657 kr	58 716 kr
AF Kostverksam, måltidspersonal		0 kr	7 819 kr		25%	1 955 kr	25 410 kr
SOF Personlig assistent		229 624 kr	288 745 kr		25%	129 592 kr	4 018 254 kr
SOF Stödassistent		152 466 kr	215 672 kr		25%	92 034 kr	1 405 380 kr
AF Undersköterskor		229 242 kr	680 092 kr		25%	227 334 kr	4 214 943 kr
AF Vårdbiträden		325 534 kr	458 958 kr		25%	196 123 kr	3 065 962 kr
Totalt						961 187 kr	16 236 307 kr

OBS Summorna är per månad.
Årskostnaden är x tolv månader.

Dnr KS 2016/601

§ 34 Antagande av biblioteksplan Haninge kommun 2017-2021, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Enligt bibliotekslagen ska varje kommun ha en biblioteksplan. Haninge kommuns nuvarande biblioteksplan antogs av kommunfullmäktige 2005 och reviderades 2008. Nu har kultur- och fritidsnämnden arbetat fram ett förslag till ny biblioteksplan som är tänkt att ersätta den tidigare efter beslut av kommunfullmäktige.

Kultur- och fritidsnämnden påbörjade arbetet med den nya biblioteksplanen i mars 2015. Bibliotekens tre verksamhetschefer och en grupp med personalrepresentanter har varit delaktiga i framtagandet av planen. Gymnasie- och grundskolecheferna har varit delaktiga i de delar av planen som rör skolan och skolbibliotek. Även kommunens minoritetssamordnare har deltagit i arbetet. Förslaget till biblioteksplan var på remiss under perioden 2015-12-18 – 2016-03-31 och remissvar inkom från kommunens övriga nämnder samt från tre föreningar. Den föreslagna biblioteksplanen har reviderats utifrån de synpunkter som inkom i remissvaren och kultur- och fritidsnämnden beslutade 2016-12-14, § 117, att lämna planen till kommunfullmäktige för beslut.

Den föreslagna biblioteksplanen beskriver både läget för biblioteken i Haninge och biblioteken på ett nationellt plan. Ett antal utvecklingsområden för biblioteken i Haninge föreslås och ett aktivt arbete med statistik och nyckeltal föreslås påbörjas i och med att den nya biblioteksplanen börjar gälla.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit del av den föreslagna biblioteksplanen och konstaterar att arbetet med statistik och nyckeltal som föreslås påbörjas är positivt. Dock noterar kommunstyrelseförvaltningen att nyckeltalet ”Total utlåning (ej e-

böcker) per invånare” på s. 11 i den föreslagna planen skiljer sig från ett av måtten på ”Meningsfull fritid” i Mål och budget 2017-2018, där utlåningen mäts inklusive e-böcker.

Kultur- och fritidsförvaltningen anger att anledningen till att nyckeltalet skiljer sig från måttet i Mål och budget 2017-2018 är att statistik hämtas från Kungliga biblioteket som separerar statistik över fysiskt bestånd och elektroniskt bestånd. För att kunna inhämta statistiken och för att möjliggöra jämförelser med andra bibliotek i landet behöver nyckeltalet alltså mätas enligt Kungliga bibliotekets definition.

Måttet enligt Mål och budget 2017-2018 kommer att följas upp i den ordinarie budgetuppföljningen. Kommunstyrelseförvaltningen har härutöver inget att tillföra och föreslår att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kultur- och fritidsnämndens förslag.

Underlag för beslut

- Kultur- och fritidsnämndens beslut 2016-12-14, § 117
- Förslag till biblioteksplan för Haninge kommun 2017-2021

Överläggningar i kommunstyrelsen

Martina Mossberg (M), Tobias Hammarberg (L) och Marie Litholm (KD) hemställer om att få lämna ett särskilt yttrande (bilaga), vilket kommunstyrelsen medger. Kennerth Valtersson (SD) instämmer i det särskilda yttrandet från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Biblioteksplan för Haninge kommun 2017-2021 antas.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Mehmet Coksürer (MP) yrkar med instämmande av Christer Erlandsson (S) och Tobias Hammarberg (L) bifall till kommunstyrelsens förslag.

Michael Fridebäck (M), Pia Lublin (L), Suzanne Enman (KD) och Tobias Hammarberg (L) hemställer om att få lämna ett gemensamt

särskilt yttrande för Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Ordföranden konstaterar att det bara finns ett förslag till beslut - kommunstyrelsens - och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med förslaget. Därefter finner ordföranden att Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna medges lämna ett gemensamt särskilt yttrande.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Biblioteksplan för Haninge kommun 2017-2021 antas.
2. Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna medges lämna ett gemensamt särskilt yttrande (bilaga).

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kultur- och fritidsnämnden

För kännedom: Samtliga nämnder

Särskilt yttrande

§ 34

Kommunfullmäktige

2017-03-06

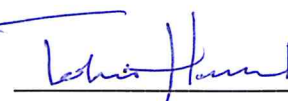
Antagande av biblioteksplan Haninge

Inom avsnittet utvecklingsområden för biblioteken i Haninge nämns under punkten "Nya sätt att nå ut till fler" nämns att ...Biblioteken ska vara tillgängliga och attraktiva miljöer som upplevs som inspirerande platser för människor att söka sig till." Någon strategi eller plan för hur tillgängligheten ska öka generellt nämns inte.

En stor del av allmänheten arbetar under dagtid och har med nuvarande öppettider svårt att ta del av bibliotekens tjänster. Det finns kommuner som har lyckats lösa detta genom att införa utökade öppettider med obemannad personal. Med utökad digitalisering och nya inpasseringslösningar kan Haninges biblioteksverksamhet utvecklas med ökad tillgänglighet för den stora allmänheten.

Under senare år har våld och hot blivit ett vanligare inslag på biblioteken i Sverige. I vissa kommuner har arbetsmiljön blivit ohållbar. En viktig del i en biblioteksplan är att värna tryggheten och atmosfären på biblioteken. Detta kräver tydliga förhållningsregler och nolltolerans mot beteenden som inte är önskvärda i en biblioteksmiljö. Vi anser att biblioteksplanen saknar ett sådant resonemang.

Martina Mossberg (M)

Tobias Hammarberg (L)

Suzanne Enman (KD)

Dnr KOFN 2015/165

§ 117 Biblioteksplan för Haninge kommun 2017-2021

Sammanfattning

I bibliotekslagen står att varje kommun ska ha en biblioteksplan. Haninge kommuns nuvarande biblioteksplan togs fram 2005 och reviderades 2008. Nu ska en ny biblioteksplan antas och därför har ett förslag till biblioteksplan tagits fram. Biblioteksplanen ersätter den tidigare efter att ha antagits i kommunfullmäktige.

Arbetet påbörjades i mars 2015. I framtagandet av biblioteksplanen har bibliotekens tre verksamhetschefer och en grupp med personalrepresentanter varit delaktiga. Gymnasie- och grundskolechef har varit delaktiga i de delar av planen som rör skolan och skolbibliotek. Kommunens minoritetssamordnare har varit delaktig. Förslag till ny biblioteksplan har varit på remiss mellan 2015-12-18 och 2016-03-31. Förvaltningen har fått in svar från övriga kommunala nämnder och tre föreningar. Efter detta har biblioteksplanen reviderats utifrån inkomna synpunkter och redaktionella ändringar har gjorts.

Förvaltningens synpunkter

Förslaget till biblioteksplan beskriver läget idag för biblioteken i Haninge och för biblioteken på ett nationellt plan. Ett antal utvecklingsområden för biblioteken i Haninge föreslås. Även ett aktivt arbete med statistik och nyckeltal föreslås påbörjas i och med den nya biblioteksplanen.

Underlag för beslut

- Biblioteksplan för Haninge kommun 2017-2021.

Förslag till beslut

1. Biblioteksplan för Haninge kommun 2017-2021 godkänns och sänds till kommunfullmäktige för beslut.

Arbetsutskottets förslag till nämnden

Arbetsutskottet önskar att det på sid. 3 i planen tydligare framgår att beskrivningen av antalet bibliotek i Haninge är en

beskrivning utifrån hur det ser ut 2017. Efter att detta reviderats kan biblioteksplan för Haninge kommun 2017-2021 godkännas och sändas till kommunfullmäktige för beslut.

Ordförande meddelar att Birgitta Ahlgren (MP) har lämnat mötet och Gunilla Fredlund (S) träder in i hennes ställe.

Propositionsordning

Christer Erlandsson (S) och Pia Lublin (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag efter revidering.

Nämndens beslut

1. Förvaltningen har reviderat planen utifrån arbetsutskottets synpunkter. Biblioteksplan för Haninge kommun 2017-2021 godkännas av kultur- och fritidsnämnden och sänds till kommunfullmäktige för beslut.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom:

Haninge kommun

Biblioteksplan för Haninge kommun

2017 - 2021

Kultur- och fritidsförvaltningen, Utveckling och stöd
2016-11-16

Innehåll

Inledning	2
Haninge kommun – vision och verksamhetsidé	3
Biblioteken i Haninge	3
Biblioteket – samhällets vardagsrum	4
Lärandet i centrum	4
Media	5
Det livslånga lärandet och bibliotekens läsfrämjande arbete	6
Skolbibliotek	7
Prioriterade målgrupper	7
Barn och ungas läsning och språkutveckling	8
Hur når biblioteken ut?	9
Samverkan	9
Kunskap och information	10
Digital delaktighet	11
Nyckeltal och uppföljning	12
Utvecklingsområden för biblioteken i Haninge kommun	12
Förteckning över styrdokument och källor	13

Biblioteksplan för Haninge kommun 2017 – 2021

Inledning

Biblioteksplanen är ett strategiskt dokument för långsiktig utveckling av Haninge kommuns biblioteksverksamhet och avser perioden 2017-2021. Uppföljning görs regelbundet i delårs- och årsredovisningar och biblioteksplanen ska revideras senast 2021. Biblioteksplanen utgör grund för verksamhetsplaner där konkreta åtgärder formuleras.

Biblioteksplanen är formulerad med stöd av nationella och internationella styrdokument och riktlinjer för den kommunala biblioteksverksamheten:

- Bibliotekslagen (2013:801)
- Skollagen(2010:800)
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade(LSS)
- UNESCO:s och IFLA:s folk- och skolboksmanifest
- FN:s konvention om barnets rättigheter
- FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Enligt bibliotekslagen (2013:801) ska alla kommuner ha en biblioteksplan för sin verksamhet och biblioteken ska i det allmänna biblioteksväsendet verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken ska också främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla. Biblioteksplanen anknyter till interna styrdokument:

- Kulturpolitiska programmet
- Lätt och rätt för alla
- Riktlinjer för fjärrlån
- Medieurvalsprinciper
- Riktlinjer för bemötande

Haninge kommun – vision och värdegrund

Haninge ska vara en attraktiv och inkluderande kommun som drivs av viljan att alltid bli bättre. Här ska personer med olika bakgrund och ambitioner ges möjlighet att utvecklas och förverkliga sina drömmar. Barn och unga i Haninge ska ha framtidstro och förberedas för framgångsrika liv. Haninge kommuns värdegrund präglas av långsiktigt hållbar utveckling med fokus på människa och samhälle.

Vid årsskiftet 2015/2016 hade Haninges kommun 83 866 invånare. År 2024 väntas enligt befolkningsprognosen invånarantalet ha växt till drygt 90 000. Alla åldrar förväntas öka under perioden och främst antal tonåringar och personer i åldern 75-85 år. Ett aktivt arbete med stadsutveckling pågår i Haninge där tre stora utvecklingsprojekt är aktuella: Haningeterassen i Handen, den nya stadsdelen Vega och den nya företagsparken Albyberg. Antalet grundskolebarn väntas öka från 9 200 till 10 800 under de kommande tio åren. En ökad befolkning och byggande av nya bostadsområden leder till volymökning av alla verksamheter, ett ökat besöksunderlag för biblioteken och utökade behov av biblioteksrum.

Biblioteken i Haninge

Biblioteken i Haninge består 2017 av fyra bibliotek - i Brandbergen, Handen, Jordbro och Västerhaninge, en bokbuss och ett mindre bibliotek på Ornö.

Biblioteken i Haninge:

- är öppna, närvarande och inkluderande med fokus på mångfald och tillgänglighet
- följer invånaren genom livet
- är platser där mötet mellan människor och mötet med information, lärande, kunskap, litteratur och läslust står i centrum
- är en verksamhet som gör skillnad i invånarens vardag

Bokbussen är en resurs för hela kommunen men har sin "hemmastation" på biblioteket i Handen. Bokbussen kompletterar övriga bibliotek och besöker platser utan fast bibliotek och verksamheten riktar sig i första hand till yngre barn samt till äldre och personer med funktionsnedsättning. Alla bibliotek har sin egen karaktär beroende på vilket område de befinner sig i, vilka målgrupper de ska rikta sig till och vilka besökare som kommer till

biblioteket. De olika biblioteken kompletterar varandra och erbjuder invånaren en bredd i kompetens, ansvarsområden och media.

Biblioteket i Brandbergen är ett integrerat folk- och skolbibliotek och har därför dagligt öppethållande för Brandbergsskolan.

Biblioteken – samhällets vardagsrum

Biblioteket är ett offentligt rum som är öppet på lika villkor för alla, oavsett den enskildes ekonomi, etnicitet, ålder, religiösa eller politiska övertygelser. I dagens samhälle har biblioteken en särskild funktion som kulturell mötesplats och demokratisk arena. Biblioteket förmedlar litteratur, främjar läsning och är ett stöd för olika former av bildning och utbildning genom att vara en arena för människors fria kunskapsökande. Biblioteket svarar för informationsförmedling till individer och grupper i olika delar av samhället och är en kulturinstitution som arbetar med till exempel utställningar och programverksamhet. Med rötter i folkbildningen är folkbiblioteket en viktig aktör för skolans arbete och informationsförsörjningen till olika delar av samhället.

Litteraturförmedling och läsfrämjande står i fokus på biblioteken genom den kunskap som personalen innehar och förmedlar och genom att tillhandahålla mediet. Biblioteken fungerar ofta även som informationscentral och medborgarkontor och är stöd för olika former av utbildning.

Bibliotekens betydelse för integration och delaktighet och för nyanlända att etablera sig i samhället är central. Biblioteket tillhandahåller media på olika språk och är en viktig mötesplats t.ex. på språkcaféer som finns på flera bibliotek i Haninge.

Biblioteksverksamheten i Haninge är en helhet där de samlade resurserna kan tillgodose invånarens biblioteksbehov och ska vara till för alla samtidigt som varje individs behov ska kunna tillgodoses så långt som möjligt. Bibliotekens verksamhet ska vara i balans mellan efterfrågan och de riktlinjer som finns.

Lärandet i centrum

Biblioteken i Haninge är en central plats där det livslånga lärandet står i centrum – här finns plats för studier och möjlighet att inhämta information genom olika media, tidningar och tidskrifter. På biblioteken finns tillgång till dator, skrivare, kopiator och scanner. Bibliotekens digitala tjänster finns tillgängliga dygnet runt, där kan invånarna t ex söka och beställa böcker, låna e-böcker och boka dator.

Förutom olika media erbjuds också annan verksamhet och många andra tjänster, både inom och utanför ordinarie öppettider för allmänheten, såsom:

- Läs- och språkhjälp i samarbete med externa aktörer och föreningslivet.
- Sago- och sångstunder
- Teaterföreställningar
- Bio för de minsta
- Lov- och helgaktiviteter för barn och unga
- Litterära evenemang
- Klassbesök
- Läsecirklar
- Bokprat
- Advokatsamfundets jourverksamhet
- Särskild verksamhet riktad till äldre och till personer med funktionsnedsättning

En samtida, föränderlig omvärld gör att synen på bibliotekets verksamhet vidgas och förändras och därigenom uppstår behov av metodutveckling för att mäta besökares/deltagares upplevelser på nya sätt. Den litteraturförmedlande verksamheten är kvalitativ och kan inte enbart mätas i antal utlån eller besök. Nyckeltal är ett sätt att dels jämföra verksamheter med andra kommuner och dels att följa utveckling över tid där konkreta mål sätts upp för verksamheten.

Bokbussen kompletterar biblioteken och prioriterar platser utan fast bibliotek. Bokbussen besöker ett trettiotal förskolor och familjedaghem, ett antal dagliga verksamheter och gruppboenden och äldreboenden och träffpunkter för äldre. Utöver detta finns även allmänna hållplatser även om bokbussens fokus är förskolor i kommunens ytterområden, vuxna personer med funktionsnedsättning inom Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, (LSS)-verksamheten och äldre.

Media

Enligt bibliotekslagen ska folkbibliotekens utbud av medier och tjänster präglas av allsidighet och kvalitet. Biblioteken ska ha ett aktuellt, brett och kvalitativt utbud av böcker. Vid inköptas hänsyn till Haninge biblioteks principer för medieurval. Förutom media på svenska erbjuds tillgång till ett aktuellt och relevant utbud av litteratur på minoritetsspråken och på de språk som finns representerade i kommunen. För att tillgodose besökarens önskemål finns möjlighet till samverkan med andra svenska bibliotek t ex genom fjärrlån av media. E-böcker är en viktig del av bibliotekens mediautbud och är ett komplement till tryckt media

som möjliggör att fler kan läsa på sina villkor oavsett förutsättningar. Medieområdet utvecklas snabbt och den digitala utvecklingen påverkar bibliotekens verksamhet och ställer krav på bibliotekens förmåga att utveckla nya tjänster och tillgängliggöra innehåll.

Det livslånga lärandet och bibliotekens läsfrämjande arbete

Det livslånga lärandet är ett mål i Haninge kommuns kulturpolitiska program, som även omfattar biblioteken. Bibliotekens läsfrämjande uppdrag är centralt i verksamheten. Ett väl utvecklat språk och breda referensramar är förutsättningar för att människor ska kunna delta i demokratiska processer och det offentliga samtalet.

Läsning stärker språkförståelse och fantasi, utgör grund för mycket av annan inläring och för det livslånga lärandet. För att uppmuntra till läsning är det betydelsefullt att barn och unga tidigt får möta litteratur. Alla nyfödda och alla fyraåringar i Haninge får en gåvobok av biblioteket i samverkan med BVC. En omfattande verksamhet för målgruppen barn och unga bedrivs t ex med sagostunder, teaterföreställningar och bokprat. Alla elever i förskoleklass eller årskurs 1 erbjuds en introduktion på biblioteket. I vissa årskurser erbjuds också bokpresentationer för att ytterligare stimulera läslusten.

Samverkan med föreningar, fritidsgårdar och skola är särskilt viktigt i arbetet med att nå ungdomar och unga vuxna. Delaktighet och angelägenhet är viktiga ledord i läsfrämjande arbete. Biblioteken ska ha särskilt fokus på unga vuxna med funktionsnedsättning som kan behöva stöd och hjälp för att ta steget från skolan vidare till ett läsande vuxenliv. Ytterligare stöd för läsning kan också behövas vidare i livet för denna målgrupp.

Biblioteken i Haninge erbjuder målgruppen äldre anpassade medier, tekniska hjälpmedel och tillgång till ny teknik för att öka den digitala tillgängligheten. "Boken kommer"-service ges till personer som av ålders- eller hälsoskäl inte själva har möjlighet att besöka biblioteken i kommunen. På biblioteket i Handen finns det en särskild talboksinformation som ger service till medborgare i hela kommunen. För äldreboenden och träffpunkter finns möjlighet att få depositioner av böcker, andra medier, lån av minneslådor med olika teman och besök av bokbussen. I samarbete med äldreomsorgen och andra aktörer anordnas aktiviteter riktade till äldre personer.

Skolbibliotek

Grund- och förskole samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för att samtliga elever ska ha tillgång till skolbibliotek i enlighet med skollagen (2010:800). Folkbiblioteken ska vara ett komplement till skolbiblioteken. Samverkan och organiserat samarbete mellan folkbibliotek och skola syftar till att stödja den enskilda elevens kunskapsprocess och läsutveckling där folkbiblioteken är en kompletterande resurs till skolan.

Gränsdragningen mellan skol- och folkbibliotek är särskilt tydlig i vissa fall, såsom vid nedladdning av talböcker till elever eller skolklassers behov av klassuppsättningar eller större mängd böcker.

I Haninge erbjuder folkbiblioteken alla elever i förskoleklass eller årskurs 1 en introduktion på biblioteket och alla elever erbjuds bibliotekskort. I vissa årskurser (för närvarande årskurs 3 och 6) erbjuds också bokpresentationer för att ytterligare stimulera läslusten. Övriga årskurser har möjlighet att regelbundet komma på besök för att låna och lämna böcker.

Prioriterade målgrupper – bibliotek för alla

Bibliotekslagen betonar att folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och lyfter fram prioriterade målgrupper; personer med funktionsnedsättning, personer med annat modersmål än svenska och de invånare som brukar de nationella minoritetsspråken; finska, samiska, meänkieli, romani chib och jiddisch.

Mångspråk och nationella minoritetsspråk

Biblioteken ska erbjuda litteratur och media på de nationella minoritetsspråken och andra efterfrågade språk samt i verksamheten ta hänsyn till de invånare som har ett annat modersmål än svenska. I Haninge biblioteks medieurvalsprinciper står:

Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt flerspråkigheten i kommunen. Biblioteket ska tillhandahålla litteratur på andra språk än svenska, på lättläst svenska och vid behov erbjuda litteratur på de nationella minoritetsspråken. Haninge är förvaltningsområde för det finska språket, vilket ska avspeglas i medieurvalet.

Mångspråk och kulturell mångfald är en stor tillgång och utmaning och ska återspeglas på folkbiblioteken. För att nå de prioriterade grupperna ska folkbiblioteken samverka med

andra kommunala verksamheter, organisationer, föreningslivet, folkbildning och andra aktörer.

Biblioteken utgör en viktig del av möjligheten till integration, då många nyanlända vänder sig till biblioteket för att få hjälp och samhällsinformation.

Tillgänglighet för alla besökare

I Haninge arbetar alla kommunala verksamheter utifrån styrdokumentet "Lätt och rätt för alla", som fastställer hur kommunen ska arbeta utifrån FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Utöver detta ska varje bibliotek ha en tillgänglighetsplan.

Biblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade efter användarnas behov och förutsättningar. Alla bibliotek i Haninge strävar efter att göra lokaler och information tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Samtliga bibliotek erbjuder medier och tekniska hjälpmedel anpassade för målgruppen. Ny teknik används för att öka den digitala tillgängligheten i biblioteksverksamheten.

Dagliga verksamheter och gruppboenden erbjuder besök av bokbussen och kan också beställa temalådor. Den uppsökande biblioteksverksamheten är beroende av god samverkan med Socialförvaltningen för att kunna nå målgruppen och därmed gemensamt uppfylla Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Biblioteken anordnar och deltar också i olika aktiviteter anpassade för målgruppen och samverkar med andra förvaltningar, folkbildning och föreningsliv i arbetet med att nå personer med funktionsnedsättning.

Barn- och ungas läsning och språkutveckling

Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och unga för att främja språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar. Biblioteken i Haninge arbetar kontinuerligt med samsyn kring litteratur och aktiviteter för barn och ungdomar i egna, gemensamma och regionala nätverk. Samverkan mellan bibliotek, skola, andra verksamheter i kommunen och föreningsliv möjliggör att biblioteken når fler barn och ungdomar i hela Haninge.

På biblioteken ska barn och unga:

- mötas av respekt
- mötas av personal som tar hänsyn till att det finns många olika familjekonstellationer, språk, kulturer, religion
- mötas av ett rikt, varierat och aktuellt utbud av olika medier

- erbjudas att använda bibliotekets resurser
- mötas av ett bibliotek som är en del av samhällets nätverk när det gäller språkutveckling, kulturarv, kulturupplevelser och eget skapande
- mötas av ett bibliotek som lägger grunden till det livslånga lärandet tillsammans med skola, förskola, föräldrar och andra aktörer
- stimuleras till nyfikenhet och läslust, muntligt berättande och eget skrivande

I övrigt ska biblioteken vara en fristad och mötesplats för barn och unga och bidra till att stärka deras utveckling till aktiva, demokratiska samhällsmedborgare. Biblioteken ska aktivt söka upp barn och ungdomar i olika miljöer och arbeta för att användandet av biblioteket inte ska begränsas av ekonomiska hinder.

Hur når biblioteken ut?

Biblioteken i Haninge har ett mångfacetterat utbud och en ambition att ge besökare god service. Angelägenheten med verksamheten för invånarna är viktig att kontinuerligt utveckla och kommunicera. Genom attraktiva och tillgängliga biblioteksmiljöer ska fler invånare uppleva dessa som inspirerande platser att söka sig till. Folkbiblioteken ska vara en viktig del av kulturlivet och en mötesplats för olika målgrupper med fokus på allmänhetens behov.

Bibliotekens verksamhet ska fortsätta att utvecklas både gällande arbetssätt och genom att hitta nya vägar till att erbjuda litteratur och annan service för Haninges invånare. I en demokrati är det angeläget att nå människor ur alla tvärsnitt i civilsamhället. Utvärdering och metoder för marknadsföring och kommunikation ska återkommande analyseras och utvecklas. Biblioteken ska ges möjlighet att arbeta aktivt med uppföljning och utvärdering för bästa nyttjande av resurser och utvecklingsmöjligheter.

Samverkan

Biblioteken i kommunen ska komplettera varandras insatser för att gemensamt kunna erbjuda alla invånare olika bibliotekstjänster av hög kvalitet genom hela livet. En väl fungerande samverkan mellan olika typer av bibliotek förutsätter en samsyn om bibliotekens olika roller och uppdrag.

Samverkan är centralt i bibliotekens arbete, både internt mellan biblioteken i kommunen men också med andra bibliotek i regionen och landet. Detta rör oftast det dagliga arbetet såsom rutiner, koordination av vissa tjänster, erfarenhetsutbyte, kompetens- och

biblioteksutveckling. Utöver denna samverkan finns också ett väl utbyggt samarbete med andra aktörer, inom kultur- och fritidsförvaltningen, inom övriga förvaltningar och med utomstående och kommersiella aktörer. Dessa är bland andra:

- Skolor
- Förskolor
- Fritidsgårdar
- Kulturverksamheten
- Barnvårdscentraler
- Vuxenutbildningar
- Föreningar (t ex Röda Korset)
- Studieförbund/Folkbildning
- Näringsliv
- Seniorverksamhet

Kunskap och information

Biblioteken i Haninge ska ha en gemensam plattform som möjliggör den allra bästa och mest likvärdiga servicen, oavsett vilket bibliotek invånaren besöker. En del av den plattformen är de riktlinjer för bemötande som finns för biblioteken i Haninge. Det är viktigt för att säkra mångfacetterade bibliotekstjänster av hög kvalitet att bibliotekens medarbetare träffas över Haninge kommuns områdesgränser för kunskapsutbyte och utveckling.

Det som ingår i bibliotekspersonalens roll är bland annat att göra urval, organisera och systematisera information, identifiera och avgränsa frågeställningar och värdera källor. Med läsandet i centrum vägleder och stimulerar personalen besökaren genom god litteraturkännedom och litteraturförmedling där läslusten är i centrum.

Biblioteken ska vara angelägna för alla och samtidigt för var och en vilket ställer krav på att biblioteken alltid ska vara en del av samtiden. Den snabba utvecklingen av informationsområdet och medielandskapet ger bibliotekens yrkesroller ett delvis förnyat innehåll och ställer nya krav på vidareutveckling av medarbetarnas kompetens och även krav på helt nya kompetenser. Samtidigt är det viktigt att verksamheter som under lång tid har varit hörnstenar i bibliotekspolitiken som till exempel den sociala biblioteksverksamheten, den uppsökande och den läsfrämjande verksamheten inte trängs undan.

Digital delaktighet

Folkbiblioteken ska enligt Bibliotekslagen verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet. Digital delaktighet och god läsförmåga är grundläggande för ett demokratiskt samhälle. En viktig uppgift för Haninges bibliotek är att bidra till att utveckla invånarnas språkliga och digitala kompetens och att arbeta med medie- och informationskunnighet (MIK). Informationssamhället och medialandskapet förändras snabbt och alltmer information, litteratur och andra kulturyttringar skapas, lagras och förmedlas i allt högre omfattning digitalt. En stor del av samhälls- och kulturdebatten förs via sociala medier och utbud av e-böcker, e-tidskrifter och annat e-material ökar. Vårt samhälle står idag inför ett antal utmaningar med koppling till demokrati och delaktighet. För många är internet den viktigaste informationskällan medan andra ännu står vid sidan av. Behovet av kritiskt granskande och aktiv källkritik har aldrig varit så stort som nu. Biblioteken behöver få möjlighet att utveckla och anpassa sin verksamhet för att kunna möta användarnas behov och förväntningar och bidra till att öka den digitala delaktigheten.

I takt med att nya tjänster erbjuds på biblioteken ställs nya krav på en kontinuerlig kompetensutveckling för bibliotekspersonal kring teknik samt en välfungerande och modern IT-miljö.

Nyckeltal och uppföljning

I denna biblioteksplan har fyra nyckeltal identifierats som särskilt intressanta att följa utvecklingen för. Dessa har även fått målvärden vilket gör att de kan fungera som indikatorer som används för att följa upp arbetet med biblioteksplanen. Nyckeltal kan även användas för att jämföra verksamheter i olika kommuner med varandra eller för att följa den egna utvecklingen över tid. Redovisning av nyckeltal ska kompletteras med information om faktorer som påverkat utvecklingen av talen. Verktyg för uppföljning som på olika sätt kan komma att komplettera användandet av nyckeltal kan vara t ex brukarundersökningar, fokusgrupper, invånarenkäter.

Nyckeltal med målvärde:

- Antal barnutlån per barn - ska öka från 9,1 till 10
- Andel nyförvärv per invånare – ska öka från 0,12 till 0,2 (om budget tillåter)
- Total utlåning (ej e-böcker) per invånare – ska öka från 4,0 till 6,0
- Antal aktiva låntagare per invånare – ska öka från 22% till 30 %

Utvecklingsområden för biblioteken i Haninge

- *Nya sätt att nå ut till fler*
Bibliotekets utbud och tjänster ska vara väl kända bland invånare och inom kommunens verksamheter. Biblioteken ska vara tillgängliga och attraktiva miljöer som upplevs som inspirerande platser för människor att söka sig till.
- *Uppföljning och utvärdering*
Att aktivt arbeta med uppföljning och utvärdering för bättre nyttjande av resurser, t ex med arbete med nyckeltal, analys av statistik och brukarundersökningar.
Att arbeta för samverkan mellan biblioteken och andra aktörer.
- *Prioriterade grupper*
Skapa förutsättningar för arbete för och med prioriterade grupper, både avseende medieutbud och i andra sammanhang.
- *Interkulturella möten*
Vidareutveckla och stärka arbetet med interkulturella möten och mångspråkighet.
- *Öka IT-kompetens*
Utveckla och bredda medarbetarnas digitala kompetens inom de områden där biblioteken tillhandahåller tjänster.

Förteckning över styrdokument

Nationella styrdokument

- **Bibliotekslagen 2013:801**
http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/sfs_sfs-2013-801/
- **Skollagen 2010:800, 2 kap. 36§**
https://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Skollag-2010800_sfs-2010-800/
- **Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), 9e§**
https://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Lag-1993387-om-stod-och-ser_sfs-1993-387/
- **FN:s konvention om barnets rättigheter**
<https://unicef.se/barnkonventionen/>
- **FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning**
<http://www.mfd.se/funktionshinderspolitik/fn-konventionen/>

Internationella dokument

- Bibliotekens internationella manifest
<http://www.biblioteksforeningen.org/wp-content/uploads/2014/03/BIBLIOTEKENS-INTERNATIONELLA-MANIFEST-WEBB.pdf>

Interna styrdokument

- Kulturpolitiska programmet
- Lätt och rätt för alla
- Riktlinjer för fjärrlån
- Medieurvalsprinciper
- Riktlinjer för bemötande

Förteckning övriga källor

Sara Ahlryd, Lotta Vigur, Joacim Hansson, *Biblioteken och de nationella minoriteterna*, Avdelningen för biblioteks- och informationsvetenskap, Linnéuniversitetet och Svensk biblioteksförening, 2010

Bibliotekerne er en god forretning, artikel ur Politiken, 20150119

<http://politiken.dk/kultur/boger/ECE2516652/bibliotekerne-er-en-god-forretning/>

Biblioteksplan 2.0, Kungliga biblioteket 2013

Biblioteksplaner – från bibliotekslag till biblioteksplan, Svensk biblioteksörening 2005
Fakta om bibliotek 2011, Svenska biblioteksörening
Olle Findahl och Pamela Davidsson, Svenskarna och internet, Internetstiftelsen i Sverige, 2015
Nyckeltal 1.0, Kungliga biblioteket 2013
Olika syn på saken, Svensk Biblioteksörening rapport 2011:2
Svenskarna och internet 2016, IIS (Internetstiftelsen i Sverige) undersökning av svenskarnas internetvanor
Ett urval svenska biblioteksplaner
Skolverket

Dnr KS 2016/150

§ 35 Motion från Samuel Skånberg (V) om förbud mot vilda djur på cirkusar i Haninge kommun, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Samuel Skånberg (V) har i en motion föreslagit att fullmäktige beslutar att ingen kommunal mark upplåts till cirkusar som i kommersiellt syfte utnyttjar vilda djur. Som skäl till förslaget anger motionären bland annat att transporten kan orsaka stress hos cirkusdjuren, att deras utevistelse blir begränsad till inhägnade områden samt att de konstver som djuren förmås att göra ofta är onaturliga för dem och i vissa fall kan ge skador.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att andra kommuner tidigare har infört begränsningar av upplåtelsen av kommunal mark till cirkusar med vilda djur. I enlighet med vad som framgår av motionen har kommunfullmäktige i Hudiksvall infört en sådan begränsning. Detta fullmäktigebeslut har överklagats, men dom har ännu inte meddelats. Ett annat exempel är Tranås, där kommunfullmäktige 2004 beslutade att inte upplåta allmän mark till cirkusevenemang där levande djur ingick. Beslutet överklagades och det upphävdes av Länsrätten i Jönköpings län 2005-05-13, mål nr 1010-04.

Av länsrättens beslut framgår att en cirkusföreställning räknas som en allmän sammankomst enligt 2 kap 2 § ordningslagen (OL). Genom OL har en del maktbefogenheter överlämnats till kommunerna. En kommun kan exempelvis meddela lokala föreskrifter som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats (3 kap 8 § OL). Vidare har kommunen en vetorätt som innebär att den i det enskilda fallet i yttrande till polismyndigheten kan neka tillstånd till att ta i anspråk en offentlig

plats, alternativt förena tillståndsgivning med vissa villkor (3 kap 2 § och 15 § OL).

Länsrätten konstaterade att Tranås kommuns beslut inte tog sikte på något enskilt tillståndsärende, utan var ett beslut om lokal föreskrift och att frågan i målet därför var om kommunens beslut stred mot 3 kap 8 § OL. Enligt 3 kap 12 § OL får föreskrifter enligt 8 § inte gälla förhållanden som är reglerade i denna lag eller annan författning eller som enligt lagen eller annan författning kan regleras på något annat sätt. Föreskrifterna får inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet. Med hänvisning till bland annat förarbetena till 3 kap 12 § OL samt till tidigare rättspraxis fann länsrätten att kommunens beslut stred mot 3 kap 8 § OL och att beslutet därför skulle upphävas.

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att någon ändring av nu aktuella paragrafer i ordningslagen inte har skett efter domstolens avgörande. Vidare har förvaltningen inte kunnat hitta ytterligare exempel i rättspraxis, varken som stödjer eller står i motsats till länsrättsavgörandet från 2005. Med anledning av detta bedömer förvaltningen att en begränsning av upplåtelsen av kommunal mark i enlighet med motionen vore olaglig och att motionen därför bör avslås.

Förvaltningen konstaterar slutligen att länsstyrelsen ansvarar för den direkta djurskyddskontrollen enligt djurskyddslagen. Särskilda bestämmelser om skötsel av cirkusdjur finns i Djurskyddsmyndighetens föreskrifter om djurhållning vid cirkusar. Länsstyrelsen gör bland annat en årlig inspektion av djur, stallar och fordon m m på respektive cirkus.

Underlag för beslut

- Motion om förbud mot vilda djur på cirkus
- Länsrätten i Jönköpings dom i mål nr 1010-04

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Samuel Skånberg (V) yrkar i första hand att ärendet ska återremitteras till kommunstyrelsen och i andra hand bifall till motionen.

Ordföranden ställer förslaget att ärendet ska återremitteras till kommunstyrelsen mot att ärendet ska avgöras vid pågående sammanträde och finner att fullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras vid pågående sammanträde.

Votering begärs och följande voteringsproposition läses upp och godkänns: ”Den som vill att ärendet ska avgöras vid pågående sammanträde röstar ja, den det ej vill röstar nej. Vinner nej har fullmäktige beslutat att ärendet ska återremitteras till kommunstyrelsen.” Omröstning sker med voteringsanläggning och resultatet av omröstningen är 44 ja-röster mot 17 nej-röster. (Omröstningsresultat 1, se bilaga.)

Ordföranden konstaterar att omröstningsresultatet innebär att fullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras vid pågående sammanträde.

Ulla-Britt Öhman (C) yrkar med instämmande av Tobias Hammarberg (L) och Martina Mossberg (M) bifall till kommunstyrelsens förslag att avslå motionen.

Christian Lindefjärd (SD) yrkar med instämmande av Lina Rigney Thörnblom (RS) och Anna Ragnar (-) bifall till motionen.

Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Votering begärs och följande voteringsproposition läses upp och godkänns: ”Den som bifaller kommunstyrelsens förslag att avslå motionen röstar ja, den det ej vill röstar nej. Vinner nej beslutar fullmäktige att bifalla motionen.” Omröstning sker med voteringsanläggning och resultatet av omröstningen är 48 ja-röster mot 13 nej-röster. (Omröstningsresultat 2, se bilaga.)

Ordföranden konstaterar att omröstningsresultatet innebär att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag att avslå motionen.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen avslås.

Reservationer

Nafi Cilgin, Samuel Skånberg och Tove Ovsiannikov – samtliga (V) – Mattias Bernhardsson och Lina Rigney Thörnblom – båda (RS) – Anna Ragnar och Marianne Reinemar – båda (-) – reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För kännedom: Motionären

Haninge kommunfullmäktige: VOTERINGSRESULTAT

Votering 1: § 35 Motion från Samuel Skånberg (V) om förbud mot vilda djur på cirkusar i
Haninge kommun, bordlagt ärende
2017-03-06 kl. 17:58

Totalt [JA]: 44

Totalt [NEJ]: 17

Totalt [AVSTÅR]: 0

Totalt [FRÅNVARANDE]: 0

310620. Strömberg Bernt (SD) - NEJ
381031. Karlfeldt Birgitta (M) - JA
400826. de Wendel Henry (M)(Ersätter Kjellin Mikael) - JA
420713. Ungerson Jaan (S) - JA
420821. de Wendel Gilbert (M) - JA
421114. Valtersson Kennerth (SD) - NEJ
430725. Jansson Berith (KD)(Ersätter Krylborn Joachim) - JA
440311. Lindholm Lars (M)(Ersätter Tomic Marin) - JA
450409. Lublin Pia (L) - NEJ
450520. Larsson Kjell (M) - JA
460413. Erlandsson Christer (S) - JA
470709. Manners Eva (SD) - NEJ
490412. Malm Pettersson Birgitta (S)(Ersätter Larbi Latifa) - JA
490517. Svensson Göran (S) - JA
490729. Bernhardsson Margareta (S) - JA
510815. de Pourbaix-Lundin Marietta (M) - JA
510826. Törnberg Lennart (M)(Ersätter Goding Joakim) - JA
530214. Öhman Ulla-Britt (C) - JA
530815. Bjerrhorn Kjell (L) - NEJ
540405. Levin Maria (S)(Ersätter Erlandsson Ann-Christine) - JA
560716. Cilgin Nafi (V) - NEJ
561023. Drammeh Sahir (MP) - JA
570727. Granberg Inger (M)(Ersätter Mattsson Mats) - JA
580805. Andersson Marina (S) - JA
580814. Gálvez Jorge (S) - JA
600522. Karlsson Eva (SD)(Ersätter Askling Dennis) - NEJ
601028. Forsberg Yvonne (SD) - NEJ
620503. Coksürer Mehmet (MP) - JA
640903. Forsberg Kenneth (S) - JA
650222. Mossberg Martina (M) - JA
651005. Eriksson Göran (S) - JA
651114. Enman Suzanne (KD)(Ersätter Litholm Marie) - JA
660130. Gustafsson Sven (M) - JA

660921. Nordlund Anders (S) - JA
670516. Svensson Mikko (S) - JA
681203. Ragnar Anna (-) - NEJ
690718. Akan Sadik (M)(Ersätter Anstrell Alexandra) - JA
700414. Haaf Annett (S) - JA
700704. Erfani Sepideh (S) - JA
701202. Fridebäck Michael (M) - JA
701229. Fägersten Maria (S) - JA
710822. Dogru Sedat (M) - JA
710901. Ugan Ahmet (MP)(Ersätter Svensk Johan) - JA
711228. Hammarberg Tobias (L) - NEJ
730105. Göker Fazil (M)(Ersätter Kjellin Pernilla) - JA
731214. Wasberg Meeri (S) - JA
750216. Hallberg Kristina (L) - NEJ
751114. Sixten Sara (M) - JA
760414. Wilén Linda (S) - JA
760519. Westlund Åsa (S) - JA
760528. Lindefjärd Christian (SD) - NEJ
760703. Salonen Petri (C) - JA
771108. Lassnäs Daniel (M) - JA
790523. Reinemar Marianne (-) - NEJ
791225. Bernhardsson Mattias (RS) - NEJ
840402. Eriksson Kristoffer (M) - JA
841008. Jensen Tomas (S) - JA
860122. Skånberg Samuel (V) - NEJ
870305. Rigney Thörnblom Lina (RS) - NEJ
890523. Ovsianikov Tove (V) - NEJ
890918. Spångberg Joakim (S) - JA

Haninge kommunfullmäktige: VOTERINGSRESULTAT

Votering 2: § 35 Motion från Samuel Skånberg (V) om förbud mot vilda djur på cirkusar i
Haninge kommun, bordlagt ärende
2017-03-06 kl. 18:14

Totalt [JA]: 48

Totalt [NEJ]: 13

Totalt [AVSTÅR]: 0

Totalt [FRÅNVARANDE]: 0

310620. Strömberg Bernt (SD) - NEJ
381031. Karlfeldt Birgitta (M) - JA
400826. de Wendel Henry (M)(Ersätter Kjellin Mikael) - JA
420713. Ungerson Jaan (S) - JA
420821. de Wendel Gilbert (M) - JA
421114. Valtersson Kennerth (SD) - NEJ
430725. Jansson Berith (KD)(Ersätter Krylborn Joachim) - JA
440311. Lindholm Lars (M)(Ersätter Tomic Marin) - JA
450409. Lublin Pia (L) - JA
450520. Larsson Kjell (M) - JA
460413. Erlandsson Christer (S) - JA
470709. Manners Eva (SD) - NEJ
490412. Malm Pettersson Birgitta (S)(Ersätter Larbi Latifa) - JA
490517. Svensson Göran (S) - JA
490729. Bernhardsson Margareta (S) - JA
510815. de Pourbaix-Lundin Marietta (M) - JA
510826. Törnberg Lennart (M)(Ersätter Goding Joakim) - JA
530214. Öhman Ulla-Britt (C) - JA
530815. Bjerrhorn Kjell (L) - JA
540405. Levin Maria (S)(Ersätter Erlandsson Ann-Christine) - JA
560716. Cilgin Nafi (V) - NEJ
561023. Drammeh Sahir (MP) - JA
570727. Granberg Inger (M)(Ersätter Mattsson Mats) - JA
580805. Andersson Marina (S) - JA
580814. Gálvez Jorge (S) - JA
600522. Karlsson Eva (SD)(Ersätter Askling Dennis) - NEJ
601028. Forsberg Yvonne (SD) - NEJ
620503. Coksürer Mehmet (MP) - JA
640903. Forsberg Kenneth (S) - JA
650222. Mossberg Martina (M) - JA
651005. Eriksson Göran (S) - JA
651114. Enman Suzanne (KD)(Ersätter Litholm Marie) - JA
660130. Gustafsson Sven (M) - JA

660921. Nordlund Anders (S) - JA
670516. Svensson Mikko (S) - JA
681203. Ragnar Anna (-) - NEJ
690718. Akan Sadik (M)(Ersätter Anstrell Alexandra) - JA
700414. Haaf Annett (S) - JA
700704. Erfani Sepideh (S) - JA
701202. Fridebäck Michael (M) - JA
701229. Fägersten Maria (S) - JA
710822. Dogru Sedat (M) - JA
710901. Ugan Ahmet (MP)(Ersätter Svensk Johan) - JA
711228. Hammarberg Tobias (L) - JA
730105. Göker Fazil (M)(Ersätter Kjellin Pernilla) - JA
731214. Wasberg Meeri (S) - JA
750216. Hallberg Kristina (L) - JA
751114. Sixten Sara (M) - JA
760414. Wilén Linda (S) - JA
760519. Westlund Åsa (S) - JA
760528. Lindefjärd Christian (SD) - NEJ
760703. Salonen Petri (C) - JA
771108. Lassnäs Daniel (M) - JA
790523. Reinemar Marianne (-) - NEJ
791225. Bernhardsson Mattias (RS) - NEJ
840402. Eriksson Kristoffer (M) - JA
841008. Jensen Tomas (S) - JA
860122. Skånberg Samuel (V) - NEJ
870305. Rigney Thörnblom Lina (RS) - NEJ
890523. Ovsianikov Tove (V) - NEJ
890918. Spångberg Joakim (S) - JA

VÄNSTERPARIET

Motion till Haninge kommunfullmäktige

om förbud mot vilda djur på cirkusar i Haninge kommun

Cirkusens verksamhet bygger på att den befinner sig på resande fot, och på att djuren gör konster för publiken. Båda dessa faktorer kan bidra till problem för djuren.

Resandet och de omständigheter som transporten innebär kan orsaka stress hos djuren och deras utevistelse blir begränsad till tillfälliga inhägnader. De konster som djuren förmås att göra är ofta onaturliga för dem, och kan i vissa fall ge skador.

Uppvisning av djur på cirkus ses av några människor som en möjlighet att lära sig om djuren. Problemet är att den bild som de förmedlar har ingenting med djurens naturliga liv och beteende att göra. Detta gynnar inte framtidens arbete för ett etiskt hållbart samhälle där djurens egenvärde respekteras.

Internationellt har allt fler länder inrättat, eller är på väg att inrätta, förbud för utnyttjandet av alla djur på cirkus. Några exempel är: Brasilien (regionala förbud), Bolivia, Bosnien Hercegovina, Cypern, Grekland, Malta och Mexiko. I flera andra länder har vilda djur förbjudits.

I riksdagen finns ett starkt stöd för ett förbud mot eller utfasning av vilda djur på cirkus. På riksnivå har djurskyddslagsutredaren föreslagit att utöka listan över djur som inte får uppvisas på cirkus och där tillägga elefanter och sjölejon. På kommunal nivå har Österåkers kommunstyrelse tagit ett beslut om att utreda möjligheten för kommunen att förbjuda cirkusar med vilda djur. Hudiksvalls kommunfullmäktige nyligen tagit beslut att kommunal mark inte längre ska upplåtas till cirkusar som använder djur i sina föreställningar.

Sveriges Veterinärförbund och expertgruppen som år 2011 tog fram förslag till ny djurskyddslag föreslog ett förbud mot sjölejon och elefanter på cirkus på grund av att djurens naturliga beteende inte kan tillgodoses. Världsnaturfonden, WWF, instämmer att sjölejon och elefanter inte kan få sina naturliga behov tillgodosedda på cirkus.

Samhällets inställning till att hålla och förevisa djur på cirkus har förändrats. Allmänheten, experter, politiker och djurskyddsorganisationer anser att det är hög tid att denna

underhållning upphör. 155 139 personer har skrivit under en namnsamling mot vilda djur på cirkusar.

Frågan om att använda djur på cirkus är en fråga som går över partigränser. Representanter för Vänsterpartiet, Miljöpartiet, Liberalerna och Moderaterna har skrivit motioner i frågan, på lokalnivå och på riksnivå. Omtanke om djuren är en fråga som berör folk från alla politiska läger.

Det vi i Haninge kommun kan göra är att införa ett förbud mot cirkusar med vilda djur på kommunal mark. Vi har möjligheten att ta ansvar och visa att Haninge är en modern kommun som ligger i framkant vad gäller djurhållning.

Vänsterpartiet Haninge föreslår därför kommunfullmäktige besluta

att ingen kommunal mark i Haninge kommun upplåts till cirkusar som i kommersiellt syfte utnyttjar vilda djur

Samuel Skånberg, Vänsterpartiet Haninge

**LÄNSRÄTTEN I
JÖNKÖPINGS LÄN****DOM**
2005-05-13
Meddelad i
JönköpingMål nr
1010-04
Rotel 6**KLAGANDE**Winfried Baier, 450626-8814
Stenhuggaregatan 1
573 34 TRANÅS**TRANÅS KOMMUN**
Ks-Förvaltningen
Ank. 2005-05-19
Dnr. 160.104.3**MOTPART**Tranås kommun
573 82 TRANÅS**ÖVERKLAGAT BESLUT**

Kommunfullmäktiges i Tranås kommun beslut den 26 april 2004

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen (1991:900)

Genom det överklagade beslutet antog Kommunfullmäktige i Tranås kommun en motion angående cirkusevenemang där levande djur ingår. Härigenom beslutades således att Tranås kommun inte skall ge tillstånd till att upplåta mark när cirkusar där levande djur ingår besöker kommunen.

Winfried Baier överklagar beslutet och anför bl.a. följande. Han yrkar att länsrätten om beslutet ej stämmer överens med gällande lagstiftning upphäva kommunfullmäktiges beslut av den 26 april 2004. Han anser att beslutet strider mot gällande lag. Fullmäktiges beslut att ej upplåta offentlig mark, exempel till cirkus där djur ingår, är inte en fråga som kommunfullmäktige ska få avgöra. Tillståndet om upplåtelse av offentlig mark ska handläggas/prövas av ansvarig nämnd/myndighet. Ett tillstånd ska ges för varje tillfälle av den nämnd/myndighet som tillhandahåller tillståndsärende. Dessutom ifrågasätter han rätten att kommunfullmäktige tar över tillstånds-handläggande nämnds/myndighets befogenhet att besluta i tillståndsärende vid upplåtelse av offentlig mark. Genom att kommunfullmäktige har tagit detta beslut utan rättslig grund och krav från andra tillståndsmyndigheter har kommunfullmäktige åsidosatt handläggningen och överskridit sina be-

fogenheter och därmed brutit mot gällande kommunallag. Dessutom är han mycket kritisk till att kommunfullmäktige i Tranås prioriterar en grupp näringsidkare och upplåter offentlig mark men nekar till andra näringsidkare inom samma verksamhet, när inga rättsliga hinder eller anmärkningar från övriga tillsä

NUMMOK 2005-05-13
TRANÅS KOMMUN

.....
.....

bär att även närings- och konkurrenslagar sätts ur kraft.

Tranås kommun har anfört bl.a. följande. I Tranås kommun finns en delegeringsordning vad gäller upplåtelse av kommunal mark. Kommunfullmäktige har delegerat uppgifter till kommunstyrelsen som i sin tur delegerat denna uppgift till kommunchefen. Detta framgår dels av Kommunstyrelsens reglemente § 6. Det är ju otvetydigt så att den delegerande parten alltid är ytterst ansvarig även för delegerade beslut samt att den delegerande parten alltid kan besluta i frågor som är delegerade. Det är alltid den delegerades ansvar att styra hur beslut skall fattas. Kommunfullmäktige har antagit en ordningsstadga som är vägledande för hur delegat skall avge yttrande. Detta beslut av Kommunfullmäktige skall ses som en vägledande, styrande inriktning om hur kommunfullmäktige vill att kommunal mark skall användas. Tranås Kommun tillbakavisar härigenom de av klaganden gjorda invändningarna mot beslutet då frågan om hur kommunens mark används är en för kommunen angelägen fråga som ytterst kommunfullmäktige har att styra. Beslutsrätten kan, och har delegerats vidare men detta i sig utgör inget hinder för att kommunfullmäktige fattar beslut i frågan. Beslutet i kommunfullmäktige avser ej begränsningar i utövande av näringsverksamhet. Det rör sig heller inte om lagstiftning utan om beslut. Kommunfullmäktige har ej heller i och med sitt beslut övertagit tillståndsgivande från annan myndighet. Beslutet innebär heller inte på något sätt ett förbud för medborgarna att besöka cirkusevenemang. Beslutet i kommunfullmäktige avser direktiv hur kommunal mark skall användas.

Winfried Baier har efter överklagandetidens utgång tillagt bl.a. följande. På förslag av arbetsutskottet beslutade kommunstyrelsen den 13 april 2004 till kommunfullmäktige: Att avslå Anders Wilanders motion "att förbjuda cirkusevenemang med levande djur på offentlig mark" med hänvisning till: Att tillstånd för att bedriva cirkusverksamhet ges av bl.a länsstyrelsen som har tillsynen över djurhållningen. I detta ärende har dessutom inga anmärkningar eller synpunkter från några tillståndsmyndigheter t.ex. Polisen, Länsstyrelsen, Miljö och Hälsa, samt Djurskyddsmyndigheten inkommit till Tranås Kommun. Att förbjuda en mångårig tradition för cirkusar med levande djur att uppträda på offentlig mark i Tranås saknar därför sakliga och rättsliga grunder. Verksamheter ska endast kunna förbjudas om sakliga skäl och grunder föreligger eller andra anmärkningar har framkommit av berörda tillståndsmyndigheter. Att förbjuda cirkusevenemang med levande djur av personliga skäl och ställningstagande är inte en uppgift för kommunfullmäktige att lagstifta om.

DOMSKÄL

I 3 kap. 2 § ordningslagen (1993:1617) anges bl.a. att polismyndigheten skall inhämta yttrande från kommunen innan tillstånd ges för att ta i anspråk en offentlig plats. Om kommunen avstyrker ansökan, får tillstånd inte meddelas. Om kommunen för tillstyrkan uppställer villkor enligt 15 §, får tillstånd meddelas endast om det förenas med dessa villkor.

Härutöver anges följande av intresse i 3 kap ordningslagen.

8 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, en kommun får meddela de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats.

12 § Föreskrifter enligt 8--11 §§ får inte angå förhållanden som är reglerade i denna lag eller annan författning eller som enligt lagen eller annan författning kan regleras på något annat sätt. Föreskrifterna får inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.

15 § När kommunen yttrar sig enligt 2 § får den ange villkor som behövs för att tillgodose de intressen som kommunen har att bevaka i fråga om skötseln av den offentliga platsen, markanvändning, stadsbild, miljö och trafik. I fråga om ersättning för användningen av en offentlig plats gäller särskilda bestämmelser.

Länsrätten gör följande bedömning.

Av i målet ingivna handlingar framgår att det som kommunen åsyftat med det fattade beslutet är att kommunen fortsättningsvis skall utnyttja den kommunala vetorätten enligt ordningslagen och ej upplåta mark till cirkusverksamhet där levande djur ingår.

I ordningslagen har allmänna sammankomsters och offentliga tillställningars tillgänglighet till offentlig plats reglerats. Cirkusföreställning skall enligt lagen betraktas som en allmän sammankomst (2 kap. 2 §). Genom lagstiftningen har också en del maktbefogenheter överlämnats till kommunerna. Kommunen kan meddela lokala föreskrifter. Kommunerna har vidare som ovan framgått en vetorätt (3 kap. 2 §) vilken innebär att man i det enskilda fallet i yttrande till polismyndigheten kan neka tillstånd. Vidare kan kommunen förena tillståndsgivningen med villkor. Även denna möjlighet tar sikte på det enskilda fallet och har i lag och förarbeten angetts vara begränsad. Kommunen anses ha rätt att ställa upp olika villkor för markanvändningen under förutsättning att villkoren har ett direkt samband med nyttjandet. I förarbetena till ordningslagen anges bl.a. följande. I första meningen i 15 § har tagits in bestämmelser som ger kommunen rätt att i

tillståndsärendet förena sitt yttrande med villkor som inte direkt tar sikte på allmän ordning och säkerhet. Det är sålunda fråga om villkor som syftar till att tillgodose kommunens intressen som fastighetsägare eller som ansvarig för trafikregleringen och för den allmänna miljön (Prop. 1992/93:210 s 291). Frågor om vetorätt och villkor överklagas enligt 10 kapitlet kommunallagen (3 kap. 26 § ordningslagen).

I förevarande fall har kommunen emellertid fattat ett beslut som inte tar sikte på något enskilt tillståndsärende. Kommunen har genom beslutet på ett för framtiden bindande sätt bestämt begränsningar i tillgängligheten till offentlig plats. Beslutet som således har en normgivande karaktär skall snarare anses vara ett beslut om lokal föreskrift. Det är enligt länsrättens mening som en sådan föreskrift det fattade beslutet skall prövas och detta skall ske genom den ordning som gäller enligt bestämmelserna i 10 kapitlet kommunallagen (3 kap. 26 § ordningslagen).

Frågan i målet är således om det av kommunen fattade beslutet kan anses strida mot 3 kap. 8 § ordningslagen. I 12 § samma kapitel anges att föreskrifter enligt 8 § inte får angå förhållanden som är reglerade i lagen eller annan författning eller som enligt lagen eller annan författning kan regleras på något annat sätt. Föreskrifterna får inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.

I förarbetena till 12 § anges bl.a. följande av intresse. Som en allmän begränsning av kommunernas befogenhet enligt förevarande paragraf bör gälla att de lokala föreskrifterna inte får angå något annat än ordningen på en offentlig plats (Prop. 1992/93: 210 s 287).

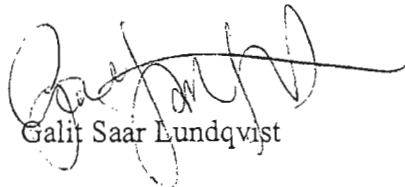
I äldre praxis har en kommun bl.a. ansetts obehörig att meddela beslut om vitesförbud mot upplåtande av allmän mark under marknader till förevisande av djur m.m. (RÅ 1915 C 125 jfr även RÅ 1957:28).

Med hänsyn till det ovan nämnda samt till vad som i övrigt framkommit finner länsrätten att det av kommunen fattade beslutet genom vilken man bestämmer att kommunen ej skall upplåta allmän mark till cirkusevenemang där levande djur ingår strider mot 3 kap. 8 § ordningslagen. Kommunfullmäktiges beslut skall således upphävas.

DOMSLUT

Länsrätten upphäver kommunfullmäktiges i Tranås kommun beslut den 26 april 2004.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1d)

Galit Saar Lundqvist

I avgörandet har förutom länsrättsfiskalen Galit Saar Lundqvist deltagit de särskilda ledamöterna Evert Båfält och Stefan Hirsmark.

Dnr KS 2016/247

§ 36 Motion från Pia Lublin (L) om airdome till Rudan, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Pia Lublin (L) har i en motion föreslagit att fullmäktige beslutar att kontakter återupptas med representanter för Airdome Multisporthall för samarbete kring en airdome vid Rudanområdet. Motionären framför bland annat att om en extern aktör står för en sådan investering kan kommunen använda sina resurser till andra ändamål.

Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden. I beslut 2016-10-26, § 93, framför nämnden att kultur- och fritidsförvaltningen i samarbete med kommunstyrelseförvaltningen utreder på vilket sätt behovet av fler fullstora idrottshallar kan tillgodoses. För närvarande undersöker man om en ny detaljplan krävs för att bygga en idrottshall vid Rudanområdet och nästa steg är att göra en geoteknisk undersökning. Nämnden anser att resultatet av den pågående utredningen bör avvaktas innan man ser över om en airdome skulle vara en alternativ lösning.

Förvaltningens synpunkter

Mot bakgrund av det pågående arbete som kultur- och fritidsnämnden redogjort för i sitt yttrande anser kommunstyrelseförvaltningen att motionen bör anses besvarad.

Underlag för beslut

- Motion om airdome till Rudan
- Kultur- och fritidsnämndens beslut 2016-10-26, § 93, inklusive tillhörande tjänsteskrivelse

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Mehmet Coksürer (MP) yrkar med instämmande av Christer Erlandsson (S) bifall till kommunstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.

Mattias Bernhardsson (RS) yrkar att motionen avslås.

Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen anses besvarad.

Reservationer

Mattias Bernhardsson och Lina Rigney Thörnblom – båda (RS) – reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För kännedom: Motionären, kultur- och fritidsnämnden

Motion

Till kommunfullmäktige

Airdome till Rudan

Det är trångt om tider i Haninges idrottshallar. Tre hallar planeras enligt budgeten i Västerhaninge, Vendelsö och Tungelsta, något Liberalerna också drev i valrörelsen. Trots dessa glädjande satsningarna saknas en idrottshall i centrala Haninge. Rudans friluftsområde, nära skolor och kommunikationer är ett utmärkt område för en idrottshall. Fler människor som rör sig i området skulle dessutom öka tryggheten i området.

Haninge kommun befinner sig i en situation, likt många andra kommuner, där stora investeringar måste genomföras de kommande åren. Med en extern aktör som vill investera i förbättrade möjligheter till idrottande kan kommunen istället rikta sina begränsade resurser mot andra investeringar.

I Haninge kommuns Mål och Budget för 2016-2017 skrivs:

"Kultur- och fritidsnämnden har ett uppdrag att utreda på vilket sätt behovet av fler fullstora idrottshallar kan tillgodoses med början i områdena Tungelska, Västerhaninge och i Lyckeby. Till detta uppdrag läggs Rudanområdet där flera skolor bl a skulle kunna nyttja en ny hall under dagtid. På kvällarna skulle den locka till mer rörelse i området och ökad trygghet. Finansiering av idrottshallar kan lämpligen delas med externa aktörer eller skolor eller skolor. Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att hitta externa aktörer för att finansiera idrottshallar genom sponsring eller genom partnerskap. Externa aktörer som vill bygga och driva egna lokaler för idrott är välkomna att etablera sig i Haninge."

I planerna understryks att Rudanområdet är ett friluftsområde i centrala Haninge som är en utmärkt plats för en idrottshall.

Med anledning av ovanstående föreslår Liberalerna:

- att kontakter återupptas med representanter för Airdome Multisportshall för samarbete kring en airdome vid Rudanområdet.

Haninge den 4 maj 2016

Pia Lublin (L)

Dnr KOFN 2016/108

§ 93 Svar på motion från (L) om airdome till Rudan

Sammanfattning

Liberalerna har till kommunfullmäktige inkommit med en motion om att det saknas en idrottshall i centrala Hanninge och att Rudans friluftsområde är ett utmärkt område för en sådan. Motionen ska besvaras senast 2016-10-31. I Motionen beskriver man att det är brist på tider i Hanninges idrottshallar och att det även efter de tre nya hallarna som planeras att byggas i Västerhanninge, Vendelsö och Tungalsta saknas en hall i centrala Hanninge.

Kultur- och fritidsnämnden utreder för närvarande i samarbete med kommunstyrelseförvaltningen på vilket sätt behovet av fler fullstora idrottshallar kan tillgodoses. För närvarande undersöker man om en ny detaljplan behövs för att bygga en idrottshall vid Rudanområdet och nästa steg är att genomföra en geoteknisk undersökning. Kultur- och fritidsförvaltningen anser det lämpligt att först avvakta den pågående utredningen innan man ser över om en Airdome skulle vara en alternativ lösning.

Förvaltningens synpunkter

Enligt Mål och budget 2016 ska kultur- och fritidsnämnden utreda på vilket sätt behovet av fler fullstora idrottshallar kan tillgodoses, bland annat i Rudanområdet. Utredningen sker i dag i samarbete med kommunstyrelseförvaltningen där arbetet i dag består av att kommunstyrelseförvaltningen undersöker om en ny detaljplan behövs för en ny idrottshall. Nästa steg är att genomföra en geoteknisk undersökning av området. Kultur- och fritidsförvaltningen anser det lämpligt att först avvakta den pågående utredningen innan man ser över om en Airdome skulle vara en alternativ lösning.

Utöver de tre planerade hallar som nämns i motionen (Västerhanninge, Vendelsö och Tungalsta) så planeras även en idrottshall vid Vikingaskolan speciellt avsedd för gymnastik, cheerleading och dans, men även skolgymnastik kommer att bedrivas där. Hallen beräknas vara klar hösten 2018.

Justerare

Utdragsbestyrkande

Vi vill också nämna att i det pågående stadsplanearbetet vill vi förstärka områden för friluftsliv och rekreation, vilket Rudan är väl lämpat för.

Underlag för beslut

- Motion: Airdome till Rudan
- Tjut 2016-09-19 yttrande remiss: Airdome till Rudan

Förslag till beslut

1. Förvaltningens yttrande godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Arbetsutskottets förslag till nämnden

1. Förvaltningens yttrande godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Nämndens beslut

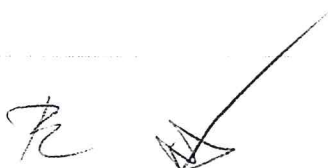
1. Förvaltningens yttrande godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Expedieras: Akt, kommunstyrelseförvaltningen

För verkställighet:

För kännedom: Klas Sandberg

Justerare

Utdragsbestyrkande

Utveckling och stöd
Klas Sandberg

Kultur- och fritidsnämnden

Yttrande remiss: Airdome till Rudan

Sammanfattning

Liberalerna har till kommunfullmäktige inkommit med en motion om att det saknas en idrottshall i centrala Haninge och att Rudans friluftsområde är ett utmärkt område för en sådan. Motionen ska besvaras senast 2016-10-31. I Motionen beskriver man att det är brist på tider i Haninges idrottshallar och att det även efter de tre nya hallarna som planeras att byggas i Västerhaninge, Vendelsö och Tungelsta saknas en hall i centrala Haninge.

Kultur- och fritidsnämnden utreder för närvarande i samarbete med kommunstyrelseförvaltningen på vilket sätt behovet av fler fullstora idrottshallar kan tillgodoses. För närvarande undersöker man om en ny detaljplan behövs för att bygga en idrottshall vid Rudanområdet och nästa steg är att genomföra en geoteknisk undersökning.

Underlag för beslut

- Remiss motion: Airdome till Rudan

Förslag till beslut

1. Förvaltningens yttrande godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Maria Lindeberg
förvaltningschefLotta Gusterman
Chef Utveckling och stöd

Expedieras: Akt, Kommunstyrelseförvaltningen
För verkställande:
För kännedom: Klas Sandberg

Bakgrund

Liberalerna har till kommunfullmäktige inkommit med en motion om att det saknas en idrottshall i centrala Haninge och att Rudans friluftsområde är ett utmärkt område för en sådan. I Motionen beskriver man att det är brist på tider i Haninges idrottshallar och att det även efter de tre nya hallarna som planeras att byggas i Västerhaninge, Vendelsö och Tungelsta saknas en hall i centrala Haninge.

I Haninge kommuns Mål och budget 2016-2017 står att:

” Kultur- och fritidsnämnden i har ett uppdrag att utreda på vilket sätt behovet av fler fullstora idrottshallar kan tillgodoses med början i områdena Tungelsta, Västerhaninge och Lyckeby. Till detta uppdrag läggs Rudanområdet där flera skolor bl a skulle kunna nyttja en ny hall under dagtid. På kvällarna skulle den locka till mer rörelse i området och öka tryggheten. Finansiering av idrottshallar kan lämpligen delas med externa aktörer eller skolor. Kultur och fritidsnämnden får i uppdrag att hitta externa aktörer för att finansiera idrottshallar genom sponsring eller genom partnerskap. Externa aktörer som vill bygga och driva egna lokaler för idrott är välkomna att etablera sig i Haninge. ”

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kultur- och fritidsförvaltningen

Förvaltningens synpunkter

Enligt Mål och budget 2016 ska kultur- och fritidsnämnden utreda på vilket sätt behovet av fler fullstora idrottshallar kan tillgodoses, bland annat i Rudanområdet. Utredningen sker i dag i samarbete med kommunstyrelseförvaltningen där arbetet i dag består av att kommunstyrelseförvaltningen undersöker om en ny detaljplan behövs för en ny idrottshall. Nästa steg är att genomföra en geoteknisk undersökning av området. Kultur- och fritidsförvaltningen anser det lämpligt att först avvakta den pågående utredningen innan man ser över om en Airdome skulle vara en alternativ lösning.

Utöver de tre planerade hallar som nämns i motionen (Västerhaninge, Vendelsö och Tungelsta) så planeras även en idrottshall vid Vikingaskolan speciellt avsedd för gymnastik, cheerleading och dans, men även skolgymnastik kommer att bedrivas där. Hallen beräknas vara klar hösten 2018.

Vi vill också nämna att i det pågående stadsplanearbetet vill vi förstärka områden för friluftsliv och rekreation, vilket Rudan är väl lämpat för.

Dnr KS 2016/200

§ 37 Motion från Tobias Hammarberg (L) Från bidragstagare till bidragande, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Tobias Hammarberg (L) har inkommit med en motion där han vill att Haninge kommun ska utreda möjligheten att införa en modell som gör det möjligt att kombinera försörjningsstöd med att driva eget företag. Motionären vill att den som uppbär försörjningsstöd ska kunna behålla delar av eller hela försörjningsstödet under en period när det egna företaget är under uppstart. Ärendet har remitterats till socialnämnden.

Förvaltningens synpunkter

Det framgår av socialnämndens svar att socialförvaltningen redan idag är involverad i ett arbete som förväntas leda till att pröva en modell som till viss del påminner om det som motionären önskar. Modellen innebär att utrikesfödda kvinnor som startar eget företag under en tid kan behålla sitt försörjningsstöd. Modellen har med stöd av Stiftelsen Ester prövats under flera år i Helsingborgs kommun och nu har stiftelsen vänt sig till Samordningsförbundet Östra Södertörn för att undersöka möjligheterna att pröva modellen även här.

Socialnämnden anser att det är viktigt att få pröva Stiftelsen Esters modell för stöd till nyföretagande i kombination med försörjningsstöd innan ytterligare modeller för liknande arbete prövas.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer det rimligt att den i remissvaret angivna modellen får prövas innan resurser avsätts för att utreda fler modeller. Om Stiftelsen Esters modell ger bra resultat får det förutsättas att socialnämnden på lämpligt sätt använder den för fler målgrupper. Mot denna bakgrund föreslår kommunstyrelseförvaltningen att motionen ska anses besvarad.

Underlag för beslut

- Motionen

- Remissvar från socialnämnden 2016-09-27, § 133, inkl socialförvaltningens tjänsteskrivelse

Överläggningar i kommunstyrelsen

Tobias Hammarberg (L) yrkar med instämmande av Martina Mossberg (M) och Marie Litholm (KD) bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och bifallsyrkandet från Tobias Hammarberg (L), Martina Mossberg (M) och Marie Litholm (KD). Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Reservationer

Martina Mossberg, Alexandra Anstrell och Michael Fridebäck - samtliga (M), Tobias Hammarberg (L), Pia Lublin (L) och Marie Litholm (KD) reserverar sig mot beslutet.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Petri Salonen (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.

Tobias Hammarberg (L) yrkar med instämmande av Martina Mossberg (M), Sven Gustafsson (M) och Suzanne Enman (KD) bifall till motionen.

Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Votering begärs och följande voteringsproposition läses upp och godkänns: ”Den som bifaller kommunstyrelsens förslag att anse motionen besvarad röstar ja, den det ej vill röstar nej. Vinner nej beslutar fullmäktige att bifalla motionen.” Omröstning sker med

voteringsanläggning och resultatet av omröstningen är 28 ja-röster mot 33 nej-röster. (Omröstningsresultat, se bilaga.)

Ordföranden konstaterar att omröstningsresultatet innebär att fullmäktige beslutar att bifalla motionen.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen bifalles.

Expedieras: Akt

För kännedom: Socialnämnden

Haninge kommunfullmäktige: VOTERINGSRESULTAT

Votering: § 37 Motion från Tobias Hammarberg (L) Från bidragstagare till bidragande,
bordlagt ärende
2017-03-06 kl. 19:06

Totalt [JA]: 28

Totalt [NEJ]: 33

Totalt [AVSTÅR]: 0

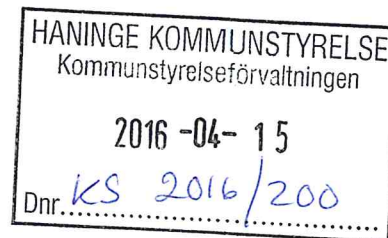
Totalt [FRÅNVARANDE]: 0

310620. Strömberg Bernt (SD) - NEJ
381031. Karlfeldt Birgitta (M) - NEJ
400826. de Wendel Henry (M)(Ersätter Kjellin Mikael) - NEJ
420713. Ungerson Jaan (S) - JA
420821. de Wendel Gilbert (M) - NEJ
421114. Valtersson Kennerth (SD) - NEJ
430725. Jansson Berith (KD)(Ersätter Krylborn Joachim) - NEJ
450409. Lublin Pia (L) - NEJ
450520. Larsson Kjell (M) - NEJ
460413. Erlandsson Christer (S) - JA
470709. Manners Eva (SD) - NEJ
490412. Malm Pettersson Birgitta (S)(Ersätter Larbi Latifa) - JA
490517. Svensson Göran (S) - JA
490729. Bernhardsson Margareta (S) - JA
510815. de Pourbaix-Lundin Marietta (M) - NEJ
510826. Törnberg Lennart (M)(Ersätter Goding Joakim) - NEJ
530214. Öhman Ulla-Britt (C) - JA
530815. Bjerrhorn Kjell (L) - NEJ
540405. Levin Maria (S)(Ersätter Erlandsson Ann-Christine) - JA
560716. Cilgin Nafi (V) - JA
561023. Drammeh Sahir (MP) - JA
570727. Granberg Inger (M)(Ersätter Mattsson Mats) - NEJ
580805. Andersson Marina (S) - JA
580814. Gálvez Jorge (S) - JA
600522. Karlsson Eva (SD)(Ersätter Askling Dennis) - NEJ
601028. Forsberg Yvonne (SD) - NEJ
620503. Coksürer Mehmet (MP) - JA
640903. Forsberg Kenneth (S) - JA
650222. Mossberg Martina (M) - NEJ
651005. Eriksson Göran (S) - JA
651114. Enman Suzanne (KD)(Ersätter Litholm Marie) - NEJ
660130. Gustafsson Sven (M) - NEJ
660921. Nordlund Anders (S) - JA

670516. Svensson Mikko (S) - JA
681203. Ragnar Anna (-) - NEJ
690718. Akan Sadik (M)(Ersätter Anstrell Alexandra) - NEJ
700414. Haaf Annett (S) - JA
700704. Erfani Sepideh (S) - JA
701202. Fridebäck Michael (M) - NEJ
701229. Fägersten Maria (S) - JA
710822. Dogru Sedat (M) - NEJ
710901. Ugan Ahmet (MP)(Ersätter Svensk Johan) - JA
711228. Hammarberg Tobias (L) - NEJ
730105. Göker Fazil (M)(Ersätter Kjellin Pernilla) - NEJ
731214. Wasberg Meeri (S) - JA
750216. Hallberg Kristina (L) - NEJ
751114. Sixten Sara (M) - NEJ
760414. Wilén Linda (S) - JA
760519. Westlund Åsa (S) - JA
760528. Lindefjärd Christian (SD) - NEJ
760703. Salonen Petri (C) - JA
771108. Lassnäs Daniel (M) - NEJ
790523. Reinemar Marianne (-) - NEJ
791225. Bernhardsson Mattias (RS) - NEJ
840402. Eriksson Kristoffer (M) - NEJ
841008. Jensen Tomas (S) - JA
860122. Skånberg Samuel (V) - JA
870305. Rigney Thörnblom Lina (RS) - NEJ
890523. Ovsianikov Tove (V) - JA
890827. Tomic Marin (M) - NEJ
890918. Spångberg Joakim (S) - JA

Motion

Till kommunfullmäktige

Från bidragstagare till bidragande

Väldigt få i Haninge som uppbär försörjningsstöd startar företag. En anledning skulle kunna vara att den som lever på bidrag och startar ett företag förlorar sitt bidrag samma sekund som företaget startas.

Bra villkor för nya och växande företag är en förutsättning för fler jobb. Företag, stora som små, är grunden till vårt välstånd och vår välfärd. Genom att belysa vardagen och villkoren som företagare verkar under vill vi kunna förbättra förutsättningarna att starta, driva och utveckla företag i Haninge.

Liberalerna i Haninge skulle vilja se att den som uppbär försörjningsstöd ska ges möjlighet att behålla bidraget, eller delar av bidraget, under en begränsad period på sex månader och dessutom få stöd genom mentorskap så att företaget får kraft att växa. Detta är en modell som har provats i Växjö. Sex månader efter att försörjningsstödet upphört behöver 85 procent inte längre försörjningsstöd och 54 procent är fortfarande egna företagare. En företagare som får kraft att växa, betala in skatt och kanske anställa i framtiden istället för att leva på bidrag är en vinst, både för individen och för samhället.

Liberalerna i Haninge kommer även i fortsättningen att lägga fram förslag på olika åtgärder som gör det mer lönsamt att arbeta och att ha ambitioner.

Liberalerna föreslår fullmäktige:

- att Haninge kommun utreder och tar fram ett förslag på hur en modell liknande den som Växjö provat skulle kunna se ut i Haninge
- att fullmäktige ges möjlighet att pröva införandet av den modell som i utredningen tagits fram under 2017

Haninge den 15 april 2016

Tobias Hammarberg (L)

Dnr SN 2016/129

§ 133 Svar på motion - Motion från Tobias Hammarberg (L) om möjligheten att bevilja försörjningsstöd under en period vid nystartade företag

Sammanfattning

Socialnämnden har beretts tillfälle att lämna synpunkter på en motion från Tobias Hammarberg (L) om att kommunfullmäktige bör ge socialnämnden i uppdrag att ta fram en modell för att ge individer som uppbär försörjningsstöd möjlighet att behålla bidraget under en period i samband med nyetablering av företag. Förvaltningen är redan involverad i ett arbete som väntas leda till att pröva en modell för att stötta personer som önskar starta eget företag. Förvaltningen anser att det är viktigt att få pröva denna modell för stöd till nyföretagande innan eventuellt ytterligare modeller för liknande arbete tas fram.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse, Svar på motion – Motion från Tobias Hammarberg (L) om möjligheten att bevilja försörjningsstöd under en period vid nystartande av företag
- Motion – Från bidragstagare till bidragande, inkommen 2016-04-15 från Tobias Hammarberg (L)

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen som sitt yttrande i ärendet.

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen som sitt yttrande i ärendet.

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen som sitt yttrande i ärendet.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelsens förvaltning

För kännedom: Avdelningschef Vuxen

Svar på motion – Motion från Tobias Hammarberg (L) om möjligheten att bevilja försörjningsstöd under en period vid nystartande av företag

Sammanfattning

Socialnämnden har beretts tillfälle att lämna synpunkter på en motion från Tobias Hammarberg (L) om att kommunfullmäktige bör ge socialnämnden i uppdrag att ta fram en modell för att ge individer som uppbär försörjningsstöd möjlighet att behålla bidraget under en period i samband med nyetablering av företag. Förvaltningen är redan involverad i ett arbete som väntas leda till att pröva en modell för att stötta personer som önskar starta eget företag. Förvaltningen anser att det är viktigt att få pröva denna modell för stöd till nyföretagande innan eventuellt ytterligare modeller för liknande arbete tas fram.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse, Svar på motion – Motion från Tobias Hammarberg (L) om möjligheten att bevilja försörjningsstöd under en period vid nystartande av företag
- Motion – Från bidragstagare till bidragande, inkommen 2016-04-15 från Tobias Hammarberg (L)

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande i ärendet.

Siw Lideståhl
Månsson
förvaltningschef

Ingrid
avdelningschef

Bakgrund

Tobias Hammarberg (L) har lämnat en motion med förslaget att kommunfullmäktige ska besluta om att ge socialnämnden i uppdrag att ta fram en modell för att ge den som uppstår försörjningsstöd möjlighet att kunna behålla hela eller delar av bidraget under en period i samband med nystartande av företag. Motionären hänvisar till en modell som används i Växjö kommun där individer som uppstår försörjningsstöd erbjuds stöd i form av mentorskap för att starta eget företag. I modellen ingår också möjligheten att behålla sitt försörjningsstöd under en sexmånadersperiod för att ge företaget möjlighet att växa. Motionären föreslår att en liknande modell ska tas fram i Haninge för att förbättra möjligheterna att starta, driva och utveckla företag.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialförvaltningens utvecklingsteam i samråd med avdelning Vuxen.

Förvaltningens synpunkter

En person som uppstår försörjningsstöd ska göra vad denne kan för att bidra till sin egen försörjning. För arbetssökande så innebär detta att stå till arbetsmarknadens förfogande och aktivt söka arbete. Om en individ väljer att starta eget företag så kan man inte sägas stå till arbetsmarknadens förfogande i den mening som avses ovan. Det kan också dröja innan företaget ger vinst och individen blir självförsörjande. Grundprincipen i flera kommuner, så även i Haninge, är därför att man inte bedöms vara berättigad till ekonomiskt bistånd om man väljer att starta eget företag.

I Helsingborg har Stiftelsen Ester under flera års tid stöttat utrikesfödda kvinnor att starta eget företag. Stiftelsen har en överenskommelse med kommunen att de kvinnor som behöver, får behålla sitt försörjningsstöd under en period då företaget planeras, startas upp och utvecklas. Stiftelsen Ester har nu vänt sig till Samordningsförbundet Östra Södertörn för att undersöka möjligheterna att starta upp en liknande verksamhet i södra delarna av Stockholms län. Samordningsförbundet uppger att de ämnar bevilja Stiftelsen Ester medel för att genomföra en förstudie och förhoppningen är att Esters verksamhet ska kunna etableras även på Södertörn. Socialförvaltningen är mycket positiv till ett sådant

Förvaltning
Socialförvaltningen

Avdelning
Utvecklingsteamet

Handläggare
Anna Larsson, utredare

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2016-08-10

Diarienummer
SN 2016/129

Sida
3 (3)

---

etablerande och är involverad i det arbete som förväntas leda till att pröva Stiftelsen Esters modell för att stötta kvinnor till nyföretagande.

Förvaltningen anser att det är viktigt att få pröva Esters modell för stöd till nyföretagande innan eventuellt ytterligare modeller för liknande arbete tas fram.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunfullmäktige

För kännedom: Socialförvaltningens avdelningschef Vuxen

Dnr KS 2016/260

§ 38 Motion från Kennerth Valtersson (SD) om att öppna ett aktivitetshus för äldre och ungdomar på Muskö, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Kennerth Valtersson (SD) har lämnat en motion angående att inrätta ett aktivitetshus för äldre och ungdomar på Muskö. Motionären skriver att det råder stor brist på lokaler för både äldre och ungdomars aktiviteter på Muskö och att då Muskö ligger långt bort ifrån kommunens centrala delar blir det svårt för både ungdomar och äldre att ta del av kommunens kultur- och fritidsverksamhet.

Motionären föreslår kommunfullmäktige att ge kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att i samverkan med äldrenämnden öppna ett aktivitetshus på Muskö som fungerar både som ungdomsgård för ungdomar och träffpunkt för pensionärer.

Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden och äldrenämnden.

Äldrenämnden ställer sig positiv till tanken att inrätta ett aktivitetshus på Muskö som kan bli en plats för möten över generationsgränserna. Emellertid bedömer äldrenämnden att det i dagsläget saknas lämpliga lokaler på Muskö för att inrätta ett aktivitetshus. Det skulle sannolikt behövas en nybyggnation.

Kultur- och fritidsnämnden anser att, då det redan idag finns ett gott samarbete mellan föreningarna på Muskö och Hanninge kommun, går att utveckla verksamheten i befintliga lokaler till ett aktivitetshus. Vidare skriver nämnden att det för närvarande pågår ett arbete att kartlägga behov och möjligheter för kultur i skärgården.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att äldrenämnden och kultur- och fritidsnämnden delvis har olika uppfattningar om det går att bedriva ett aktivitetshus i de befintliga lokalerna eller om det behövs en nybyggnation.

I det korta perspektivet finns det ett beslut i äldrenämnden om att Muskö pensionärsförening erhåller bidrag för att bedriva träffpunktsverksamhet det kommande året. Föreningen ansvarar för att förhyra lokaler detta ändamål. Kultur- och fritidsnämnder anser att kommunens samarbete med föreningarna på Muskö är bra.

I det längre perspektivet så arbetar kommunstyrelseförvaltningen redan på att utreda behov och möjligheter till en permanent samlingslokal på Muskö på uppdrag av äldreförvaltningen. Arbetet kommer att slutföras utan att kommunfullmäktige behöver fatta något särskilt beslut om detta. Om det långsiktigt behövs en ny byggnad för ändamålet skall detta beslutas i samband med att kommunfullmäktige fastställer Mål och budget, då det också behövs en finansiering för detta.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår med denna bakgrund att motionen skall anses besvarad.

Underlag för beslut

- Motionen
- Äldrenämndens protokoll 2016-10-26 § 121
- Kultur och fritidsnämndens protokoll 2016-10-26 § 94

Överläggningar i kommunstyrelsen

Kennerth Valtersson (SD) yrkar bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och Kennerth Valterssons (SD) bifallsyrkande. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

---

1. Motionens anses besvarad.

Reservationer

Kennerth Valtersson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Annett Haaf (S) yrkar med instämmande av Martina Mossberg (M) bifall till kommunstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.

Kennerth Valtersson (SD) yrkar bifall till motionen.

Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionens anses besvarad.

Reservationer

Bernt Strömberg, Yvonne Forsberg, Kennerth Valtersson, Christian Lindefjärd, Eva Manners och Eva Karlsson – samtliga (SD) – reserverar sig mot beslutet.

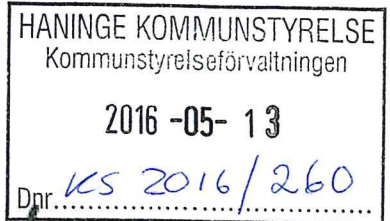

Expedieras: Akt

För kännedom: Äldrenämnden, kultur- och fritidsnämnden och motionären

Sverigedemokraterna

Motion: Öppna ett aktivitetshus för äldre och ungdomar på Muskö

Motion till fullmäktige i Haninge kommun

Bakgrund:

Det råder en stor brist på lokaler för både äldres och ungdomars aktiviteter på Muskö. Muskö ligger långt ifrån de centrala delarna av Haninge kommun vilket gör det svårt för både ungdomar och äldre att ta del av kommunens kultur- och fritidsverksamhet på ett enkelt sätt. Detta leder i sin tur till att ungdomar driver omkring och riskerar att hamna i en nedåtgående spiral, som i värsta fall kan leda till socialt utanförskap och kriminalitet.

För de äldres del handlar problemet snarare om ensamhet och isolering. Finns det inte någon lokal mötesplats riskerar de äldre, särskilt ensamstående, att bli sittande i sina hem med ett minimalt socialt umgänge till vardags. En sådan social isolering riskerar i sin tur att leda till olika former av psykosociala problem och dålig livskvalitet. Klagomål på bristen på aktivitetslokal för de äldre på Muskö har framförts vid en mängd tillfällen till vår ledamot i Äldrenämnden, Eva Karlsson.

Det finns sålunda ett stort behov för någon form av gemensamhetslokal på Muskö. Det mest ekonomiska vore att en gemensam lokal både för äldre och ungdomars behov öppnades. Det går självfallet att hitta olika temporära lösningar där det ordnas olika former av aktiviteter i andra lokaler, men för att få stadga i verksamheten är en permanent lokal att föredra.

Ett aktivitetshus bör bestå av dels en ungdomsdela och en seniordel med separata verksamheter. Sedan kan med fördel en gemensam del finnas som kan bokas för olika aktiviteter. Det vore också en stor fördel med mark utomhus som kan nyttjas, särskilt sommartid.

Aktivitetshuset bör innehålla utrymmen för umgänge men också för kreativa aktiviteter. Finns utrymmen även för någon form av verkstad är detta en fördel. Det finns många motorintresserade ungdomar på Muskö.

Verksamheten bör i så stor utsträckning som möjligt drivas i samverkan med lokalt föreningsliv samt brukarna, dvs ungdomar, föräldrar och pensionärerna. En modell att prova är ett stort inslag av självförvaltning där brukarna, även ungdomarna, åläggs att ansvara för en stor del av driften av aktivitetshuset. För ungdomarnas del är detta ett bra sätt att lära sig ta ansvar. Utöver detta kommer sannolikt någon form av kommunal medverkan i driften av aktivitetshuset att krävas. Aktivitetshuset bör ses som en Träffpunkt för pensionärer och således ha samma bemanning som övriga Träffpunkter. Utöver detta behövs någon form av driftsbidrag samt eventuellt även någon form kommunal personal för ungdomsverksamheten.

Sverigedemokraterna i Haninge kommun föreslår därför kommunfullmäktige att ge Kultur- och fritidsnämnden i samverkan med Äldrenämnden i uppdrag att:

Öppna ett aktivitetshus på Muskö som fungerar både som ungdomsgård för ungdomar och som träffpunkt för pensionärer.

Sverigedemokraterna Haninge

Kennerth Valtersson

Dnr ÄN 2016/250

§ 121 Motion från Sverigedemokraterna om att öppna ett aktivitetshus för äldre och ungdomar på Muskö

Sammanfattning

Kennerth Valtersson (SD) har lämnat en motion angående att inrätta ett aktivitetshus för äldre och ungdomar på Muskö. Kultur och fritidsnämnden och äldrenämnden föreslås i motionen få i uppdrag att inrätta detta aktivitetshus.

Förvaltningens synpunkter

Äldreförvaltningen ställer sig positiv till tanken att inrätta ett aktivitetshus på Muskö som kan bli en plats för möten över generationsgränserna. Emellertid bedömer äldreförvaltningen att det i dagsläget saknas lämpliga lokaler på Muskö för att inrätta ett aktivitetshus. Det skulle sannolikt behövas en nybyggnation, med flerårig prospekteringstid. Ett sådant projekt skulle vara kommunövergripande. Uppdraget behöver omformuleras och involvera flera parter inom kommunen samt Tornberget AB om det ska vara möjligt att genomföra.

Motionen tangerar flera ärenden som har behandlats i äldrenämnden.

En tillfällig lösning angående träffpunkt för äldre beslutades 2016-05-25 i äldrenämnden. Enligt beslutet kommer Muskö pensionärsförening erhålla ett bidrag för att bedriva träffpunktsverksamhet under perioden september 2016-september 2017. Föreningen ansvarar själv för att förhyra lokaler för detta ändamål.

Ett permanent aktivitetshus för flera målgrupper kräver dock betydligt mer omfattande lokallösningar.

Sedat Dogru (M) har i december 2015 lämnat en motion angående att skapa permanenta möteslokaler på Muskö. Äldrenämnden har valt att ställa sig bakom detta förslag. Tanken i detta förslag var att uppdra åt kommunstyrelseförvaltningen att utreda denna fråga. Intentionen i Kennerth Valterssons motion förefaller stämma rätt

väl med denna tidigare motion.

Underlag för beslut

- Motion från Kennerth Valtersson om att öppna ett aktivitetshus för äldre och ungdomar på Muskö.

Förslag till beslut

Yttrandet godkänns.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Arbetsutskottets förslag till äldrenämnden

1. Yttrandet godkänns.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Överläggningar i äldrenämnden

Eva Karlsson (SD) yrkar bifall till motionen.

Ordföranden Annett Haaf (S) finner att det finns två förslag till beslut, arbetsutskottets och Eva Karlssons (SD) förslag till beslut.

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att äldrenämnden kan besluta enligt arbetsutskottets förslag.

Äldrenämndens beslut

1. Yttrandet godkänns.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Reservationer

Eva Karlsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom:

Dnr KOFN 2016/110

§ 94 Motion från (SD) om att öppna ett aktivitetshus för äldre och ungdomar på Muskö

Sammanfattning

Sverigedemokraterna har till fullmäktige inkommit med en motion om att öppna ett aktivitetshus på Muskö för både ungdomar och pensionärer. Motionen ska besvaras senast 2016-10-31.

Förslagsställaren skriver att det råder stor brist på lokaler för både äldres och ungdomars aktiviteter på Muskö och att då Muskö ligger långt ifrån kommunens centrala delar så blir det svårt för både ungdomar och äldre att ta del av kommunens kultur- och fritidsverksamhet. Aktivitetshuset bör vara en gemensam lokal för både äldre och unga och bör om möjligt drivas i samverkan med det lokala föreningslivet och brukarna.

Kultur- och fritidsförvaltningens uppdrag är att verka för att barn och unga kan ha en meningsfull fritid och fortsätter arbeta för att ett aktivt föreningsliv. Vi ställer oss frågan om det redan nu, med gott samarbete mellan föreningarna och med Haninge kommun, i befintliga lokaler går att använda dessa som aktivitetshus.

Förvaltningens synpunkter

Det bor 63 stycken 10-19 åringar och 219 stycken som är 65 år eller äldre på Muskö. På Muskö finns en hembygdsgård, en idrottshall med boulebana och ett utegym. Vintertid finns även en naturspolad is. Hembygdsföreningen renoverades 2014-2015 och lokalen byggdes då delvis om för att också kunna fungera som gymnastiksal. Det finns till exempel en klättervägg i lokalen.

Det finns fyra aktiva föreningar i kultur- och fritidsförvaltningens föreningsregister med verksamhet på Muskö; Muskö Hembygdsförening, Muskö Idrottsförening, Muskö Kulturförening och Muskö Pensionärsförening. I området finns också Muskö kyrka med Muskögården som går att hyra. Muskö har en skola för årskurs 1-5. Utbildningsförvaltningen för även diskussioner med äldreförvaltningen om samutnyttjande av skolans lokaler.

Justerare

Utdragsbestyrkande

Kultur- och fritidsförvaltningens uppdrag är att verka för att barn och unga kan ha en meningsfull fritid och fortsätter arbeta för att ett aktivt föreningsliv. Vi ställer oss frågan om det redan nu, med gott samarbete mellan föreningarna och med Haninge kommun, i befintliga lokaler går att använda dessa som aktivitetshus. Det pågår för närvarande ett arbete att kartlägga behov och möjligheter för kultur i skärgården.

Underlag för beslut

- TJUT 2016-09-19 remiss motion: Öppna ett aktivitetshus för äldre och ungdomar på Muskö
- Remiss motion: Öppna ett aktivitetshus för äldre och ungdomar på Muskö

Förslag till beslut

1. Förvaltningens yttrande godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Arbetsutskottets förslag till nämnden

1. Förvaltningens yttrande godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Nämndens beslut

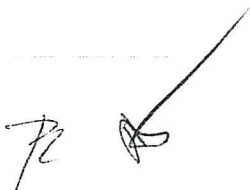
1. Förvaltningens yttrande godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom:

Justerare

Utdragsbestyrkande

Dnr KS 2016/261

§ 39 Motion från Christian Lindefjärd (SD) om att införa en förberedelseskola på prov i kommunen, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Christian Lindefjärd (SD) har i en motion föreslagit att fullmäktige ger grund- och förskolenämnden följande uppdrag:

- Att utreda förutsättningarna och möjligheterna att inrätta en förberedelseskola för nyanlända skolpliktiga barn och ungdomar.
- Att utreda kostnaden för att inrätta en förberedelseskola.
- Att utreda hur uppföljning och utvärdering skulle kunna genomföras.
- Att utreda kostnaden för uppföljning och utvärdering.

Motionen har remitterats till grund- och förskolenämnden. I beslut 2016-10-05, § 119, konstaterar nämnden att en separat skola för nyanlända barn inte vore förenligt med det fria skolvalet enligt 9 kap 15 § skollagen. Kommunen har ett väl fungerade mottagande av nyanlända elever genom Centrum för mottagande av nyanlända (CMN). Genom CMN genomförs kartläggning av nyanlända elevers skolbakgrund och kunskapsnivå. Elever som saknar tillräckliga kunskaper för att kunna gå i en ordinarie skolklass får helt eller delvis sin undervisning i en förberedelseklass till dess att eleven kan tillgodogöra sig den ordinarie undervisningen.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen instämmer i grund- och förskolenämndens bedömning att det skulle strida mot det fria skolvalet att placera nyanlända i en separat skola. Med anledning av detta behöver de utredningar som föreslås i motionen inte genomföras. Förvaltningen föreslår att motionen avslås.

Underlag för beslut

- Motion om att införa en förberedelseskola på prov
- Grund- och förskolenämndens beslut 2016-10-05, § 119, inklusive tillhörande tjänsteskrivelse

Överläggningar i kommunstyrelsen

Kennerth Valtersson (SD) yrkar bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och Kennerth Valterssons (SD) bifallsyrkande. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Reservationer

Kennerth Valtersson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Maria Fägersten (S) yrkar med instämmande av Tobias Hammarberg (L), Göran Eriksson (S) och Samuel Skånberg (V) bifall till kommunstyrelsens förslag att avslå motionen.

Christian Lindefjärd (SD) yrkar att motionen ska anses besvarad.

Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen avslås.

Expedieras: Akt

För kännedom: Motionären, grund- och förskolenämnden

2016 -05- 13

Dnr. KS 2016/261

Sverigedemokraterna

Motion: Införa en Förberedelseskola på prov i kommunen

Motion till fullmäktige i Haninge kommun

Bakgrund:

Nyanlända barn och ungdomar som har skolplikt placeras idag i så kallade förberedelseklasser, syftet med dessa är – som namnet antyder – att förbereda den enskilde inför placering i en "vanlig" klass.

Problemen med dessa förberedelseklasser har dock varit många – bland annat så finns det ingen läroplan för dessa skolor – vilket gjort att kommunerna fått organisera utbildningen helt efter egen förmåga och huvud. Det har även också varit stort brist på lärare med rätt kompetens – något som lett till att nivån på utbildningen försämrats. I ett antal kommuner har utbildningen också förkortats vilket tvingat elever som ännu inte är redo att börja i en vanlig klass, att göra just detta – med negativ effekt för både den nyanlände och övriga elever.

För att lösa detta problem har Sverigedemokraterna centralt lagt förslag om införande av så kallade förberedelseskolor.

Tanken är att alla elever som är nyanlända och som omfattas av skolplikten, ska gå i en förberedelseskola. Skolan ska vara helt avskild från den "vanliga" skolan. Den nyanlända eleven kommer att få gå där till dess att han eller hon har sådan kunskap i svenska språket – och övriga ämnen – att eleven kan sättas i en vanlig klass med elever i samma ålder.

Kunskapsnivån ska styra när eleven ska slussas vidare till den vanliga skolan – inte någon specifik tidsgräns.

När eleven bedöms ha sådana kunskaper i det Svenska språket att han eller hon kan börja "följa med" i undervisningen i en vanlig klass, får eleven påbörja en form av inskolning i sin kommande klass – syftet är att lära känna klasskamrater och lärare, och att i ett lagom tempo komma in i undervisningen där. I början handlar det om någon enstaka timme med klassen, för att öka på allt eftersom.

Avstämning sker mellan läraren från förberedelseskolan och läraren från den klass eleven kommer hamna i, för att följa upp hur det går – självklart diskuterar lärarna även med eleven för att få en så bra bild som möjligt. När lärarna bedömer att eleven är redo att helt gå över till en vanlig klass, förslår Sverigedemokraterna att skolverkets material för "kartläggning av elevens kunskap", nyttjas. På så sätt kan lärarna ytterligare försäkra sig om att eleven besitter sådana kunskaper att han eller hon är redo att börja i en vanlig klass.

Från det att eleven börjar i förberedelseklassen och ända till dess att eleven känner att han eller hon utan större problem följer med i undervisningen i en vanliga klass, ska eleven efter skoltid kunna gå till ett resurscenter för att få hjälp med läxor eller sådant som han eller hon har problem med i skolarbetet.

Ett resurscenter är precis som det låter, ett center där det finns resurser i form av lärare och dit eleverna ska kunna gå för att få hjälp med skolarbetet och läxor. Tanken är att centret lokaliseras i samma lokaler som förberedelseskolan, och har öppet efter det att skolan avslutat sina lektioner.

Lärare i förberedelseskolan (och på resurscentret) ska enligt vårt förslag vara de som idag arbetar som modersmållärare och lärare i "svenska som andraspråk". SD föreslår en lagändring där modersmålet tas bort (dock ej för nationella minoritetsspråk) och modersmållärarna istället – tillsammans med lärarna för "svenska som andraspråk" – arbetar i förberedelseskolan. Då detta kräver lagändring föreslår vi därför i denna motion att möjligheten att öka antalet timmar för de två lärargrupperna utreds (inte sällan arbetar de deltid idag)

Genom detta skapas möjligheter att de kan arbeta i förberedelseskolan. Vårt förslag kommer göra att den enskilde eleven – till skillnad från idag - ges tid och möjlighet att på ett effektivare och bättre sätt, kan lära sig svenska språket, och samtidigt hamna på samma kompetensnivå i övriga ämnen som de blivande klasskamraterna har.

Detta är något som såväl den nyanlände som övriga elever och lärare kommer tjäna på.

I dagens skola finns det elever som både hoppar över en klass eller går om en klass, detta gör att det i en normal åk 5-klass finns både "överåriga och underåriga" – en spridning på ett år upp eller ner. Detta ser därför inte Sverigedemokraterna som något märkligt. Detta gör att nyanlända kan vara både ett år äldre eller yngre än de klasskamrater som de ska gå med.

Som ovan nämnts har dagens system med förberedelseklasser stora brister, därför föreslår Sverigedemokraterna att förberedelseskola införs som ett "pilotprojekt" i kommunen.

Avslutningsvis är självklart analysen mycket viktig. Vi föreslår att man för pilotstudien slumpmässigt väljer ut en "vanlig" förberedelseklass, resultaten från förberedelseklassen dokumenteras, därefter följer man utvecklingen hos de enskilda eleverna efter det att de hamnat i en "vanlig" klass (man väljer den klass där majoriteten av eleverna från förberedelseklassen placeras) Man följer också upp övriga elever i den "vanliga" klassen – såväl innan de fick nya klasskamrater som efteråt, för att se om de påverkats betygsmässigt.

Samtidigt genomförs exakt samma procedur med eleverna som gått den föreslagna Förberedelseskolan, och de elever som går i den klass som eleverna från Förberedelseskolan hamnar i.

På så sätt kommer det att relativt enkelt gå att få mätbara/jämförbara data mellan de olika utbildningssätten, för att se skillnader.

Sverigedemokraterna i Haninge kommun föreslår därför kommunfullmäktige att ge Grund- och förskolenämnden i uppdrag att:

- Uppdra åt Grund- och förskolenämnden att utreda förutsättningarna och möjligheterna att inrätta en Förberedelseskola enligt förslag ovan i Haninge kommun
- Uppdra åt Grund- och förskolenämnden att utreda kostnaden för att inrätta förberedelseskola enligt förslag ovan i Haninge kommun
- Uppdra åt Grund- och förskolenämnden att utreda hur uppföljning och utvärdering organiserad som i texten ovan, skulle kunna genomföras
- Uppdra åt Grund- och förskolenämnden att utreda kostnaden för uppföljning och utvärdering organiserad som i texten ovan

Sverigedemokraterna Haninge

.....

Christian Lindefjärd

Dnr GFN 2016/144

§ 119 Motion från Christian Lindefjärd (SD) om att införa en förberedelseskola på prov i kommunen

Sammanfattning

Christian Lindefjärd, Sverigedemokraterna i Haninge, föreslår i sin motion att på prov införa en förberedelseskola i kommunen.

Av motionen framgår:

”Tanken är att alla elever som är nyanlända och omfattas av skolplikten, ska gå i en förberedelseskola. Skolan ska vara helt avskild från den ’vanliga’ skolan. Den nyanlända eleven kommer att få gå där till dess att han eller hon har sådan kunskap i svenska språket- och övriga ämnen- att eleven kan sättas i en vanlig klass med elever i samma ålder.”

”...förberedelseskola införs som ett ’pilotprojekt’ i kommunen.
.. analysen mycket viktig.”

En jämförande studie föreslås mellan elevers utveckling i förberedelseskola och undervisning i förberedelseklass med utslussning till vanlig klass.

Motionären föreslår kommunfullmäktige ger grund- och förskolenämnden i uppdrag att

utreda förutsättningarna och möjligheterna att inrätta en förberedelseskola enligt förslag ovan i Haninge kommun

utreda kostnaden för att inrätta en förberedelseskola enligt förslag ovan i Haninge kommun

utreda hur uppföljning och utvärdering organiserad som i texten ovan, skulle kunna genomföras

utreda kostnaden för uppföljning och utvärdering organiserad som i texten ovan.

Förvaltningens synpunkter

I Sverige råder ett fritt skolval, vilket innebär att elever och

vårdnadshavare har möjlighet att fritt välja vilken skola man ska gå i. Denna rätt formuleras i 9 kap. 15 § skollagen (2010:800) på följande sätt avseende placering vid en skolenhet för förskoleklass.

”En elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet.

Kommunen får annars frångå elevens vårdnadshavares önskemål endast om den önskade placeringen skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.”

Motsvarande bestämmelser finns för de obligatoriska skolformerna. Det fria skolvalet gäller även nyanlända elever. En kommunal skolenhet ska vara öppen för alla vilket innebär att enheten i mån av plats ska ta emot alla som söker dit. Öppenhetskravet för en kommunal grundskola kan inte begränsas på så sätt att endast en viss grupp av elever så som till exempel nyanlända får tas emot.

Förslaget i motionen skulle också sätta det fria skolvalet ur spel likväl som likvärdigheten mellan kommunens skolor. Förslaget i motionen innebär en exkludering av nyanlända elever som inte är förenlig med det inkluderande synsätt som råder i Haninge kommun.

Underlag för beslut

- Tjänsteutlåtande 2016-08-22
- Motion från Sverigedemokraterna Dnr KS 2016/261
- Skollagen (2010:800), Aktuella bestämmelser
- IFAU, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, 2014
- Skolverkets allmänna råd, Utbildning för nyanlända
- Skolförordningen
- Läroplaner

- Skolverkets webbsida: Nyanlända elevers skolgång, Likvärdig utbildning i grundskolan

Förslag till beslut

1. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande som sitt eget till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

Enligt förvaltningens förslag.

Grund- och förskolenämndens beslut

1. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande som sitt eget till kommunstyrelsen.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyresleförvaltningen

Motion från Sverigedemokraterna om Införa en förberedelseskola på prov i kommunen

Sammanfattning

Christian Lindefjärd, Sverigedemokraterna i Haninge, föreslår i sin motion att på prov införa en förberedelseskola i kommunen.

Av motionen framgår:

”Tanken är att alla elever som är nyanlända och omfattas av skolplikten, ska gå i en förberedelseskola. Skolan ska vara helt avskild från den ”vanliga” skolan. Den nyanlända eleven kommer att få gå där till dess att han eller hon har sådan kunskap i svenska språket- och övriga ämnen- att eleven kan sättas i en vanlig klass med elever i samma ålder.”

”...förberedelseskola införs som ett ”pilotprojekt” i kommunen.
.. analysen mycket viktig.”

En jämförande studie föreslås mellan elevers utveckling i förberedelseskola och undervisning i förberedelseklass med utslussning till vanlig klass.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige ger grund- och förskolenämnden i uppdrag att

- utreda förutsättningarna och möjligheterna att inrätta en förberedelseskola enligt förslag ovan i Haninge kommun
- utreda kostnaden för att inrätta en förberedelseskola enligt förslag ovan i Haninge kommun
- utreda hur uppföljning och utvärdering organiserad som i texten ovan, skulle kunna genomföras
- utreda kostnaden för uppföljning och utvärdering organiserad som i texten ovan.

Utbildningsförvaltningens förslag till yttrande

I Sverige råder ett fritt skolval, vilket innebär att elever och vårdnadshavare har möjlighet att fritt välja vilken skola man ska gå i. Denna rätt formuleras i 9 kap. 15 § skollagen (2010:800) på följande sätt avseende placering vid en skolenhet för förskoleklass.

”En elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet.

Kommunen får annars frångå elevens vårdnadshavares önskemål endast om den önskade placeringen skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.”

Motsvarande bestämmelser finns för de obligatoriska skolformerna. Det fria skolvalet gäller även nyanlända elever. En kommunal skolenhet ska vara öppen för alla vilket innebär att enheten i mån av plats ska ta emot alla som söker dit. Öppenhetskravet för en kommunal grundskola kan inte begränsas på så sätt att endast en viss grupp av elever så som till exempel nyanlända får tas emot.

Nyckeln till att komma in i det svenska samhället är det svenska språket. Två viktiga faktorer för att göra en snabb språkinläring är motivation, vilja och lust och leva i en miljö som ”tvingar eleven” att lära sig språket snabbt. Enligt Gisela Håkansson, professor i allmän språkvetenskap, är det inte vetenskapligt belagt varför somliga lär sig fortare än andra.

Motivet till att nyanlända elever så snart som möjligt ska placeras i en svenskspråkig miljö är just att eleven ska få förutsättningar att lära sig det nya språket. Eleven behöver ett vardagssammanhang för att använda och utveckla sitt nya språk så att det svenska språket inte blir en isolerad företeelse.

Kan skolan möta flera sorters elever och jobba språkutvecklande så har skolan en kvalitet, som är viktig i kommunen. Det är alltså en kvalitetsfråga att alla skolor i kommunen berörs av nyanlända elever. Skolor som kan undervisa nyanlända elever har en högre kvalitet.

Det krävs ett medvetet arbete under lång tid för att en nyanländ elev ska kunna erövra de språkliga kunskaper som fordras i skolans olika ämnen. Det tar vanligen mellan sex och åtta år för flerspråkiga elever att utveckla skolspråket så att de kan använda det för olika syften och mottagare.

Motivation är inte allt. Människor är olika mottagliga för nya språk.

Haninge kommun har ett väl fungerande mottagande av nyanlända elever genom Centrum för mottagande av nyanlända (CMN). CMN hjälper till att organisera och underlätta nyanlända elevers skolstart.

CMN samordnar skolornas mottagande av nyanlända barn och elever. Skolsköterskan ansvarar för hälsoundersökning och pedagoger gör en kartläggning av elevens skolbakgrund och kunskapsnivå.

Eleverna har fått en kartläggning i numeracitet och litteracitet (Steg 2) och inom dessa områden så har CMN enligt skolverkets kartläggningsmaterial gjort en bedömning huruvida kunskaperna är åldersadekvata eller ej. CMN stöttar också skolorna i de ämnesspecifika kartläggningarna som **kan** göras. Dessa finns numer tillgängliga på https://bp.skolverket.se/web/step_3/start. Än så länge finns endast de

naturorienterande ämnena tillgängliga men kommer fyllas på efterhand och innefatta samtliga ämnen i grundskolan. När en skola tar emot en nyanländ elev behöver skolan ta reda på vilka kunskaper eleven har med sig.

Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2, som är obligatoriska för skolor används således och kartläggningen utgör alltså en del av underlaget för skolplacering. Hos CMN får elev, vårdnadshavare eller godman också information om det svenska skolsystemet. Tolk medverkar vid samtliga möten och samtal.

Kartläggningen av nyanlända elevers kunskaper har en viktig roll i det systematiska kvalitetsarbetet. Genom att följa upp arbetet över tid kan man se vilken undervisning som har varit framgångsrik. ”Bedömningen av elevens kunskaper ska göras senast inom två månader från det att eleven har tagits emot inom skolväsendet.”(*Skollagen 3 kap 12 d§ Bedömning av elevers kunskaper*)

De resultat som framkommer vid kartläggningen, som genomförts på CMN, följer med till den skola eleven tillhör och skolan använder resultatet i planeringen av undervisningen för den nyanlända eleven. Denna rutin säkerställer att eleven få förutsättningar att fortsätta sin utveckling där eleven befinner sig kunskapsmässigt.

Det är viktigt att se till helheten. Det gör man genom att utnyttja modersmålet eller engelskan och sätta igång med någon form av ämnesundervisning direkt via modersmål eller engelska samtidigt som man sätter igång med utvecklingen av svenska som andra språk. Den nyanlända eleven kan givetvis också ha ett annat starkt språk förutom modersmålet, som t ex kan ha varit elevens tidigare skolspråk.

En elev ska inte längre anses vara nyanländ efter fyra års skolgång här i landet.

Skolverkets allmänna råd, Utbildning för nyanlända, grundar sig på bestämmelser i skollagen (SFS 2010:800), skolförordningen (SFS 2011:185) och gymnasieförordningen (SFS 2010:2039) samt läroplanerna. Råden bör följas, om verksamheten inte handlar på ett annat sätt som gör att kraven i bestämmelserna uppfylls.

I motionen framförs att det skulle föreligga problem med att den nyanlända eleven placeras i förberedelseklass. Förberedelseklass är ingen särskild skolform med egen läroplan utan en klass/gruppering som eleven delvis ska undervisas i om han eller hon saknar tillräckliga kunskaper för att kunna tillgodogöra sig den ordinarie undervisningen.

(*Skollagen 3 kap. 12f § Förberedelseklass*)

”En elevs undervisning i förberedelseklass i ett visst ämne ska avbrytas så snart eleven bedöms ha tillräckliga kunskaper i svenska för att på heltid kunna delta i undervisningen i det ämnet i den undervisningsgrupp som eleven normalt hör till.

En elev får inte ges undervisning i förberedelseklass längre tid än två år.”
(Skollagen 3 kap. 12f § Förberedelseklass)

Utbildningsförvaltningen känner inte igen beskrivningen i motionen att elever på grund av brist på lärare skulle ha tvingats börja i ”vanlig klass” trots att eleven inte bedömts kompetent för detta.

Utbildningsförvaltningen kan inte se det förenligt med lagstiftarens intentioner att samla samtliga nyanlända elever i en sk förberedelseskola. Detta skulle innebära en segregering av elever utöver den som förorsakas av fritt skolval och ökad bostadssegregation.

Skolverket bedömer att om inga åtgärder görs för att dämpa eller kompensera för den ökade skolsegregationen riskerar svagare elevgrupper, exempelvis nyanlända elever, att drabbas negativt, både vad gäller skolresultat och framtidsutsikter. Det har en betydelse vilka kamrater man möter i klassrummet. Ett exempel är förutsättningarna att lära sig svenska om man inte får möta elever med svenska som modersmål.

Lärarnas förväntningar på elevernas prestationer kan också påverkas av den generella nivån i klassrummet – även detta innebär en risk med ökad uppdelning av elever utifrån olika goda studieförutsättningar (Hattie 2009 s.121 ff). En ytterligare risk med ökad skolsegregation är om erfarna lärare och rektorer söker sig ifrån skolor med en ökande andel elever med svåra förutsättningar (IFAU 2014, Skolverket 2014b och 2015a).

Oavsett hur stora effekterna blir på skolresultaten av en ökad skolsegregation så är det ett värde i sig att elever från olika bakgrunder kan mötas i skolan. För att skolan ska fortsätta vara en sammanhållande kraft i ett demokratiskt och öppet samhälle är det värdefullt att skolan verkligen utgör en mötesplats för elever med olika bakgrund och förutsättningar. (Skolverkets 2015b s.10)

Förslaget i motionen skulle också sätta det fria skolvalet ur spel likväl som likvärdigheten mellan kommunens skolor. Förslaget i motionen innebär en exkludering av nyanlända elever som inte är förenlig med det inkluderande synsätt som råder i Haninge kommun.

Underlag för beslut

- Motion från Sverigedemokraterna Dnr KS 2016/261
- Skollagen (2010:800), Aktuella bestämmelser
- Skolverkets allmänna råd, Utbildning för nyanlända
- Skolförordningen
- Läroplaner
- Skolverkets webbsida; Nyanlända elevers skolgång
- Skolverket: <http://www.skolverket.se/regelverk/mer-om-skolans-ansvar/likvardig-utbildning-i-grundskolan-1.218790>

Förslag till beslut

1. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande som sitt eget till kommunstyrelsen.

Dnr KS 2016/218

§ 40 Motion från Christian Lindefjärd (SD) om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Christian Lindefjärd (SD) har inkommit med en motion om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge. Motionären menar att många invandrare befinner sig i ett utanförskap i Sverige och har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Det är ett problem både för samhället och för individen som enligt motionären kan lösas genom att invandrare som frivilligt vill återvända till sina hemländer får hjälp från kommunen med att göra det. Därför föreslås i motionen att Haninge kommun ska inrätta ett återvändarcenter som kan informera om hur utrikesfödda kan återvända till sina hemländer. Motionären vill också att centret ska skicka hem information till alla utrikes födda över 18 år en gång om året om att centret finns samt att kommunen ska kunna ge ett behovsanpassat bidrag för flytt om detta skulle behövas.

Motionen har remitterats till socialnämnden. Av socialnämndens remissvar framgår att socialförvaltningen inte har funnit några tydliga resultat från tidigare återvändningsprojekt i andra kommuner samt att stabila förhållanden i ursprungsländerna är en förutsättning för frivillig återvandring, vilket gör det omöjligt för många av Haninges utrikesfödda att återvända till sina ursprungsländer. För dem som önskar återvända till sitt ursprungsland är det redan idag möjligt att ansöka om resebidrag hos Migrationsverket.

Sammanfattningsvis anser socialnämnden att Haninge kommun ska fokusera på sitt uppdrag och skapa fler förutsättningar för nyanlända att etablera sig i samhället.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår med bakgrund av socialnämndens remissvar att motionen avslås.

Underlag för beslut

- Motion från Christian Lindefjärd (SD) om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge
- Socialnämndens beslut 2016-10-25 § 151, inkl tjänsteskrivelse

Överläggningar i kommunstyrelsen

Kennerth Valtersson (SD) yrkar bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och Kennerth Valterssons (SD) bifallsyrkande. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Reservationer

Kennerth Valtersson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Mattias Bernhardsson (RS) yrkar med instämmande av Petri Salonen (C), Tobias Hammarberg (L), Göran Eriksson (S), Nafi Cilgin (V), Anna Ragnar (-), Michael Fridebäck (M) och Sahir Drammeh (MP) bifall till kommunstyrelsens förslag att avslå motionen.

Christian Lindefjärd (SD) yrkar bifall till motionen.

Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen avslås.

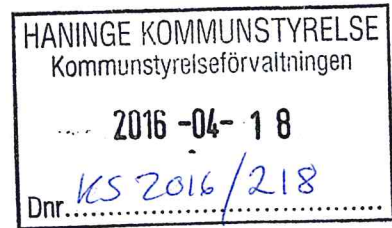
Reservationer

Bernt Strömberg, Yvonne Forsberg, Kennerth Valtersson, Christian Lindefjärd, Eva Manners och Eva Karlsson – samtliga (SD) – reserverar sig mot beslutet.

_____

Expedieras: Akt

För kännedom: Socialnämnden

Motion om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge

De senaste årens massiva invandring har utsatt välfärdsstaten Sverige för en rad prövningar.

Ett generellt problem är det utanförskap som många invandrare hamnat i. Trots många år i Sverige lever fortfarande många exempelvis utanför arbetsmarknaden. Detta är ett problem både för det svenska samhället och individerna som befinner sig i utanförskap. För det svenska samhället och dessa individer finns ett gemensamt intresse att hitta konstruktiva lösningar på dessa problem. En sådan lösning är att hjälpa de invandrare, särskilt de som lever i utanförskap, som frivilligt vill återvända till sina hemländer att göra detta. Detta kan både långsiktigt reducera det svenska samhällets kostnader och ge många invandrare ett bättre liv i sina ursprungsländer. Där slipper de åtminstone att leva i utanförskap som många får göra här i Sverige.

Att flytta till ett nytt land kräver mycket arbete och kostar också en hel del pengar. Därför anser Sverigedemokraterna i Haninge att kommunen ska inrätta ett Återvändarcenter för att hjälpa utrikes födda att återvända hem till sina hemländer.

På detta center ska man kunna ta del av information om hur man på enklast möjliga sätt kan återvända till sitt hemland och bygga sin framtid där.

En gång varje år ska kommunen skicka hem information till utrikes födda personer över 18 år att centret finns och informera om verksamheten. När personer vill flytta hem så skall även kommunen kunna ge ett behovsanpassat bidrag om detta skulle behövas.

Med anledning av ovan yrkar Sverigedemokraterna Haninge

att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag för att inrätta ett Återvändarcenter i Haninge.

För Sverigedemokraterna i Haninge

Christian Lindefjärd

Dnr SN 2016/196

§ 151 Svar på motion från Christian Lindefjärd (SD) om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge

Sammanfattning

Christian Lindefjärd (SD) har inkommit med en motion om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge. Motionären menar att många individer som har invandrat till Sverige lever i utanförskap och att en lösning på detta är att dessa individer ges möjlighet att flytta tillbaka till sina ursprungsländer. Motionären föreslår därmed att Haninge kommun ska inrätta ett återvändarcenter som erbjuder stöd, vägledning och information till personer som frivilligt önskar flytta tillbaka till sitt ursprungsland. Förvaltningen har inte funnit några tydliga resultat från tidigare återvändningsprojekt i andra kommuner och menar att stabila förhållanden i ursprungsländerna är en förutsättning för frivillig återvandring. Kommunen bör därför istället fokusera på sitt uppdrag att ta emot nyanlända och skapa fler förutsättningar för dessa att etablera sig i samhället. För de som dock önskar att återvända till sitt ursprungsland är det möjligt att ansöka om resebidrag hos Migrationsverket.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse – Svar på motion – Motion om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge (SD)
- Remiss – Motion om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge (SD)

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen som sitt yttrande i ärendet.

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen som sitt yttrande i ärendet.

Överläggningar i socialnämnden

Magnus Malmberg (SD) yrkar avslag till motionen.

Petri Salonen (C) yrkar bifall socialförvaltningens förslag.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut:
Socialförvaltningens förslag och avslag till motionen från
Magnus Malmberg (SD).

Ordföranden ställer de båda förslagen mot varandra och finner att
socialnämnden beslutar i enlighet med socialförvaltningens förslag.

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse till
kommunstyrelsen som sitt yttrande i ärendet.

Reservationer

1. Magnus Malmberg (SD) reserverar sig mot förslaget.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelsens förvaltning

För kännedom: Avdelningschef Vuxen

Svar på motion – Motion om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge (SD)

Sammanfattning

Christian Lindefjärd (SD) har inkommit med en motion om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge. Motionären menar att många individer som har invandrat till Sverige lever i utanförskap och att en lösning på detta är att dessa individer ges möjlighet att flytta tillbaka till sina ursprungsländer. Motionären föreslår därmed att Haninge kommun ska inrätta ett återvändarcenter som erbjuder stöd, vägledning och information till personer som frivilligt önskar flytta tillbaka till sitt ursprungsland. Förvaltningen har inte funnit några tydliga resultat från tidigare återvändningsprojekt i andra kommuner och menar att stabila förhållanden i ursprungsländerna är en förutsättning för frivillig återvandring. Kommunen bör därför istället fokusera på sitt uppdrag att ta emot nyanlända och skapa fler förutsättningar för dessa att etablera sig i samhället. För de som dock önskar att återvända till sitt ursprungsland är det möjligt att ansöka om resebidrag hos Migrationsverket.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse – Svar på motion – Motion om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge (SD)
- Remiss – Motion om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge (SD)

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen som sitt yttrande i ärendet.

Siw Lideståhl
Månsson
förvaltningschef

Ingrid
avdelningschef

Bakgrund

Christian Lindefjärd (SD) har inkommit med en motion om att upprätta ett återvändarcenter i Haninge. Motionären menar att många individer som har invandrat till Sverige lever i utanförskap och att en lösning på detta är att dessa individer ges möjlighet att flytta tillbaka till sina ursprungsländer. Motionären föreslår därmed att Haninge kommun ska inrätta ett återvändarcenter som erbjuder stöd, vägledning och information till personer som frivilligt önskar flytta tillbaka till sitt ursprungsland. Detta för att långsiktigt reducera samhällets kostnader och möjliggöra ett bättre liv för de som återvänder. Kommunen ska också sprida kunskap om verksamheten genom att varje år skicka hem information om återvändarcentret till utrikesfödda personer över 18 år. Utöver detta ska kommunen även kunna ge ett behovsanpassat bidrag till personer som önskar flytta till sitt ursprungsland.

I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta:

- Att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag för att inrätta ett återvändarcenter i Haninge.

Socialnämnden har beretts tillfälle att yttra sig över motionen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Kansliet i samråd med berörda avdelningar inom socialförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

Idén om att inrätta ett återvändarcenter är inte ny och olika projekt för återvandring har testats i ett par kommuner. Ett exempel är projektet Tellus som drevs i Malmö under perioden 2002-2003 i syfte att underlätta frivillig återvandring till bland annat Balkan. Enligt den halvårsrapport av projektet Tellus som presenterades för Malmö stad under 2002 uppstod en rad problem, så som att intressenterna inte ville avsäga sig svenskt medborgarskap eller förlora sitt uppehållstillstånd, då förhållandena i ursprungsländerna fortfarande var osäkra.

Förvaltningen har inte lyckats finna av någon genomförd uppföljning av något återvandringsprojekt och det är därmed svårt att uttala sig om projekten har uppnått önskade resultat. För att

frivillig återvandring ska vara möjligt krävs även att förhållandena är stabila i ursprungsländerna, vilket idag inte är fallet i en rad olika länder. För många av kommunens invånare som är födda i andra länder är frivillig återvandring därmed inte aktuellt. Därmed ställer sig förvaltningen tveksam till frågan om att inrätta ett återvändarcenter. Förvaltningen menar att arbetet istället bör inriktas på att stärka integrationen och motverka utanförskap. Inom ramen för mottagandet ger förvaltningen stöd och hjälp till nyanlända i att bland annat komma ut i egen försörjning. För de som dock önskar att återvända till sitt ursprungsland är det möjligt att ansöka om resebidrag hos Migrationsverket. Detta då Migrationsverket har som uppdrag att underlätta för flyktingar och andra skyddsbehövande med permanenta uppehållstillstånd som frivilligt vill återvända. Förvaltningen hänvisar därmed till Migrationsverket och menar att Haninge kommun istället bör fokusera på sitt uppdrag att ta emot nyanlända och skapa fler förutsättningar för dessa att etablera sig i samhället.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelsens förvaltning

För kännedom: Avdelningschef Vuxen

Dnr KS 2016/151

§ 41 Motion från Samuel Skånberg (V) om
kollektivavtalsliknande villkor i upphandling,
bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Samuel Skånberg (V) har i rubricerad motion föreslagit att Hanninge kommun inför Vita jobb-modellen i Hanninge kommuns upphandlingspolicy. Motionen har remitterats till Södertörns upphandlingsnämnd för yttrande.

Södertörns upphandlingsnämnd beslutade föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen. Detta med hänvisning till att riksdagen förväntas ta ställning till regeringens förslag avseende implementering av EU:s upphandlingsdirektiv i svensk lagstiftning. Nämnden anser att det därför inte finns tillräckligt bärande skäl till varför Vita jobb-modellen ska införas. Ett införande av denna modell skulle kräva stora arbetsinsatser till liten nytta av såväl fackförvaltningar som Upphandling Södertörn, och resurserna måste koncentreras till implementering av EU:s upphandlingsdirektiv.

Förvaltningens synpunkter

Sedan Södertörns upphandlingsnämnd lämnade sitt yttrande har riksdagen tagit ställning till förslaget avseende implementeringen av EU:s upphandlingsdirektiv i svensk lag. Den 30 november 2016 sa riksdagen i huvudsak ja till regeringens förslag om nya lagar kring offentlig upphandling.

De nya lagarna utgår från tvingande EU-regler som utvecklar den reglering som nu gäller för upphandling. Miljöhänsyn, sociala hänsyn och arbetsrättsliga hänsyn ges ökat utrymme.

Förändringarna börjar gälla 1 januari 2017.

Riksdagen sa dock nej till de delar av förslaget som handlar om att myndigheter vid behov ska ställa krav på arbetstid, lön och

semester för leverantörernas personal. Enligt regeringsförslaget skulle sådana krav ställas i upphandlingens slutfas men riksdagen anser att det kommer vara svårt att genomföra i praktiken och att det kommer föra med sig oönskade konsekvenser. Bland annat skulle många små företag få svårare att vara med i upphandlingsprocesser.

Riksdagen sa också nej till regeringens förslag om att ge upphandlande myndigheter rätt att ställa krav på att företagen ska erbjuda sina anställda försäkringar och tjänstepension. Riksdagen anser att det riskerar att missgynna svenska företag då reglerna inte är lika långtgående inom EU-rätten.

I underlaget till upphandlingsnämnden har förvaltningen varit försiktigt positiv till ”Vita jobbmodellen”, men samtidigt belyst frågan kring kunskap och resurser för ett genomförande. För att ställa kollektivavtalsliknande villkor och arbeta i enlighet med Vita jobb-modellen krävs kunskap och resurser för kravställande och uppföljning av ställda krav.

Sedan tidigare har kommunfullmäktige, i samband med att kommuns upphandlingspolicy antogs, 2014-05-12, § 92, uppdragit till Södertörns upphandlingsnämnd att när EU-direktivet har implementerats i svensk lagstiftning göra en översyn av upphandlingspolicyn. Nu har riksdagen tagit detta beslut även om inte alla delar är med. Det innebär att kommunstyrelseförvaltningen kommer att påbörja arbetet med att uppdatera kommunens upphandlingspolicy och tillhörande riktlinjer med anledning av riksdagens beslut. I samband med detta kommer också förvaltningen att titta på ”Vita jobbmodellen” för att se om delar av den skulle kunna införas och hur en tillämpning av modellen i så fall skulle kunna se ut.

Underlag för beslut

- Protokoll Södertörns upphandlingsnämnd 2016-10-24 § 32
- Motionen

Överläggningar i kommunstyrelsen

Martina Mossberg (M) yrkar att motionen avslås.

Marie Litholm (KD) yrkar bifall till kommunalrådsberedningens förslag till beslut.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och avslagsyrkandet från Moderaterna. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag till beslut.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Överläggningar i kommunfullmäktige
Ordföranden yrkar att ärendet bordläggs.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet bordläggs.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Södertörns upphandlingsnämnd

För kännedom: Ekonomiavdelningen

Dnr SUN 2016/39

§ 32 Motion från Samuel Skånberg (V) om kollektivavtalsliknande villkor i upphandling

Sammanfattning

Samuel Skånberg (V) har i rubricerad motion föreslagit att Haninge kommun inför Vita jobb-modellen i Haninge kommuns upphandlingspolicy. Motionen har remitterats till Södertörns upphandlingsnämnd för yttrande.

Förvaltningens synpunkter

Vita jobb är en modell som tillämpas i flera kommuner, bl a Malmö, Göteborg och Stockholm. Modellen tillämpas i dagsläget främst vid upphandling av entreprenader inom markanläggning och byggnation. Som modell är Vita jobb prövad och i förvaltningsdomstol funnen förenlig med lag. Frågan om huruvida ombud har rätt att följa upp å kommunens vägnar har i särskild ordning prövats av Konkurrensverket och funnits förenlig med svensk lagstiftning.

Vita jobb-modellen syftar till att säkerställa att leverantörens anställda vid utförandet av uppdrag i enlighet med kontraktet, erhåller sociala villkor lägst enligt branschens krav och gällande arbetsrättslig lagstiftning och att leverantören och dess underleverantörer i alla led betalar erforderliga skatter samt sociala avgifter och således inte tillämpar svart arbetskraft. Vad gäller kravställande på skatter och sociala avgifter finns givetvis motsvarande krav i dag.

Upphandling Södertörn är positiva till införandet av kollektivavtalsliknande villkor (enligt Vita jobb-modellen) i Haninge kommuns upphandlingspolicy, men vill samtidigt belysa frågan kring kunskap och resurser för genomförande. Malmö kommun har till sin kommunstyrelse föreslagit att upphandlingsenheten i Malmö tillförs två resurser för genomförandet av modellen. För att ställa kollektivavtalsliknande villkor och arbeta i enlighet med Vita jobb-modellen krävs kunskap och resurser för kravställande och uppföljning av ställda krav. Upphandling Södertörn anser att det är viktigt att kunskap och

resurser för kravställande säkerställs i egen regi. Uppföljning kan dock ske antingen i egen regi eller genom ombud, exempelvis berörda fackförbund eller genom anlitade konsulter såsom revisionsbyråer. Oavsett hur modellen för uppföljning utformas är det jätteviktigt att uppföljning sker för att säkerställa att leverantören lever upp till ställda krav. Vid ett införande av kollektivavtalsliknande villkor (Vita jobb-modellen) bör tillämpningen av modellen samt aktuella krav prövas och beslutas i varje enskild upphandling.

Underlag för beslut

- Motion om kollektivavtalsliknande villkor (Vita Jobb-modellen)

Förslag till beslut

Södertörns upphandlingsnämnd beslutar

1. Remissyttrandet godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen i Haninge kommun.

Överläggningar i Södertörns upphandlingsnämnd

Kjell Bjerrehorn (L) yrkar med instämmande av Harry Bouveng (M) och Raymond Svensson (C) att nämnden ska föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen. Detta med hänvisning till att riksdagen inom kort förväntas ta ställning till regeringens förslag avseende implementering av EU:s upphandlingsdirektiv i svensk lagstiftning. Det finns därför inga tillräckligt bärande skäl till varför Vita jobb-modellen ska införas. Ett införande av denna modell skulle kräva stora arbetsinsatser till liten nytta av såväl fackförvaltningar som Upphandling Södertörn, och resurserna måste koncentreras till implementering av EU:s upphandlingsdirektiv.

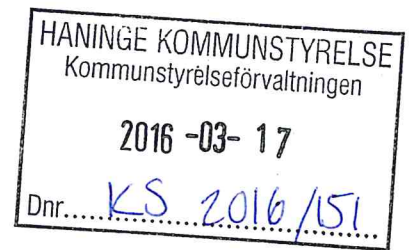
Södertörns upphandlingsnämnds beslut

1. Kommunfullmäktige föreslås avslå motionen med hänvisning till vad nämnden anfört ovan.

Expedieras: Akt

För kännedom: Kommunstyrelsen (Haninge kommun)

VÄNSTERPARTIET

Motion till Haninge kommunfullmäktige

om kollektivavtalsliknande villkor i upphandling

Den offentliga upphandlingen omfattar idag mer än 600 miljarder kronor per år. Genom att ställa krav på miljöpåverkan, social hållbarhet och goda arbetsvillkor så kan den offentliga sektorn göra en stor skillnad.

När fokus på en offentlig upphandling enbart fokuserar på lägsta pris och inte kvalitet och goda arbetsvillkor så kommer företag som inte tar socialt ansvar att premieras framför de företag som har bättre arbetsvillkor för sina anställda.

Enligt en Novus-undersökning, beställd av TCO, tycker 63 procent att det är mycket viktigt att stat och kommun ställer krav på att leverantörer erbjuder sina anställda lika bra villkor som andra i branschen. Ytterligare 27 procent tycker det är ganska viktigt. Opinionstödet för att ställa krav på bra arbetsvillkor är starkt.

En tidigare motion om att införa krav på kollektivavtal i upphandlingspolicyn i Haninge har lagts. Den röstades inte igenom med hänvisning till ett EU-direktiv och implementeringen av direktivet i Sverige.

Däremot går det att ställa krav på kollektivavtalsliknande villkor och ändå följa EU-rätten.

Malmö stad arbetar med sociala hänsyn och arbetsvillkor i upphandlingar. De använder sig av Vita Jobb-modellen.

Vita Jobb-modellen innebär att kommunen och dess leverantörer lever upp till följande krav

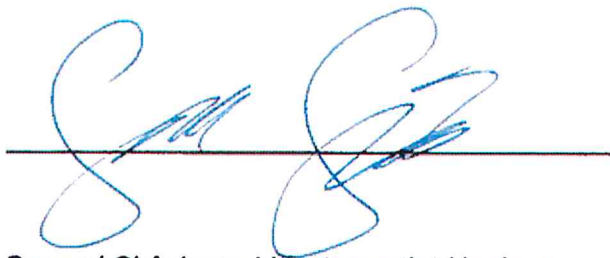
- En skyldighet för leverantören att till alla anställda i upphandlingen ge sociala villkor lägst enligt branschens krav och i arbetsrättslig lagstiftning.
- Att svartarbete vid leveransen av tjänsterna är förbjudet.
- Att leverantören ansvarar för dessa förpliktelser i alla underleverantörsled.
- Att överträdelse kan medföra hävning av hela avtalet och skadestånd.

Stockholm kommer också att testa Vita Jobb-modellen.

Vänsterpartiet Haninge föreslår därför kommunfullmäktige besluta

att införa Vita Jobb-modellen i Haninge kommuns upphandlingspolicy

A handwritten signature in blue ink is written over a solid horizontal black line. The signature is stylized and appears to be the name Samuel Skånberg.

Samuel Skånberg, Vänsterpartiet Haninge

Dnr KS 2016/248

§ 42 Motion från Pia Lublin (L) om stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Pia Lublin (L) har inkommit med motionen Stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar. Motionären anför att föreningslivet har en viktig roll att spela i integrationen av nyanlända och att så kallade föreningslotsar skulle kunna göra det lättare för den gruppen att komma in i föreningslivet och på så sätt bli mer delaktiga i samhället. Föreningslotsar är personer som på ideell basis kontaktar och introducerar nyanlända för föreningar som matchar personens intressen. Lotsen ska också följa med den nyanlända till aktiviteten för att underlätta och överkomma språkhinder och eventuella andra hinder som kan uppstå. En viktig del av integrationen är att skapa kontakt, få ett nätverk samt våga delta. Motionären anför vidare att ekonomi inte ska vara ett hinder för att delta i aktiviteter. Motionären föreslår med anledning av detta att medlemsavgifter under de två första åren bekostas av kommunen, att utrustning tillhandahålls via Sportoteket, att flyktingmottagningen i Haninge och Arbetscentrum får i uppgift att fråga alla nyanlända om fritidsintressen samt att kultur- och fritidsnämnden avsätter medel till Föreningsrådet i Haninge för att upprätta en verksamhet med föreningslotsar bestående av frivilliga medborgare.

Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden.

I remissyttrandet från kultur- och fritidsnämnden framgår att nämnden ställer sig bakom kultur- och fritidsförvaltningens förslag om att utreda frågan vidare i samverkan med socialförvaltningen. Vidare skriver kultur- och fritidsförvaltningen att fritidsgårdarna i kommunen redan idag arbetar i den riktning som motionen föreslår

samt att ett extra bidrag för inkludering av nyanlända möjliggör prova-på-verksamhet.

Även socialnämnden ställer sig bakom socialförvaltningens förslag att utreda frågan vidare, tillsammans med kultur-och fritidsförvaltningen. I yttrandet från socialnämnden framgår att socialförvaltningen anser att föreningslotsar skulle kunna ha en viktig roll för nyanlända och underlätta kontakten med föreningslivet. Socialförvaltningen menar dock att när det gäller förslaget om att kommunen ska bekosta medlemsavgifter under två år så bör detta ställas mot andra ekonomiskt utsatta gruppers behov av fritidsaktiviteter.

Förvaltningens synpunkter

Mot bakgrund av de inkomna remissvaren föreslår kommunstyrelseförvaltningen att kultur-och fritidsnämnden får i uppdrag att, i samråd med socialnämnden, utreda förutsättningarna för att införa föreningslotsar. Utredningsuppdraget ska redovisas senast 2017-04-30.

Underlag för beslut

- Motionen
- Socialnämndens beslut 2016-10-25 § 150, inkl tjänsteskrivelse
- Kultur-och fritidsnämndens beslut 2016-10-26, 1 95, inkl tjänsteskrivelse

Överläggningar i kommunstyrelsen

Martina Mossberg (M) och Marie Litholm (KD) yrkar bifall till eget förslag (bilaga) innebärande att motionen ska anses besvarad.

Kennerth Valtersson (SD) yrkar att motionen ska avslås.

Ordföranden konstaterar att det finns tre förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag, eget förslag från Moderaterna och Kristdemokraterna samt avslagsyrkande från Sverigedemokraterna. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Kultur-och fritidsnämnden får i uppdrag att, i samråd med socialnämnden, utreda förutsättningarna för att införa föreningslotsar. Utredningsuppdraget ska redovisas senast 2017-04-30.
2. Motionen anses bifallen med hänvisning till utredningsuppdraget.

Reservationer

Martina Mossberg, Michael Fridebäck och Sven Gustafsson - samtliga (M) och Marie Litholm (KD) reserverar sig mot beslutet.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Ordföranden yrkar att ärendet bordläggs.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet bordläggs.

_____

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kultur- och fritidsnämnden

För kännedom: Socialnämnden

Motion

Till kommunfullmäktige

Stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar

Haninge är en kommun med höga ambitioner när det gäller kultur- och idrottsverksamhet för barn, unga och vuxna. Föreningslivet och civilsamhället har en viktig roll i samhället för integrationen av de nyanlända. Det är av största betydelse att de nyanlända kommer in och blir en del av samhället och gemenskapen. Samtidigt finns det flera hinder för dem att komma in och delta i, och vara en del i föreningslivet.

Haninge behöver en strategi för integrationen i samhället ur ett helhetsperspektiv. Flyktingmottagning är direkt kopplad till arbetscentrum när det gäller utbildning, arbete, bostad. När det gäller att bli delaktig i samhället, få en meningsfull fritid och känna gemenskap krävs samarbete. Länken mellan de nyanlända, kommunen och föreningslivet måste utvecklas och underlättas. Den saknade länken kan vara föreningslotsar. Föreningslotsar är personer som kontaktar och följer de nyanlända till föreningarna. Föreningarnas verksamheter bidrar till integrationen genom att skapa möten mellan människor utifrån ett intresse eller engagemang. De nyanlända ges med föreningslotsar bättre möjligheter till aktivitet och integration i samhället.

Redan vid första kontakten mellan kommunen och de som erhållit uppehållstillstånd bör frågan om fritidsintressen ställas. Uppgifterna lämnas till utsedda föreningslotsar. Dessa stöttar och introducerar våra nya medborgare i den första kontakten med föreningar med syfte att minska hindren. En viktig del av integrationen är att skapa kontakt, få ett nätverk samt våga delta och att rätta ut eventuella oklarheter.

Det andra steget gäller det konkreta mötet med föreningsverksamheten. Det finns hinder kring språk, speciellt för barn är det viktigt att föräldrarna följer med och föreningslotsen kan ge stöd när det gäller språk, traditioner, demokrati och hur föreningslivet fungerar. Allt för att underlätta och undanröja hinder för fortsatt deltagande.

Det finns ett tredje problem och det är det ekonomiska, det kostar pengar att delta i idrott. Kommunen har som mål att ekonomi inte ska hindra barn från att delta i föreningsverksamhet.

För en bättre integration i det svenska samhället föreslår Liberalerna:

- De första två årens medlemsavgifter betalas av kommunen och den utrustning som behövs bör Sportoteket kunna bistå med.
- Haninges flyktingmottagning och Arbetscentrum får i uppgift att fråga alla nyanlända om vilka fritidsintressen de har.
- Kultur- och Fritidsnämnden avsätter medel till Föreningsrådet i Haninge för att upprätta en verksamhet med föreningslotsar bestående av frivilliga medborgare i kommunen.

Haninge den 4 maj 2016

Pia Lublin (L)

Dnr SN 2016/201

§ 150 Svar på motion från Pia Lublin (L) om stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar

Sammanfattning

Pia Lublin (L) har inkommit med en motion om att inrätta föreningslotsar för att stärka och utveckla länken mellan nyanlända och föreningslivet. Motionären menar att föreningslivet och civilsamhället har en viktig roll i integrationen av nyanlända. Föreningslotsarnas roll blir att kontakta och följa nyanlända till föreningar samt att ge stöd när det gäller bland annat språk, traditioner och hur föreningslivet fungerar. Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget och ser gärna att frågan utreds vidare tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse – Svar på motion – Stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar (L)
- Motion – Stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar (L)

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

1. Socialnämndens arbetsutskott överlämnar ärendet till socialnämnden utan eget ställningsstagande.

Överläggningar i socialnämnden

Magnus Malmberg (SD) yrkar avslag till motionen.

Petri Salonen (C) yrkar bifall socialförvaltningens förslag.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut:
Socialförvaltningens förslag och avslag till motionen från
Magnus Malmberg (SD).

Ordföranden ställer de båda förslagen mot varandra och finner att
socialnämnden beslutar i enlighet med socialförvaltningens förslag.

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som
sitt yttrande till kommunstyrelsen.

Reservationer

1. Magnus Malmberg (SD) reserverar sig mot beslutet.

_____

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelsens förvaltning

För kännedom: Avdelningschef Vuxen

Svar på motion – Stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar (L)

Sammanfattning

Pia Lublin (L) har inkommit med en motion om att inrätta föreningslotsar för att stärka och utveckla länken mellan nyanlända och föreningslivet. Motionären menar att föreningslivet och civilsamhället har en viktig roll i integrationen av nyanlända. Föreningslotsarnas roll blir att kontakta och följa nyanlända till föreningar samt att ge stöd när det gäller bland annat språk, traditioner och hur föreningslivet fungerar. Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget och ser gärna att frågan utreds vidare tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse – Svar på motion – Stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar (L)
- Motion – Stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar (L)

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande till kommunstyrelsen.

Siw Lideståhl
Månsson
förvaltningschef

Ingrid
avdelningschef

Bakgrund

Pia Lublin (L) har inkommit med en motion om att inrätta föreningslotsar för att stärka och utveckla länken mellan nyanlända och föreningslivet. Motionären menar att föreningslivet och civilsamhället har en viktig roll i integrationen av nyanlända. För att underlätta för nyanlända att komma i kontakt med föreningslivet och få större möjligheter till en meningsfull fritid föreslås att en verksamhet med föreningslotsar inrättas. Föreningslotsarnas roll blir att kontakta och följa nyanlända till föreningar samt att ge stöd när det gäller bland annat språk, traditioner och hur föreningslivet fungerar. Motionären menar även att ekonomi inte ska utgöra ett hinder att delta i föreningsverksamhet.

I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta:

- Att de första två årens medlemsavgifter betalas av kommunen och den utrustning som behövs bör Sportoteket kunna bistå med.
- Att Haninges flyktningmottagning och Arbetscentrum får i uppgift att fråga alla nyanlända om vilka fritidsintressen de har.
- Att kultur- och fritidsnämnden avsätter medel till Föreningsrådet i Haninge för att upprätta en verksamhet med föreningslotsar bestående av frivilla medborgare i kommunen.

Socialnämnden har beretts tillfälle att yttra sig över motionen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kansliet i samråd med berörda avdelningar inom socialförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ser mycket positivt på den föreslagna motionen och menar att föreningslotsar skulle kunna spela en viktig roll i arbetet med att underlätta för nyanlända att komma i kontakt med föreningslivet och civilsamhället. Att tillfråga nyanlända om deras fritidsintressen och vidarebefordra denna information till en föreningslots medför ingen större arbetsbelastning för

förvaltningen. Detta under förutsättning att det finns etablerade kontaktvägar och att föreningslotsens uppdrag är tydligt.

Vad gäller målgruppen menar förvaltningen att även ensamkommande ungdomar, både asylsökande och de med uppehållstillstånd, bör omfattas av föreningslotsverksamheten. Detta då dessa unga ofta saknar kontaktnätverk i samhället och har ett stort behov av en meningsfull fritid. I utredningen av ensamkommande ungdomar ingår det redan idag att ställa frågor om fritidsintressen. Ensamkommande ungdomar som bor på HVB eller stödboende har en kontaktperson på boendet som bland annat har i uppdrag att ge stöd om den unge vill delta i en förening. Störst behov av föreningslotsar har därför de ensamkommande som bor i släktinghem eller i familjehem.

Beträffande förslaget om att de två första årens medlemsavgifter i föreningar ska bekostas av kommunen menar förvaltningen att detta bör utredas vidare. De nyanländas behov av ekonomiskt stöd för föreningsverksamhet bör i så fall diskuteras i förhållande till andra ekonomiskt utsatta gruppers behov av fritidsaktiviteter. Från och med 1 januari 2016 är även bestämmelsen om fritidspeng avskaffad i socialtjänstlagen, då fritidspengen enbart beviljades för aktiviteter som var regelbundna och ledarledda. Riksdagen beslutade istället att avsätta medlen till en generell förstärkning av det ekonomiska biståndet för barnfamiljer i form av höjd riksnorm för försörjningsstöd. Detta för att möjliggöra ett bredare val av fritidsaktiviteter för barn och unga. Den kompensation genom statliga medel som kommunerna har mottagit för fritidspengen har därmed upphört från och med årsskiftet. I det fall att frågan om att kommunen ska bekosta medlemsavgifterna blir aktuell bör det därmed tydliggöras vilken nämnd som ska ansvara för denna kostnad.

Sammanfattningsvis ställer sig förvaltningen positiv till förslaget om föreningslotsar och ser gärna att frågan utreds vidare tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelsens förvaltning

För kännedom: Avdelningschef Vuxen

Dnr KOFN 2016/109

§ 95 Motion från (L) om stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar

Sammanfattning

Liberalerna skriver i motionen att föreningslivet har en viktig roll i samhället för integration av nyanlända. Det är av största vikt att nyanlända blir en del av samhället och gemenskapen samtidigt som man ser flera hinder för att de nyanlända ska kunna komma in, delta i och vara en del i föreningslivet.

För att få en bättre integration i det svenska samhället föreslår därför Liberalerna:

- De första två årens medlemsavgifter betalas av kommunen och den utrustning som behövs bör Sportoteket kunna bistå med.
- Haninges flyktningmottagning och Arbetscentrum får i uppgift att fråga alla nyanlända om vilka fritidsintressen de har.
- Kultur- och fritidsnämnden avsätter medel till Föreningsrådet i Haninge att upprätta en verksamhet med föreningslotsar bestående av frivilliga medborgare i kommunen.

Förvaltningens synpunkter

Det kan, som beskrivs i motionen, vara dyrt att delta i föreningsverksamhet och här ser vi fler grupper som har samma behov av låga deltagaravgifter som de nyanlända. Kultur- och fritidsförvaltningen ser gärna att kommunen strävar mot att möjliggöra att ingen tvingas avstå från föreningsverksamhet på grund av ekonomiska förhinder.

Föreningsrådet skulle kunna verka, med hjälp av och i samarbete med kommunen, men uttrycker behov av både finansiellt stöd och personella resurser från kommunen för att nå en hållbar och fungerande verksamhet.

I uppbyggnaden av ett Sportotek, där man ska kunna låna utrustning, sker dialog med eventuella samarbetspartners. Huruvida det kommer kunna täcka behovet är oklart då idén bygger på att frivilliga skänker

utrustning till verksamheten. Vi ser att sportotekverksamheten bör utredas efter ett år för att se hur verksamheten fungerar och om syftet uppnåtts.

Kultur- och fritidsförvaltningen arbetar i dag i samma riktning mot det som motionen föreslår. Fritidsgårdarna arbetar på ett förmedlande sätt och det extra bidraget för inkludering av nyanlända möjliggör för prova på-verksamhet och en första kontakt med föreningslivet. Socialförvaltningen arbetar med "Kompis Sverige" som matchar kompisar och samarbetar såväl lokalt som regionalt och det finns framskridna planer på en mottagningsbyrå där man skulle kunna koppla en volontärkedja med personer som möter upp nyanlända och ger information och erbjuder olika aktiviteter och kontakter.

Kultur- och fritidsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget och ser gärna att frågan utreds vidare tillsammans med socialförvaltningen.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse 2016-10-17 - Stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar.

- Motion - stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar.

Förslag till beslut

1. Förvaltningens yttrande godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Arbetsutskottets förslag till nämnden

1. Förvaltningens yttrande godkänns efter föreslagen och yttrandet överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Särskilda yttranden

Pia Lublin (L) och Joakim Goding (M) anhåller om att få lämna ett särskilt yttrande. Nämnden medger att yttrandet läggs till protokollet. Se bilaga 1.

Mary Vel (KD) anhåller om få lämna ett särskilt ersättaryttrande. Nämnden medger att yttrandet läggs till protokollet. Se bilaga 2.

Nämndens beslut

1. Förvaltningens yttrande godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Expedieras: Akt, kommunstyrelseförvaltningen

För verkställighet:

För kännedom: Klas Sandberg

Justerare

Utdragsbestyrkande

Särskilt yttrande

Till kultur- och fritidsnämnden 2016-10-26

§ ⁹⁵/~~93~~ Stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar

Inför arbetet med Föreningslotsar vill jag understryka följande:

- Motionens grundläggande intention är att kontakterna ska etableras så snart det är möjligt utan onödig fördröjning. Inkludering ska starta dag 1 i Hanninge.
- Föreningslotsarnas uppdrag och engagemang är avgörande för att de nyanlända snabbt får kontakt med föreningslivet och ett konkret stöd vid introduktionen i föreningsgemenskapen
- Medlemsavgifterna kan utgöra ett hinder för deltagande. Förvaltningen har, enligt motionssvaret, en ambition och strävan att avgifterna inte ska utgöra ett hinder för deltagande. Trots denna försäkran är frågan om avgift av största betydelse. Vi önskar att medlen destinerade till inkludering utnyttjas för att göra det möjligt att delta i föreningslivets verksamheter.
- Utbyggnad av Sportoteken underlättar deltagande i verksamheter som kräver utrustning och vi ser fram mot en fortsatt utveckling i samarbete med föreningslivet.
- Prova-på-verksamhet är mycket betydelsefull för de första kontakterna med den aktuella verksamheten. Det kräver ett väl utvecklat samarbete med föreningsrådet och respektive förening.

Ambitionen är att inkludering av en nyanländ Hanningebo ska starta dag 1 och därmed är vår ambition att utredningsarbetet med socialförvaltningen sker med hög prioritet.

Handen den 25 oktober 2016

_____
Pia Lublin (L)

_____
Joakim Goding (M)

Kristdemokraterna

Ersättaryttrande

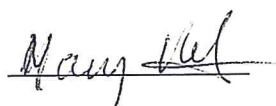
Till kultur- och fritidsnämnden 2016-10-26

§ 93 Stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar

Inför arbetet med Föreningslotsar vill jag understryka följande:

- Motionens grundläggande intention är att kontakterna ska etableras så snart det är möjligt utan onödig fördröjning. Inkludering ska starta dag 1 i Haninge.
- Föreningslotsarnas uppdrag och engagemang är avgörande för att de nyanlända snabbt får kontakt med föreningslivet och ett konkret stöd vid introduktionen i föreningsgemenskapen
- Medlemsavgifterna kan utgöra ett hinder för deltagande. Förvaltningen har, enligt motionssvaret, en ambition och strävan att avgifterna inte ska utgöra ett hinder för deltagande. Trots denna försäkran är frågan om avgift av största betydelse. Vi önskar att medlen destinerade till inkludering utnyttjas för att göra det möjligt att delta i föreningslivets verksamheter.
- Utbyggnad av Sportoteken underlättar deltagande i verksamheter som kräver utrustning och vi ser fram mot en fortsatt utveckling i samarbete med föreningslivet.
- Prova-på-verksamhet är mycket betydelsefull för de första kontakterna med den aktuella verksamheten. Det kräver ett väl utvecklat samarbete med föreningsrådet och respektive förening.

Ambitionen är att inkludering av en nyanländ Haningebo ska starta dag 1 och därmed är vår ambition att utredningsarbetet med socialförvaltningen sker med hög prioritet.

Mary Vel (KD)

R

Utveckling och stöd
Klas Sandberg

Kultur- och fritidsnämnden

Yttrande remiss: Stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar

Sammanfattning

Liberalerna skriver i motionen att föreningslivet har en viktig roll i samhället för integration av nyanlända. Det är av största vikt att nyanlända blir en del av samhället och gemenskapen samtidigt som man ser flera hinder för att de nyanlända ska kunna komma in, delta i och vara en del i föreningslivet.

För att få en bättre integration i det svenska samhället föreslår Liberalerna:

- De första två årens medlemsavgifter betalas av kommunen och den utrustning som behövs bör Sportoteket kunna bistå med.
- Haninges flyktingmottagning och Arbetscentrum får i uppgift att fråga alla nyanlända om vilka fritidsintressen de har.
- Kultur- och fritidsnämnden avsätter medel till Föreningsrådet i Haninge att upprätta en verksamhet med föreningslotsar bestående av frivilliga medborgare i kommunen.

Det kan, som beskrivs i motionen, vara dyrt att delta i föreningsverksamhet och här ser vi fler grupper som har samma behov av låga deltagaravgifter som de nyanlända. Kultur- och fritidsförvaltningen ser gärna att kommunen strävar mot att möjliggöra att ingen tvingas avstå från föreningsverksamhet på grund av ekonomiska förhinder.

Föreningsrådet skulle kunna verka, med hjälp av och i samarbete med kommunen, men uttrycker behov av både finansiell stöd och personella resurser från kommunen för att nå en hållbar och fungerande verksamhet.

I uppbyggnaden av ett Sportotek, där man ska kunna låna utrustning, sker dialog med eventuella samarbetspartners. Huruvida det kommer kunna täcka behovet är oklart då idén bygger på att frivilliga skänker utrustning till verksamheten. Vi ser att sportotekverksamheten bör utredas efter ett år för att se hur verksamheten fungerar och om syftet uppnåtts.

Kultur- och fritidsförvaltningen arbetar i dag i samma riktning mot det som motionen föreslår. Fritidsgårdarna arbetar på ett förmedlande sätt och det extra bidraget för inkludering av nyanlända möjliggör för prova på-verksamhet och en första kontakt med föreningslivet. Socialförvaltningen arbetar med ”Kompis Sverige” som matchar kompisar och samarbetar såväl lokalt som regionalt och det finns framskridna planer på en mottagningsbyrå där man skulle kunna koppla en volontärkedja med personer

som möter upp nyanlända och ger information och erbjuder olika aktiviteter och kontakter.

Kultur- och fritidsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget och ser gärna att frågan utreds vidare tillsammans med socialförvaltningen.

Underlag för beslut

- Motion: Stöd föreningslivets engagemang för integration genom föreningslotsar

Förslag till beslut

1. Förvaltningens yttrande godkänns och överlämnas till kommunstyreförvaltningen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Maria Lindeberg
Förvaltningschef

Lotta Gusterman
Chef Utveckling och stöd

Expedieras: Akt, Kommunstyrelseförvaltningen
För verkställande:
För kännedom: Klas Sandberg

Bakgrund

Liberalerna skriver i motionen att både föreningslivet har en viktig roll i samhället för integration av nyanlända. Det är av största vikt att nyanlända blir en del av samhället och gemenskapen samtidigt som man ser flera hinder för att de nyanlända ska kunna komma in, delta i och vara en del i föreningslivet.

I motionen skriver Liberalerna att Haninge behöver en strategi för integration ur ett helhetsperspektiv. Flyktingmottagning är direkt kopplad till arbetscentrum när det gäller utbildning, arbete och bostad men för att bli delaktig i samhället, få en meningsfull fritid och känna gemenskap krävs samarbete mellan kommunen och föreningslivet. Föreningslotsar skulle kunna vara länken mellan de nyanlända och föreningslivet. De skulle kunna kontakta och följa de nyanlända till föreningarna och bidra till integrationen genom att skapa möten mellan människor.

Föreningslotsarna skulle också kunna ge stöd kring språk, traditioner, demokrati och hur föreningslivet fungerar. Ett problem är att det kan vara kostsamt att delta i föreningsverksamhet och kommunen har som mål att ekonomi inte ska hindra barn från att delta i föreningsverksamhet.

För att få en bättre integration i det svenska samhället föreslår därför Liberalerna:

- De första två årens medlemsavgifter betalas av kommunen och den utrustning som behövs bör Sportoteket kunna bistå med.
- Haninges flyktingmottagning och Arbetscentrum får i uppgift att fråga alla nyanlända om vilka fritidsintressen de har.
- Kultur- och fritidsnämnden avsätter medel till Föreningsrådet i Haninge att upprätta en verksamhet med föreningslotsar bestående av frivilliga medborgare i kommunen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kultur- och fritidsförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

Motionen beskriver vikten av att nyanlända integreras i samhället och att civilsamhället har en viktig roll i integrationen. Kultur och fritidsförvaltningen ställer sig positiva till intentionen i förslaget.

Försök med ”lotsliknande” verksamheter har tidigare prövats för föreningar med verksamhet för personer med funktionsnedsättning. Erfarenheten är att föreningarna inte har kapacitet att verka som lotsar då de behöver lägga all sin kraft på den ordinarie verksamheten. Däremot visade intresseföreningar och frivilligorganisationer intresse. Föreningsrådet skulle kunna verka, med hjälp av och i samarbete med kommunen, men uttrycker behov av både finansiellt stöd och personella resurser från kommunen för att nå en hållbar och fungerande verksamhet.

Det kan, som beskrivs i motionen, vara dyrt att delta i föreningsverksamhet och här ser vi fler grupper som har samma behov av låga deltagaravgifter som de nyanlända. Kultur- och fritidsförvaltningen ser gärna att kommunen strävar mot att möjliggöra att ingen tvingas avstå från föreningsverksamhet på grund av ekonomiska förhinder.

Sportoteket, där man ska kunna låna utrustning, är under uppbyggnad men huruvida det skulle kunna täcka behovet är oklart då idén bygger på att frivilliga skänker utrustning till verksamheten.

Kultur- och fritidsförvaltningen arbetar i dag i samma riktning mot det som motionen föreslår. Fritidsgårdarna arbetar på ett förmedlande sätt och det extra bidraget för inkludering av nyanlända möjliggör för prova på-verksamhet och en första kontakt med föreningslivet. Socialförvaltningen arbetar med ”Kompis Sverige” som matchar kompisar och samarbetar såväl lokalt som regionalt och det finns framskridna planer på en mottagningsbyrå där man skulle kunna koppla en volontärkedja med personer som möter upp nyanlända och ger information och erbjuder olika aktiviteter och kontakter.

Kultur- och fritidsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget och ser gärna att frågan utreds vidare tillsammans med socialförvaltningen.

Dnr KS 2016/209

§ 43 Motion från Marie Litholm (KD) om att utreda förutsättningarna för att möjliggöra bostäder vid fastigheten Söderbymalm 3:241, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

Motionären föreslår att kommunstyrelsen ska ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för att Ankarets behandlingshem kan omvandlas alternativt ändras till bostäder i någon form.

Förvaltningens synpunkter

Stockholms läns landsting som äger fastigheten Söderbymalm 3:241, har i augusti 2016 ansökt om planbesked för att möjliggöra en större bostadsexploatering inom fastigheten där befintlig byggnad planeras rivas. Befintlig detaljplan medger inte bostäder inom fastigheten.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslog positivt planbesked, men att planarbetet ska göras samtidigt med att detaljplan tas fram för markområdet norr om fastigheten, där del av marken i ytterligare nio år är upplåten för tillfälliga ungdomsbostäder.

Kommunstyrelsen beslutade 2016-12-12, § 334, ge positivt planbesked. I planbeskedet ingår att en ny detaljplan bedöms vara klar 2025.

Frågan om omvandling av fastigheten har således bejakats som en följd av landstingets ansökan om planbesked. Ett detaljplanearbete kommer att genomföras. Ett förslag till planuppdrag kommer på sedvanligt sätt att behandlas av kommunstyrelsen. Något ytterligare uppdrag till kommunstyrelsen behövs enligt kommunstyrelseförvaltningens mening inte.

Underlag för beslut

- Motionen

Överläggningar i kommunstyrelsen

Marie Litholm (KD) yrkar bifall till kommunalrådsberedningens förslag.

Ordföranden konstaterar att det endast finns ett förslag till beslut; kommunalrådsberedningens, och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Ordföranden yrkar att ärendet bordläggs.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet bordläggs.

Expedieras: Akt

För kännedom: Motionären

Motion till kommunfullmäktige

HANINGE KOMMUNSTYRELSE
Kommunstyrelseförvaltningen

2016 -04- 18

KS 2016/209

Utred förutsättningarna för att möjliggöra bostäder vid fastigheten Söderbymalm 3:241

Sveriges kommuner spelar en nyckelroll i att ta fram detaljplanelagd mark. Haninge ska ha en aktiv mark- och planpolitik i syfte för att möjliggöra fler bostäder. Haninge och Sverige som land står inför stora utmaningar framöver vad gäller att öka antalet bostäder. Inte minst finns behov av tillfälliga boenden i väntan på möjligheten att skaffa ett eget långsiktigt boende.

På fastigheten Söderbymalm 3:241 bedrivs psykiatrisk verksamhet vid Ankarets behandlingshem. Landstingsfullmäktige beslutade den 15 mars att ändra kategoritillhörighet på fastigheten Söderbymalm 3:241 från att vara en strategisk fastighet till att nu bli en marknadsfastighet, i syfte för att möjliggöra en försäljning av fastigheten. Lokalerna i Ankarets behandlingshem bedöms inte vara långsiktigt lämpliga för nuvarande verksamhet och Stockholms läns sjukvårdsområde nyttjar endast cirka 50 % av lokalytan.

Vi vill från Kristdemokraternas sida mot bakgrund av ovanstående, att Haninge kommun ska utreda förutsättningarna om Ankarets behandlingshem på fastigheten Söderbymalm 3:241 kan omvandlas alternativt ändras till bostäder i någon form.

Till exempel har socialnämnden ofta behov av ett första boende i en boendekedja. Ankaret skulle kunna utgöra ett enklare boende som kan användas antingen som träningsboende eller ett tillfälligt boende. Istället för att köpa in bostadsrätter skulle Ankaret kunna bli ett alternativ. Med tanke på flyktingsituationen som har präglat Haninge under det senaste året, så kan man även se över möjligheterna till att fastigheten skulle kunna användas till flyktbostäder. Lokalerna kanske även är lämpliga att omvandla till student- eller ungdomsbostäder med enklare standard för att hålla nere hyresnivån. Ankaret skulle kunna omvandlas till en variation med allt från korridorboende, i form av rum med dusch/wc och tillgång till gemensamma ytor, till små lägenheter. Möjligheterna är många och det behöver inte nödvändigtvis ske i kommunal regi.

Förslag till beslut

- 1. kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda förutsättningarna om Ankarets behandlingshem på fastigheten Söderbymalm 3:241 kan omvandlas alternativt ändras till bostäder i någon form.**

För Kristdemokraterna

Marie Litholm (KD)

Gruppledare i kommunfullmäktige

Dnr KS 2015/409

§ 44 Motion från Joachim Krylborn (KD) om byggande av ungdomsbostäder på fastigheten Söderbymalm 3:466 i Handen, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Sammanfattning

I motionen föreslås att kommunstyrelsen får i uppdrag att möjliggöra uppförande av ungdomsbostäder för Söderbymalm 3:466 med tidsbegränsat bygglov avseende ett markområde som framgår av kartbilaga till motionen. Markområdet ägs av kommunen, är skogsbevuxet samt är i gällande detaljplan avsett för kontor.

Förvaltningens synpunkter

I motionen nämns att ”stora delar av denna fastighet är tänkt att utgöra en markreserv för byggandet av ett nytt kommunhus om behov skulle uppstå i framtiden”. Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att kommunfullmäktige 2014-06-09, § 119, har godkänt en förlängning av hyreskontraktet för nuvarande kommunhus t o m 2029-06-30. Fullmäktige gjorde vid ärendets behandling inget uttryckligt ställningstagande till användningen av ”reservtomten”. Kommunstyrelseförvaltningen uppfattar det dock som orimligt att denna tomt skulle utgöra reserv för ett nytt kommunhus i ytterligare 12 år (15 år vid tiden för hyreskontraktets förlängning).

I det förslag till stadsutvecklingsplan som är föremål för samråd fram till mars 2017 är detta centrala område tänkt för permanenta bostäder, förskolor mm. Avsikten är att påbörja ett detaljplanearbete senast under 2018, vilket skulle medge byggstart under 2020. Kommunstyrelseförvaltningen anser det därför olämpligt att bygga ungdomsbostäder med tillfälliga bygglov och därmed försena byggstart av permanenta bostäder, förskolor mm. i minst sju år.

Förvaltningen noterar vidare att kommunen 2015 upplät ett icke planlagt markområde söder om Örnens väg för 180 tillfälliga ungdomsbostäder under 10 år. I arbetet med att hitta intresserade byggherrar framkom att upplåtelse tiden måste vara i närheten av 10 år för att ett sådant projekt ska vara ekonomiskt realiserbart till rimliga hyror. Detta har bekräftats även för det kommande projektet med ca 60 tillfälliga bostäder vid Häggvägen i samma område, för vilket kommunstyrelsen har godkänt hyresavtal genom beslut 2016-12-12, § 329.

Mot ovanstående bakgrund anser kommunstyrelseförvaltningen att det i motionen föreslagna uppdraget till kommunstyrelsen inte skall ges.

Underlag för beslut

- Motionen.

Kommunalrådsberedningen

Med hänsyn till yttrandet och för tydlighets vinning föreslår kommunalrådsberedningen att motionen avslås.

Överläggningar i kommunstyrelsen

Tobias Hammarberg (L) och Marie Litholm (KD) hemställer om att få lämna ett gemensamt särskilt yttrande, vilket kommunstyrelsen medger.

Kennerth Valtersson (SD) yrkar bifall till kommunalrådsberedningens förslag.

Ordföranden konstaterar att det endast finns ett förslag till beslut; kommunalrådsberedningens, och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Ordföranden yrkar att ärendet bordläggs.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet bordläggs.

Expedieras: Akt

För kännedom: Motionären

Motion till kommunfullmäktige

**Byggnad av ungdomsbostäder på fastigheten
Söderbymalm 3:466 i Handen.**

Kristdemokraternas ståndpunkt är att utpekad markyta enligt bifogad kartbeskrivning på fastigheten Söderbymalm 3:466 i Handen ska utredas i syfte för att uppföra ungdomsbostäder. Stora delar av denna fastighet är tänkt att utgöra en markreserv för byggandet av ett nytt kommunhus om behov skulle uppstå i framtiden. Därför är detta markområde särskilt lämpligt i syfte för att uppföra ungdomsbostäder med tidsbegränsat bygglov.

På fastigheten Söderbymalm 3:466 i Handen finns det en markyta som är belägen vid gamla Nynäsvägen, placerad söder om Marinens väg samt norr om Arkens väg, (se bifogad karta). På detta markområde vill Kristdemokraterna möjliggöra uppförande av ungdomsbostäder med tidsbegränsat bygglov. Denna markyta är cirka 10 500 kvadratmeter. Detta markområde är utpekad som lämpligt för byggande av kontor, handel och bostäder.

Bolag med inriktning mot byggande av modulbostäder uppskattar att det går att bygga ungefär 100 stycken ungdomsbostäder som uppgår till 25 kvadratmeter vardera inom detta markområde. I dessa beräkningar ingår brandgata på 10 meter som oftast är praxis vid byggande av modulbostäder. Hyresnivån för en modulbostad motsvarande 25 kvadratmeter beräknas att kosta runt 4000 kr i månaden. Det tar 6 månader att uppföra modulbostäderna.

Under senare år har ett antal företag etablerats som erbjuder modulbostäder för studenter. Modulbostäderna kan lätt byggas ihop och enkelt monteras ner om och när förutsättningarna förändras. Det är angeläget att Haninge kommun är aktiva i sin markplanering och kan erbjuda tidsbegränsade bygglov för modulbostäder åt ungdomar på mark som för tillfället står outnyttjad. Enligt dagens regelverk kan tidsbegränsade bygglov ges om 5 + 5 år.

Det är viktigt att ha i beaktande att ungdomar och studenter är en målgrupp som i regel har begränsad köpkraft. Därför är det angeläget att utveckla innovativa lösningar kring ungdomsbostäder som kan erbjudas till rimliga kostnader. Detta är viktiga parametrar att belysa i det kommande förberedelse- och utredningsarbetet av ungdomsbostäder på fastigheten Söderbymalm 3:466.

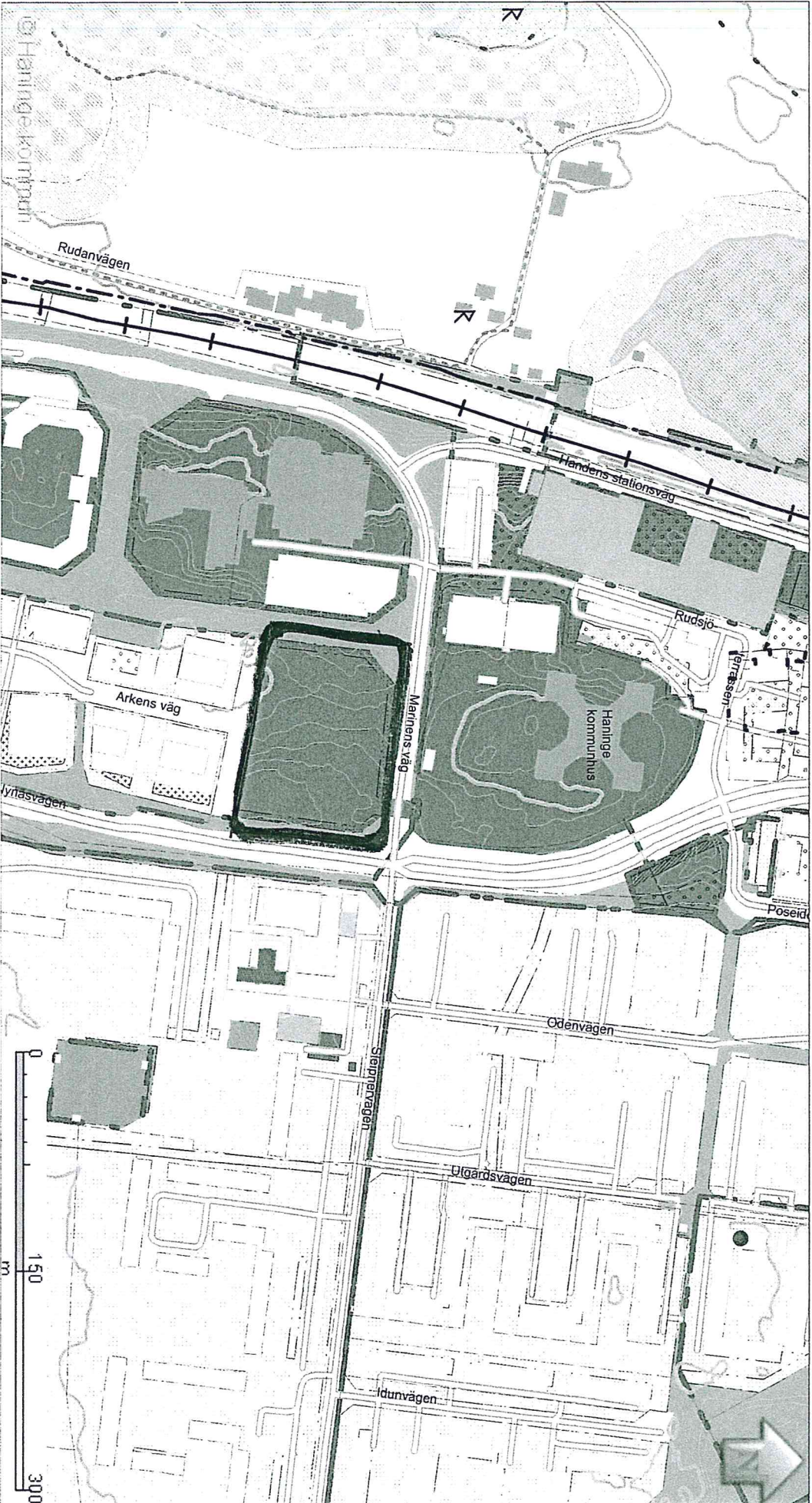
Kristdemokraterna föreslår därför

att kommunstyrelsen får i uppdrag att möjliggöra uppförande av ungdomsbostäder för Söderbymalm 3:466 med tidsbegränsat bygglov avseende utpekad markområdet enligt bifogad kartbeskrivning.

Motion till kommunfullmäktige

Joachim Krylborn (KD), ledamot i kommunfullmäktige

OBS! Kartan osäker beträffande gränslägen. Höjdsystem: RH2000.

Skala: 1:4000

Dnr KS 2016/510

§ 45 Svar på interpellation från Sven Gustafsson
(M) om stödet till föreningarna i kulturparken,
bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Förslag till beslut

1. Interpellationen anses besvarad.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Ordföranden yrkar att ärendet bordläggs.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet bordläggs.

Expedieras: Akt

Interpellation om stödet till föreningarna i kulturparken till ordförande i kultur- och fritidsnämnden

Efter avslöjandet om att Socialdemokraterna under 20 års tid beslutade kommunens fastighetsbolag Tornberget AB att ta fram en uthyrningspolicy. Policyn antogs av bolagets styrelse 2015-11-26 och innebar att marknadshyror skulle gälla för uthyrning. Det sunda och självklara syftet med riktlinjerna var att inga dolda bidrag skulle ges genom sänkta eller eftersänkta hyror. Efter beslutet har vi kunnat läsa i lokalmedia om föreningarna i kulturparken som kommer att drabbas av höjda hyror med anledning av beslutet. I en artikel som publicerades i december 2015 uttalar sig Mehmet Cocksürer (MP) från kommunledningen om att "Vi vill gärna stötta verksamheterna så att de blir kvar, exakt hur får diskutera i samband med budgeten som beslutas i juni".

I mål och budget för 2017 beslutades att kultur- och fritidsnämndens ram skulle ökas med 800 tkr för att föreningarnas verksamhet i parken ska kunna fortgå. Nu har ett av hyresärendena gått så långt att hyresnämnden fått avgöra storleken på marknadshyran och kritiken har fortsatt mot kommunledningens passivitet. Det enda som kommit fram är ett förslag om att kommunen tar över ansvaret som hyresvärd vilket naturligtvis inte påverkar hyrorerna för föreningarna, såvida det inte finns en plan om att återinföra dolda subventioner igen.

Den rödgröna minoritetens hantering av föreningarna i kulturparken har varit under all kritik. Ansvarig politiker visar total passivitet samtidigt som en av de rödgröna ledamöterna i kultur- och fritidsnämnden går ut i media och ifrågasätter att marknadshyror ska tillämpas just för föreningarna i kulturparken. Invånarna i Haninge kan med rätta fråga sig vad som egentligen pågår.

Med hänvisning till ovanstående vill jag ställa följande frågor till ordförande i kultur- och fritidsnämnden, Mehmet Cocksürer

1. Varför utlovar du stöd till föreningarna i kulturparken 2015 för att sedan låta dem oroa sig för framtiden under nästan ett års tid?
2. Hur ser du på de utlovade höjda bidragen till föreningarna i kulturparken under 2017 ur ett likabehandlingsperspektiv gentemot andra föreningar i kommunen?

För Moderaterna

Sven Gustafsson

28 november 2016

Mehmet Coksürer (MP)
Kultur- och fritidsnämndens ordförande

Kommunfullmäktige

Interpellation om stödet till föreningarna i kulturparken

Sven Gustafsson (M) har i en interpellation ställt frågor om det ekonomiska stödet till föreningarna i Kulturparken.

Under 2015 bestämde Tornberget att alla hyror ska vara till självkostnadspris och man reviderade hyror för ett flertal föreningar och andra hyresgäster. Resultatet blev att en del, bland annat föreningarna i Kulturparken, fick stora hyreshöjningar, större än man ansåg sig klara av.

I Kulturparken har några av våra kulturföreningar sina lokaler och kommunen ser gärna att de har möjlighet att fortsätta sin verksamhet.

Kulturparksområdet är nu under utredning och i avvaktan på denna kommer Kultur- och fritidsnämnden att bevilja föreningarna bidrag som täcker de extra kostnader som de höjda hyrorna medfört. Beslutet om detta togs i Kommunfullmäktige i juni 2016 och avser budgetåret 2017. Innan beslut fattats fanns inte möjlighet att ge föreningarna löften om bidrag för detta.

Likabehandlingsperspektivet är en av de frågor som kommer att utredas och belysas i den pågående utredningen. Det nu beslutade extra anslaget till föreningarna i Kulturparken gäller under 2017 och meningen är att inom utredningen hitta en lösning så att alla föreningar får en likvärdig behandling i enlighet med de regler som beskrivs i Kommunallagen.

Med hänvisning till ovanstående hemställer jag att kommunfullmäktige beslutar att anse interpellationen besvarad

Mehmet Coksürer
Kultur- och fritidsnämndens ordförande

Dnr KS 2016/511

§ 46 Svar på interpellation från Mattias
Bernhardsson (RS) om arbetsvillkoren för
taxiförare som kör skolskjutsar på uppdrag av
Haninge kommun, bordlagt ärende

Ärendet bordlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-13.

Förslag till beslut

1. Interpellationen anses besvarad.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Ordföranden yrkar att ärendet bordläggs.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet bordläggs.

Expedieras: Akt

INTERPELLATION

Haninge kommunfullmäktige

2016-11-04

upphandlingsnämndens ordförande

Interpellation av Mattias Bernhardsson (RS) till ~~Grund- och förskolenämndens~~
~~ordförande Maria Fägersten (S)~~ om arbetsvillkoren för taxiförare som kör skolskjutsar på
uppdrag av Haninge kommun

Haninge kommun har genom upphandling avtalat med Taxi 020 AB och Sverigetaxi i Stockholm AB (vilka idag är ett och samma bolag) att sköta alla specialtransporter (särskola, specialskola, LSS och rullstolstaxi) samt skolskjutsar med undantag av Ornö och Utö.

Innan dessa avtal slöts, under hösten 2014 och våren 2015, slog vi i Rättvisepartiet Socialisterna larm om de slavliknande arbetsvillkor som var gällande för taxiförare under Taxi 020, som även då körde skolskjutsar och specialtransporter åt Haninge kommun.

Då kollektivavtal fortfarande inte är ett krav i förfrågningsunderlaget kan samma företag enkelt vinna anbudsgivningar och därmed fortsätta att sätta både förarnas och barnens säkerhet i fara. Dessutom bryts många andra villkor som faktiskt är fastställda i förfrågningsunderlaget.

Samtliga taxiförare (både anställda chaufförer och åkare) som kör skolskjutsar och specialtransporter för Sverigetaxi/Taxi020 på uppdrag av Haninge kommun som jag har träffat anonymt om arbetsvillkor under denna höst ger en enstämig bild:

- Taxiförare jobbar ca 12 timmar om dagen, 6 dagar i veckan. De hamnar ofta i 60-75 arbetade timmar per vecka. Detta kan jämföras med upphandlingsmyndighetens riktlinjer som fastslår att den ordinarie arbetstiden i genomsnitt ska vara 40 timmar per helgfri vecka (KravID: 11104 "Arbetsrättsliga villkor för taxiförare").
- Taxiförare kör oförsäkrade i sin yrkesutövning. Bilarna är försäkrade, men inte föraren som saknar arbetsskadeförsäkring, sjukförsäkring såväl som livförsäkring (och tjänstepension). Detta trots att avtalen Haninge kommun tecknat med bolagen slår fast att "Leverantörerna skall teckna försäkringar som omfattar skador som kan ske vid utförandet av tjänsten". I skador som kan ske vid utförandet av tjänsten finns exempelvis risken för olycka utanför bilen såväl som risken att utsättas för våld, vilket inte täcks av en bilförsäkring. Ansvaret att teckna försäkringar som omfattar skador som kan ske vid utförandet av tjänsten har alltså leverantören även om det mellan leverantören och åkeri/underleverantör har bestämts att det är upp till åkeri/underleverantör att teckna försäkringar för taxiföraren. I vilket fall är de förare jag träffat oförsäkrade i sin yrkesutövning.
- Taxiförare drabbas av olagliga löneavdrag. Förarna pressas att ta fler köruppdrag under en given tid än vad som rimligen är möjligt. Om det sker ett dröjesmål drabbas föraren av löneavdrag – beloppet 600 kronor per försening har förekommit. I de kommersiella villkoren som är fastställda mellan Haninge kommun och leverantören är det leverantören (Sverigetaxi/Taxi020) som ska betala vite om 500 kronor om instruktionerna i en beslutad beställning ej efterlevs, om tidspassningen inte hålls eller om hämtning sker senare än 20 minuter efter utsatt tid. Detta belopp kräver leverantören av åkeriet, som i sin tur i många fall kräver hela beloppet av föraren, vilket är ett brott mot Lag (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt.

– Taxiförarna vägar i princip aldrig protestera mot dessa villkor, ägna sig åt facklig organisering eller berätta/lämna upplysningar om dessa villkor. Trots att riktlinjerna i kommunens upphandlingspolicy tydligt slår fast att "anställda hos leverantör omfattas av motsvarande meddelarfrihet som gäller för anställda i kommunerna", saknas krav på just detta i avtalen mellan Haninge kommun och Sverigetaxi/Taxi 020.

Av mina träffar med taxiförarna drar jag slutsatsen att Haninge kommun brister i sin tillsyn. Trots bristerna i avtalen mellan Haninge kommun och Sverigetaxi/Taxi 020 står det åtminstone att "Leverantören ska ansvara för att gällande lagar inom arbetsrätten följs och att arbetsmarknadslagen efterföljs". Det innebär att leverantören ska följa exempelvis Arbetsmiljölagen, Semesterlagen, Arbetstidslagen och Lag om anställningsskydd (LAS). Det är kommunens ansvar att följa upp att leverantören följer dessa lagar samt att se till att leverantören följer upphandlingsmyndighetens nya riktlinjer "Arbetsrättsliga villkor för taxiförare".

Av mina träffar med taxiförarna drar jag också slutsatsen att Haninge kommun ställer lägre krav på företag som ansvarar för transport av barn än på andra företag, exempelvis inom hemtjänsten.

Kraven gällande LOV Hemtjänst skärptes efter att Äldreförvaltningen hörsammade missförhållanden. Som ett resultat står det i skall-kraven att "Om leverantören inte har tecknat kollektivavtal ska arbetsskadeförsäkring, sjukförsäkring, tjänstepension och avtalspension motsvarande gällande kollektivavtal tecknas och betalas för anställd personal."

Det står på sin plats att kraven även skärps på leverantörer av skolskjuts och specialtransporter, inte minst då det handlar om uppdrag att köra barn till och från skolan, ~~ett område som Grund- och förskolenämndens ordförande har ett direkt ansvar för.~~

Mina frågor till ~~Grund- och förskolenämndens ordförande~~ är:

1. Vilka faror och problem ser du med att förare kör barn till och från skolan när de är trötta?
2. Anser du det acceptabelt att de förare som kör skolskjuts åt Haninge kommun är oförsäkrade?
3. Hur avser du att agera för att säkerställa att leverantörer av skolskjutsar följer arbetsrättsliga lagar samt upphandlingsmyndighetens riktlinjer som fastslår att den ordinarie arbetstiden i genomsnitt ska vara 40 timmar per helgfri vecka (KravID: 11104 "Arbetsrättsliga villkor för taxiförare")?
4. Hur avser du att agera för att säkerställa att leverantörer av skolskjutsar upphör med otillåtna löneavdrag?
5. Hur avser du att agera för att säkerställa att avtalen rörande skolskjutsar i Haninge även inkluderar det krav på meddelarfrihet – en motsvarande meddelarfrihet som gäller för anställda i kommunen – som upphandlingspolicyn fastställer att leverantörers anställda ska ha?
6. Är du ~~som ordförande för Grund- och förskolenämnden~~ beredd att agera för att kraven på leverantörer av skolskjuts innefattar de krav på arbetsskadeförsäkring, sjukförsäkring, tjänstepension och avtalspension motsvarande gällande kollektivavtal, på samma sätt som Äldreförvaltningen gjorde gentemot leverantörer inom sitt verksamhetsområde?

Mvh

Mattias Bernhardsson

Gruppledare Rättvisepartiet Socialisterna i Haninge

29 november 2016

Raymond Svensson (C)
Ordförande Södertörns upphandlingsnämnd

Kommunfullmäktige

Interpellation om arbetsvillkoren för taxiförare som kör skolskjutsar på uppdrag av Haninge kommun

Mattias Bernhardsson (RS) har i en interpellation ställt ett antal frågor angående upphandling av taxitjänster för skolskjutsar och här är mina svar på frågorna:

Fråga 1: Vilka faror och problem ser du med att förare kör barn till och från skolan när de är trötta?

Det är inte acceptabelt. De förare som kör skolbarnen till och från skolan ska självklart vara i den fysiska och mentala form att de inte riskerar barnens eller andra människors säkerhet.

Fråga 2: Anser du det acceptabelt att de förare som kör skolskjuts åt Haninge kommun är oförsäkrade?

Svaret är nej. Enligt det förfrågningsunderlag som ligger till grund för upphandlingen så kan man läsa att anbudsgivaren ska teckna, och under hela avtalstiden, inneha ansvarsförsäkring och andra nödvändiga försäkringar för uppdraget.

Fråga 3 gäller mitt agerande för att säkerställa att leverantörer av skolskjutsar följer arbetsrättsliga lagar mm.

Om t.ex. de anställdas fackliga organisation visar och påtalar för oss och kommunen, som är beställare, att leverantören inte följer arbetsrättsliga lagar har leverantören brutit mot avtalet. Leverantören kan då åläggas vite och avtalet kan komma att brytas. Så är självfallet också fallet om det visar sig genom uppföljning av avtalet att lagar åsidosätts.

Fråga 4: Hur avser du att agera för att säkerställa att leverantörer av skolskjutsar upphör med otillåtna löneavdrag.

Enligt de uppgifter jag har fått från Utbildningsförvaltningen så har inget vite begärts som kan ligga till grund för de löneavdrag interpellanten beskriver.

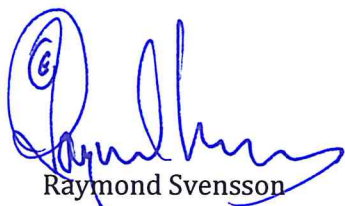
Fråga 5: Hur avser du att agera för att säkerställa att avtalen rörande skolskjutar i Haninge även inkluderar det krav på meddelarfrihet som upphandlingspolicyn fastställer att leverantörers anställda ska ha?

Meddelarfriheten är mycket viktigt för den enskilde anställdas trygghet i anställningen men är tyvärr inte kravställt i den nämnda upphandlingen. Jag kommer att agera för att detta säkerställs i framtida upphandlingar.

Fråga 6: Är du beredd att agera för att kraven på leverantörer av skolskjuts innefattar de krav på arbetsskade- och sjukförsäkring, tjänstepension och avtalspension motsvarande gällande kollektivavtal, på samma sätt som Äldreförvaltningen gjorde gentemot leverantörer inom sitt verksamhetsområde?

Svaret är ja.

Med hänvisning till ovanstående hemställer jag att kommunfullmäktige beslutar att anse interpellationen besvarad

Raymond Svensson

Ordförande

Södertörns Upphandlingsnämnd

Dnr KS-MEX 2016/157

§ 47 Exploateringsavtal för Söderby 2:60 m.fl., Brandbergen

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2014-02-24, § 44, att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att upprätta detaljplan för Brandbergens centrum, Söderby 2:60 och Söderby 2:61. Detaljplanens syfte är att utöka centrumverksamheten, skapa fler bostäder samt att skapa en ny front mot Brandbergsleden med ökad orienterbarhet.

Parallellt med detaljplanearbetet har kommunstyrelseförvaltningen förhandlat med centrumägaren Fastighets AB Centrumgillet om en överenskommelse avseende genomförandet av detaljplanen inklusive intilliggande exploateringsområde. Överenskommelsen reglerar främst överlåtelse av mark planlagd som allmän platsmark, inrättande av ledningsrätt, servitut samt iordningsställande och finansiering av allmänna anläggningar.

Förvaltningens synpunkter

Under förutsättning av att kommunfullmäktige även beslutar att anta detaljplanen för Brandbergen centrum, Söderby 2:60, 2:61 med flera, anser kommunstyrelseförvaltningen att exploateringsavtalet undertecknat av Fastighets AB Centrumgillet bör godkännas.

Underlag för beslut

- Exploateringsavtal för Söderby 2:60 m.fl., Brandbergen, undertecknat av Fastighets AB Centrumgillet.
- Bilagor till exploateringsavtal.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Exploateringsavtal undertecknat av Fastighets AB Centrumgillet godkännas.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Exploateringsavtal undertecknat av Fastighets AB Centrumgillet godkänns.

_____

Expedieras: Akt

För verkställighet: MEX

För kännedom: Fastighets AB Centrumgillet

Mellan Haninge kommun, nedan kallad **Kommunen** (212000-0084), och Fastighets AB Centrumgillet, Gamla Brogatan 34, 111 20 Stockholm (556855-9859), nedan kallat **Bolaget**, har träffats följande:

Exploateringsavtal för Söderby 2:60 m.fl., Brandbergen

§ 1 SYFTE

Syftet med detta avtal är att reglera villkoren mellan Kommunen och Bolaget för genomförande av exploatering inom det exploateringsområde som omfattas av bland annat förslag till detaljplan för Brandbergen centrum, Söderby 2:60 m.fl.

§ 2 DETALJPLAN OCH EXPLOATERINGSOMRÅDE

Som grund för exploateringen ligger förslag till detaljplan för Brandbergen centrum, Söderby 2:60 m.fl. i Haninge kommun, nedan benämnd Detaljplanen. Detaljplanekarta för upprättat förslag bifogas, bilaga 1. Det geografiska område som omfattas av detta avtal utöver detaljplaneområdet benämns nedan Exploateringsområdet, bilaga 2.

Parterna är överens om att ömsesidigt arbeta för att Detaljplanen antas och vinner laga kraft i huvudsaklig överensstämmelse med detaljplaneförslaget.

§ 3 MARKÖVERLÅTELSE

Bolaget överlåter den mark som enligt detaljplan ska utgöra allmän platsmark till Kommunen utan ersättning. För genomförandet av denna överlåtelse förbinder sig parterna härmed att underteckna separat "Ansökan och överenskommelse om fastighetsreglering" i enlighet med bilaga 3.

§ 4 RÄTTIGHETSUPPLÅTELSE

§ 4.1 Allmän gång- och cykeltrafik

Viss kvartersmark inom Bolagets fastighet Söderby 2:61 belastas med planbestämmelse "x - Marken skall vara tillgänglig för allmän gång- och cykeltrafik". Allmänhetens tillträde till dessa x-områden ska säkras genom servitutsrätt till förmån för Kommunens fastighet Söderby 2:27. Servitutsupplåtelsen och dess villkor regleras vidare i bilaga 4. Ingen ersättning ska utgå för servitutsupplåtelsen.

§ 4.2 Allmännyttig körtrafik

Viss kvartersmark inom Bolagets fastighet Söderby 2:61 belastas med planbestämmelse "z - Marken skall vara tillgänglig för allmännyttig körtrafik". Tillträde till dessa z-områden ska säkras genom servitutsrätt till förmån för Kommunens fastighet Söderby 2:27. Servitutsupplåtelsen och dess villkor regleras vidare i bilaga 4. Ingen ersättning ska utgå för servitutsupplåtelsen.

§ 4.3 Ledningsrätt

Bolaget medger Kommunen rätt att inom planområdet bibehålla de allmänna ledningar med där tillhörande anordningar inom det område, som angivits med u på bilagda detaljplanekarta, bilaga 1. Bolaget medger att ovan angivna rättighet till förmån för Kommunen får upplåtas med ledningsrätt. För denna upplåtelse av ledningsrätt undertecknas separat "Ansökan och överenskommelse om ledningsrätt" i enlighet med bilaga 5.

§ 5 FASTIGHETSILDNING

Kommunen ansöker om den fastighetsbildning som erfordras för marköverlåtelsen enligt § 3 samt

rättighetsupplåtelse enligt § 4.3. Kommunen svarar för samtliga förrättningskostnader förenade med genomförandet av detta avtal med bilagor.

Kommunen ansöker om och bekostar inskrivning av servitutsrättigheter enligt bilaga 4.

§ 6 ANSVARFÖRDELNING

6.1 Kommunens åtagande

Kommunen projekterar och bygger ut samtliga för områdets funktion nödvändiga allmänna anläggningar som gång- och cykelväg, belysning, VA-ledningar, rivning av gång- och cykeltunnel.

6.2 Bolagets åtagande

Bolaget ansvarar fullt ut för alla exploateringsåtgärder inom kvartersmarken i Planområdet.

§ 7 KOSTNADSFÖRDELNING

7.1 Gatukostnader

Bolaget ska bekosta projektering och utbyggnad av anläggningar inom den allmän platsmark som omfattas av Exploateringsområdet och Detaljplanen. Kostnaderna har budgeterats till 5 miljoner kronor. Kostnaden faktureras löpande under utbyggnaden. Bolaget står för de faktiska kostnaderna för projektering och utbyggnad. Anläggningarna ska huvudsakligen utformas i enlighet med principskisser, bilaga 6-8.

Har Bolaget till alla delar fullgjort sina förpliktelser enligt detta avtal skall nuvarande och blivande ägare anses ha erlagt ersättning för gatukostnader avseende anläggningar utbyggda i direkt anslutning till exploatering enligt i § 2 angiven Detaljplan och Exploateringsområde.

7.2 VA-anläggningsavgift

Bolaget ska till Kommunen erlægga VA-anläggningsavgift i enlighet med Kommunens, vid varje anslutningstillfälle, gällande VA-taxa.

7.3 Övriga avgifter

Bolaget svarar fullt ut för alla kostnader och avgifter kopplade till genomförandet av detaljplanen för Brandbergen centrum.

§ 8 GENOMFÖRANDE AV EXPLOATERING

8.1 Samordning och tidplan

Kommunen och Bolaget förbinder sig ömsesidigt att:

- genomföra exploatering i enlighet med Detaljplanen och Exploateringsområdet samt detta avtal, enligt en av parterna gemensamt upprättad tidplan. Denna tidplan ska beskriva den tänkta ordningen och utbyggnadstakten inom Planområdet och Exploateringsområdet.
- kontinuerligt samråda i sina respektive exploateringsåtgärder såväl i tid som i utformning och kvalitet. Bolaget är skyldigt att samordna sina entreprenader med Kommunens eventuella entreprenörer och med de ledningsägande bolagen.

8.2 Bostäder och gemensamhetsanläggningar

Bolaget ska inom Planområdet uppföra bostadsbebyggelse innehållande cirka 330 bostäder samt lokaler.

Bolaget ska inom Planrådets kvartersmark anlägga en för bostäderna nödvändig infrastruktur i form av vägar, parkeringsplatser, vatten- och avloppsledningar, avfallshantering, anordning för dagvattenhantering, uppvärmning etc. Beroende på hur Bolaget väljer att dela in kvartersmarken i fastigheter kan det finnas behov av att inrätta alla eller delar av ovanstående infrastruktur såsom gemensamhetsanläggningar. Bolaget ansvarar fullt ut för inrättande och utförande av dessa gemensamhetsanläggningar.

All byggnation inom Planområdet ska utformas i enlighet med det framarbetade kvalitetsprogrammet, bilaga 9. Avsteg ska, som ett tillägg till nämnda bilaga, skriftligen överenskommas mellan parterna.

8.3 Hantering av dagvatten

Bolaget ansvarar för att dagvatten från hårdgjorda ytor renas i enlighet med Haninge kommuns dagvattenstrategi och de anvisningar som följer av detaljplanens handlingar. Utformning av dagvattenanläggningar ska i huvudsak följa kvalitetsprogrammet, bilaga 9.

8.4 Övriga ledningar

Bolaget ansvarar för alla åtgärder som berör övriga befintliga ledningar, såsom el, tele och privata vatten- och avloppsledningar etcetera, som krävs för genomförandet av exploateringen enligt detta avtal. Bolaget är gentemot Kommunen fullt ut ansvarig för alla kostnader för eventuell flytt av ledningar, samt ansvarig för all ledningssamordning i samband med flytt och nyanläggning av ledningar.

8.5 Byggtrafik och störande arbeten

För byggtrafik till och från området skall särskilt tillstånd inhämtas från kommunen. Det åligger Bolaget att tillse att minimera eventuella störningar för boende, befintliga näringsidkare, busstrafik och annan pågående verksamhet i närområdet.

Vid arbeten inom Kommunal gatumark krävs att Bolaget ansöker om och erhåller schaktningstillstånd. Bolaget ska även inkomma med ansökan och erhålla godkännande av TA-plan innan grävarbeten får påbörjas.

8.6 Inhägnad

Byggnadsområdet ska på erforderligt sätt inhägnas för att i möjligaste mån motverka person- och egendomsskador.

§ 9 ÖVRIGA VILLKOR

9.1 Säkerhet

För detta avtals fullgörande ska Bolaget ställa en av Kommunen godtagbar säkerhet om 5 miljoner kronor. Sådan säkerhet kan utgöras av exempelvis moderbolagsborgen, bankgaranti eller liknande. Säkerheten ska ställas inom 30 dagar när detaljplanen vunnit laga kraft.

När utbyggnaden av allmän platsmark är utförd och slutbesiktigad befrias Bolaget från uttag av gatukostnader i enlighet med § 7.1 samtidigt som säkerheten återlämnas i sin helhet.

9.2 Överlåtelse av avtal

Detta avtal får inte av Bolaget, utan Kommunens skriftliga medgivande, överlåtas på annan med undantag för något av Bolagets koncerninterna bolag (dotterbolag, systerbolag eller motsvarande). Det övertagande koncerninterna bolaget får inte överlåtas till extern part utan Kommunens skriftliga medgivande.

9.3 Vid överlåtelse av hel eller del av fastighet

Bolaget är skyldig, att vid överlåtelse av hel eller del av fastighet speciellt förbinda nya ägare att:

- biträda marköverlåtelse enligt § 3
- biträda rättighetsupplåtelse enligt § 4
- följa kvalitetsprogrammets intentioner

Vid marköverlåtelse till annan part är Bolaget trots allt bunden gentemot Kommunen för sina förpliktelser enligt detta avtal.

9.4 Tvist

Tvist angående tolkning och tillämpning av detta avtal skall avgöras av allmän domstol enligt svensk rätt och på kommunens hemort.

9.5 Avtalets giltighet

Detta avtal är till alla delar förfallet, utan ersättningsrätt för någondera part, om inte:

dels kommunfullmäktige senast 2017-03-06 godkänner detta avtal genom beslut som senare vinner laga kraft,

dels kommunfullmäktige antar ny detaljplan enligt § 2 senast 2017-03-06, som i huvudsak överensstämmer med förslaget, genom beslut som senare vinner laga kraft.

Detta avtal har upprättats i två (2) likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Haninge den /

STOCKHOLM den 18/12-2016

För Haninge kommun

För Fastighets AB Centrumgillet

.....

( )

(MISA VESE LIN)

.....

( )

.....

( )

BILAGOR:

Bilaga 1 – Detaljplanekarta

Bilaga 2 – Exploateringsområde

Bilaga 3 – Ansökan och överenskommelse om fastighetsreglering

Bilaga 4 – Servitutsupplåtelse

Bilaga 5 – Ansökan och överenskommelse om ledningsrätt

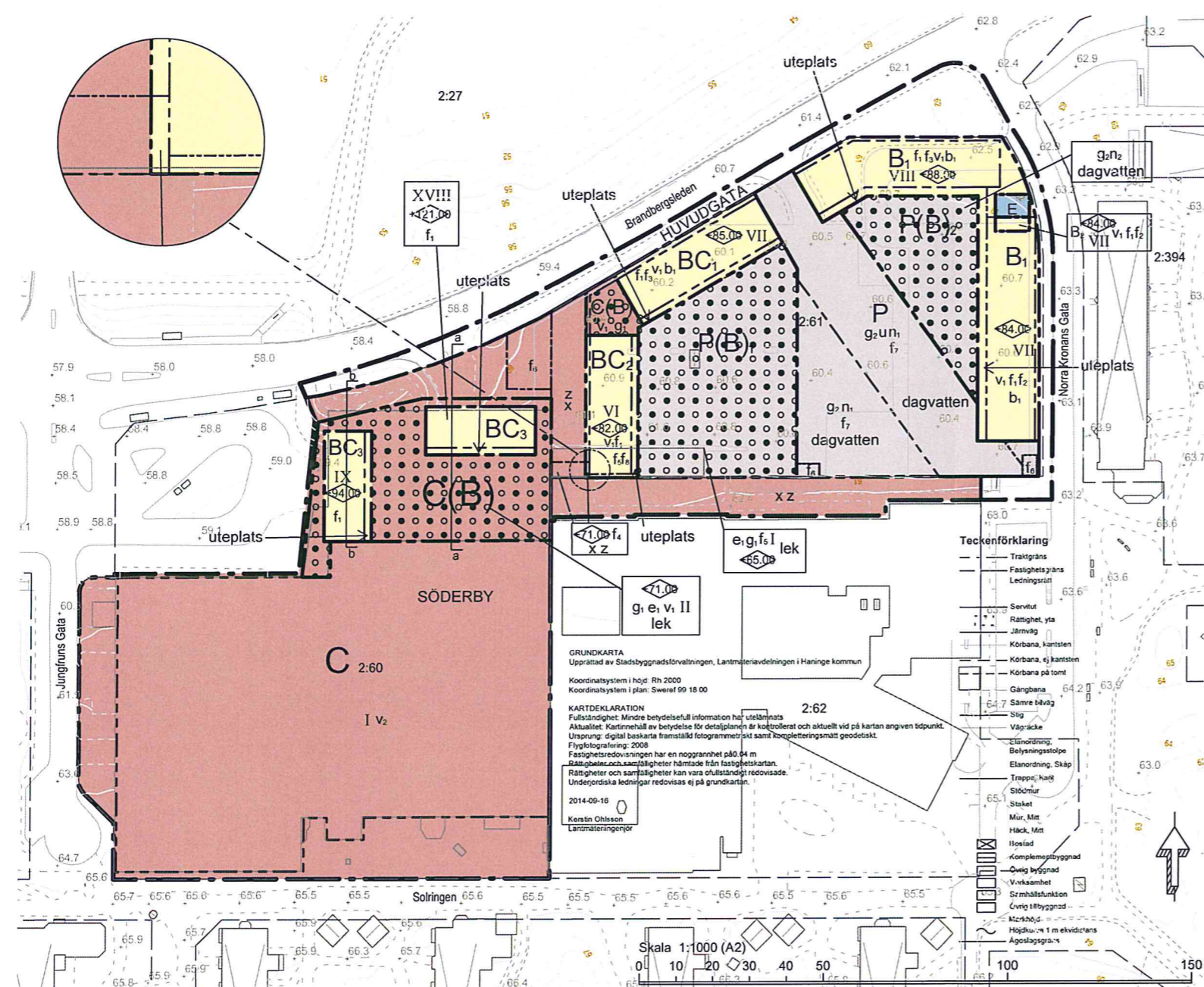
Bilaga 6-8 – Principskisser

Bilaga 9 – Kvalitetsprogram

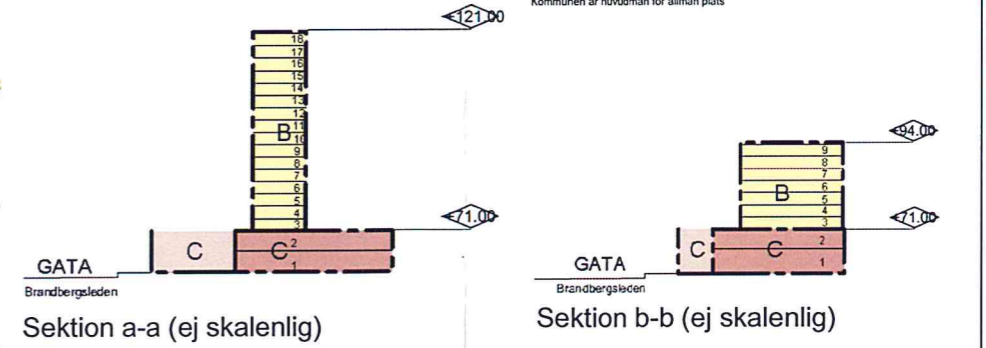

5

- PLANBESTÄMMLER**
Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.
- GRÄNSER**
- Planområdesgräns
  - Användningsgräns
  - Egenskapsgräns
- ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN**
- Kvartersmark**
- BC: Bostäder. Centrumverksamhet får ordnas i bottenvåning.
  - BC: Bostäder från och med våning 3 (III). Centrumverksamhet ska anordnas från bottenvåning till och med våning 2 (II).
  - BC: Bostäder. Centrumverksamhet ska anordnas i bottenvåning.
  - B: Bostäder. Bottenvåning får ej utformas för bostadsändamål.
  - C(B): Centrum. Bostadsmark som överbyggnad. Ej hotell.
  - C: Centrum, ej hotell.
  - E: Tekniska anläggningar
  - P(B): Parkering i marknivå. Bostadsgård ska överdäcka parkeringsytan.
  - P: Parkering
  - P(B): Parkering i marknivå. Bostadsgård får överdäcka parkeringsytan.
- Allmänna platser**
- HUVUDGATA: Huvudgata
- UTNYTTJANDEGRAD/FASTIGHETSINDELNING**
- e: För byggnas med bostadskomplement i en våning av sammanlagt max 40 kv.m.
- BEGRENSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE**
- Marken får inte bebyggas
  - Marken får byggas över med planterbart bjälkast
  - Marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för bostadsgård
  - Marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för parkering
  - Marken ska vara tillgänglig för allmänna underjordiska ledningar
  - Marken ska vara tillgänglig för allmän gång- och cykeltråk
  - Marken ska vara tillgänglig för allmännyttig körtråk
- Teckenförklaring**
- Traktgräns
  - Fastighetsgräns
  - Lejningsgräns
  - Servitut
  - Rättighet, yta
  - Järnväg
  - Körbana, kantsten
  - Körbana på tomt
  - Gångbana
  - Sämlare bäväg
  - Sig
  - Vägräcke
  - Stämning
  - Belysningsstolpe
  - Eltanledning
  - Treppstige
  - Stödmur
  - Staket
  - Mur, Mitt
  - Häck, Mitt
  - Höstad
  - Komplementbyggnad
  - Övrig byggnad
  - Vårksamhet
  - Särhållsfunktion
  - Övrig tillbyggnad
  - Mörkhet
  - Högskåp
  - 1 m ekvidians
  - Agostigräns

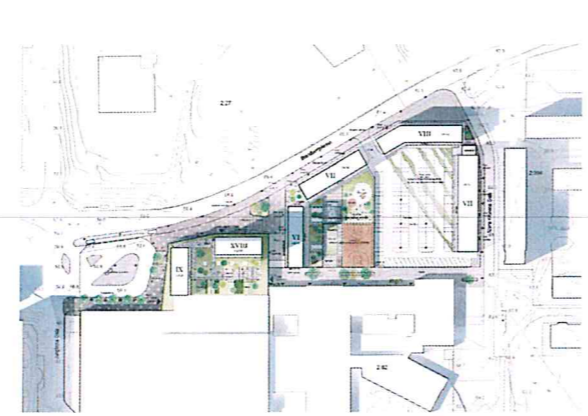
- MARKENS ANORDNANDE (utformning av kvartersmark)**
- Mark och vegetation**
- En yta motsvarande 5% av den totala tillkommande takytan ska anordnas som växtbäddar, regnträdgårdar eller motsvarande lösning för fördrojning av dagvatten.
- n: Högst 40 % av marken får hårdgöras.
  - n: Högst 40 % av marken får hårdgöras. Galler endast vid det fall ytan inte överdäcks med bostadsgård.
  - lek: Lekplats ska finnas.
  - dagvatten: Plats för dagvattenlösning.
- PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE**
- Byggnadsteknik**
- b: Grundläggning mot u-område ska utföras med permanent spont eller motsvarande teknik för att möjliggöra underhåll av ledningar.
- Utformning**
- I-XVIII: Högsta antal våningar
  - ◇: Högsta byggnadshöjd i meter över nollplanet (RH2000)
  - v: Lägsta färgiga golvnivå ska vara 0.5 meter högre än intilliggande gatanivå
  - v: Sutenångvåning får anordnas utöver angivet högsta antal våningar
  - uteplats: Balkonger, altaner och terrasser får uppföras
- Utseende**
- f: Byggnader ska utformas med vegetationsstak av sedum eller annat växtmaterial med likvärdiga egenskaper.
  - f: Entréer ska placeras på byggnadens östra fasad
  - f: Entréer ska placeras på byggnadens norra fasad
  - f: Fnhöjd under gångbro, mätt från marknivå, ska vara minst 4,5 meter.
  - f: Entré ska leda från parkering till centrum genom bostadshus
  - f: Trappor och murar får uppföras
  - f: Stodmur ska uppföras mot fastighetsgräns
  - f: Entréer ska placeras på byggnadens västra fasad
- STÖRNINGSKYDD**
- Bostäder ska utformas så att minst hälften av bostadsrummen i varje lägenhet får högst 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå (fritaltsvärde) utanför fönster.
- Minst en balkong eller uteplats till varje bostad, eller gemensam uteplats i anslutning till bostäderna, ska utföras eller placeras så att den ej utsätts för högre ekvivalent ljudnivå än 55 dB(A) och ej högre maximal ljudnivå än 70 dB(A) (fritaltsvärde).
- ADMINISTRATIVA BESTÄMMLER**
- Genomförandetid**
- Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vinner laga kraft
- Ändrad lovplikt, lov med villkor**
- Som villkor för bygglov gäller att dagvattenmagasin för fördrojning av dagvatten anläggs om minst 160 m³ effektivt magasinvolym.
- Huvudmannaskap**
- Kommunen är huvudman för allmän plats

Orienteringskarta

Illustrationsplan

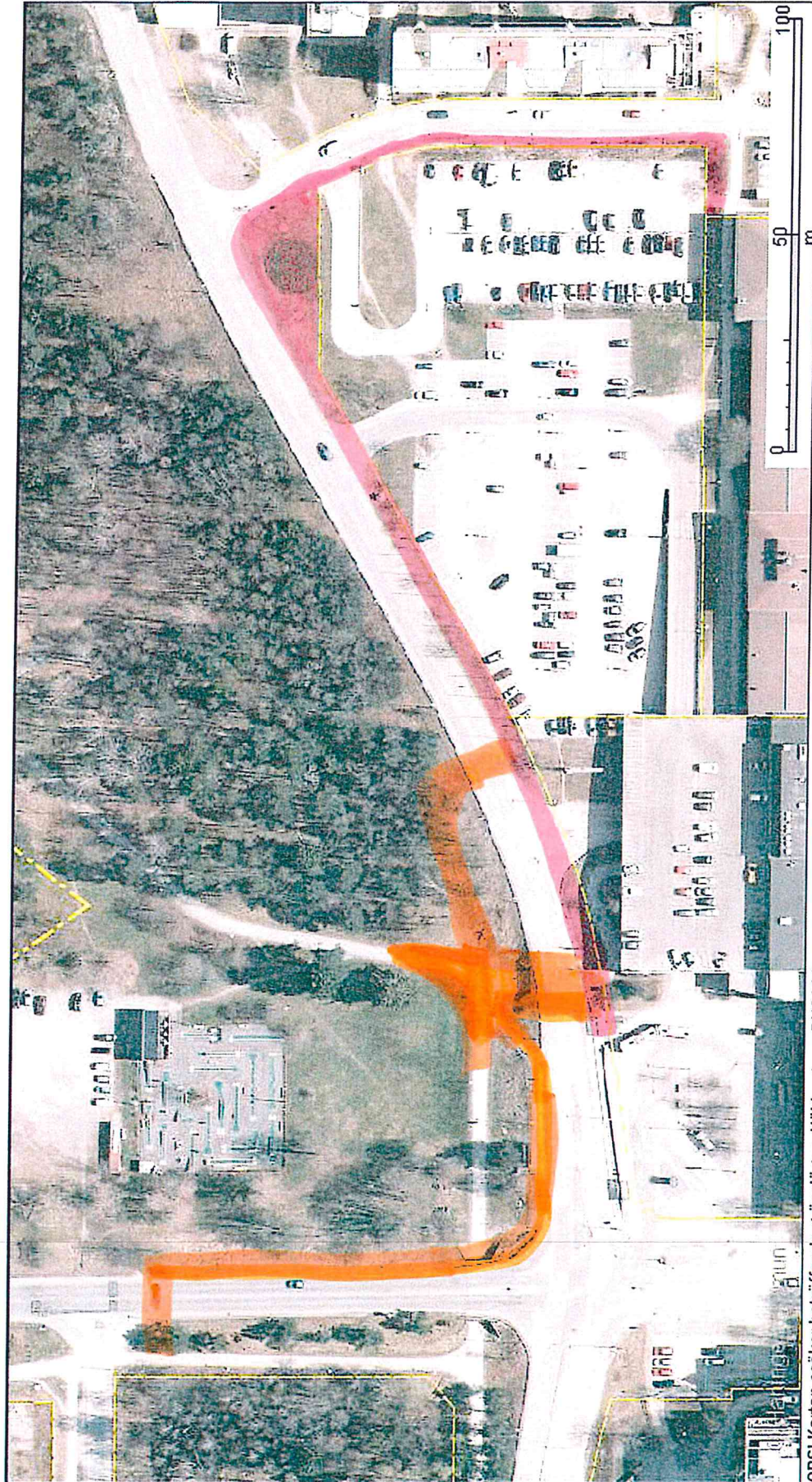
Information

De växtbäddar, regnträdgårdar, eller andra likvärdiga anordningar som syftas till i planbestämmelsen för mark och vegetation ska placeras i förgårdsmark och på de upphöjda bostadsgårdarna.

- UPPLYSNINGAR**
- Till planen hör:
- plankarta med planbestämmelser
  - planbeskrivning med genomförandebeskrivning
  - illustrationsplan
  - kvalitetsprogram

Plankostnadsavtal gäller

<p>Detaljplan</p> <p>Plankarta med bestämmelser</p>	<p>SAMRAD</p> <p>2015-12-15 - 2016-01-26</p>
	<p>UPPRÄTTAD</p> <p>2016-08-02</p>
<p>Brandbergen</p> <p>Söderby 2:60 och Söderby 2:61 m.fl.</p>	<p>GRANSKAD</p> <p>2016-08-26 - 2016-09-16</p>
	<p>REVIDERAD</p> <p>2016-11-15</p>
<p>Stadsbyggnadsförvaltningen</p> <p>Planavdelningen</p>	<p>ANTAGEN</p>
	<p>LAGA KRAFT</p>
	<p>ARKIVNR</p>
<p>Eva Darolf Linnros Planchef</p>	<p>Ida-Maria Classon Planarkitekt</p>

OBS! Kartan osäker beträffande gränslägen. Höjdsystem: RH2000.

- Allmän platsmark inom detaljplan
- Exploateringsområde

Mellan Haninge kommun, (212000-0084), nedan kallad **Kommunen** och Fastighets AB Centrumgillet, Gamla Brogatan 34, 111 20 Stockholm (556855-9859), nedan kallat **Fastighetsägaren**, har träffats följande:

Ansökan och överenskommelse om fastighetsreglering

§ 1 Marköverlåtelse

Den del av fastigheten Haninge Söderby 2:61, som i detaljplan är utlagd som allmän platsmark, se markerat område på bilaga 1 (utdrag från detaljplanekarta), ska överföras till Haninge Söderby 2:27.

§ 2 Ersättning

Ingen ersättning ska betalas

§ 3 Fastighetsbildningsförrättning

Kommunen ansöker om fastighetsbildning i enlighet med överenskommelsen i detta avtal, Fastighetsägaren biträder härmed ansökan.

§ 4 Förrättningskostnad

Förrättningskostnaden ska betalas av Kommunen.

§ 5 Tillträde

Kommunen äger formellt tillträde till markområdet enligt § 1 så snart fastighetsbildningsförrättningen vunnit laga kraft.

§ 6 Aktkopia

Båda parterna erhåller var sin aktkopia.

.....
För Haninge Kommun

.....
MIRAC VESECIĆ
För Fastighets AB Centrumgillet

Bilagor:

1. Utdrag från detaljplanekarta

PLANBESKRIVNING

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

GRÄNSER

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Kvartersmark

- BC₁
- BC₂
- BC₃
- B₂
- B₁
- C(B)
- C
- E
- P(B)
- P
- P(B)₂

- Bostäder. Centrumverksamhet får ordnas i bottenvåning.
- Bostäder från och med våning 3 (III). Centrumverksamhet ska anordnas från bottenvåning till och med våning 2 (II).
- Bostäder. Centrumverksamhet ska anordnas i bottenvåning.
- Bostäder. Bottenvåning får ej utformas för bostadsändamål.
- Bostäder
- Centrum. Bostadsmark som överbyggnad. Ej hotell.
- Centrum, ej hotell.
- Tekniska anläggningar
- Parkering i marknivå. Bostadsgård ska överdäcka parkeringsytan.
- Parkering
- Parkering i marknivå. Bostadsgård får överdäcka parkeringsytan.

Allmänna platser

- HUVUDGATA

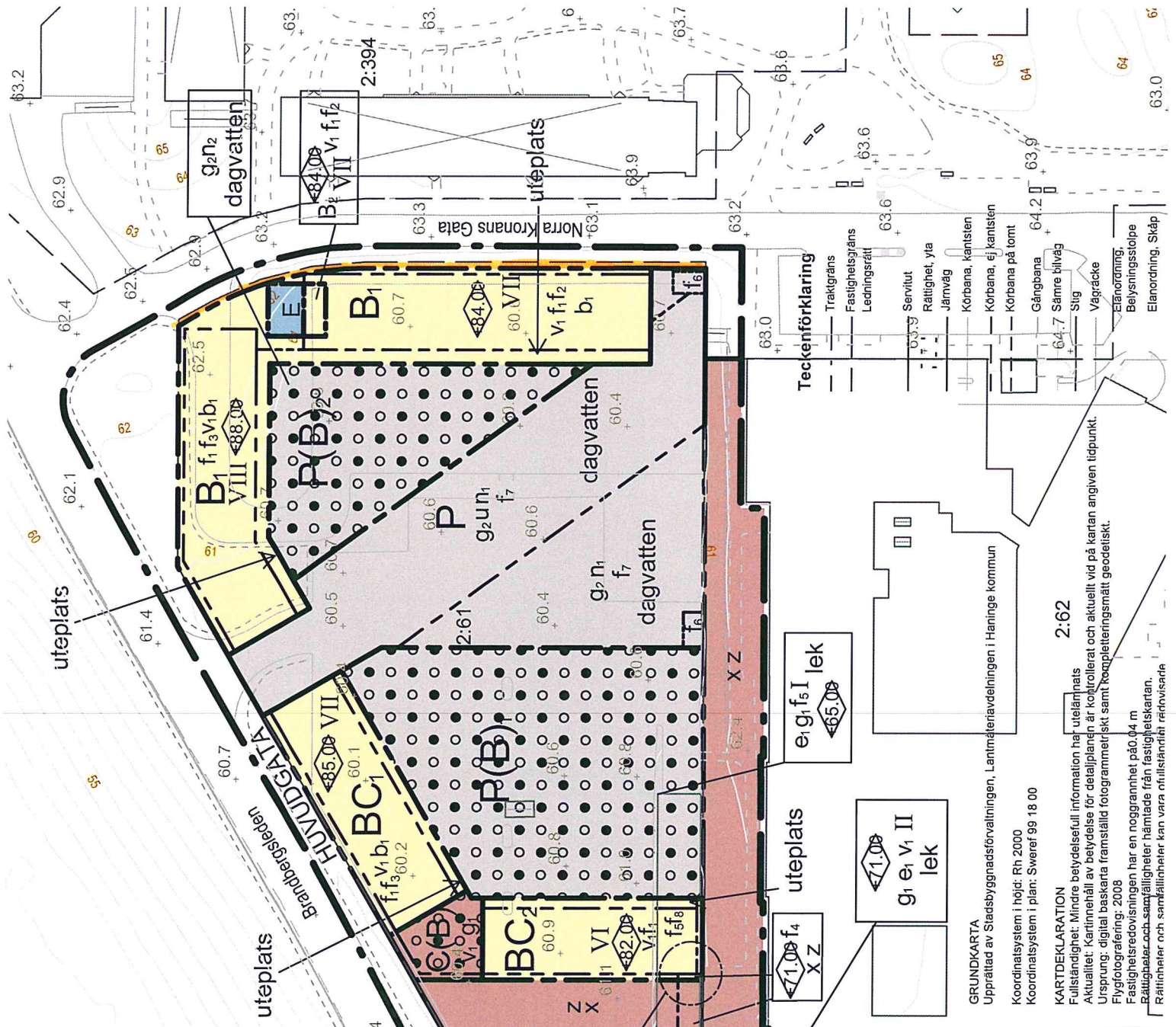
UTNYTTJANDEGRAD/FASTIGHETSINDELNING

Får bebyggas med bostadskomplement i en våning av sammanlagt max 40 kvm.

BEGRENSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE

- Marken får inte bebyggas
- Marken får byggas över med planerbar bjälklag
- Marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för bostadsgård.
- Marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för parkering.
- Marken ska vara tillgänglig för allmänna underjordiska ledningar.
- Marken ska vara tillgänglig för allmän gång- och cykeltrafik
- Marken ska vara tillgänglig för allmännyttig körtrafik

Bilaga 1

Teckenförklaring

- Traktgräns
- Fastighetsgräns
- Ledningsrätt
- Servitut
- Rättighet, yta
- Järnväg
- Körbana, kantsten
- Körbana, ej kantsten
- Körbana på tomt
- Gångbana
- Säme blivlag
- Slig
- Vägräcke
- Etanordning
- Belysningsstolpe
- Etanordning, Skäp

KARTDEKLARATION
 Fullständig: Mindre betydelsefull information har utelämnats
 Aktualitet: Kartmaterialet är betydelsefullt för detaljplanen är kontrollerat och aktuellt vid på kartan angiven tidpunkt.
 Ursprung: digitalt baserat framställt fotogrammetriskt samt kompletteringsmätt geodetiskt.
 Flytografiering: 2008
 Fastighetsredovisningen har en noggrannhet på 0,4 m
 Felaktigheter och samfälligheter hämtade från fastighetskartan.
 Rättigheter och samfälligheter kan vara ofullständigt redovisade

GRUNDKARTA
 Upprättad av Stadsbyggnadsförvaltningen, Lantmäterivdelningen i Haninge kommun
 Koordinatsystem i höjd: Rh 2000
 Koordinatsystem i plan: Sweref 99 18 00

2:62

Mellan Haninge kommun, (212000-0084), ägare av fastigheten Haninge Söderby 2:27 och Fastighets AB Centrumgillet, Gamla Brogatan 34, 111 20 Stockholm (556855-9859), ägare av Haninge Söderby 2:61, har träffats följande:

Servitutsavtal

§ 1 Markupplåtelser

Den del av fastigheten Haninge Söderby 2:61 (tjänande), som i detaljplan är markerad med planbestämmelse ”x – Marken skall vara tillgänglig för allmän gång- och cykeltrafik”, se skrafferat område bilaga 1 (detaljplanekarta), ska till förmån för Haninge Söderby 2:27 (härskande) upplåtas med servitut för allmänt tillträde.

Den del av fastigheten Haninge Söderby 2:61 (tjänande), som i detaljplan är markerad med planbestämmelse ”z - Marken skall vara tillgänglig för allmännyttig körtrafik”, se skrafferat område bilaga 1 (detaljplanekarta), ska till förmån för Haninge Söderby 2:27 (härskande) upplåtas med servitut för allmännyttig körtrafik.

Inom servitutsområdet får tjänande fastighets ägare inte motverka allmänhetens tillträde för gång- och cykeltrafik samt allmännyttig körtrafik. Servitutsområdet får inte inhägnas, avgränsas eller genom skyltning och dylikt motverka allmännyttig körtrafik eller allmänhetens tillträde.

§ 2 Ersättning

Ingen ersättning ska betalas för inrättande eller upprätthållande av servitutet.

§ 3 Inskrivning

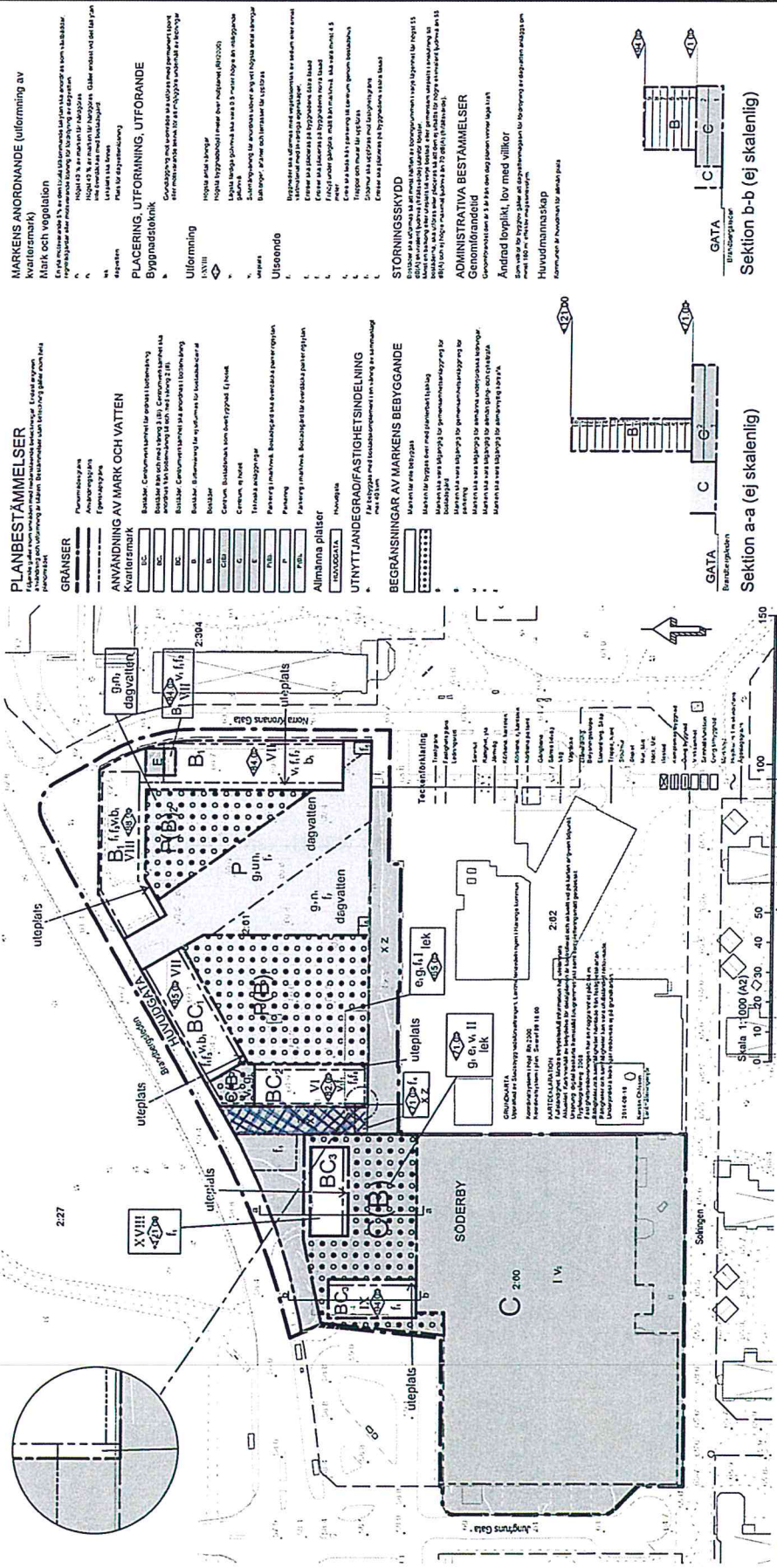
Detta servitutsavtal ska genom Haninge kommuns försorg inskrivas i fastighetsregistret. Fastighets AB Centrumgillet medger härmed inskrivning.

.....
För Haninge Kommun

.....
Mikael Veselin
För Fastighets AB Centrumgillet

Bilagor:

1. Detaljplanekarta

SAIBAD	2015-12-15 - 2016-01-26
UPPRÄTTAD	2016-08-02
GRANSKAD	2016-08-26 - 2016-09-16
REVIDERAD	2016-11-15
ANTAGEN	
LAGA KRAFT	
ARKIVWR	

Plankostnadsavtal gäller

Detailplan
Plankarta med bestämmelser

Brandbergen
Söderby 2:60 och Söderby 2:61 m.fl.

Stadsbyggnadsförvaltningen
Planeringsenheten

Eva Gustaf Evers
Planerare

Isa-Maria Olsson
Planarkitekt

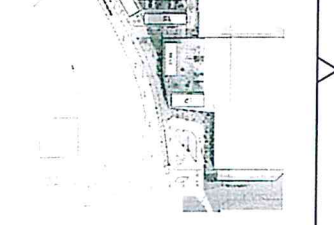
Information

De växtbäddar, regnträdgårdar, eller andra likvärdiga anordningar som syftar till i planbestämelsen för mark och vegetation ska placeras i förgårdsmark och på de upphöjda bostadsgårdarna.

UPPLYSNINGAR

Till planen hör:

- Plankarta med planbestämmelser
- Planbeskrivning med genomförandebeskrivning
- Illustrationsplan
- Kvalitetsprogram

Illustrationsplan

Orienteringskarta

PLANBESTÄMMELSER

Markens användning och utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens användning och utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

GRÄNSER

Planens gränser är de gränser som anges i denna plan. Om det inte är möjligt ska planens gränser vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Markens användning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens användning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

MARKENS ANORDNANDE (utformning av kvartersmark)

Markens utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

BYGGNADSTEKNIK

Byggnadens utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska byggnadens utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

UTFORMNING

Markens utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

STORNINGSSKYDD

Markens utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Markens utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

SEKTION a-a (ej skalenlig)

SEKTION b-b (ej skalenlig)

UTNYTTJANDEGRAD/FÄSTIGHETSINDELNING

Markens utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

BEGRENSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE

Markens utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

ALLMÄNNA PLÅTAR

Markens utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

UTNYTTJANDEGRAD/FÄSTIGHETSINDELNING

Markens utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

BEGRENSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE

Markens utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

ALLMÄNNA PLÅTAR

Markens utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

UTNYTTJANDEGRAD/FÄSTIGHETSINDELNING

Markens utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

BEGRENSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE

Markens utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

ALLMÄNNA PLÅTAR

Markens utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

UTNYTTJANDEGRAD/FÄSTIGHETSINDELNING

Markens utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

BEGRENSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE

Markens utformning ska vara i överensstämmelse med denna plan. Om det inte är möjligt ska markens utformning vara i överensstämmelse med denna plan så långt det är möjligt.

Mellan Haninge kommun, (212000-0084), nedan kallad **Kommunen** och Fastighets AB Centrumgillet, Gamla Brogatan 34, 111 20 Stockholm (556855-9859), nedan kallat **Fastighetsägaren**, har träffats följande:

Ansökan och överenskommelse om ledningsrätt

§ 1 Ledningsrättsområde

Fastighetsägaren medger Kommunen rätt att utan ersättning för all framtid anlägga, bibehålla och underhålla de befintliga allmänna VA-ledningar (spill- och dagvattenledningar) med därtill hörande anordningar, inom det område som i detaljplaneplankartan angivits med **u**. Ledningsrättsområdet är markerat i bilaga 1.

§ 2 Ledningsrättsupplåtelse

Fastighetsägaren medger att ovan angivna rättighet utan ersättning får upplåtas med ledningsrätt till förmån för Haninge kommun eller av Kommunen angiven förmånsfastighet. Ledningsrättsområdet ska omfatta hela det i detaljplanen utritade u-området.

§ 3 Villkor för belastad fastighet

Belastad fastighet får inte inom ledningsrättsområdet, utan kommunens skriftliga medgivande, uppföra byggnad, annan anläggning eller plantera träd/buskage som försvårar kommunens åtkomst till ledningar inom ledningsrättsområdet.

Alla former av markarbeten, såsom schakt/sprängning/utfyllnader inom eller i direkt närhet av ledningsrättsområdet kräver Kommunens skriftliga medgivande.

§ 4 Villkor för ledningshavare

Kommunen ska utöva ledningsrättens befogenheter på ett sätt som medför minsta möjliga olägenhet för belastad fastighet.

§ 5 Ledningsrättsförrättning

Haninge kommun ansöker om inrättande av ledningsrätt i enlighet med denna överenskommelse. Förrättningskostnader för inrättande av ledningsrätt bekostas av Kommunen. Fastighetsägaren biträder härmed ansökan.

§ 6 Tillträde

Kommunen äger formellt tillträde till Ledningsrättsområdet så snart ledningsrättsförrättningen vunnit laga kraft.

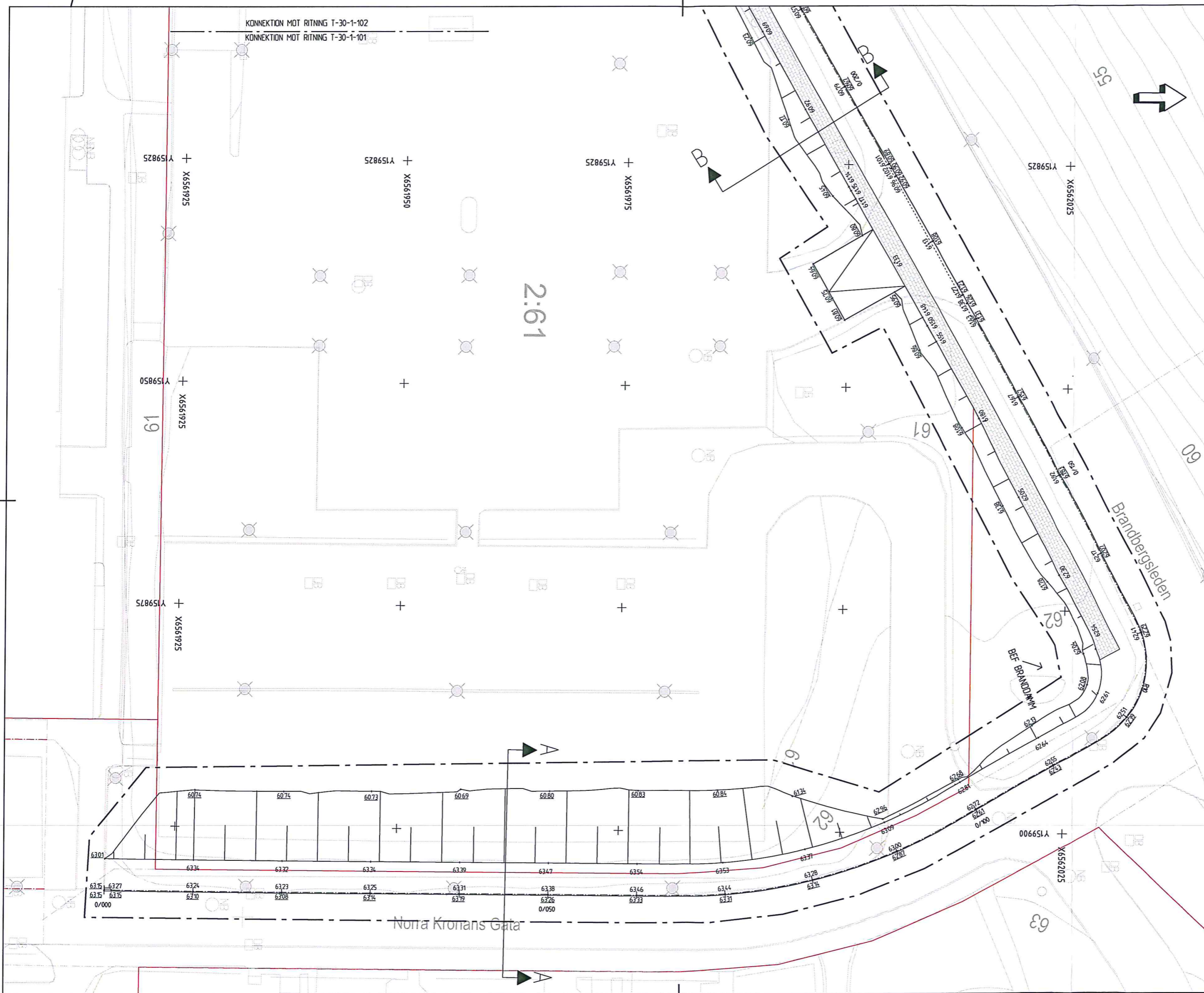
.....
För Haninge kommun

.....
Mirjam Veseljin
För Fastighets AB Centrumgillet

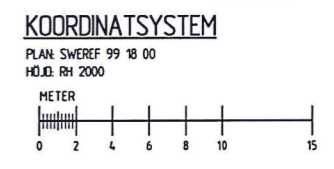
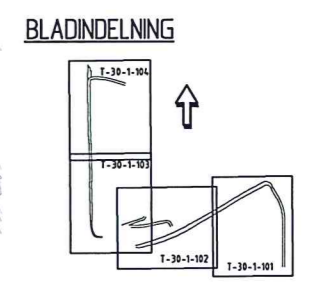
Bilagor:

1 Detaljplanekarta med ledningsrättsområde

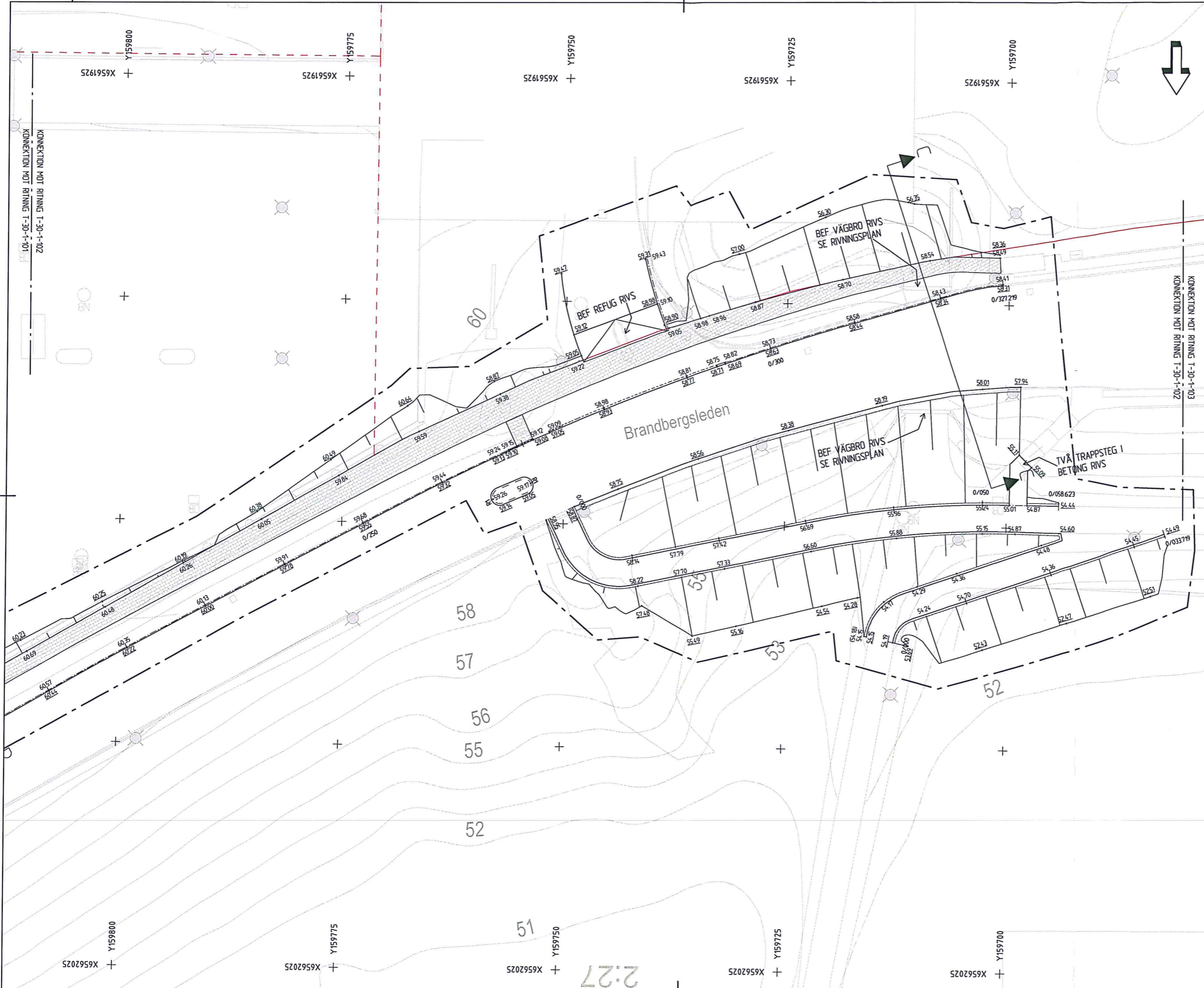

- BETECKNINGAR**
- PROJETERAT**
- BELÄGGNINGSKANT
  - KANTSTOD 4 CM VISNING
  - KANTSTOD VAR VISNING
  - KANTSTOD FÖRSÄNKT ÖVERGÅNG
  - LÅNGMÄTNING
  - VÄGSLÅNT
  - BETONGPLATTOR
  - RAMP
  - 00.00 PLUSHÖJD
  - 00.00 BEF HÖJD SOM BEHÅLLS
- BEFINTLIGT**
- BEFINTLIG BELÄGGNINGSKANT
- GRÄNSER**
- FASTIGHETSGRÄNS/ENHETSOMRÅDE
  - PLANBESTÄMMELE/ANVÄNDNINGSGRÄNS
  - ARBETSOMRÅDESGRÄNS

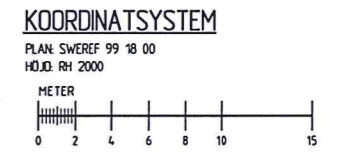
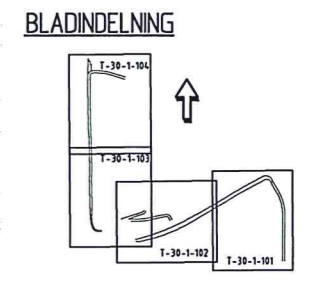

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SOM
GRANSKNINGSHANDLING				
Haninge kommun				
Norconsult				
Norconsult AB Hjärnaregalan 3 211 18 Hälso Tfn: +46 40 10 66 30 www.norconsult.se				
UPPDRAG NR	1042091	BYGG / ANVÄNDARE AV	V. KRONHOLM / S. KRILL	
DATUM	2016-05-27	PROJEKTANT	V. KRONHOLM	
BRANDBERGEN CENTRUM DEL 1				
BRANDBERGSLEDEN OCH NORRA KRONANS GATA				
PLAN				
SKALA	A1: 1:200 A3: 1:400	RUMNR	T-30-1-101	

Sveriges Vatten och Avfall AB, Arbetssamfundet Lön Vatten T-30-1-101
 Paus 2016-05-27 11:06:51
 Petrus av Svenson, Alexander

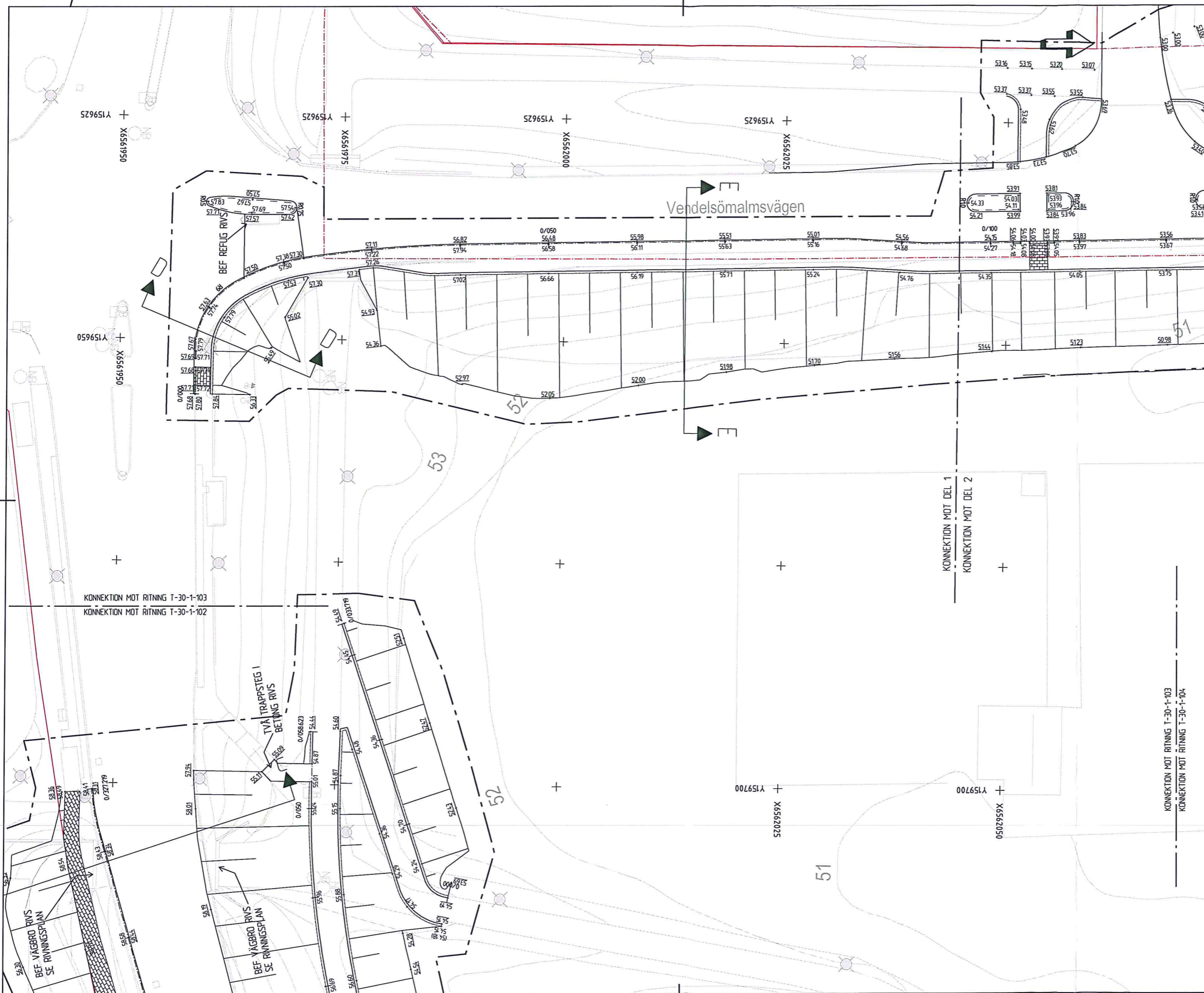
- BETECKNINGAR**
- PROJEKTERAT**
- BELÄGGNINGSKANT
  - KANTSTÖD 4 CM VISNING
  - KANTSTÖD VAR VISNING
  - KANTSTÖD FÖRSÄNT ÖVERGÅNG
  - LÄNGDMÄTNING
  - VÄGSLANT
  - BETONGPLATTOR
  - RAMP
  - 00.00 PLUSHÖJD
  - 00.00 BEF HÖJD SOM BEHÅLLS
- BEFINTLIGT**
- BEFINTLIG BELÄGGNINGSKANT
- GRÄNSER**
- FASTIGHETSGRÄNS/ENHETSOMRÅDE
  - PLANBESTÄMELSE/ANSVARNINGSGRÄNS
  - ARBETSOMRÅDESGRÄNS

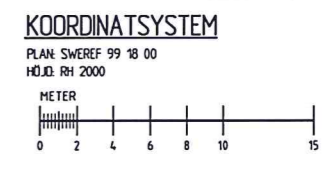
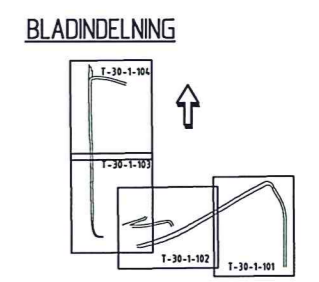
BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	DIK
GRANSKNINGSHANDLING				
Norconsult				
Norconsult AB HJÄLMAREGATAN 3 211 18 MÅLMÖ				
Tfn: +46 40 70 66 30 www.norconsult.se				
UPPGIFTS NR	BLAD / KONSTRUKTION AV	ANSVARIGARE		
1042091	V KRÖNHÖLM	S. KRILL		
DATUM	ANSVARIG			
2016-05-27	V. KRÖNHÖLM			
BRANDBERGEN CENTRUM DEL 1				
BRANDBERGSLEDEN				
PLAN				
SKALA	NUMMER		BET	
A1: 1:200 A3: 1:400	T-30-1-102			

2:27

2016-05-27 11:05:51
 Plan 2016-05-27 11:05:51
 Printed in Kromida, Verona

- ### BETECKNINGAR
- PROJETERAT**
- BELÄGGNINGSKANT
  - KANTSTOD 4 CM VÄNING
  - KANTSTOD VAR VÄNING
  - KANTSTOD FÖRSÄNK ÖVERGÅNG
  - LÅNGMÄTNING
  - VÄGSLANT
  - BETONGPLATTOR
  - RAMP
  - 0.00 PLUSHÖJD
  - 0.00 BEF HÖJD SOM BEHÅLLS
- BEFINTLIGT**
- BEFINTLIG BELÄGGNINGSKANT
- GRÄNSER**
- FASTIGHETSGRÄNS/ENHETSOMRÅDE
  - PLANBESTÄMMELSE/ANVÄNDNINGSGRÄNS
  - ARBETSOMRÅDESGRÄNS

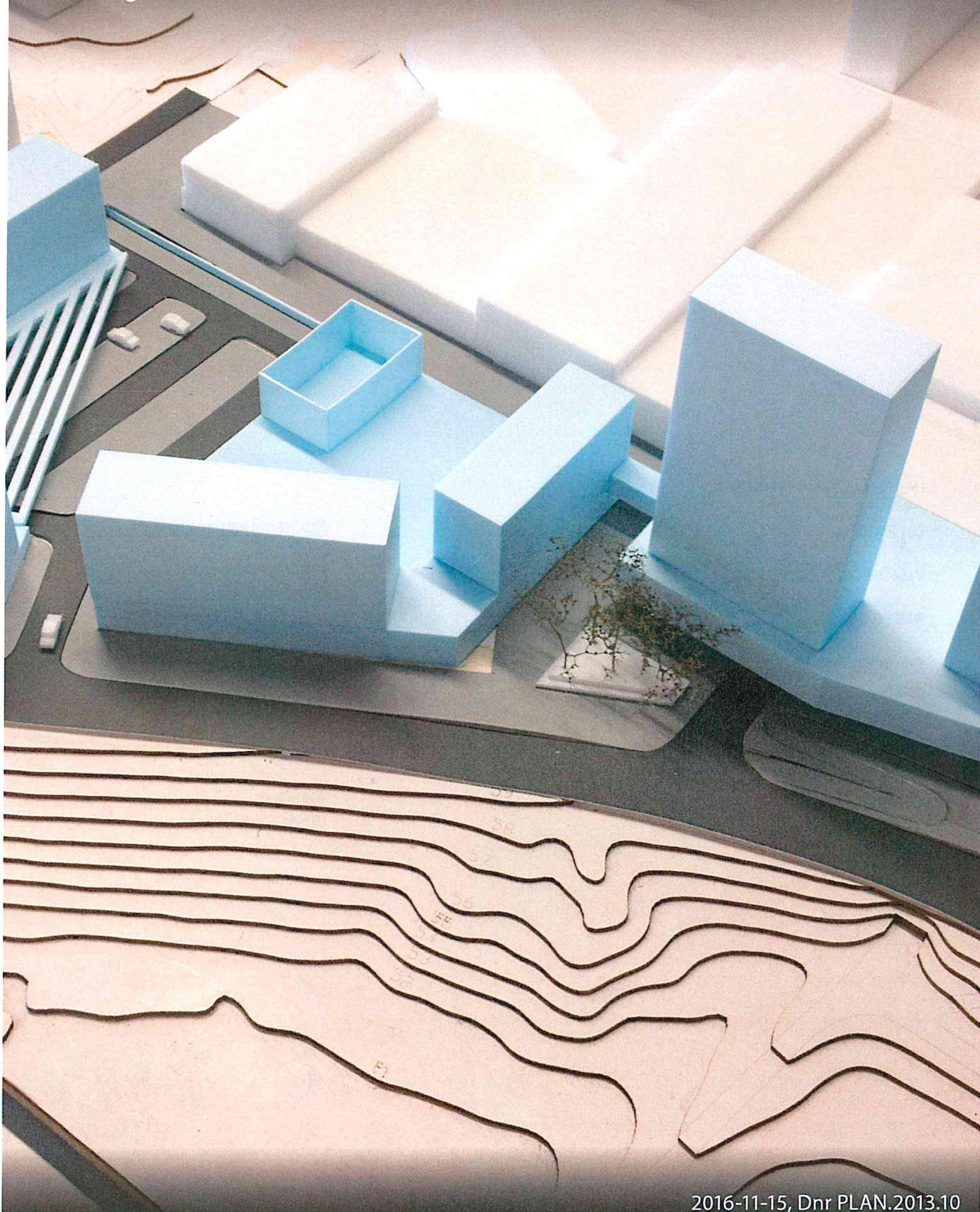
BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN
GRANSKNINGSHANDLING				
Norconsult				
Norconsult AB Hjälmaregatan 3 211 18 Hälso Tfn: +46 40 10 66 30 www.norconsult.se				
UPPDRAG NR	RITAD / KONTROLLERAD AV	HANDELSGÄRE		
1042091	L. JAKOBSSON	S. KRIL		
DATUM	METOD			
2016-05-27	V. KRONHOLM			
BRANDBERGEN CENTRUM DEL 1 OCH 2				
BRANDBERGSLIEDEN OCH VENDELSÖMALMSVÄGEN				
PLAN				
SKALA	RUMNR			BET
A1: 1:200 A3: 1:400	T-30-1-103			

Projektnummer: 1042091
 Ritningsdatum: 2016-05-27
 Ritare: S. KRIL
 Kontrollerad: L. JAKOBSSON
 Utgåva: 1

KVALITETSPROGRAM

Detaljplan för Brandbergen centrum, Söderby 2:60, 2:61 med flera
Haninge Kommun

Handwritten signature or mark in blue ink.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	3
VISION OCH KONCEPT	6
BEBYGGELSE	
	10
Kvarter 01, Tornen	10
Kvarter 02, Klustret	14
MÖTESPLATSER	18
Gågatan	18
"Träffpunkten"	20
Parkeringsytor	22
DAGVATTEN	24

Programmet har utarbetats av:

Haninge Kommun:
Planavdelningen, SBF

Mark- och exploateringsenheten, KSF

Byggherre:
Savana AB

Arkitekt:
White Arkitekter AB

Översikt, Brandbergen centrum

MÅL OCH SYFTE

Detta kvalitetsprogram tillhörande detaljplan för bostäder och centrumverksamhet i Brandbergen centrum har upprättats i samarbete mellan Haninge kommun, Savana AB och White Arkitekter AB.

Kvalitetsprogrammets syfte är att, tillsammans med detaljplan och exploateringsavtal, säkerställa att kommunens krav på gestaltning och yttre miljö beaktas vid vidare projektering och byggande på kvartersmark inom detaljplanens område.

I programmet anges hur kvarteren ska utföras och gestaltas vad gäller utformning av byggnader, markplanering och ytskikt. Hur anläggningar för dagvatten ska utformas och anläggas för att klara de krav som ställs på fördröjning inom planområdet beskrivs också i programmet.

BILD: WHITE

Brandbergen centrum

BRANDBERGENS CENTRUM

Centrumanläggningen öppnade år 1974 och är navet i Brandbergen. Här finns närservice, kollektivtrafik och många av områdets mötesplatser.

Brandbergen som planerades under 1960-talet och byggdes ut under tidigt 1970-tal följer den tidens modernistiska ideal. Områdets stora åttavåningshus omgärdar den lägre bebyggelsen och fungerar som en avgränsning mot matarleden med trafiken utanför. Brandbergen skulle bli en "servicestad" med god tillgång till samhällsservice av olika slag, samlad i en centrumbyggnad med butiker, restaurang och samlingslokaler.

Mot Brandbergsleden präglas stadsbilden kring Brandbergen centrum av den parkering och det parkeringsdäck som ligger mellan byggnaden och vägen. Under parkeringsdäcket finns inlastningskajen till butikerna i centrum, och här går även en gång- och cykelväg vilket, speciellt under

dygnets mörka timmar, kan uppfattas som en otrygg miljö. Framför centrumbyggnadens norra entré finns busstorget. Idag är hållplatserna delvis lokaliserade till torget, och delvis utspridda längs Brandbergsleden, vilket skapar en situation där resenären måste röra sig oskyddad bland biltrafik.

Inom, och i närheten av, planområdet finns det många aktiviteter och lokaler som riktar sig till barn och unga. I Brandbergen centrum finns det idrottsklubbar, biograf och bibliotek och utanför planområdet finns det fritidsgård, skola, idrottshall, utomhusbad, lekplatser och idrottsplatser. Från fritidsgården, som ligger i skolbyggnaden, till busshållplatsen bildas idag ett gångstråk som enligt medborgardialogen uppfattas som otryggt, mörkt och otydligt av barn och unga men också av vuxna.

På centrumets södra sida är entréerna placerade mot en torgformation som

möter områdets höghusbebyggelse. Bostadshuset är högre skivhus, byggda i betongelement, med uppvuxna gårdsrum mellan husen. Gemensamt för alla husen är att gavlarna har en karaktäristisk relief, vilken också går igen i centrumbyggnadens fasad, områdets gatubeläggning och parkbänkar.

Hela området har en tydlig prägel av 1970-talets planering och arkitektur men har också genomgått en större renovering under 1990-talet med vissa fasadförändringar och utbyggnader så som burspråk. Centrumbyggnaden omfattades inte av den renoveringen men har under årens lopp byggts om i mindre omfattning.

1. Bostadshus med slutna bottenvåningar.

2. Gångstråk med ingång till idrottshall, bowling och fritidsgård, på ena sidan och parkering på andra sidan.

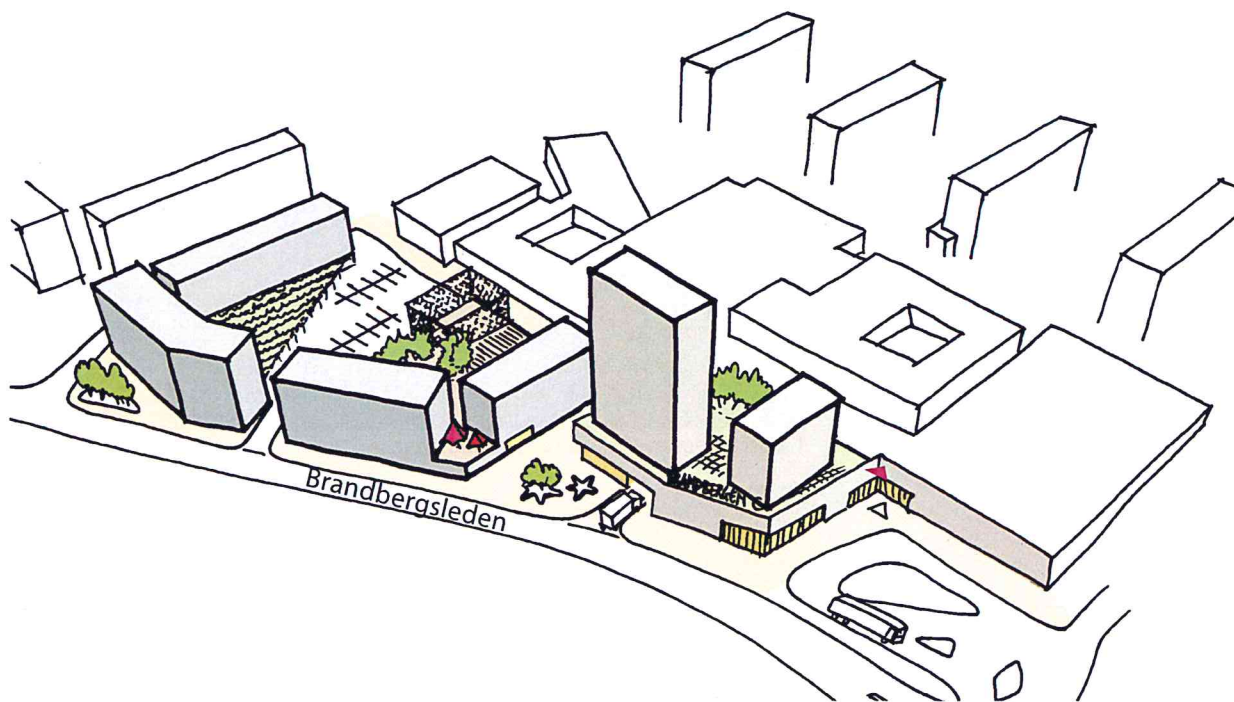

3. Brandbergens bebyggelse består av bostadshus i varierande skala.

MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN

Savana AB äger fastigheterna Söderby 2:60 och 2:61. Brandbergen centrum ligger i en byggnad som delas med fastighet Söderby 2:62 som ägs av kommunägda Tornberget fastighetsförvaltning AB, se bild 2. I den delen av byggnaden ligger Brandbergsskolan, en idrottshall, en fritidsgård och andra kommunala verksamheter. Savana AB äger centrumbyggnaden, den parkeringsyta som finns på husets norra sida och marken där busstorget ligger. Detaljplaneområdet omfattas av fastigheterna Söderby 2:60, 2:61 och del av Söderby 2:62 och 2:27. Den del av Söderby 2:60 som utgörs av busstorget ingår inte i planarbetet.

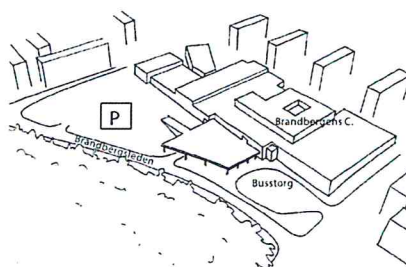

Visionsskiss, Brandbergen centrum

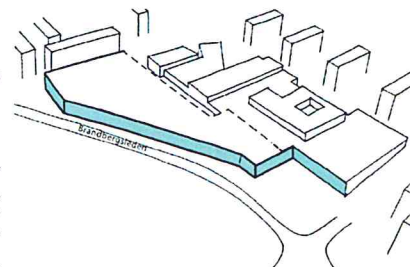
VISION

Brandbergen centrum skall omvandlas till en attraktiv och trygg mötesplats för boende, brukare, besökare och resenärer. En variation av byggnader, utemiljöer, funktioner och bostäder med höga boendekvaliteter ska adderas till området.

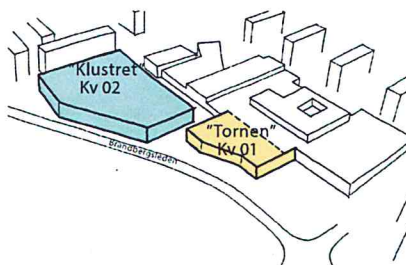
Ambitionen är att ge Brandbergen centrum en stadsmässig front mot Brandbergsleden genom att den nya bebyggelsen flyttas närmre fastighetsgränsen samtidigt som Brandbergsleden får en tydligare gatukaraktär. Bebyggelsen delas i två kvarter med olika karaktär och bostadstyper, Tornen och Klustret. Uppdelningen syftar till att generera en trygg och mer lättorienterad stadsmiljö där busstorget blir inramat av nya, öppna entréer till köpcentrum och bostäder.

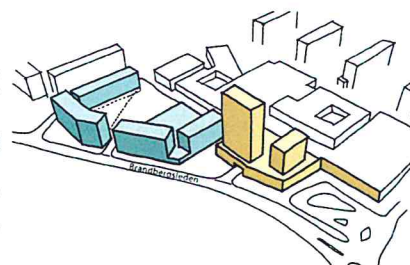
0. Befintlig situation

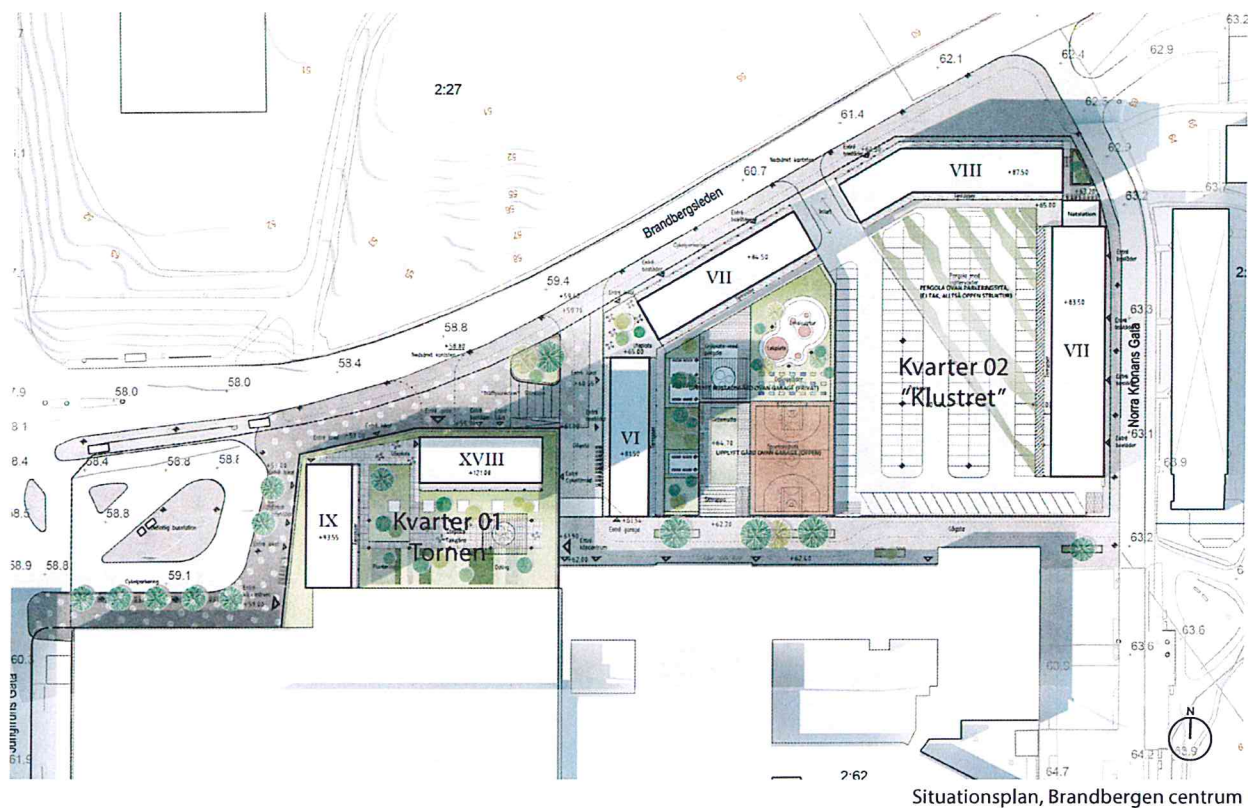
1. Brandbergs Centrum möter Brandbergsleden på ett mer stadsmässigt sätt.

2. Bebyggelsen delas upp i två tydliga kvarter, "Tornen" och "Klustret" som genererar en trygg och lätt orienterad stadsmiljö.

3. Bottenvåningar aktiveras med lokaler och verksamheter samt bostadskomplement. Befintlig parkering deckas över med bostadsgårdar. Ovanpå står uppbyggnadsbostadsvolymer som ger förutsättningar för bra boendemiljöer.

Situationsplan, Brandbergen centrum

STADSBYGGNADSKONCEPT

Planområdet delas upp i två kvarter, Tornen och Klustret. Kvarterstrukturen föreslås brytas upp för att göra det lättare att orientera sig i området och befintliga marknivåer kommer knytas samman för att tillgängliggöra Brandbergen centrum. Delar av det befintliga köpcentrumet kommer att rivras och kompletteras med levande bottenvåningar och butiker som ska ge en ny stadsmässig front mot busstorget och Brandbergsleden. Genom att skapa tillägg till den befintliga bebyggelsen är syftet att uppnå en mer orienterbar stadsmiljö där gator och stråk binder samman det nya med det äldre och byggnadernas gestaltning förstärker och förhöjer området.

Variation:

Planförslaget innefattar totalt sex nya bostadsbyggnader samt köpcentrumets nya utbyggnad.

Områdets bebyggelse är tänkt att variera i höjd, från 1-18 våningar. Kvarteren är uppbrutna men håller ihop genom materialval och en sammanhållen sockelvåning. Syftet är att skapa en variation av bostadsmiljöer, möjliggöra intima platsbildningar, utblickar och att kunna släppa ner ljus på bostadsgårdar och till de öppna rörelsestråken.

Stadsbyggnadskarakter:

Befintliga parkeringar och inlastning föreslås däckas över för ett effektivare markutnyttjande men också för att skapa tydligt definierade rum och tryggare miljöer där det är lätt att orientera sig. Byggnadsvolymer ska vara ett samtida tillägg till de tidstypiska byggnaderna i Brandbergen.

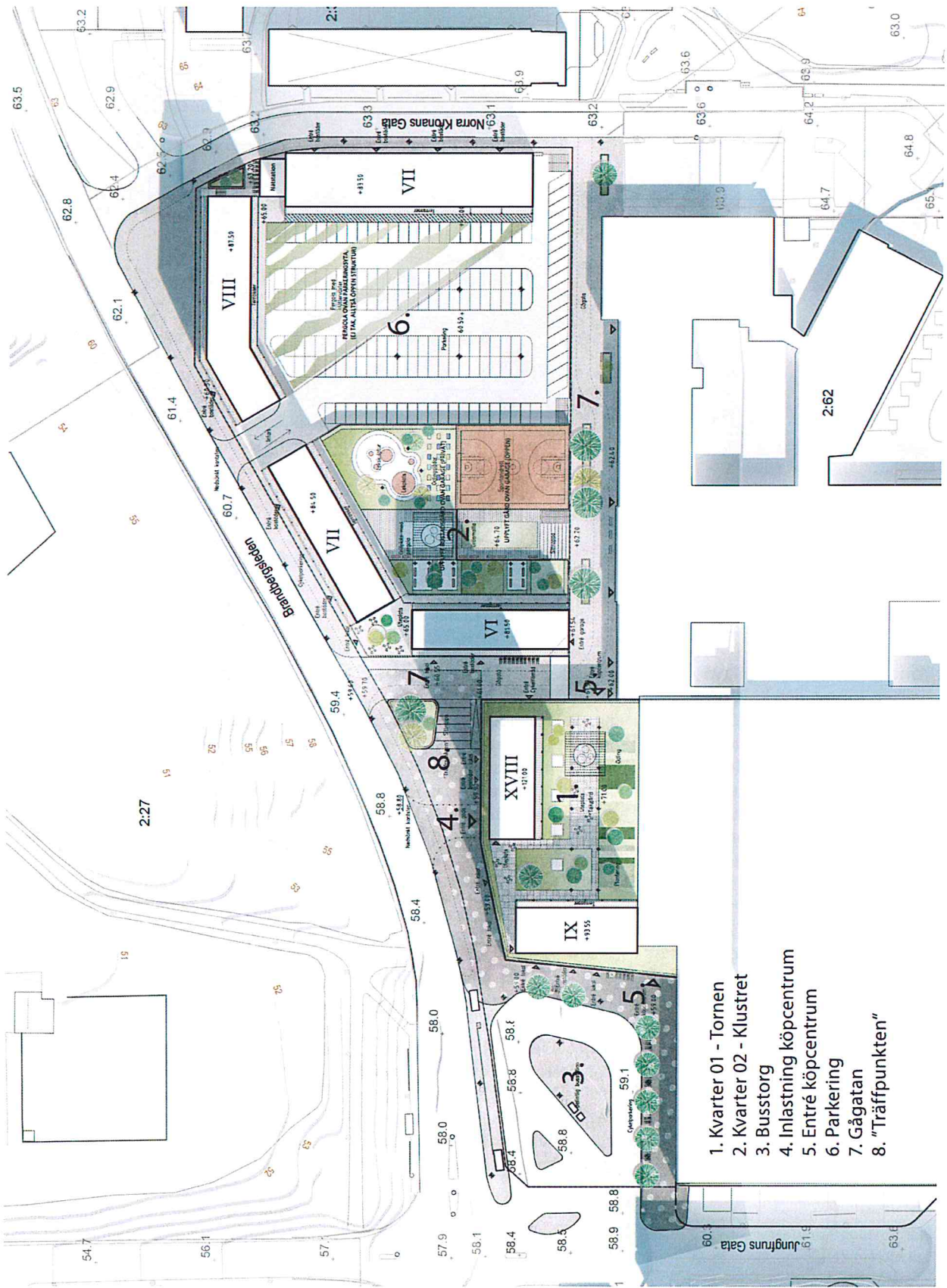
Fyra miljöer:

Genom området kommer en gågata löpa, där möblering och grönska skapar en attraktiv mötesplats för

de gående. Gågatan skapar en tydlig koppling mellan köpcentrumet och skolan samt östra delen av Brandbergen.

En ny samlingsplats, "Träffpunkten", föreslås framför köpcentrumets utbyggnad. Denna nya mötespunkt kommer ta hand om platsens befintliga höjdskillnader genom en sitttrappa där människor kan vistas och mötas i ett bra solläge i väster. Brandbergsleden får ett nytt gaturum med tydliga gränser då kvartersbebyggelsen flyttas närmare vägen. Gående, cyklister och fordon delar gaturummet, vilket är i kontrast till stora delar av Brandbergen idag, där gång och cykel är mest separerad från biltrafik.

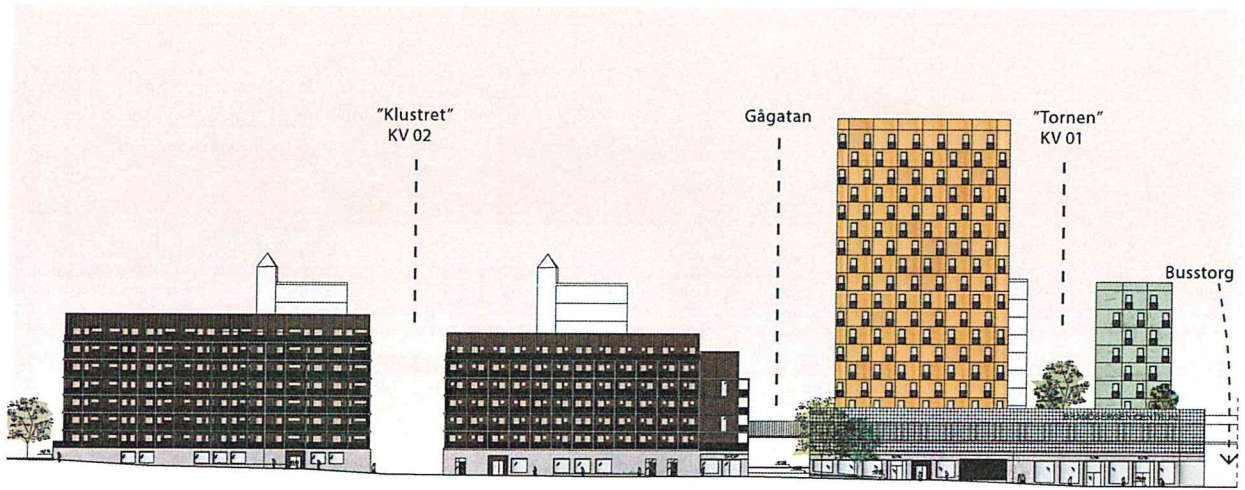
Kvartersgårdarna kommer ligga på planterbara bjälklag och utrustas med vegetation, odlingsmöjligheter, lekutrustning sittplatser och uteplatser för exempelvis grillning. Delar av kvartersgårdarna tillåts vara öppna för andra än de boende.

1. Kvarter 01 - Tornen
2. Kvarter 02 - Klustret
3. Busstorg
4. Inlastning köpcentrum
5. Entré köpcentrum
6. Parkering
7. Gågatan
8. "Träffpunkten"

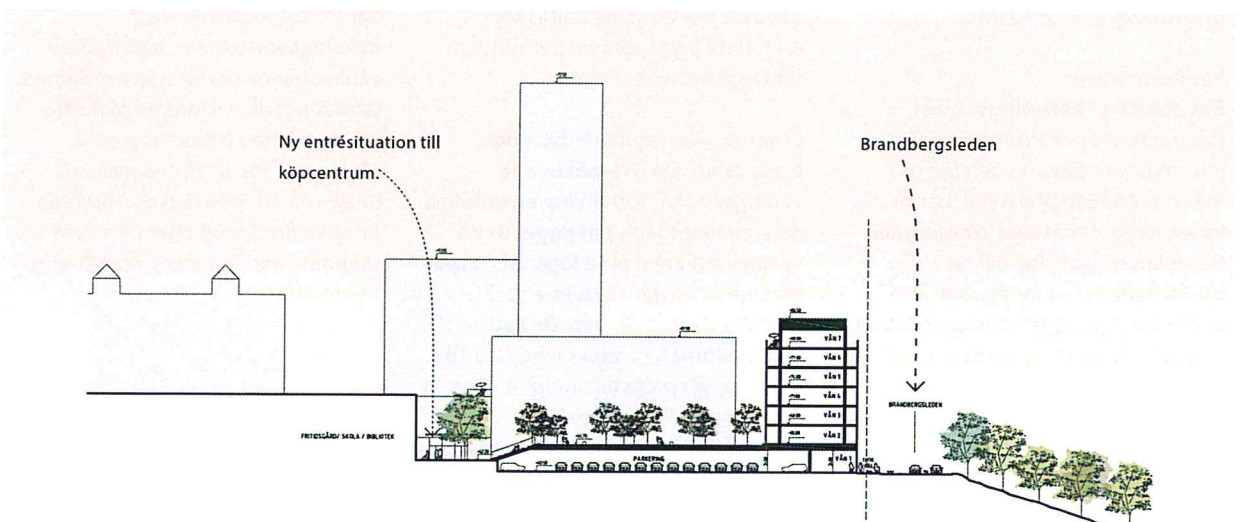

Elevation mot Brandbergsleden

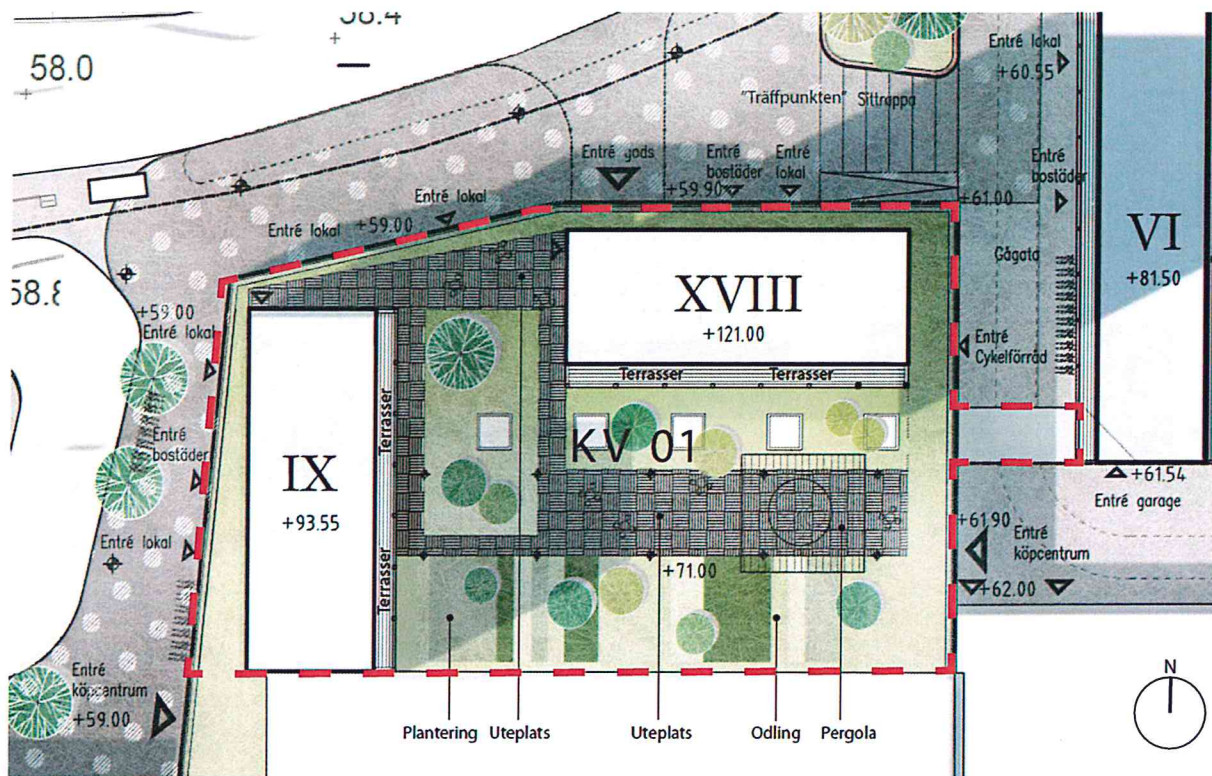

Sektion genom gågata

Sektion genom gångfartsgata och brandbergsleden

KV 01 - TORNEN

Kv Tornen får sitt namn genom de bostadstorn som kommer att stå ovanpå utbyggnaden av Brandbergens köpcentrum och hamnar i blickfånget för den som passerar förbi med bil och den som kommer till Brandbergen med buss. Tornen kommer därför ha en identitetsskapande roll för Brandbergens centrum.

Förutsättningar:

Det befintliga parkeringsdäcket rivs medan köpcentrumets dagliga inlastningszon bevaras och byggs in i en sockelbyggnad eller 'basen'. Basen byggs i två höga våningsplan. Gatuplan rymmer lokaler och bostadsentréer ut mot gatan. Den andra våningen står i direkt anslutning till köpcentrumet och dess kommande expansion. Från köpcentrumet föreslås en ny gångbro med en direkt koppling till parkeringsplatserna i kvarter 02. Den befintliga gång- och cykeltunneln rivs för en mer öppen och en promenadvänligare miljö.

Gestaltning:

Kvarteret kommer rikta sig mot gatan, med entréer till butiker, bostäder, köpcentrum och inlastning. Basen blir ett nytt tillägg i material och gestaltning men ska på ett medvetet sätt relatera till det befintliga köpscentrumet. Bottenvåningen (1) tolkas som en robust fasad med stora öppningar ut mot gatan medan det övre planet (2) gestaltas som ett lättare band som sveper runt om tillbyggnaden, se diagram.

Ovanpå basen kommer två höga bostadshus om 9 respektive 18 våningar höga. Tornen har en rationell och regelbunden uppbyggnad och rymmer ett antal olika lägenhetstyper med goda bostadskvaliteter och en tyst sida mot gården. De nya bostadstornen kommer med sina 18 våningar att bidra till Brandbergens nya silhuett. Fasaden mot Brandbergsleden och busstoget ska ha en sluten karaktär medan fasaden mot innergården öppnar upp sig med större glaspartier och balkonger

Fasaduttryck basen:

Bottenvåningen uppförs med en slät betongfasad i stil med sockelvåningarna i kvarter 02. I fasaden tas stora öppningar upp för butiks- och bostadsentréer som ger ett öppet uttryck mot gatan. Garage- och utrymningsdörrar, skyltning och belysning integreras på ett medvetet sätt. Entréerna till köpscentrumet har stora glaspartier med mässingsomfattning. Basens övre våning har en perforerad beklädnad (sträckmetall, perforerad plåt eller liknande) med bakomliggande glaspartier för att få in dagsljus i lokalerna. Utanpå den perforerade fasaden finns möjlighet till större skyltningsmöjligheter ('Brandbergen Centrum').

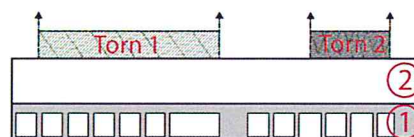
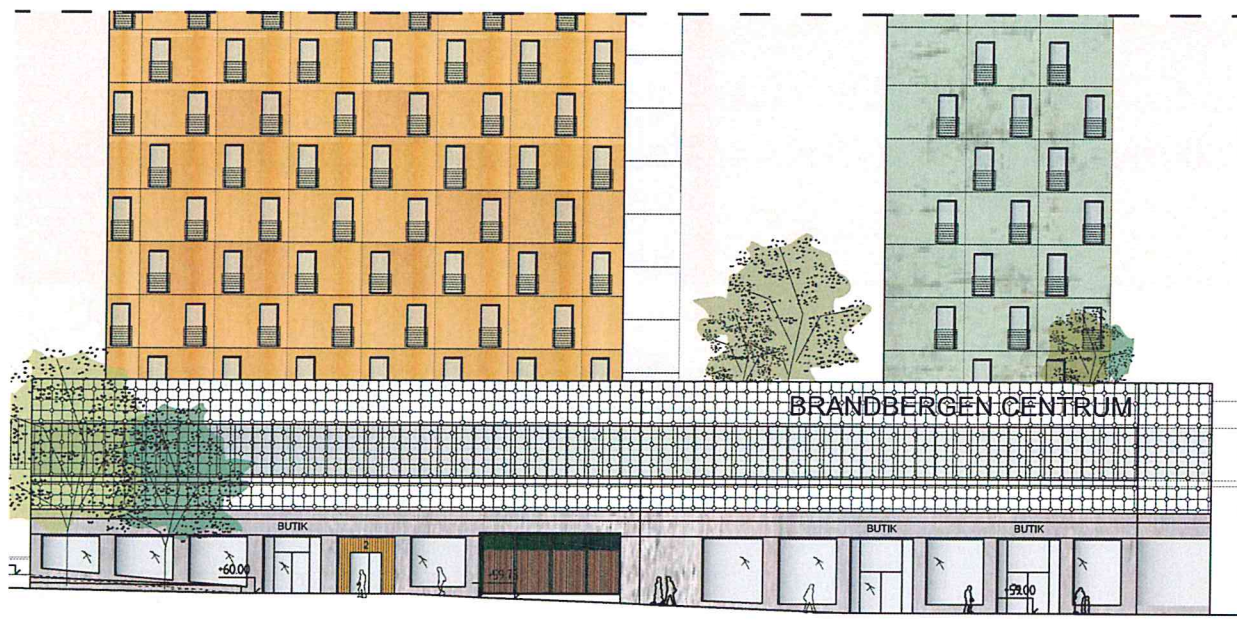

Diagram sockelbyggnad, kvarter 01.

Fasad mot Brandbergsleden kvarter 01- Tornen

Placering och storlek ska hanteras på ett medvetet sätt. Jalousier får inte uppföras innanför butiksfasader utan samtliga butikslägen ska bidra till en öppen och trygg närmiljö även efter stängning. Detta kan åstadkommas genom t.ex. belysning av lokaler efter stängning.

Fasaduttryck tornen:

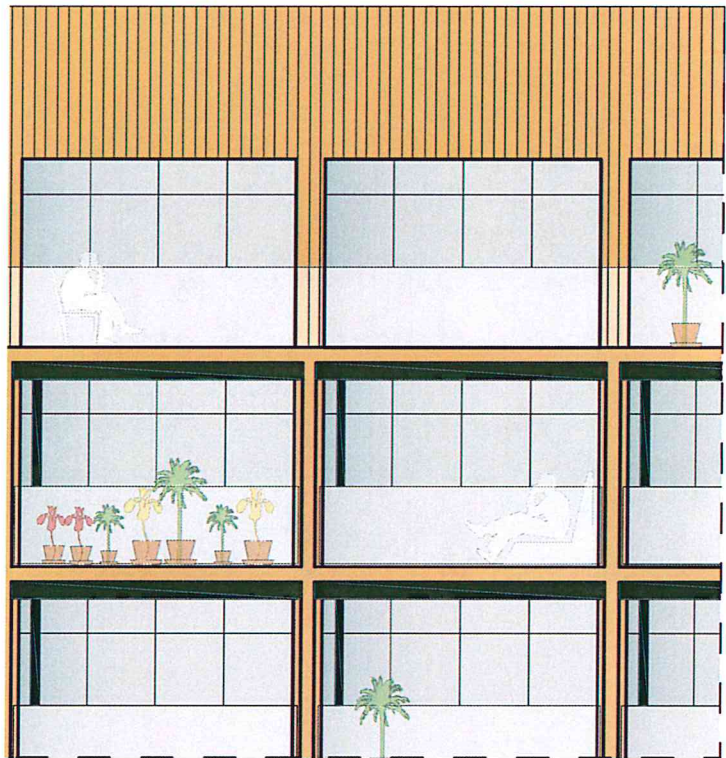
Tornens fasaduppgagn ska spela med repetitiva fasadelement i t.ex. blankplåt i nyanser av mässing och blå-grön koppar. Kulörerna ska knyta an till de omkringliggande husens pastellfärger medan fasadmaterialet föreslås ha en mer satida prägel. En medveten behandling av plåtbeklädnad och skarvar är viktigt för att referera till de prefab betongelement som är typiska för området. Fasaden som vetter mot Brandbergsleden har en enkel och rationell indelning av fönsterpartier. Fasaden mot söder och innergården ska vara av en mer öppen karaktär med större glaspartier och mer

ljusinsläpp. En storskalig struktur likt ett raster eller ett ramverk av t.ex. stål ska monteras mot gårdsfasaden och kommer förse varje enskild lägenhet med balkonger i söderläge. Rastret ska följa färgsättningen av övrig byggnad. Ambitionen är att den yttre strukturen och balkongerna ska framträda tydligt gentemot övriga byggnadsdelar t.ex. genom släpp vid gavlar och mot takkrön.

Täta, transparenta balkongräcken av glas ska monteras över balkongbjälklagskant för att skapa ett lättare uttryck med mer genomsläplighet där ljuset lätt kan ta sig in i till lägenheterna.

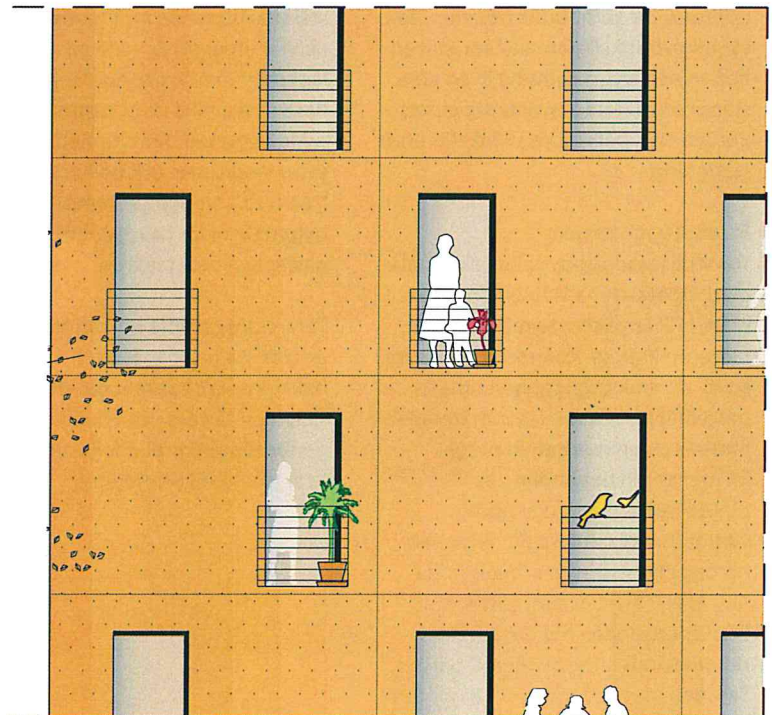
1. Mässingplåt ovan butik och bostadsentréer 2. Genomsiktig fasad med bakomliggande fönsterpartier 3. Perforerad plåt med bakomliggande glas täcker sockelbyggnadens övre del. 4. En bas av betong lik sockelvåning i kv 02.

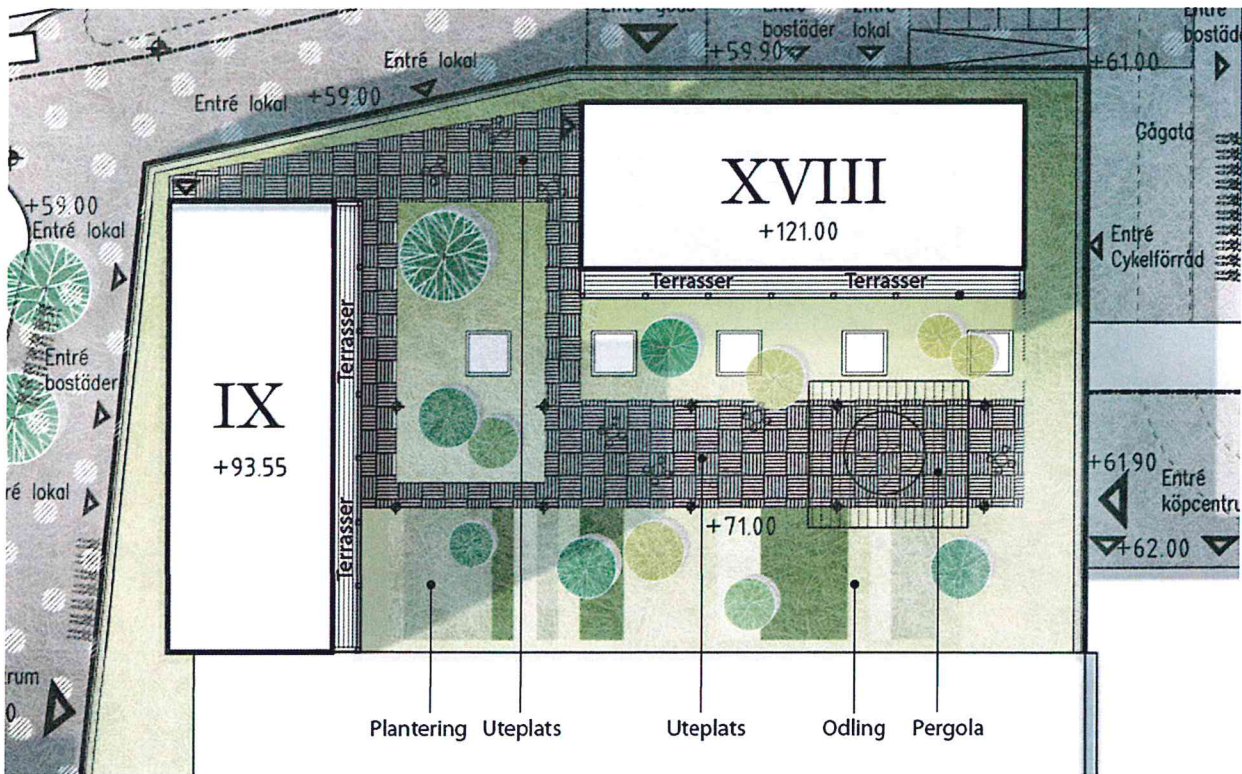
Fasad mot gård kvarter 01: Ett ramverk monteras mot fasad som förser varje lägenhet med balkonger.

1. Mässingplåt 2. Täta glasträcken på balkong 3. Plåt 4. Betong 5. Referens ramverk: Antonio Darmon, Nantes Social housing 6. Referens ramverk: Maccreeanor Lavington, Katendrecht, Rotterdam

Fasad mot gata kvarter 01

KV 01 - TORNEN BOSTADSGÅRD

Bostadsgården ovanpå köpcentrumet ska ha en tydlig utformning med frodig grönska och lätt tillgängliga ytor i bra sol läge. Här föreslås två stora terrasser mot söder och nordväst som ger plats till alla boende i husen. Gården nås genom entréer från bostadshusen och är tillgängliga via hiss.

Material och karaktär:

Trädplanteringar föreslås i uppbyggda växtlådor och bidrar till en trevlig vistelsemiljö. En variation av växter beroende på väderstreck ska användas i finplanteringarna bredvid terrasserna.

På takterrassernas hårdgjorda ytor används beständiga material som t.ex. trädäck, betongmarksten eller stenmjöl som markbeläggning.

Belysning:

Gården ska ha en intim belysning som är rumsskapande och bidra till orienterbarhet.

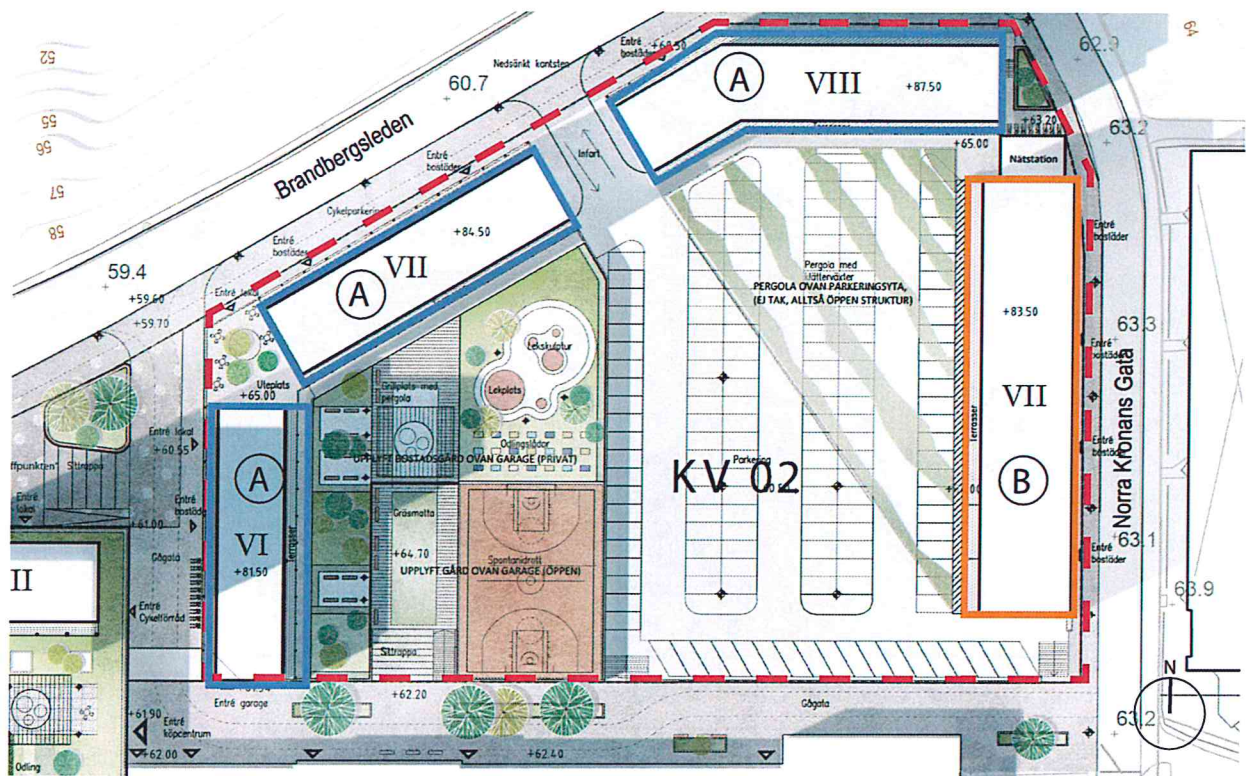

Privata platser för grannarna
referens: burnely-living-roofs

Gröna växtbäddar Charlotte garden SLA,
Köpenhamn

KV 02 - KLUSTRET (A)

I Kv 02 - Klustret föreslås ett antal flerbostadshus öster om Brandbergen centrum. I norr vetter de mot Brandbergsleden och i söder mot den nya gården med garage under samt kvartersmarken som kommer angöra till befintlig skola och idrottsshall.

Förutsättningar:

Husvolymerna ska byggas mellan gatanätet och den befintliga parkeringsytan. Hälften av parkeringsytan kommer däckas över för att nyttja markytan mer effektivt, både som garage och bostadsgård. För att förbättra utsikten för de boende så föreslås en pergola anläggas över den öppna delen av parkeringen. Det finns en höjdskillnad på cirka 3 meter mellan östra och västra sidan av kvarteret som tas omhand i sockelväningen. Buller från Brandbergsleden förutsätter genomgående lägenheter.

Gestaltning Hustyp A:

Kvarteret kommer innehålla två hustyper, A med loftgångar och B med ett centralt trapphus. Volymerna domineras av att de är beklädda i trä, överordnad en sockel av betong. Ovanpå sockelväningen byggs ett ramverk av betong som relaterar den nya bebyggelsen till den äldre och skapar kommunikation och sociala utrymmen för de boende. Ramverkets norra del blir loftgång och entré till lägenheterna medan ramverket i söder blir balkongyta. Volymerna varierar i höjd mellan 6 till 8 våningar.

I sockelbyggnaden finns entréer mot gatan, bostadskomplement samt en lokal ut mot torget. I betongfasaden ska stora öppningar göras för att ge ett mer öppet uttryck ut mot gatan. I det sydvästra hörnet föreslås ett trapphus med gångbro som kopplar samman parkeringen med köpcentrumet. Betongsockeln 'växer upp' en våning lokalt för att tydligt markera trapphuset och anslutningen

till parkering och köp kvarter.

Längs gatunivå dras hörnentrén till trapphuset in för att frigöra sikt och skapa en tryggare övergång mellan träffpunkten och gågatan.

Fasaduttryck Hustyp A:

Precis som tornen har loftgångshusen en rationell och regelbunden uppbyggnad. Fasaden mot Brandbergsleden är av trä med loftgångar och entréer innanför betongramverket. Ramverket föreslås vara synligt även på gavelfasaderna. I ramverkets utskjutande bjälklag mot söder kommer de boende ha sina balkonger med generösa glaspartier in mot lägenheterna. Samtliga flerbostadshus uppförs med gröna tak.

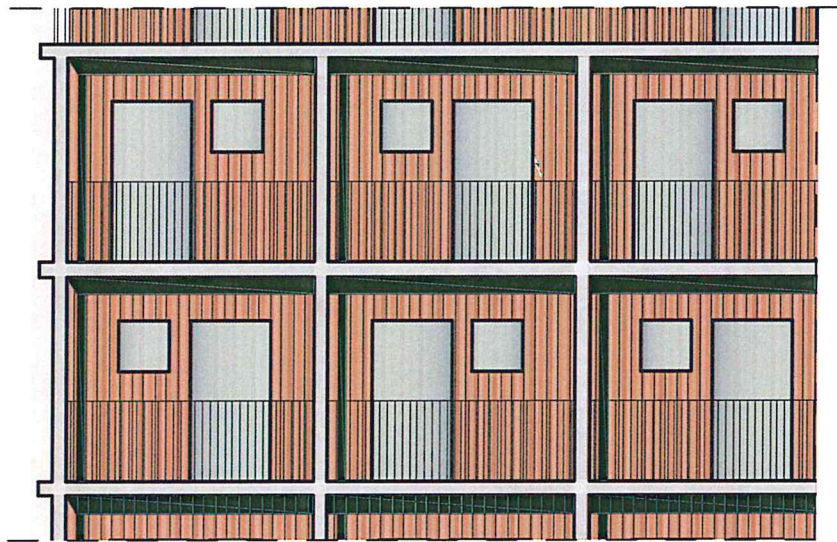
Räcken ska uppföras med spröjs till handledare och fästas mot betongramverkets pelare. Räckena bör vara av ljusgrå kulör i smide, aluminium eller liknande. Utformning och infästning föreslås utföras på ett

sådant sätt att betong ramverkets indelning inte förtas.

Betong och trä:

Träfasaderna i kvarteret ska vara av ett ljust träslag t.ex. cederträpanel, sibirisk lärk eller likvärdigt. Brädernas bredd kan med fördel varieras för att bidra till en mer levande fasad.

Kvarterets sockelvåning gjuts med naturfärgad betong för att få fram en varm grå nyans som kontrasterar mot övrig träfasad. Betongfasaden kan uppföras med valfri ytbehandling. Bostadsentréerna tydliggörs med omfattningar av ett avvikande material som ska kontrastera mot betongen på ett smakfullt sätt, förslagsvis i trä.

Fasad mot gata kvarter 02

Exempel på utförande:

1. Träfasad
2. Räckan i smide
3. Betong

Fasad mot gård kvarter 02

Referens: fasad mot balkong och loftgång i trä.

Referens: cederträ panel med olika bredd på brädor.

Referens: Magasinet (HG7-Hammarbysjöstad) av Hultman-Part-Vogt Arkitektkontor.

Fasad mot gata kvarter 02

Fasad mot gård kvarter 02

KV 02 - KLUSTRET (B)

Gestaltning Hustyp B:

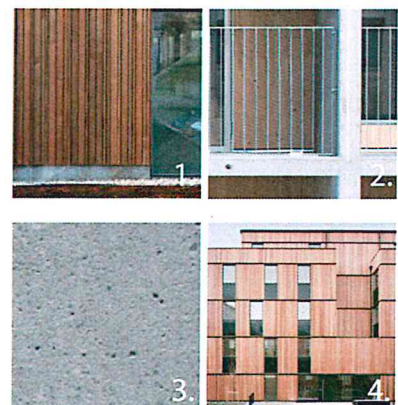
Flerbostadshusens entréer kommer vetta mot Norra Kronans Gata. Sockeln ligger en våning högre än resten av kvarter 02 och behandlas därmed huvudsakligen med trä med betongdetaljer. Åt väst riktas sig lamellbyggnaden ut mot den be vuxna pergolan ovan parkeringen. Lamellbyggnaden består av 4 enheter som utformas som tvåspännare med två stycken fyror per våningsplan. Trapphuset nås både från gatan och från parkeringen en våning ner.

Fasaduttryck:

Likt de andra byggnaderna har även denna en stram fasad med smala fönster mot gatan medan gårdsfasaden har ett betongramverk med balkonger och generösa fönster. De horisontella och vertikala betongelementen binder samman de olika fasaderna.

Vid lamellens norra gavel planeras för en ny nätstation som svarar det nya kvarteret. Nätstationen håller samma höjd som lamellbyggnadens sockelvåning och ska byggas i trä och betong. Både flerbostadshuset och nätstationen ska uppföras med gröna tak.

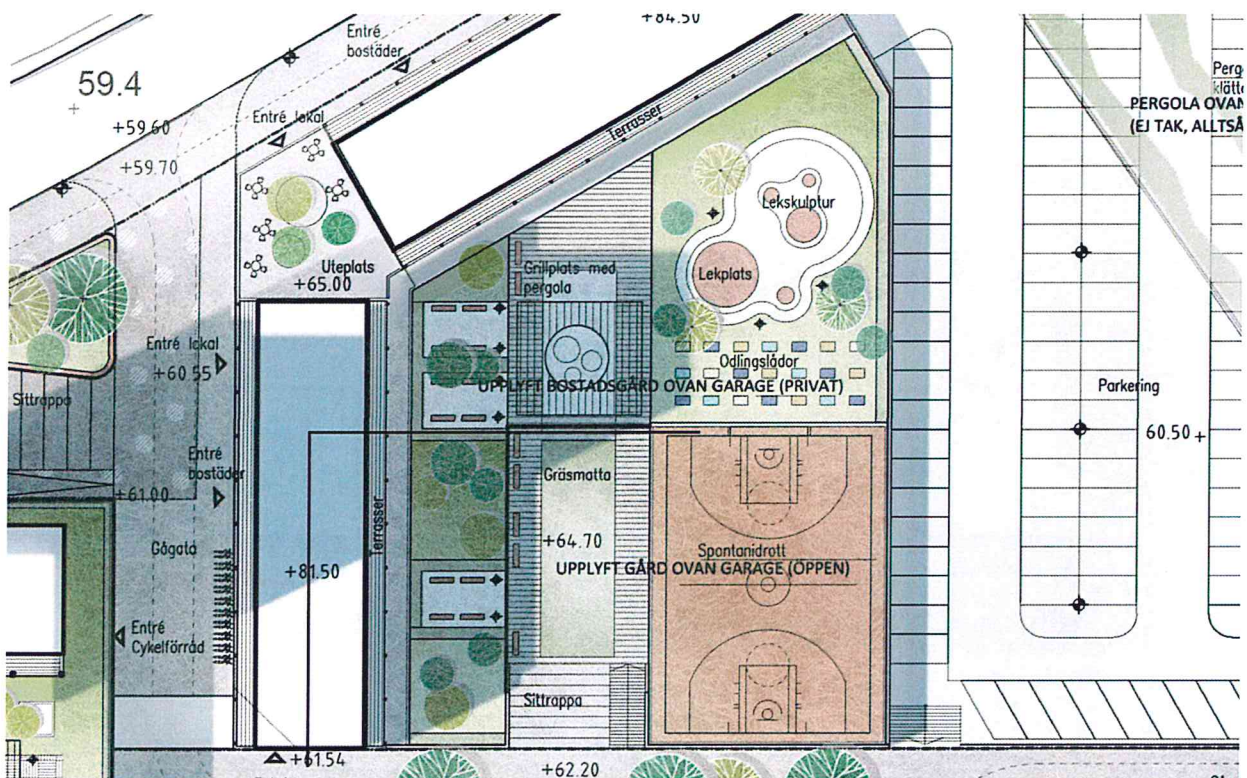
Bostadsentréer tydliggörs med omfattningar av ett avvikande material som ska kontrastera mot träfasaden på ett smakfullt sätt, förslagsvis i betong. Träfasader, betongytor och räcken uppförs lika byggnader A i kvarter 02.

Exempel på utförande:
1. Träfasad 2. Räcken i smide
3. Betong 4. Träfasad.

Referens: Skagershuset Årsta OWC Architects

KV 02 - BOSTADSGÅRD

Bostadsgården ovanpå garaget i kvarter 02 kommer erbjuda ett antal olika aktiviteter för alla åldrar, t.ex. lekplats, grillplats, sittgrupper, idrottsplan m.m. Detta bidrar till en bra kontakt mellan grannar och en levande utemiljö. Från gågatan når man gården via trappan i söder. Denna del av gården är öppen för fler än bara de boende och kommer användas främst för bollspel eller liknande aktiviteter. Gården nås också av de boende via de upphöjda privata terrasserna genom entréer från bostadshusen. Dessa nås via hiss inifrån. Nivåskillnaden mellan bostadsgården och terrasserna definierar de utrymmen som är privata och de utrymmen som samutnyttjas av de boende. Ett exempel på de samutnyttjade utrymmena är den uteplats som skapas mellan flerbostadshusen i väster.

Viktigt är att gårdarna skapar förutsättningar för en mångfald av brukare, samtidigt som den ska ha en

estetisk intressant karaktär.

Material och karaktär:
Gården ska uppfattas som en helhet men som delas funktionellt i två delar. Cirka en tredjedel av ytan är offentlig och har flexibla ytor för aktiviteter, spel och sport (Lekgården). Färgad asfalt, betong och trädetaljer och gräs kännetecknar dessa delar. Staketet kring bollplanen föreslås en enkel men lekfull gestaltning. Andra delen, den privata bostadsgården, ska ha en mer grön karaktär, med växtbäddar, odlingslådar, trä detaljer, möbler, lekplatser för mindre barn.

Belysning:
Högre belysning föreslås på den öppna delen av gården medan en lägre belysning planeras i de privata delarna.

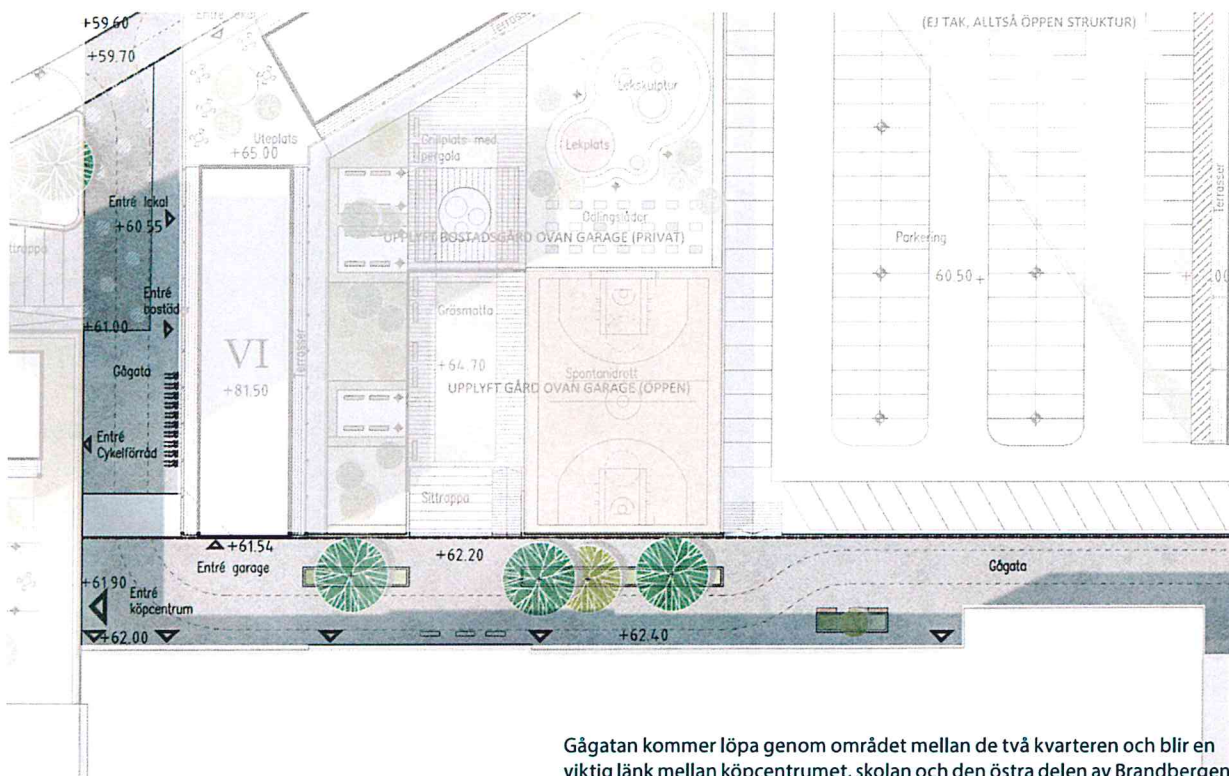

Odlingslådor på taket
referens: beckett-urban-square

Integration av platsens historia och identitet
referens: lace-fence

MÖTESPLATSER

Gågatan kommer löpa genom området mellan de två kvarteren och blir en viktig länk mellan köpcentrumet, skolan och den östra delen av Brandbergen.

Det befintliga centrumet är präglad av en infrastruktur för bilar och saknar kvalitativa sociala mötesplatser. Förslaget vill öka orienterbarheten inom området och skapa tydliga platsbildningar i olika skalor och för olika brukare. Fyra olika stadsmiljöer definieras: Gågatan, "Träffpunkten", Kvartersgårdarna och Gatan. I stadsrummet väljs ett övergripande materialkoncept med beständiga och robusta material som håller över en längre tid, såsom t.ex. asfalt, betong, granit. Genom mönster och målade ytor kan området få en ny lekfull identitet som lätt kan uppdateras. Detaljer, som bänkar, utformas med inslag av trä.

Gågatan:

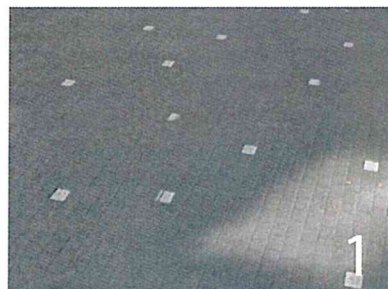
Gågatan kommer löpa genom området mellan de två kvarteren och blir en viktig länk mellan

köpcentrumet, skolan och den östra delen av Brandbergen. Gågatan är till för gående och cyklisterna men tillgänglig för sopbilar och utryckningsfordon. Gågatan kommer ligga på kvartersmark med servitut för allmänheten att passera.

Gatan är tänkt som ett öppet torgrum där möblering placeras på ett sådant sätt att trafikrörelserna saktas ned samt får bästa tänkbara körspår. Möbleringen som ger vistelsevärden kan t.ex. vara trädplanteringar i mark och i låda, cykelpollare och sittplatser.

Material:

Markmaterialet är förslagsvis, betongmarksten av olika gråa nyanser helst en tredjedelsten. Stenen läggs i ett mönster inspirerat av traditionella tegelmönster, fiskbensmönster, holländsk förband eller vanligt förband. Stenen ska vara av ett mindre format för att kunna hantera nivåskillnaderna i gatan. Beläggningsen

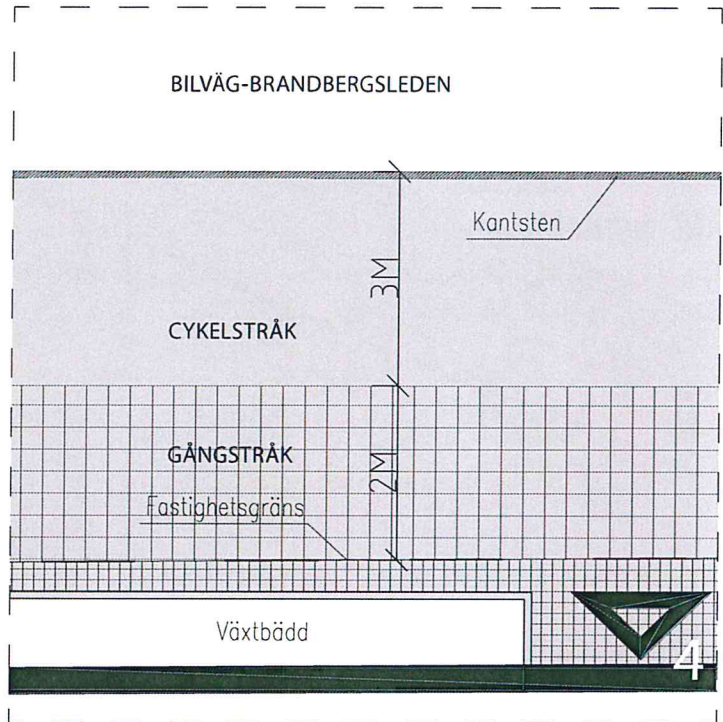
1: Referensbild på betongmarksten.

2: Referensbild för multifunktionell utrustning utefter gågatan, plantering, cykelställ, och sittplats. Foto: Streetlife

3: Hägerstensvägen, Stockholm

4: Inzoomning av gatumiljö längs Brandbergsleden. Bilden visar den mindre betongmarksten i varierande gråton som avslutas mot gångstråkets större betongsten. Cykelbana och körbana är av asfalt. Belysningsstolpe sätts vid fastighetsgräns eller mellan cykelbana och körfält.

ska vara samanhållen från fasad till fasad utan kantstenar. För att öka tillgängligheten ska materialet vara utformat för att underlätta för personer med nedsatt syn.

Belysning:

Förutom allmänbelysning ska gågatan och torget ha inslag av effektbelysning.

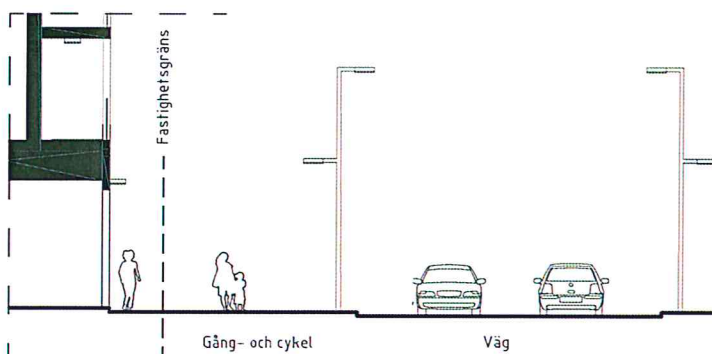
Belysningen bör vara tillräckligt god för att de olika trafikanterna ska kunna mötas och interagera på ett säkert sätt. För att åstadkomma en miljö som upplevs som säker, trivsamt och behagligt är det viktigt att belysningen utformas på ett sådant sätt att den i största möjliga mån är bländfri.

För att skapa rumslighet och dynamik kan ljuset placeras i olika höjder och nivåer till exempel genom att belysa växter, olika platser eller specifika element.

Belysningen ska hjälpa till att främja användande och binda samman områdets olika delar. Stolpbelysning för gågatan bör samordnas med den övriga gatumöbleringen. I gatumöbler återkommer planteringar i vilka belysning skulle kunna integreras för att synliggöra dem samt ge gatorna en lägre skala.

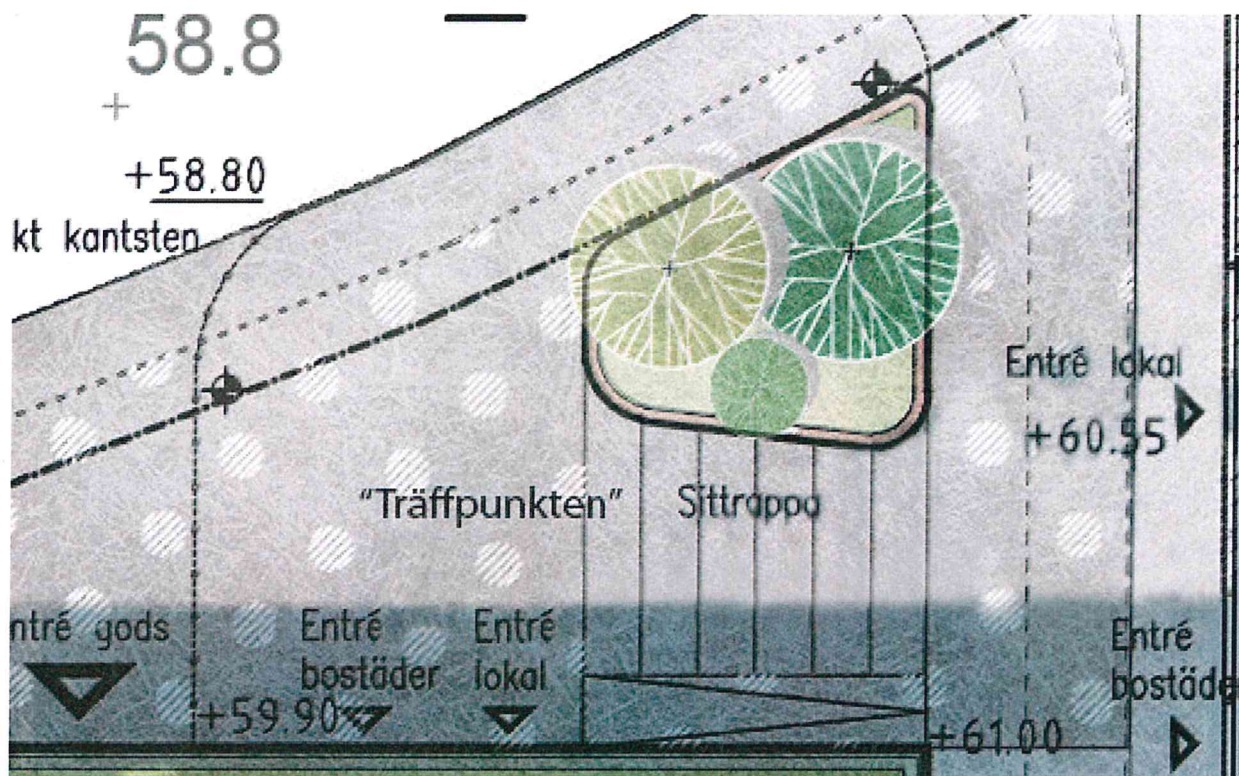
Brandbergsleden ska omvandlas till en gata med stadsmässiga kvaliteter. Nya gatlyktor ska belysa den tillkommande

gång- och cykelbanan på södra sidan. Dessa ska vara av typen Stockholm. I takt med att fastigheterna norr om Brandbergsleden exploateras byts också belysningsstolparna på den sidan ut, till exempel enligt nedan illustration. Belysningsprogram för Brandbergsleden som utgår från detta kvalitetsprogram tas fram tillsammans med stadsarkitekt och tekniska avdelningen.

Exempel på belysningsstolpe Stockholm. Södra sidans stolpar ska lysa upp gång- och cykelbana medan norra sidans befintliga behålls fram tills att den exploateras.

Träffpunkten definieras av höjdskillnaden mellan gågatan och busstorget, en höjdskillnad som tas upp via en sitttrappa.

Träffpunkten:

I norra delen av planområdet, framför det nya köpcentrumets tillbyggnad föreslås en större samlingsplats, "Träffpunkten". Träffpunkten definieras av höjdskillnaden mellan gågatan och busstorget, en höjdskillnad som tas upp via en sitttrappa. Platsen trappar ner mot väster och skapar på så sätt sittplatser i eftermiddagssolen och öppnar upp med en välkomnande gest mot gatan.

Material:

Markmaterialet är av målad asfalt som sträcker sig från busstorget, över sitttrappan och fram till gågatan. Mönstret som målas på asfalten kan vara en konstnärlig utsmyckning alternativt ett resultat av en workshop med de boende i området. På så sätt kan den nya markbeläggning bli identitetsskapande för Brandbergen och dess invånare.

Utrustning och plantering:

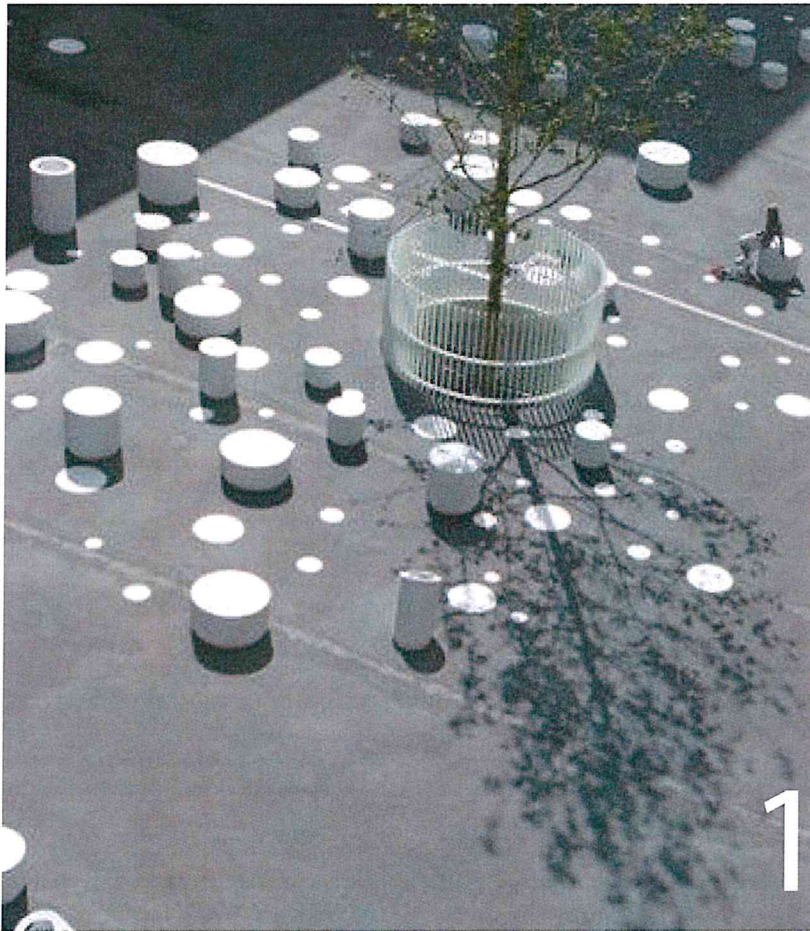
Material med tydlig karaktär ska vara sammanhängande genom alla öppna ytor som t.ex. cykelpollare, sittplatser och planteringsytor. En övergripande idé för den fasta inredningen bidrar till ett sammanhängande offentligt rum. Intill sitttrappan föreslås en större planteringsyta där möjlighet finns att plantera större träd. En stödmur ramar in planteringsytan av ett material som ska fungera med de målade asfaltsytorna, exempelvis granit. Runt busstorget föreslås en variation av mindre flerstammiga, blommande träd ca 3-6 m, som exempelvis körsbär, lönn, häggmispel och benved.

Belysning:

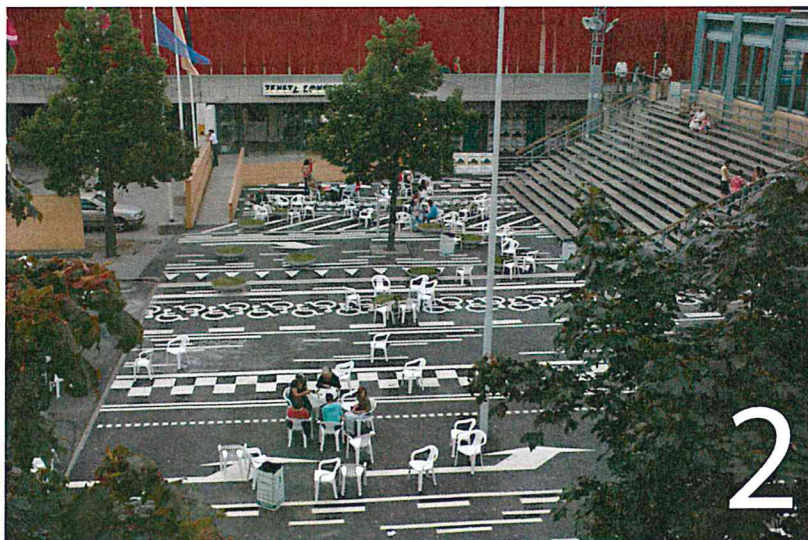
Samlingsplatsen, Träffpunkten, definieras till stor del av sitttrappan med intelligande grönska omgärdad av en stenmur. Genom att belysa dessa delar kan platsens element förstärkas.

Gatan:

Brandbergsleden (gatan) ligger utanför fastigheten men har en viktig roll för området. Markbeläggningen på gågatan fortsätter som trottoar längs Brandbergsleden och cykelbanans asfalt är lika torgets men utan mönster. På det sättet integreras gatan och ytorna inom planområdet. Längs fasaden i kvarter 02, där betongsockeln och trottoaren möts, föreslås växtlådor för att ge gatan ett grönt inslag.

1

2

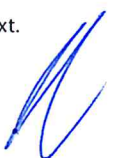
4

1: En referensbild som visar ett tydligt sammanhängande offentligt rum. Där målad asfalt, fastinredning och planteringar hänger samman.
referens: svobody-stredni-zdravotnicka-skola

2: Piazza Taxingeplan, Tensta. Ett torgrum med stark identitet.
referens: <http://www.llp.se/filter/Public/Piazza-Taxingeplan-2005-2010>

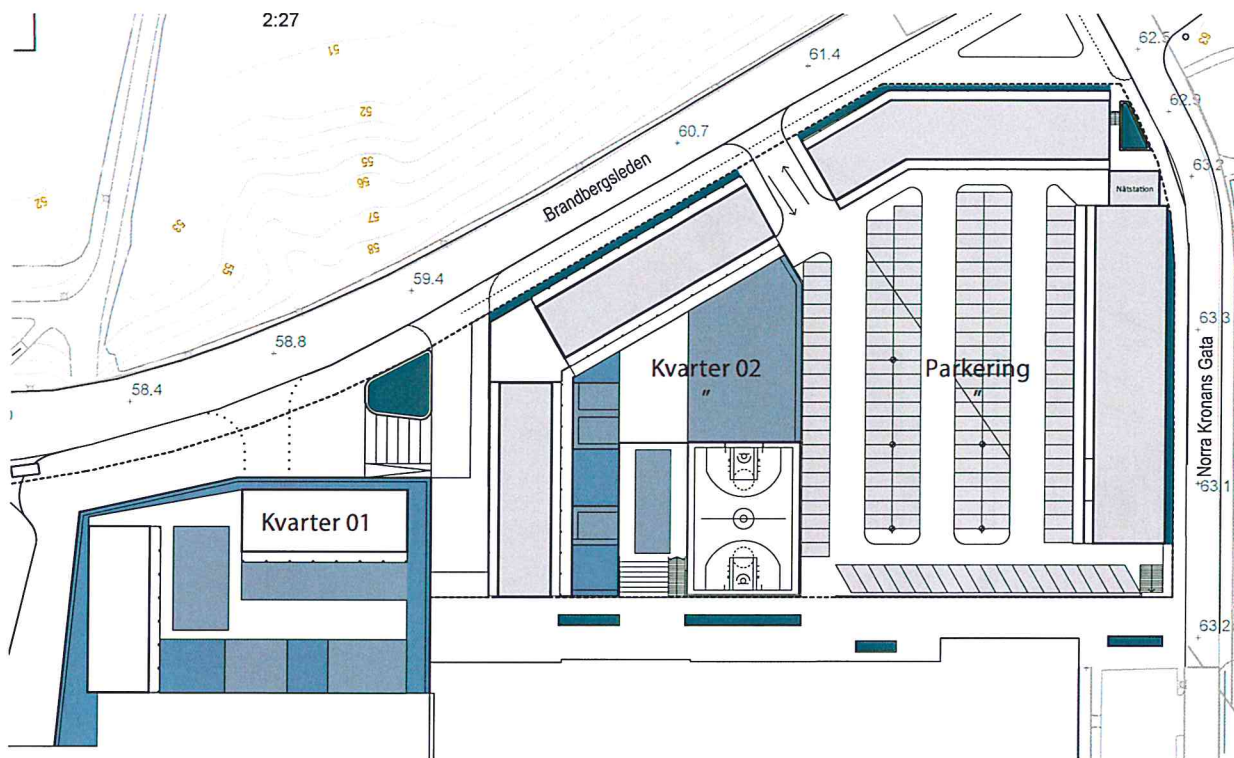
3: Superkilen i Köpenhamn. En målad asfalterad yta med sittgrupper. Ett projekt som är starkt identitesanknutet till sin kontext.

4: Referens: Luxury villages, West 8, Moskva

Generell princip för dagvattenhantering i planområdet.

DAGVATTENHANTERING

Dagvattnet ska i största möjliga mån tas omhand lokalt. På kvartersmark fördröjer bostadsgårdar vattnet så att det inte belastar det kommunala nätet vid kraftiga regn. Dagvattnet fördröjs i huvudsak på förgårdsmark, gröna tak och djupa planteringsbäddar på bjälklag. Ett fördröjningsmagasin kommer också placeras inom området.

KV01 - Bostadsgård:
Djupa växtbäddar på takterrasserna anordnas i kanten av bostadsgården. Detta för att skapa en säker gårdsmiljö med minskad insyn. Inne på bostadsgårdens mitt föreslås en varierad växtlighet med växtbäddar av varierat jorddjup, allt från odlingslådor på mark till finare växtlighet längs med terrasserna. Ny växtlighet samordnas med bjälklag under fortsatt arbete för att säkerställa goda dagvattenförhållanden.

KV 02 - Bostadsgård:
Växtbäddar placeras ovanpå bostadsgården, mot kvarterets norra fasad längs Brandbergsleden samt utmed fasaden mot Norra kronans gata. Detta är inte bara en kvalité för dagvattenhanteringen utan skapar också gröna och fina entréer för de boende. Gårdsbjälklagets växtbäddar kan delas upp i mindre grupper för att bilda rumsskapande element till olika uteplatser, gångstigar samt skärma av mellan öppna och privata ytor. Ny växtlighet ska samordnas med bjälklag under fortsatt arbete för att säkerställa goda växtbetingelser. Gröna tak hjälper också till att fördröja dagvattnet i kvarteret.

Parkering:
För att minska avrinningen från parkeringens hårdgjorda ytor så ska majoriteten av parkeringsplatserna på den öppna parkeringsplatsen i kvarter 02 uppföras med grus. Detta bidrar till rening och fördröjning av vattnet. Om förslaget med pergolan ersätts av

mindre trädgrupper så kan de hjälpa dagvattenhanteringen ytterligare.

FÖRKLARING:

- Växtbädd på mark
- Växtbädd på bjälklag, 800 mm djup
- Växtbädd på bjälklag, 300-800 mm jorddjup
- Sedumtak, parkeringsplatser med grus

Referensbilder av gårdsmiljöer:

Inslag av trä och stensmjöl för trädgårdskänsla
Foto: internet symantec-chengdu-tom fox

Växtbäddar på innergård, Vechtech hemsida

Gemensamma takterrasser som integrerar mötesplats med plantering
Foto: <https://www.pinterest.com/pin/555139091538464158/>

Odlingsmöjligheter på takterrasserna
Foto: <https://www.tes.com/lessons/jiRzpyBbkGd-3A/self-sustaining-housing?redirect-bs=1>

Dnr KS 2016/553

§ 48 Detaljplan för Brandbergen Söderby 2:60 och Söderby 2:61 m fl, antagande

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2014-02-24, § 44, att ge stadsbyggnads-nämnden i uppdrag att upprätta detaljplan för Brandbergens centrum, Söderby 2:60 och Söderby 2:61. Detaljplanens syfte är att utöka centrumverksamheten, skapa fler bostäder samt att skapa en ny front mot Brandbergsleden med ökad orienterbarhet.

Parallellt med detaljplanearbetet har en överenskommelse tagits fram för att reglera Fastighets AB Centrumgillet's åtaganden gentemot Tornberget Fastighetsförvaltnings AB eftersom den nya bebyggelsen medför att det krävs en viss ombyggnation på delar av Tornbergets Fastighetsförvaltnings AB mark.

Detaljplanen har godkänts i stadsbyggnadsnämnden och är nu färdig för antagande av kommunfullmäktige.

Förvaltningens synpunkter

Ett exploateringsavtal som är villkorat av att detaljplanen antas finns undertecknat av Fastighets AB Centrumgillet.

Då stadsbyggnadsnämnden 2016-12-21 godkände detaljplanen före-slår kommunstyrelseförvaltningen att den antas.

Underlag för beslut

- Plankarta, antagandehandling, daterad 2016-11-15
- Planbeskrivning, antagandehandling, daterad 2016-11-15
- Kvalitetsprogram Brandbergen centrum, daterad 2016-11-15
- Granskningsutlåtande daterat 2016-11-15

Överläggningar i kommunstyrelsen

Martina Mossberg (M), Tobias Hammarberg (L), Marie Litholm (KD) och Kennerth Valtersson (SD) yrkar bifall till eget förslag från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna (bilaga).

Martina Mossberg (M) begär ajournering. Sammanträdet ajourneras kl. 16.14.

Sammanträdet återupptas kl. 16.18.

Martina Mossberg (M) meddelar att det egna förslaget återtas samt yrkar bifall till kommunalrådsberedningens förslag och hemställer om att få antecknat till protokollet att kommunledningen åtar sig att återkomma med förslag på hur parkeringsbehovet kan lösas för besökare till Brandbergens konstgräsplan, skola och idrottshall, vilket kommunstyrelsen medger.

Ordföranden konstaterar att det endast finns ett förslag till beslut; kommunalrådsberedningens, och att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Detaljplan för Brandbergen Söderby 2:60 och Söderby 2:61 med flera antas.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Göran Svensson (S) yrkar med instämmande av Martina Mossberg (M), Sven Gustafsson (M), Suzanne Enman (KD), Tobias Hammarberg (L), Anna Ragnar (-), Petri Salonen (C) och Samuel Skånberg (V) bifall till kommunstyrelsens förslag.

Martina Mossberg (M), Sven Gustafsson (M), Suzanne Enman (KD) och Tobias Hammarberg (L) hemställer om att få lämna ett gemensamt särskilt yttrande för Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Ordföranden konstaterar att det bara finns ett förslag till beslut - kommunstyrelsens - och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med förslaget. Därefter finner ordföranden att Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna medges lämna ett gemensamt särskilt yttrande.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Detaljplan för Brandbergen Söderby 2:60 och Söderby 2:61 med flera antas.

2. Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna medges lämna ett gemensamt särskilt yttrande (bilaga).

Expedieras: Akt

För verkställighet: Stadsbyggnadsnämnden

Särskilt yttrande

§ 48

Kommunfullmäktige

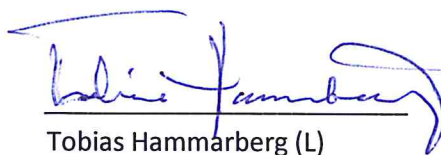
2017-03-06

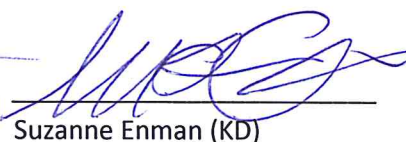
Detaljplan för Brandbergen Söderby 2:60 och Söderby 2:61 m fl, antagande

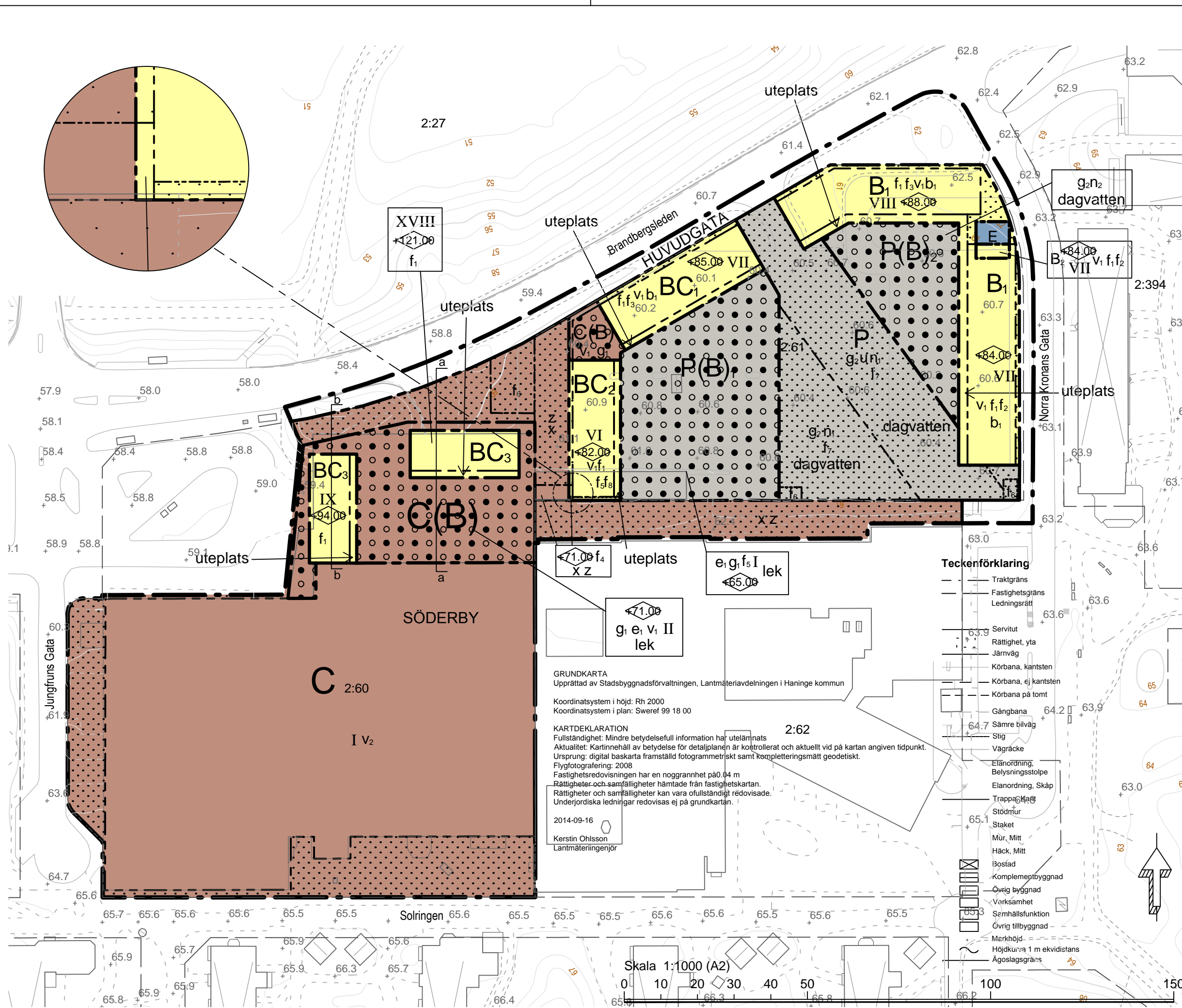
Vi ser positivt på förslaget till detaljplan och tror att den, förutom att bidra med fler bostäder och verksamheter, också i hög grad bidrar till en ökad trygghet för området. Genom att ta bort trafiksepareringen och möta cykel- och gångtrafikanternas behov kommer både känslan av trygghet och den faktiska tryggheten att öka.

I arbetet med utvecklingsprogram för Brandbergen framgick att Brandbergsskolan, idrottshallen, fotbollsplanen och annan verksamhet utanför planområdet saknar tillfredsställande parkeringslösningar. I samband med eget förslag i kommunstyrelsen begärdes att en parkeringsutredning för dessa behov skulle tas fram. Trepartialliansen drog tillbaka sitt egna förslag mot löfte att stadsbyggnadsnämnden skulle ta fram en sådan utredning separat från det aktuella ärendet. Vi kan nu konstatera att stadsbyggnadsnämnden nu har initierat ett ärende i frågan och är därmed nöjda med att kommunen tar ett helhetsansvar i parkeringsfrågan.

Martina Mossberg (M)

Tobias Hammarberg (L)

Suzanne Enman (KD)

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

GRÄNSER

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

- Kvartersmark**
- BC₁ Bostäder. Centrumverksamhet får ordnas i bottenvåning.
  - BC₂ Bostäder från och med våning 3 (III). Centrumverksamhet ska anordnas från bottenvåning till och med våning 2 (II).
  - BC₃ Bostäder. Centrumverksamhet ska anordnas i bottenvåning.
  - B₁ Bostäder. Bottenvåning får ej utformas för bostadsändamål.
  - B₂ Bostäder.
  - C(B) Centrum. Bostadsmark som överbyggnad. Ej hotell.
  - C Centrum, ej hotell.
  - E Tekniska anläggningar
  - P(B) Parkering i marknivå. Bostadsgård ska överdäcka parkeringsytan.
  - P Parkering
  - P(B)₂ Parkering i marknivå. Bostadsgård får överdäcka parkeringsytan.

Allmänna platser

- HUVUDGATA Huvudgata

UTNYTTJANDEGRAD/FASTIGHETSINDELNING

- e Får bebyggas med bostadskomplement i en våning av sammanlagt max 40 kvm.

BEGRÄNSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE

- Marken får inte bebyggas
- Marken får byggas över med planterbart bjälklag
- Marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för bostadsgård.
- Marken ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för parkering.
- Marken ska vara tillgänglig för allmänna underjordiska ledningar.
- Marken ska vara tillgänglig för allmän gång- och cykeltrafik
- Marken ska vara tillgänglig för allmännyttig korttrafik

MARKENS ANORDNANDE (utformning av kvartersmark)

Mark och vegetation

- En yta motsvarande 5% av den totala tillkommande takytan ska anordnas som växtbäddar, regnträdgårdar eller motsvarande lösning för fördröjning av dagvatten.
- n₁ Högst 40 % av marken får hårdgräs.
- n₂ Högst 40 % av marken får hårdgräs. Gäller endast vid det fall ytan inte överdäckas med bostadsgård.
- lek Lekplats ska finnas.
- dagvatten Plats för dagvattenlösning.

PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE

Byggnadsteknik

- b Grundläggning mot u-område ska utföras med permanent spont eller motsvarande teknik för att möjliggöra underhåll av ledningar.

Utformning

- I-XVIII Högsta antal våningar
- ◇ Högsta byggnadshöjd i meter över nollplanet (RH2000)
- v₁ Lägsta färdiga golvnivå ska vara 0,5 meter högre än intilliggande gaturivå.
- v₂ Entréer ska placeras på byggnadens norra fasad
- uteplats Sutturängväning får anordnas utöver angivet högsta antal våningar

Utseende

- f₁ Byggnader ska utformas med vegetationstak av sedum eller annat växtmaterial med likvärdiga egenskaper.
- f₂ Entréer ska placeras på byggnadens östra fasad
- f₃ Entréer ska placeras på byggnadens norra fasad
- f₄ Frihöjd under gångbro, mätt från marknivå, ska vara minst 4,5 meter.
- f₅ Entré ska leda från parkering till centrum genom bostadshus
- f₆ Trappor och murar får uppföras
- f₇ Stödmur ska uppföras mot fastighetsgräns
- f₈ Entréer ska placeras på byggnadens västra fasad

STÖRNINGSSKYDD

- Bostäder ska utformas så att minst hälften av boningsrummen i varje lägenhet får högst 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå (frifältsvärde) utanför fönster.
- Minst en balkong eller uteplats till varje bostad, eller gemensam uteplats i anslutning till bostäderna, ska utföras eller placeras så att den ej utsätts för högre ekvivalent ljudnivå än 55 dB(A) och ej högre maximal ljudnivå än 70 dB(A) (frifältsvärde).

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid

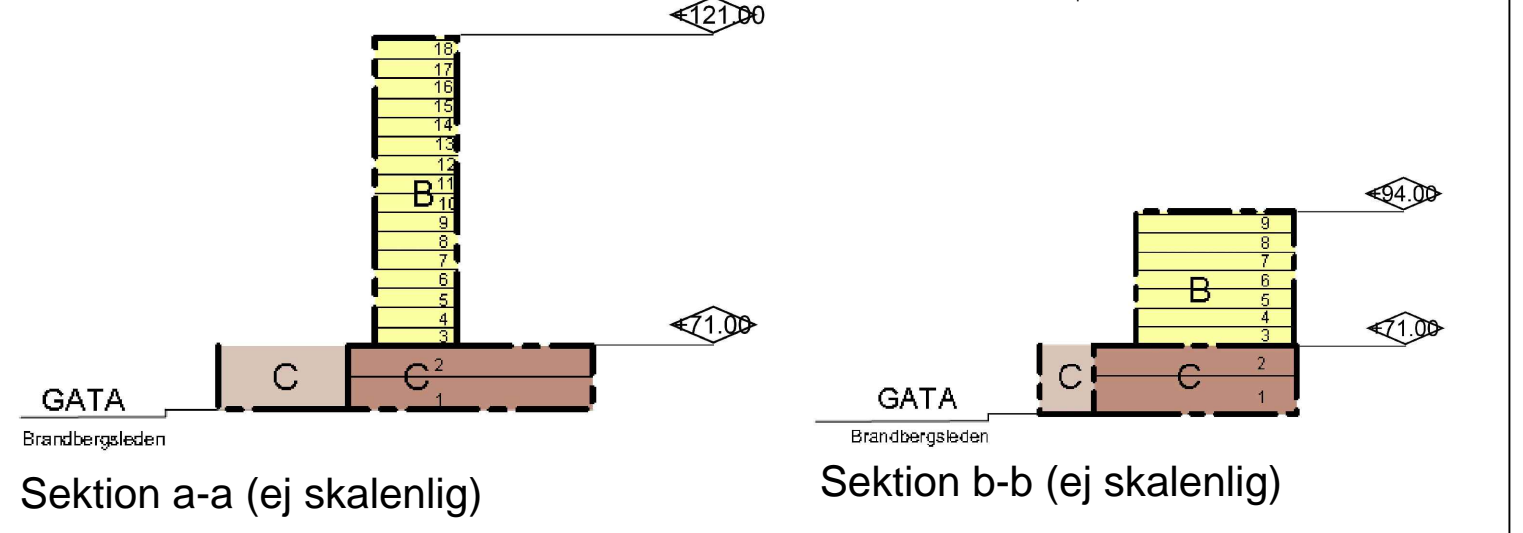
Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vinner laga kraft

Ändrad lovplikt, lov med villkor

Som villkor för bygglov gäller att dagvattenmagasin för fördröjning av dagvatten anläggs om minst 160 m³ effektiv magasinvolym.

Huvudmannaskap

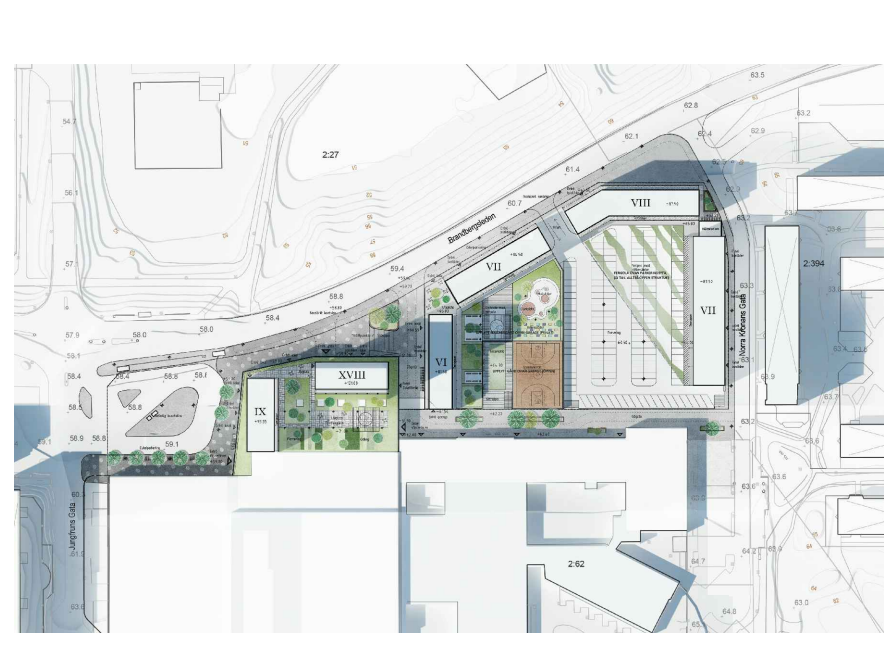
Kommunen är huvudman för allmän plats

Orienteringskarta

Illustrationsplan

Information

De växtbäddar, regnträdgårdar, eller andra likvärdiga anordningar som syftas till i planbestämmelsen för mark och vegetation ska placeras i förgårdsmark och på de upphöjda bostadsgårdarna.

- UPPLYSNINGAR**
- Till planen hör:
- plankarta med planbestämmelser
  - planbeskrivning med genomförandebeskrivning
  - illustrationsplan
  - kvalitetsprogram

Plankostnadsavtal gäller

<p>Detailplan</p> <p>Plankarta med bestämmelser</p>	SAMRÅD
	2015-12-15 - 2016-01-26
<p>Brandbergen</p> <p>Söderby 2:60 och Söderby 2:61 m.fl.</p>	UPPRÄTTAD
	2016-08-02
<p>Stadsbyggnadsförvaltningen</p> <p>Planavdelningen</p>	GRANSKAD
	2016-08-26 - 2016-09-16
<p>Eva Darolf Linnros</p> <p>Planchef</p>	REVIDERAD
	2016-11-15
<p>Ida-Maria Classon</p> <p>Planarkitekt</p>	ANTAGEN
	LAGA KRAFT
	ARKIVNR

Detaljplan för Söderby 2:60 och 2:61, Brandbergen centrum
Brandbergen

PLANBESKRIVNING

ANTAGANDEHANDLING

Normalt planförfarande

2016-11-15

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	3
FÖRUTSÄTTNINGAR.....	9
FÖRÄNDRINGAR - PLANFÖRSLAG	19
KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE.....	34
DETALJPLANENS GENOMFÖRANDE	38
ADMINISTRATIVA FRÅGOR.....	41

INLEDNING

DETALJPLANENS HANDLINGAR

- Plankarta med bestämmelser och grundkarta
- Planbeskrivning med genomförandebeskrivning
- Samrådsredogörelse
- Granskningsredogörelse
- Fastighetsförteckning
- Illustrationsplan

Som underlag till detaljplanen finns följande handlingar:

- Bullerutredning – Ramböll AB, 2015-11-13
- Gång- och cykelstråk i centrala Brandbergen – intern workshop 2015-09-22
- Behovsbedömning, 2015-11-26
- Centrumdialog - medborgardialog våren 2014
- Dagvattenutredning – WSP 2016-05-26
- Utredning avseende val av lämplig konstruktion för att säkerställa drift och underhållsbehovet på VA-ledningar efter exploatering av parkering vid Brandbergen centrum - PM, 2016-06-07
- Översiktlig klimat- och sårbarhetsanalys Haninge kommun – IVL, 2013-05-12
- Översvämningskartering utmed Tyresån – Myndigheten för samhällskydd och beredskap, 2013-05-24
- Kvalitetsprogram för Brandbergen Centrum – White Arkitekter AB, 2016-11-15

BAKGRUND

Fastighetsägaren till Söderby 2:60 och 2:61 fick den 30 september 2013 positivt planbesked med syfte att i en detaljplaneprocess utreda möjligheterna till utökning av centrumverksamhet, nya bostäder och en ny utformning av befintligt busstorg. Den 24 februari 2014, §44, beslutade kommunstyrelsen att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en ny detaljplan för Söderby 2:60 och 2:61, vilka idag utgörs av Brandbergen centrum. Förslag på detaljplan för Brandbergen centrum var på samråd mellan 2015-12-15 och 2016-01-26, och sedan på granskning mellan 2016-08-26 och 2016-09-16.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Detaljplanens huvudsakliga syfte är att utöka centrumverksamheten, skapa fler bostäder samt att skapa en ny front mot Brandbergsleden med ökad orienterbarhet för gångtrafikanter och cyklister.

Läge och areal

Brandbergen centrum ligger i norra delen av Brandbergen, just söder om Brandbergsleden. Inom fastigheterna Söderby 2:60 och 2:61, som är cirka tre hektar stort, ligger själva centrumverksamheten, en större ytparkering och en kollektivtrafiknod där alla direktbussar till Gullmarsplan och Handenterminalen avgår, se bild 1. Området angränsar till Brandbergsskolan, Brandbergens bibliotek, idrottshallen och fritidsgården vilka huserar i den östra delen av byggnaden som ägs av Tornberget fastighetsförvaltning AB(Söderby 2:62).

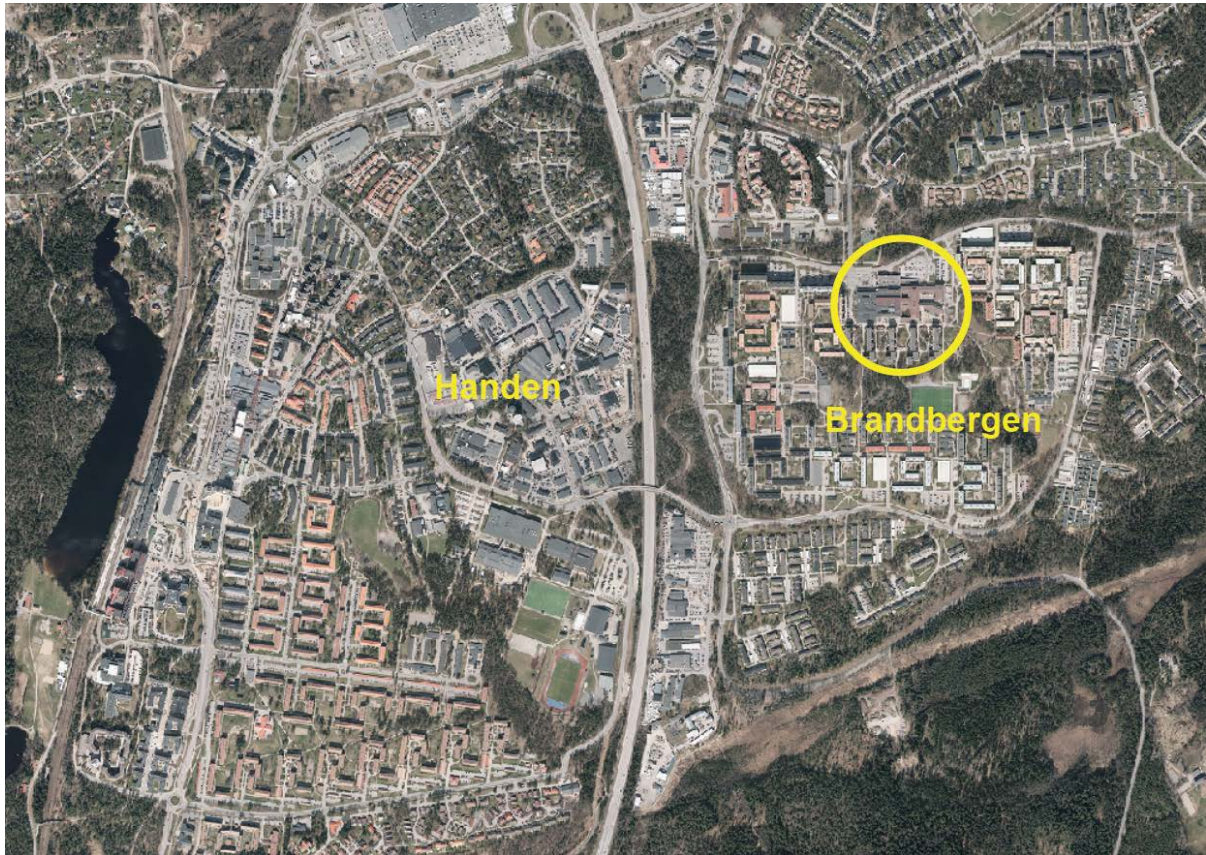

Bild 1: Brandbergen centrum ligger i norra Brandbergen och öster om Handen. Området är markerat med gul cirkel på bilden.

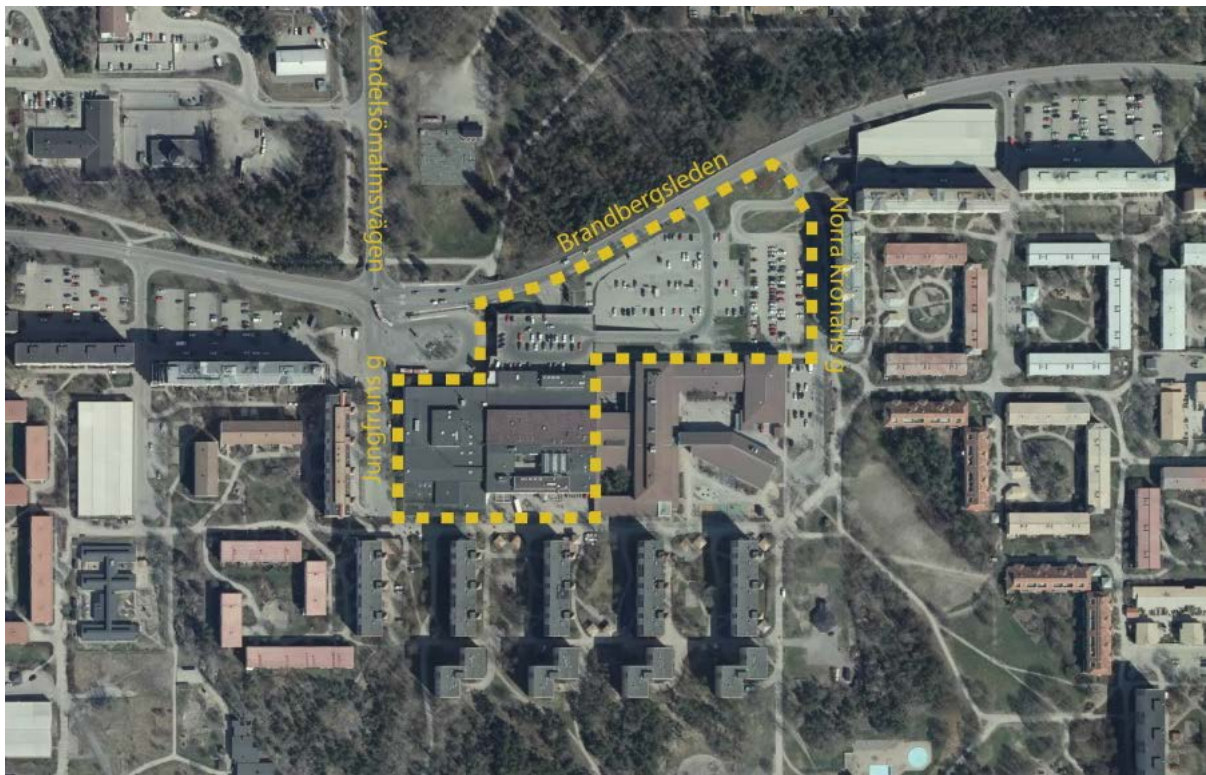
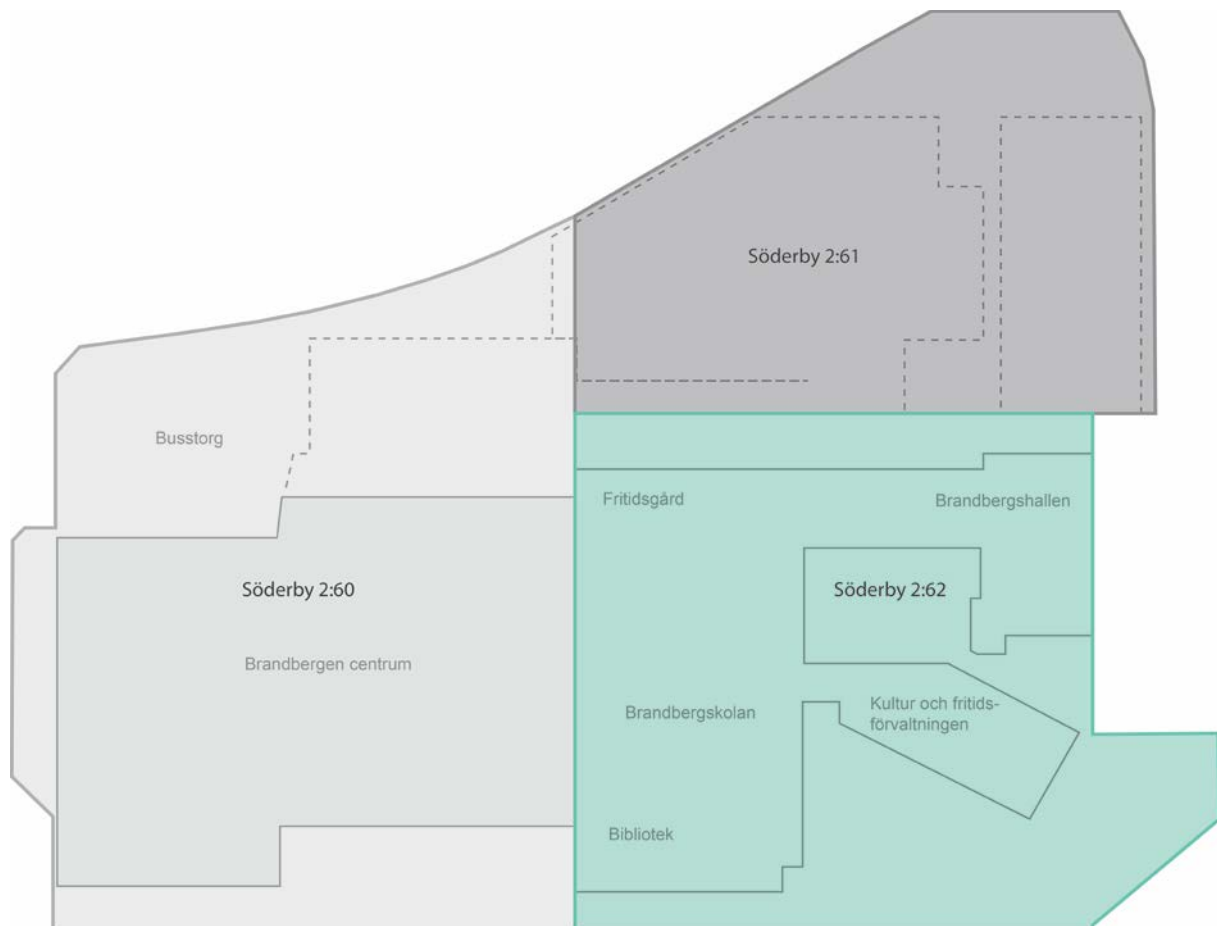

Bild 2: Planområdet är markerat med gult på kartan ovan.

MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN

Savana AB äger fastigheterna Söderby 2:60 och 2:61. Brandbergen centrum ligger i en byggnad som delas med fastighet Söderby 2:62 som ägs av kommunägda Tornberget fastighetsförvaltning AB, se bild 2. I den delen av byggnaden ligger Brandbergsskolan, en idrottshall, en fritidsgård och andra kommunala verksamheter. Savana AB äger centrumbyggnaden, den parkeringsyta som finns på husets norra sida och marken där busstorget ligger. Detaljplaneområdet omfattas av fastigheterna Söderby 2:60 och 2:61, utom den del som utgörs av busstorget då den inte ingår i det fortsatta planarbetet.

Bild 3: Bilden visar de två fastigheterna som omfattas av detaljplanen, samt den angränsande fastighet som ägs av Tornberget fastighetsförvaltning AB. De två grå områdena visar fastigheterna Söderby 2:60 och 2:61 som ägs av Savana AB och det gröna området visar fastighet Söderby 2:62 som ägs av Tornberget.

PLANPROCESSEN

En detaljplan är ett juridiskt dokument som reglerar markanvändningen i ett område. Dokumentet reglerar både rättigheter och skyldigheter, till exempel markytans utformning, fastighetsindelning och byggrättens storlek. Detaljplaneringen regleras av Plan- och bygglagen och ska enligt denna lag följa en viss handläggningsordning. Denna detaljplan bedrivs med normalt planförfarande enligt PBL 2010:900.

Pilen nedan visar planprocessens olika skeden och nu är detaljplanen i *antagandeskede*. För mer information om planprocessen se kommunens hemsida (www.haninge.se).

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

I kommunens översiktsplan, antagen av kommunfullmäktige 2005-02-07 och reviderad 2012, är planområdet utpekad som förändringsområde för bostäder. Detaljplanen är förenlig med gällande översiktsplan. Haninge kommun har tagit fram ett samrådsförslag på ny översiktsplan, vilken var på samråd under sommaren 2015 och på granskning under våren 2016. Där pekas Brandbergen centrum ut som ett område för medeltät stadsbygd, exakt vad det innebär är inte definierat i översiktsplanen utan ska utredas i ett utvecklingsprogram för Brandbergen och i detaljplanearbetet för centrum.

Utvecklingsprogram

År 2013 tillsatte Haninge kommun en politisk beredning och 2013-09-09, §134, gav kommunfullmäktige kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att ta fram ett utvecklingsprogram för Brandbergen. Syftet med utvecklingsprogrammet är att:

- Utifrån medborgardialog belysa utvecklingspunkter på kort sikt (2-5 år) och på lång sikt (10-15 år) som kan fungera som stöd för framtida planarbete.
- Förstärka Brandbergens själ och anda.
- Beakta framtidens möjligheter att utveckla bebyggelse, infrastruktur inklusive kollektivtrafik, barn- och ungdomsverksamheten samt allmän kommersiell service.

Programarbetet för Brandbergen påbörjades i december 2013 och samråddes tillsammans med länsstyrelsen och andra remissinstanser, samt Brandbergens invånare, under sommaren 2015. I programmets utredningsskede har två dialogprocesser genomförts, varav en fokuserade särskilt på Brandbergen centrum. Programmet antogs av kommunfullmäktige under våren 2016.

I utvecklingsprogrammet finns Brandbergen centrum med som utvecklingsområde, vilket betyder att kommunen förespråkar exploatering i området. Riktlinjerna för år 2030 säger att Brandbergens centrum fungerar som områdets hjärta och har utvecklats till Brandbergsbornas vardagsrum, samt att utveckla ny attraktiv, tillgänglig och funktionell bytespunkt för bussar vid station Brandbergens centrum. En slutsats i beredningens utredningsarbete har varit att Brandbergen är i behov av fler små lägenheter.

Detaljplaner och områdesbestämmelser

Planområdet innefattas av gällande detaljplan S 55, upprättad år 1970, och tillåter centrumändamål. Högsta byggnadshöjd är 11,0 meter. I anslutning till Brandbergsleden finns ett x-område för att tillgängliggöra området för allmän gångtrafik. Inom området för korsmark är det förlagt två u-områden för att göra marken tillgänglig för allmänna ledningar för vatten och avlopp.

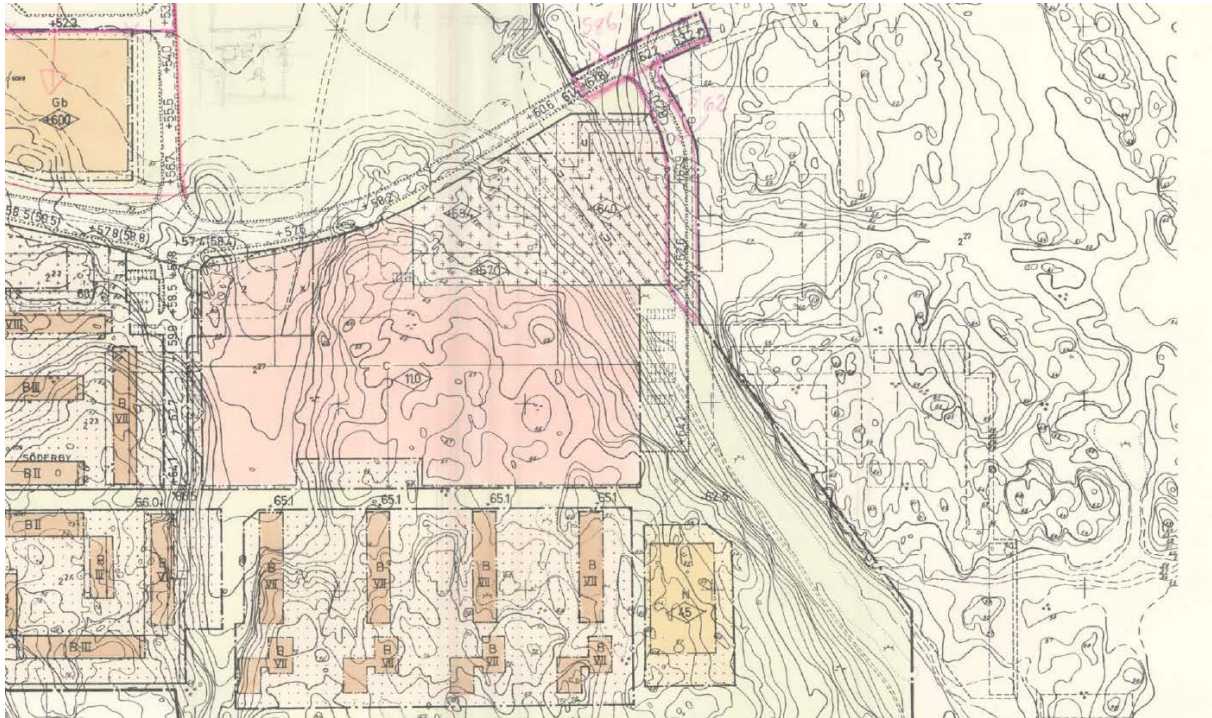

Bild 4: Utsnitt ut gällande detaljplan S 55.

Övriga ställningstaganden

Haninge kommuns förslag till Grönplan, år 1989, visar att området kring Brandbergen centrum saknar promenadstråk och bostadsnära natur och att Brandbergsleden är en barriär i området.

Haninge kommuns Cykelplan är antagen av kommunfullmäktige år 2010. Den ska bidra till att Haninge blir en mer cykelvänlig kommun med ett ökande antal cyklister under alla tider på året, samt att trafiksäkerheten för cyklister ska förbättras.

Cykelplanen identifierar centrum som en målpunkt för cyklister men visar också att det inte finns några kommunala cykelbanor genom detaljplaneområdet. Den utmärkta cykelbana som kommer norr ifrån slutar idag under parkeringsdäcket i det som är en inlastningszon och sophanteringsrum för centrum.

Bild 5: Utsnitt ur cykelplanen. Rött markerar saknade länkar, grönt markerar befintliga.

Kommunala miljömål

Haninge kommun strävar efter en långsiktigt hållbar utveckling - ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Kommunens miljöarbete utgår från mål fastställda av kommunfullmäktige. De mål som berör stadsbyggandet är följande:

- Koldioxidutsläppen ska minska med 25 % till år 2020 (från 2005 års nivå).
- Energianvändningen ska minska.
- Den biologiska mångfalden ska öka.
- Sjöar och vattendrag ska bli renare.

RIKSINTRESSEN

Det finns inga riksintressen inom detaljplaneområdet.

FÖRUTSÄTTNINGAR

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Detaljplaneområdet ligger söder om Brandbergsleden och norr om Brandbergens höghusbebyggelse. Centrumbyggnaden är central i området tillsammans med en större ytparkering, och i anslutning till centrumbyggnaden ligger ett busstorg med busstrafik till Handen, Dalarö, Gullmarsplan med flera. Inne i centrumbyggnaden finns det matbutiker, vårdcentral, apotek, bibliotek, biograf och ett flertal restauranger, detta tillsammans med busstorget gör att området är en viktig knutpunkt och en central mötesplats.

BEBYGGELSE, STADSBILD OCH KULTURMILJÖ

Brandbergens bostadsområde har en tydlig karaktär som representerar miljonprogramstidens byggnadsideal. Det gäller också för centrumbyggnaden, även om den invändigt har genomgått vissa förändringar. Nyligen byggdes biografen i byggnaden om med ny modern teknik och med ny skyltning på den södra fasaden.

Mot Brandbergsleden präglas stadsbilden kring Brandbergen centrum av den parkering och det parkeringsdäck som ligger mellan byggnaden och vägen. Under parkeringsdäcket finns inlastningskajen till butikerna i centrum, och här går även en gång- och cykelväg vilket, speciellt under dygnets mörka timmar, kan uppfattas som en otrygg miljö. Framför centrumbyggnadens norra entré finns busstorget. Idag är hållplatserna delvis lokaliserade till torget, och delvis utspridda längs Brandbergsleden, vilket skapar en situation där resenären måste röra sig oskyddad bland biltrafik.

Inom, och i närheten av, planområdet finns det många aktiviteter och lokaler som riktar sig till barn och unga. I Brandbergen centrum finns det idrottsklubbar, biograf och bibliotek och utanför planområdet finns det fritidsgård, skola, idrottshall, utomhusbad, lekplatser och idrottsplatser. Från fritidsgården, som ligger i skolbyggnaden, till busshållplatsen bildas idag ett gångstråk som enligt medborgardialogen uppfattas som otryggt, mörkt och otydligt av barn och unga men också av vuxna.

På centrumets södra sida är entréerna placerade mot en torgformation som möter områdets höghusbebyggelse. Bostadshusen är högre skivhus, byggda i betongelement, med uppvuxna gårdsrum mellan husen. Gemensamt för alla husen är att gavlarna har en karaktäristisk relief, vilken också går igen i centrumbyggnadens fasad, områdets gatubeläggning och parkbänkar, se bild 6 och 7. Hela området har en tydlig prägel av 1970-talets planering och arkitektur men har också genomgått en större renovering under 1990-talet med vissa fasadförändringar och utbyggnader så som burspråk. Centrumbyggnaden omfattades inte av den renoveringen men har under årens lopp byggts om i mindre omfattning.

Bild 6: Exempel på bostadshusens fasader i Brandbergen. Foto: Håninge kommun

Bild 7: Bild på centrumbyggnaden och busstorget sett från nordöst. Jungfruns gata syns i bakgrunden. Foto: Håninge kommun

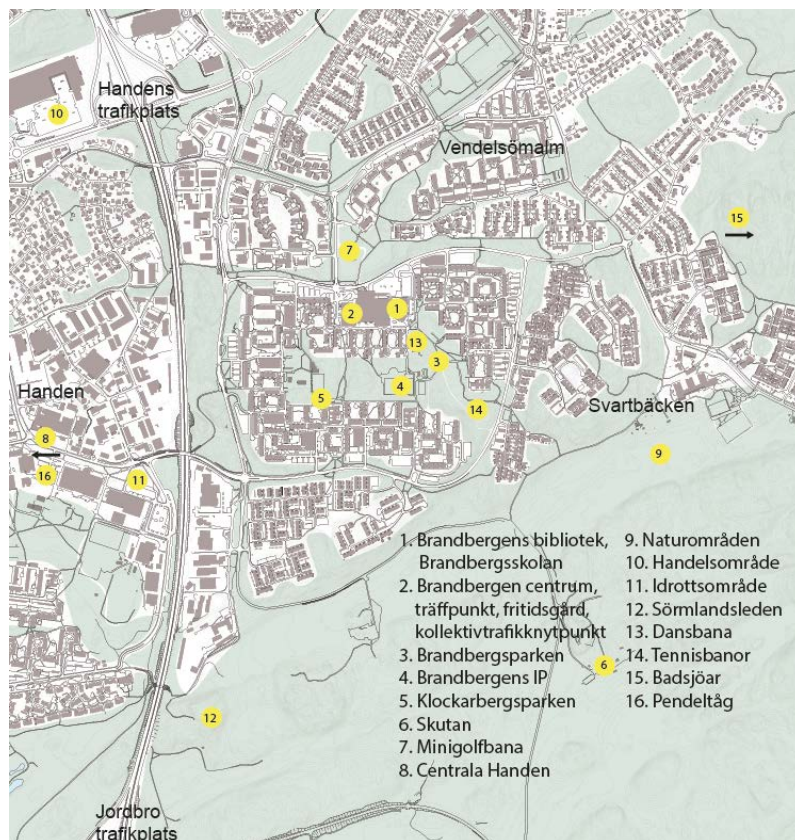

Bild 8: Kartan visar Brandbergen centrum och dess omgivning.

Fornlämningar

Det finns inga kända fornlämningar inom planområdet. Om en fornlämning skulle hittas inom området är detta anmälningspliktigt enligt fornlämningslagen.

NATUR OCH LANDSKAPSBILD

Inom planområdet finns idag ingen naturmark och den yta som inte är bebyggd är asfalterad. Landskapsbilden domineras därför av hårdgjord yta och idag uppfattas det som svårt att orientera sig i området. Det stråk som leder fotgängare och cyklister från Vendelsömalm, bostadsområdet norr om Brandbergsleden, igenom centrum är svårt att överblicka på grund av nivåskillnader och trafikseparerade tunnlar för gångtrafikanter och cyklister.

Bild 9: Gång- och cykelvägen går i en tunnel under Brandbergsleden för att komma upp under parkeringsdäcket där inlastningen till centrum finns. Foto: Karin Österdahl

REKREATION

Inom planområdet finns ingen möjlighet till rekreation men området angränsar till Brandbergsparken som sträcker sig från centrum och vidare sydöst genom Brandbergen. Under år 2013 genomfördes en medborgardialog i parken vilken har resulterat i en ombyggnation. Några hundra meter från centrum finns en stor konstgräsplan, Brandbergen IP och ett utomhusbad. Precis norr om planområdet, på andra sidan Brandbergsleden, finns det parkmark där det idag ligger en minigolfbana.

SERVICE OCH ARBETSPLATSER

Inom och angränsande till planområdet finns det både kommersiell och allmän service. Intill planområdet finns allmän service så som Brandbergsskolan, bibliotek, idrottshall, musikskola och fritidsgård. I Brandbergen centrum ligger allmän service så som en vårdcentral, familjecentral och äldrecentrum. Där finns också kommersiell service så som en biograf, flera apotek, restauranger, matbutiker och annan kommersiell verksamhet. Större arbetsplatser finns främst i de verksamhetsområden som ligger mellan Handen och Brandbergen längs väg 73.

GATOR OCH TRAFIK

Gatunät

Brandbergen är planerat och utbyggt efter SCAFT:s idéer om trafikseparering. Detta innebär att matargator leder biltrafik in i området genom säckgator. Brandbergen centrum ligger i precis anslutning till Brandbergsleden och parkeringen nås via Jungfruns gata eller Norra Kronans gata.

Bild 10: Fotot visar gatunätet i Brandbergen och hur säckgator leder in i området via tre huvudgator. Inne i området finns det en rad olika gång- och cykelvägar.

Gång- och cykelnät

Genom Brandbergen går Solringen, en gång- och cykelväg som löper genom hela området och även genom centrumområdet. Från Brandbergen centrum går det också att gå eller cykla på trafikseparerade gång- och cykelbanor till Vendelsöalm och Handen. Dessa går under flera tunnlar vilka kan upplevas som otrygga. Tunnelarna och trafiksepareringen skapar också en svårighet att orientera sig i, till och från området.

Kollektivtrafik

I anslutning till planområdet ligger busstorget där all busstrafik till och från Brandbergen passerar. Expressbussar mellan Brandbergen och Gullmarsplan vänder i Brandbergen centrum med flertalet avgångar varje timme. Bussar mot Handen avgår ungefär var tionde minut. På så sätt är planområdet navet för kollektivtrafiken i den här delen av kommunen.

Parkering

Inom planområdet finns det idag en större markparkering på nordöstra delen av fastigheten. Ovanpå området för inlastning finns det ett parkeringsdäck som används av besökare till centrumverksamheterna. Den största delen av markparkeringen används också av besökare, medan delen i öster är förhryda av bland annat bostäderna kring Brandbergen centrum, se bild 10.

I centrumbyggnadens källare finns ett garage där besökare till livsmedelsbutiken i centrumbyggnaden kan parkera, med infart från Jungfruns gata. Därifrån finns det hissar upp till

butikerna. De öppna parkeringarna används ofta vid olika idrottsevenemang och vid de sporadiska tillfällen flera anordnas på samma gång kan trycket på parkering öka, vilket ger ett ojämnt behov av parkering.

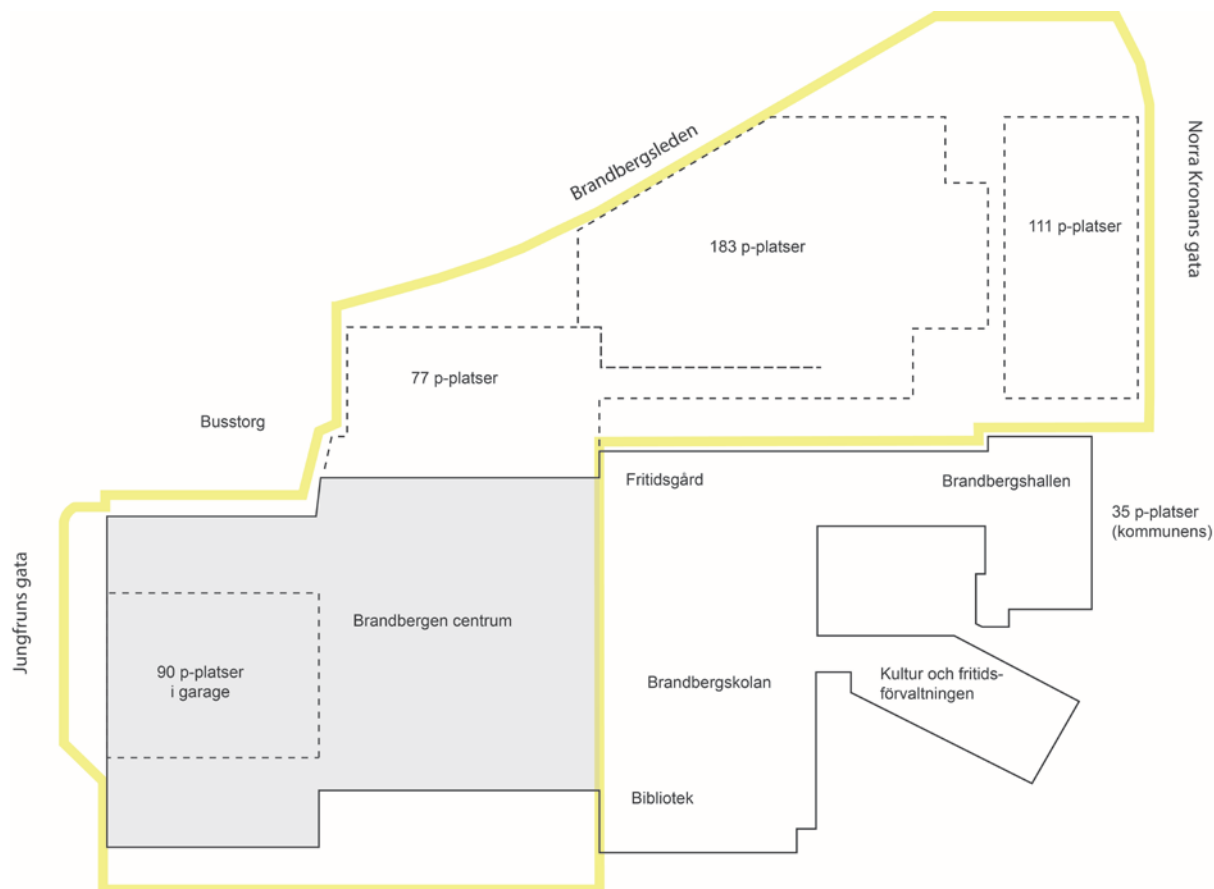

Bild 11: Fördelning av parkering inom och intill fastigheterna. Plangränsen är markerad med gul linje.

Eftersom ett gång- och cykelstråk leds under parkeringsdäcket så måste de som går från eller till bussen efter centrumets stängning gå där under för att komma in i själva bostadsområdet, istället för genom centrumbyggnaden. De ungdomar som tar bussen hem från fritidsgården måste också gå där under. Parkeringens utformning utpekas som otrygg i medborgardialogen som gjorts inför framtagandet av detaljplanen. Att parkeringsytor är så dominerande i området skapar en känsla av otrygghet, men också en känsla av långa avstånd för den som rör sig till fots eller med cykel. Parkeringsdäcket skapar ett mörkt utrymme i markplan vilket blir en otrygg miljö att röra sig genom, se bild 9.

HÄLSA OCH SÄKERHET

Förorenad mark

Det finns ingen radon eller andra föroreningar uppmätta i, eller i närheten av, planområdet.

Buller

Ekvivalent och maximal ljudnivå från vägtrafikbuller har beräknats enligt Nordisk beräkningsmodell, rev 1996, i datorprogrammet SoundPLAN 7.1 och är mätt 6,0 meter över mark, vilket motsvarar bebyggelsens första våning.

Brandbergsleden har cirka 4 700 fordon som passerar öster om korsningen Brandbergsleden och Vendelsömalmsleden, efter mätningar från år 2002. Väster om korsningen har leden cirka 7 800 fordon som passerar vid mätningar år 2016.

En bullermätning framtagen av Ramböll i april 2014 visar att bullernivån i delar av området överstiger riktvärden för ekvivalent och maximal bullernivå, 6,0 meter över marknivå. Detta innebär att tillkommande bostadshus måste utformas med avstegsfall, så som till exempel tyst sida, se bild 12 och 13.

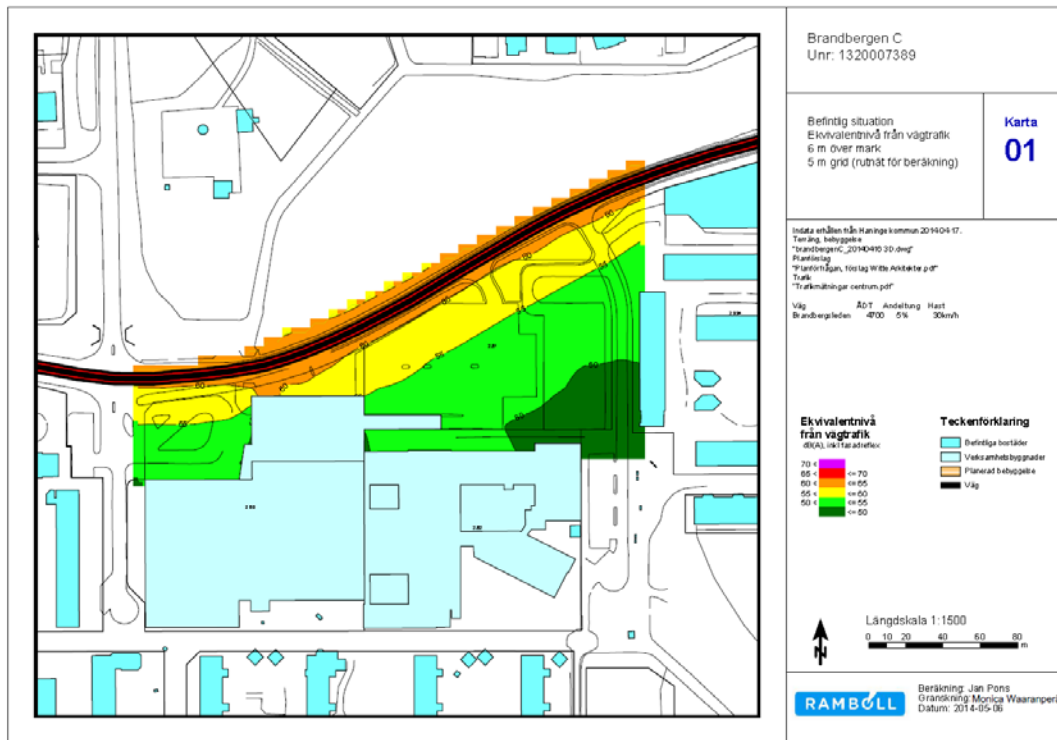

Bild 12: Bullerkarta ekvivalentnivå från vägtrafik.

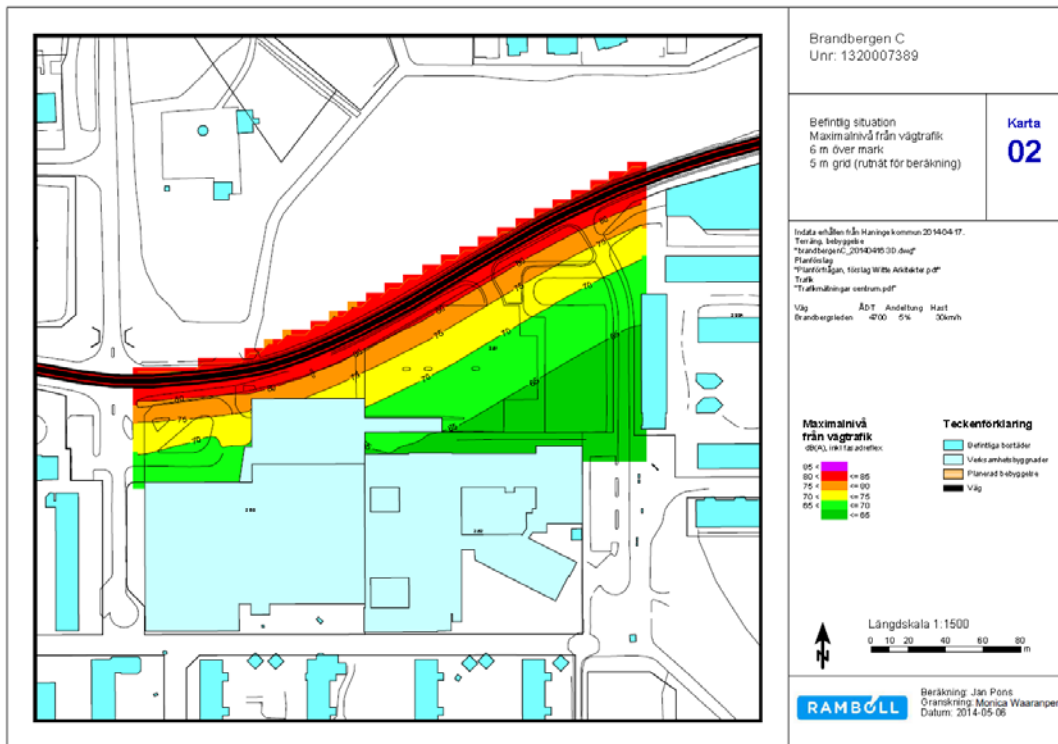

Bild 13: Bullerkarta maximalnivå från vägtrafik.

Transporter med farligt gods

Brandbergsleden och Vendelsömalmsleden är inte transportled för farligt gods.

Trygghet

Idag upplevs området kring Brandbergen centrum som otryggt enligt flera av de utredningar och medborgardialoger kommunen genomfört. Några av de platser som nämns är gångsträckan mellan fritidsgårdens entré och busstorget där fotgängare måste röra sig under parkeringsdäcket, gångtunneln under Brandbergsleden, och torgytan på södra sidan centrum. Enligt utredningen *Identitet och image*, framtagen i samband med utvecklingsprogrammet för Brandbergen centrum, beror upplevelsen av otrygghet oftast på brist på belysning och nedgångna miljöer.

Trafiksäkerhet

Idag är Brandbergen trafikseparerat vilket gör att bland annat gång- och cykelvägen från Vendelsömalmsvägen leds under Brandbergsleden för att sedan ledas upp vid Brandbergens centrum. Fotgängare och cyklister kommer då upp i centrumverksamheternas inlastningsområde och måste korsa området, vilket skapar en otrygg trafiksituation. Fotgängare rör sig också idag i bilfälten längs Vendelsömalmsvägen istället för att gå på de gång- och cykelvägar som finns i området.

Anläggning civilförsvar

I Brandbergen centrum, på fastighet Söderby 2:27, finns idag en krigsbranddamm upprättad i efterkrigstid. Branddammar finns på flertalet platser i kommunen, de innehåller 400 kubikmeter vatten och är ständigt fyllda med vatten. Krigsbranddammarna byggdes ursprungligen som en del av samhällets beredskap inför ett krigshot. De skulle utgöra reservvatten för brandsläckning i skadeområden i händelse av att det ordinarie brandpostnätet var ur funktion eller att det förelåg

vattenbrist i övrigt. Idag, med förändrad hotbild och ett nästan obefintligt krigshot, utgör krigsbranddammarna huvudsakligen en resurs för den framtida räddningstjänsten.

MARKFÖRHÅLLANDEN

Geotekniska förhållanden

I princip är hela planområdet hårdgjord. Under utbyggnaden av Brandbergen fylldes marken upp till dagens marknivåer, troligtvis med sprängsten. Enligt Statens geologiska undersökning, SGU, består marken av postglacial lera, glacial sand och ett tunt eller osammanhängande lager morän ovanpå berggåll, se bild 14.

Bild 14: Gult lager visar glacial lera, orange med vita prickar visar postglacial sand och rött med blå prickar visar morän på berggåll.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Dagvatten

I enlighet med Haninge kommuns *Dagvattenstrategi*, antagen 2010 ska dagvatten om möjligt omhändertaras lokalt, det vill säga på fastigheten. I annat fall ska dagvattnet fördröjas innan det avleds till recipient (dike, å, sjö, hav). Idag leds allt dagvatten inom planområdet bort då det till största del är hårdgjort. Dagvattnet leds via dagvattenledningar ner till dagvattendammar vid Gudöbroleden och därifrån vidare i öppna diken samt kulvertar till Drevviken.

Vattenmyndigheten har bedömt att det finns skäl att fastställa miljö kvalitetsnormen till god ekologisk status med tidsfrist till 2021 (4 kap 9 § vattenförvaltningsförordningen och 3 kap 1 § andra stycket NFS 2008:1) för Drevviken.

Enligt kommunens dagvattenstrategi ska avrinningen från ett område inte öka till följd av en exploatering. Från strategin kan vidare följande utläsas som är relevant för området:

- *Dagvattnet ska i första hand ombändertas lokalt på egen tomtmark. I andra hand ska vattenflödet utjämnas och fördröjas innan avledning till recipient.*
- *Förorenat dagvatten ska renas före infiltration eller utsläpp till vattendrag.*
- *Utnyttja dagvatten för att skapa vackra miljöer*

Dagvattenstrategin poängterar även vikten av att arbeta med infiltrationsbenägna ytor vid exploatering, såsom grön- och grusytor.

2016-09-12 antogs en ny dagvattenstrategi där behovet av att reningsåtgärder vid källan är en ledande strategi för att nå målet om välmående yt- och grundvatten. I andra hand renas dagvatten lokalt genom småskaliga lösningar och i tredje hand, om behov föreligger, renas dagvatten från olika områden i större anläggningar.

För att uppnå en robust bebyggelsemiljö ska stadsmiljön planeras för att tåla tillfällig översvämning vid extrema regn med återkomsttid på 100 år eller mer med framtida klimatförhållanden. Dessutom ska mark, bebyggelse och övrig infrastruktur höjdsättas så att dagvatten kan avledas ytligt med självfall. Kvartersmark och allmän platsmark ska utnyttjas för lokal dagvattenhantering.

Det finns ingen grundvattenförekomst inom planområdet, inte heller något ytvatten.

Ledningsnät

Genom Söderby 2:61 går det idag avloppsledningar och dagvattenledningar från höghusområdet i Brandbergen och norrut mot Vendelsöalm. Området för ledningarna är skyddade av ett u-område enligt gällande detaljplan. Inom planområdet finns det även fiberledningar och angränsande till planområdet går det fjärrvärmeledningar.

FÖRÄNDRINGAR - PLANFÖRSLAG

KVARTERSMARK

Planförslaget medger ny bebyggelse för bostads- och centrumanvändning, samt parkering och tekniska anläggningar, på fastigheterna Söderby 2:60 och Söderby 2:61. Bebyggelsen ansluter mot Brandbergsleden för att bilda en tydlig entré till såväl Brandbergs centrumområde med service, skola, biograf, vårdcentral, bibliotek, med mera, som till hela Brandbergen, se bilder 15, 16 och 17. Visionen är att Brandbergs centrum ska omvandlas till en attraktiv och trygg mötesplats för boende, besökare och resenärer. Variation av byggnader, utemiljöer och bostäder med höga boendekvaliteter ska adderas. När byggnaderna uppförs bör de konstrueras på ett sådant sätt att klimatpåverkan hålls så liten som möjligt genom till exempel energieffektiva bostäder och att användande av lokalt producerad förnybar energi stimuleras. Totalt innebär förslaget cirka 330 nya bostäder och cirka 3200 kvadratmeter handel.

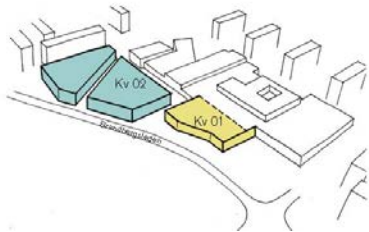

Bild 15

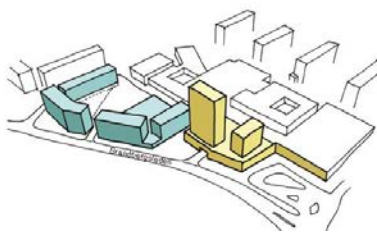

Bild 16

Bild 17

Koncept för hur kvartersstrukturen är uppbyggd, från vänster till höger syns först kvartersstrukturen (15), sen kvarterens volymer (16) och sist volymerna tillsammans med gatu- och bostadsgårdsmiljöer (17).

Bostäder

I kvarter 01 (se bild 18) tillåts bostadsbebyggelse och centrumverksamhet, **C**, **C(B)** och **BC₃**. Inlastningen behålls i den nuvarande inlastningscentralen, men byggs i stället in, för att kunna bygga ut centrumverksamhet ovanpå dess tak. Kvarteret får två högre bostadshus, ett med arton våningar, **XVIII**, och ett med nio våningar, **IX**, vilka bildar ett landmärke för Brandbergen och accentuerar områdets entré.

I kvarter 02 (se bild 21) byggs den nuvarande parkeringsytan över med ett bostadskvarter i fyra volymer, **B₁**, **B₂**, **BC₁**, **BC₂** och **C(B)**. Dagens parkeringar placeras på insidan av byggnaderna och genom att ta vara på markens nivåskillnad hamnar de delvis också under byggnaderna, **P**, **P(B)₁** och **P(B)₂**. Till huvudsak kommer centrumets besökare parkera i ett garage med infart från Jungfruns gata men en viss del av besökarna kan också parkera inne i bostadskvarteret. Bostadshuset i kvarter 02 är mellan sex, **VI**, och åtta, **VIII**, våningar och har balkonger mot syd, vilket regleras av planbestämmelsen **uteplats**. Ena delen av innergården består av en överdäckning av parkeringsytan vars tak bildar en bostadsgård. Bostadsgården är drygt 2000 kvadratmeter stor, varav cirka två tredjedelar är en bostadsgård avsatt för de boende och en tredjedel är en öppen gård med plats för spontanaktivitet. Gården ligger inom kvartersmark och förvaltas av den privata fastighetsägaren.

Verksamheter

Kvarter 01 utökas med drygt 3300 kvadratmeter centrumyta, **C** och **C(B)**. Främst är den förlagd till våning två, ovanpå inlastningsområdet. I bottenvåning kommer butikslokaler att förläggas i fasad för att koppla byggnadens innehåll och verksamheter till den yttre gatumiljön.

I kvarter 02 föreslås det butikslokaler om cirka 200 kvadratmeter, vilket blir i bottenvåningen av bostadshusens strategiska hörnlägen, **C(B)**, **BC₁** och **BC₂**.

Totalt innebär förslaget en utökning av centrumverksamheten med cirka 3500 kvadratmeter.

GESTALTNING - KVARTERSMARK

Bild 18: Illustration över kvarter 01, White Arkitekter AB.

Inom kvarter 01 planeras det för två högre hus, med centrumverksamheter i de två första våningarna. Det som idag är inlastningen till byggnaden behålls men byggs in med en utbyggnad av centrumbyggnaden. Detaljplaneförslaget ger då förutsättningar för en ny front där butiksfönster öppnar upp mot Brandbergsleden. De två höga husen, nio och arton våningar höga, är placerade ovanpå den nya delen av centrumutbyggnaden **BC₃**. Plan ett och två planeras tillhöra den nuvarande fastigheten medan plan tre och högre får bilda en ny fastighet i en så kallad tredimensionell fastighetsbildning, där det planeras för bostäder.

Den befintliga centrumbyggnaden regleras med en planbestämmelse så endast en våning, plus suterräng (**C**, **I** och **v₂**) tillåts, så att byggnaden möter busstorget med två våningar och den södra fasaden, mot det befintliga bostadsområdet, har en våning.

Detaljplanen reglerar att den högsta byggnaden om arton våningar maximalt får ha en byggnadshöjd om **+121.00** meter över nollplanet. Huset om nio våningar får maximalt ha en byggnadshöjd om **+94.00** meter över nollplanet. Byggnaderna ska utformas med vegetationstak av sedum eller annat växtmaterial med likvärdiga egenskaper, **f₁**.

Centrumbyggnadens tak planeras som bostadsgård, **g₁**, med ett planterbart bjälklag. Bostadsgården får bebyggas med komplementbyggnader om totalt 40 kvadratmeter och med maximalt en våning, **e₁**. På bostadsgården ryms det utrymmen för **lek** och rekreation för de boende i bostadshusen.

Bild 19: Sektion sedd söder ifrån. Till vänster genomskärs nionvåningsbuset, centrumbyggnaden och gången som leder över till kvarter 02. I fonden syns artomvåningsbuset följt av kvarter 02 och dess bostadsgård. Längst till höger syns Norra kronans gata och busen som vetter mot den. Illustration White Arkitekter AB

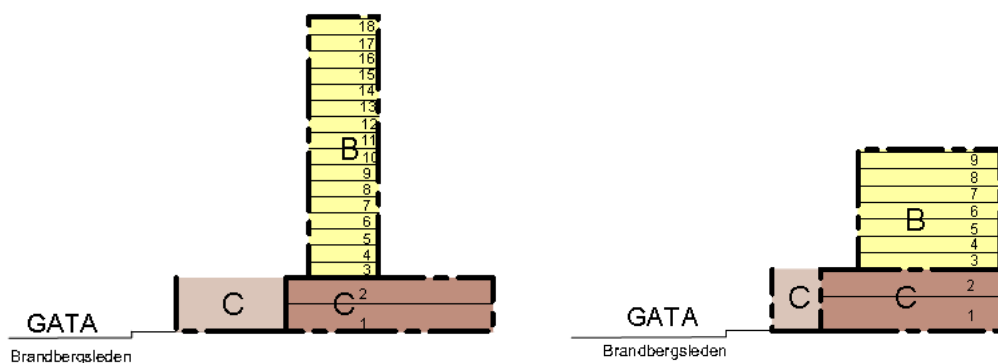

Bild 20: Sektion a-a och sektion b-b ur plankartan som visar 3D-fastighetsbildningen.

Mot Brandbergsleden, norr om centrumbyggnadens entréer, finns ett område som i detaljplanen regleras med prickmark. Detta område är till för att bilda en plats inom kvartersmark som kan användas som ett torg i enskilt huvudmannaskap, vilket betyder att det anläggs och underhålls av fastighetsägaren. För att ta upp den nivåskillnad som finns får trappor och murar uppföras, f_6 . Här finns också ett område som ska vara tillgängligt för gång- och cykeltrafik, vilket regleras av planbestämmelsen x .

Kvarter 01 har en fysisk koppling över till kvarter 02. Kopplingen är till för att kunna ta sig mellan centrum och parkeringen som finns i kvarter 02 och går mellan plan två i centrum och plan två i kvarter 02:s västra byggnad. Kopplingen ska konstrueras så att gångbron har en frihöjd, mätt från marknivån, som är minst 4,5 meter hög. Detta regleras i planbestämmelserna $+71.00$ och f_4 .

Bild 21: Illustration över kvarter 02, White Arkitekter AB

Inom kvarter 02 planeras det för bostäder med bostadsgård, parkeringsanläggning och handel i bottenvåning. Bostadshuset, som är utformade som fyra byggnadskroppar som riktar sig utåt mot angränsande vägar, med entréer mot gatan. Dessa har bestämmelsen **B₁**, **B₂**, **BC₁**, **BC₂** och **C(B)** i plankartan. I nordvästra hörnet av kvarteret har byggnaden endast en våning med butik i bottenvåning, **C(B)**. Dess tak har planterbart bjälklag, vilket planeras för att rymma en uteplats tillhörande bostäderna. Butikslokalen kan fortsätta i bottenvåning med fönster mot byggnadens västra och norra fasad, **BC₂**. Entréer ska placeras mot östra och norra fasaden, **f₂** och **f₃**. Bostadsgården består av en överdäckning och ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för bostadsgård, **g₁**.

Bostadshuset regleras i detaljplanen till sju, åtta och sex våningar (**VII**, **VI** och **VIII**). Maximal byggnadshöjd i meter över havet (RH2000) är **+82.00** meter, **+85.00** meter, **+88.00** meter och **+84.00** meter. Lägenheterna har sina balkonger och terrasser mot gården, markerade med uteplats i plankartan, och entréer är riktade mot västra, östra och norra fasaderna, **f₂**, **f₃** och **f₈**. Byggnaderna ska utformas med vegetationstak av sedum eller annat växtmaterial med likvärdiga egenskaper, **f₁**. Byggnadernas lägsta golvnivå ska vara 0,5 meter högre än intilliggande gatunivå, **v₁**, detta för att undvika översvämning och skador vid 100-årsregn enligt dagvattenutredningen som tagits fram i planarbetet.

Vid den norra gaveln, mot Norra Kronans gata, finns en yta för elnätstation, **E**. Söder om denna, i bostadshuset, får bottenvåningen inte utformas för bostadsändamål, **B₂**, detta för att skapa ett avstånd mellan lägenheter och elnätstationen. Elnätstationen ska inte placeras i direkt anslutning till bostadshusets fasad.

Innanför byggnaderna rymms bostadsgårdar och parkeringsanläggningar. Bostadsgårdarna överdäckar parkeringsytan med ett planterbart bjälklag över den västra delen, **P(B)₁**. Här ska det finnas plats för lektyor, **lek**, och grönska på överdäckningens planterbara bjälklag. Gården ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för bostadsgård, **g₁**, precis som parkeringsytan under gården ska vara tillgänglig för gemensamhetsanläggning för parkering, **g₂**. Bostadsgården får bebyggas med komplementbyggnader om totalt 40 kvadratmeter och med maximalt en våning, **e₁**. Entré ska leda från parkering till centrum genom bostadshus, **f₅**.

Den östra delen av parkeringen kan antingen överdäckas med ett planterbart bjälklag för att skapa en till bostadsgård, eller så kan ytan förses med en pergola med gröna växter för att skapa ett ombonat rum, **P(B)₂**. Parkeringsytan planeras användas av de boende i kvarteret men också av besökare till centrum, detta regleras i en gemensamhetsanläggning mellan fastighet Söderby 2:60 och Söderby 2:61, och gemensamhetsanläggningen belastar Söderby 2:61. Den är utmärkt med **g₂** i plankartan. Den delen av parkeringen som är helt öppen får inte hårdgöras till mer än 40%, **n₁**. Den del som får överdäckas med ett planterbart bjälklag får inte hårdgöras till mer än 40% om ytan inte överdäckas, **n₂**.

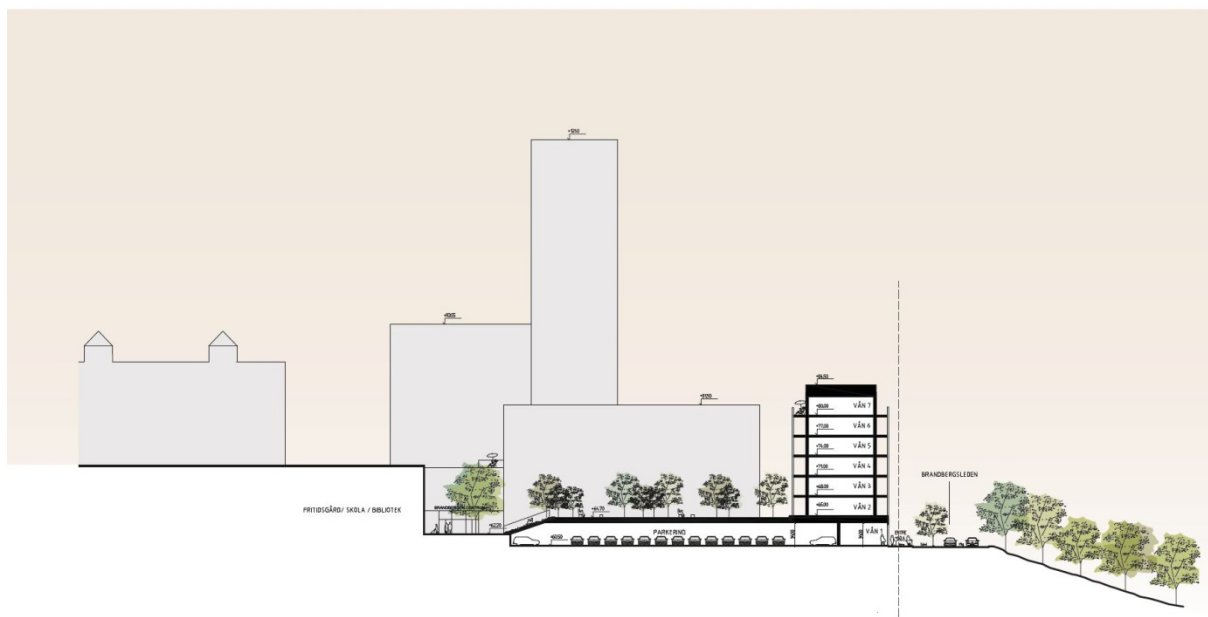

Bild 22: Sektion från vänster till höger, Brandbergsskolan, parkeringsyta och bostadsgård, bostadshus och Brandbergsleden. Illustration White Arkitekter AB

Genom parkeringsytan går två befintliga u-områden som reglerar tillgängligheten för de kommunala vatten- och avloppsledningar som finns där idag. Ett utav dessa utgår medan det kvarvarande fortsätts regleras i detaljplanen, **u**. U-området regleras även med prickmark vilket betyder att marken inte får förses med byggnader. De byggnader som grundläggs i direkt närhet till u-området ska grundläggas med permanent spont eller motsvarande konstruktion ner till den ursprungliga bergsnivån, detta för att framkomlighet vid behov av underhåll av ledningarna ska vara möjligt, **b₁**. Ledningsrätt mellan kommun och fastighetsägare ska upprättas. På parkeringen är en yta avsatt för ett underjordiskt magasin för dagvatten. Magasinet ska vara minst 160 kubikmeter och den reserverade ytan är markerad med **dagvatten** i plankartan. Som villkor för bygglov gäller att dagvattenmagasin för fördröjning av dagvatten anläggs om minst 160 kubikmeter effektiv fördröjningsvolym.

För hela planområdet gäller att en yta motsvarande 5% av den totala tillkommande takytan ska anordnas som växtbäddar, regnträdgårdar eller motsvarande lösning för fördröjning av dagvatten, detta regleras med en generell planbestämmelse.

Kvarteret angränsar till fastighet Söderby 2:62 och för att nivåskillnaden mellan parkeringsytan, bostadsgården och stråket som leder över grannfastigheten ska kunna mötas så ska en stödmur uppföras intill fastighetsgräns på Söderby 2:61:s sida, **f₇**. Vid två platser på parkeringsytan ska trappor anläggas som leder upp till gatunivå, **f₆**.

Bild 23: Illustration som visar gågatan mellan parkeringsytan, bostadsgården och grannfastigheten Söderby 2:61. Illustration White Arkitekter AB.

Mellan centrumbyggnaden och bostadsområdet, på fastighet Söderby 2:62, skapas en gågata som ska vara tillgänglig för allmän gång- och cykeltrafik, se bild 23 och 24. Detta regleras genom planbestämmelsen x. Gågatan ska också vara tillgänglig för allmännyttig körtrafik och har utformats vad gäller bredd till exempel för att uppfylla de krav som finns för framkomlighet av sopbilar, ambulanser och annan allmännyttig körtrafik, z.

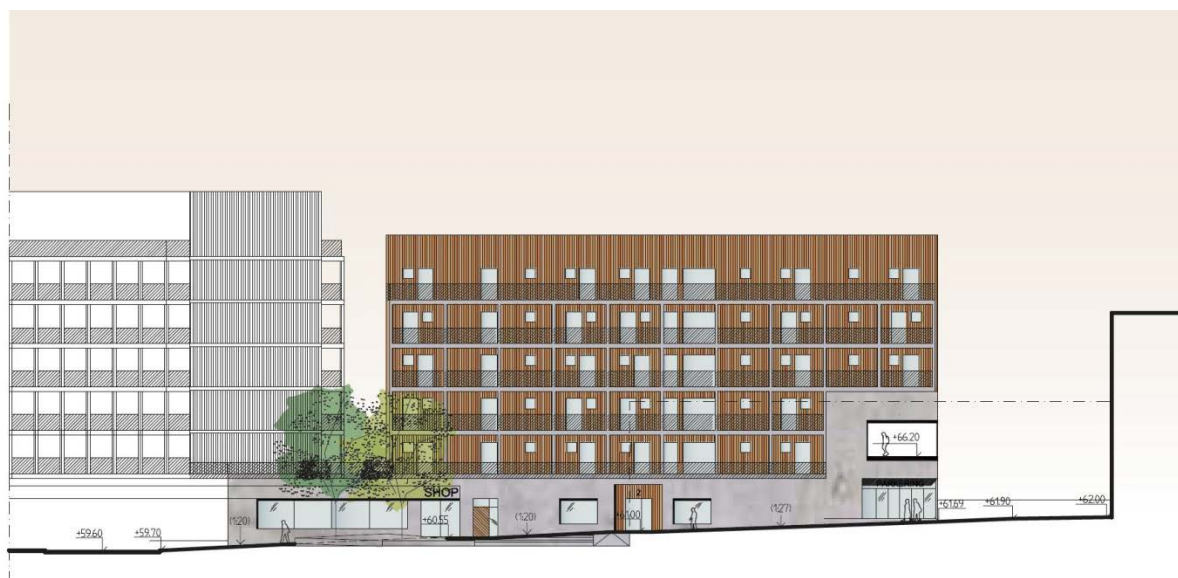

Bild 24: Sektion för gågata mellan centrum och bostadskvarteret. Här syns Brandbergsskolan längst till höger där gatan mellan bostäderna och skolan syns. Sedan följer bostadshuset närmst centrum där butikslokaler finns i bottenvåning. Illustration White Arkitekter AB

Kvalitetsprogram

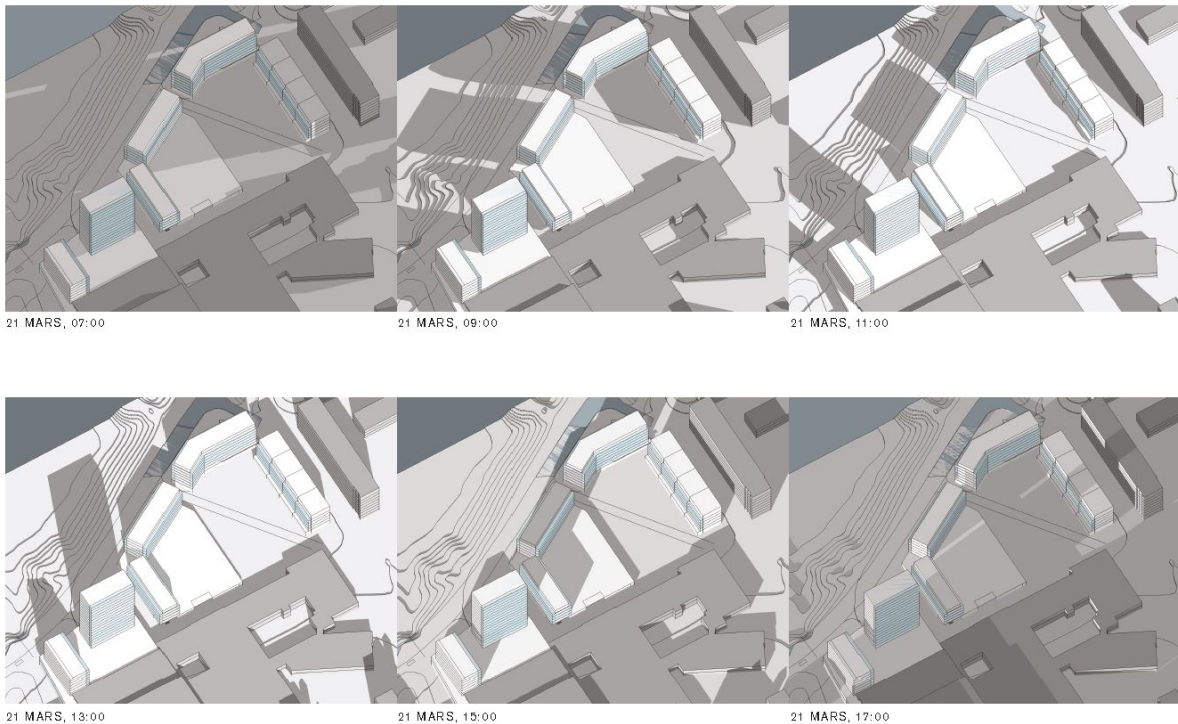
Ett kvalitetsprogram har tagits fram som reglerar den utvändiga gestaltningen av byggnader och öppna ytor. Detta beskriver hur gestaltungsprinciperna för hur bland annat byggnader, gatubeläggning, skyltar och bostadsgårdar ska se ut. Där beskrivs också dagvattenhanteringen och hur frågan ska hanteras i utbyggnadskedet enligt de planbestämmelser som finns.

Kvalitetsprogrammet är knutet till exploateringsavtalet som skrivs mellan fastighetsägare och kommun.

Solstudier

En solstudie har tagits fram för förslaget som visar hur den nya exploateringen fäller skuggor den 21 mars och den 21 juni. Den äldre bebyggelsen skuggar till viss del den nya bebyggelsen under morgontimmarna i mars och i juni. Under dagen och under sen eftermiddag är en ytterst liten del av de byggnaderna skuggade då de fångar upp solen från syd. Under kvällen skuggar den nya bebyggelsen äldre bebyggelse längs Norra Kronans gata till en viss del. Effekterna anses vara av mindre karaktär i ett helhetsperspektiv, se bild 25 - 39.

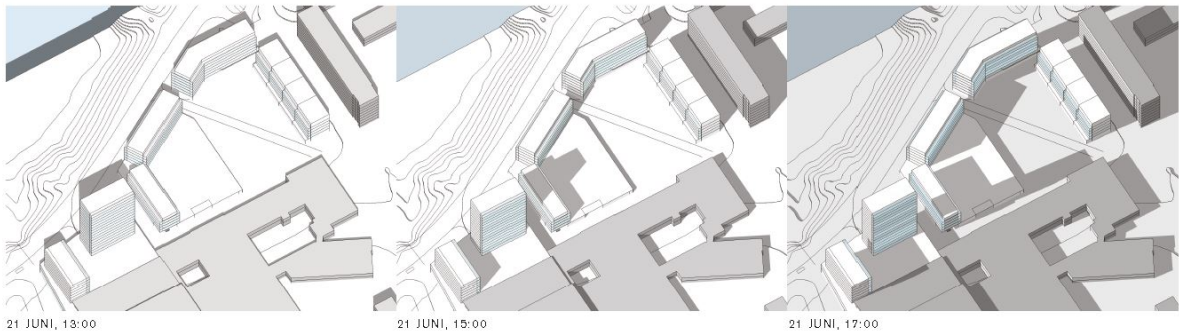
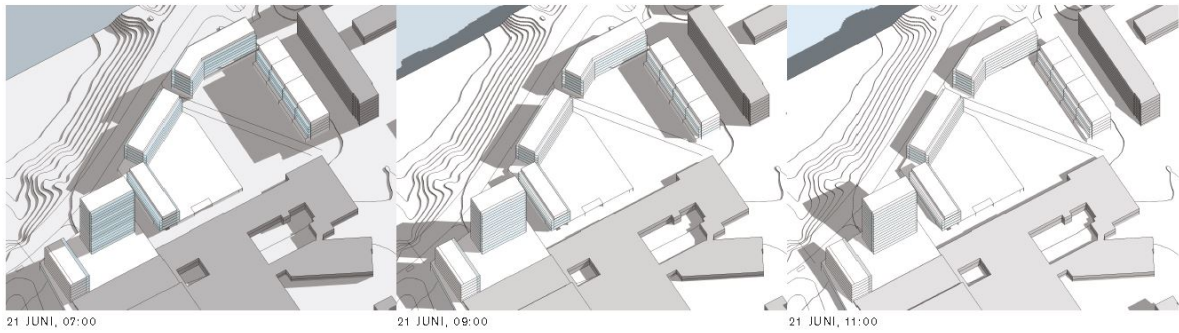
21 mars kl. 07:00, 09:00, 11:00, 13:00, 15:00, 17:00.

Bild 25 – 30. Illustration White Arkitekter AB

21 juni kl. 07:00, 09:00, 11:00, 13:00, 15:00, 17:00, 18:00, 19:00, 20:00.

Bild 31 – 39. Illustration White Arkitekter AB.

TILLGÄNGLIGHET

Planförslaget innebär att området blir mer tillgängligt för gående och cyklister, då gång- och cykelbanor kommer göras tydligare och tryggare. Till exempel fylls gångtunneln under Brandbergsleden igen så att gång- och cykeltrafiken sker ovan mark, vilket gör att det kommer vara lättare att orientera sig i området. Det kommer fortsättningsvis finnas möjligheter att parkera med bil och cykel nära centrumbyggnaden och busstrafiken kommer fortsatt vara tät. Taxiangöring kommer kunna ske vid samma platser som idag för besökare till centrum. För bostadsområdet kan angöring ske via den parkering som skapas på baksidan av kvarteret. Därifrån kommer entréer till bostadshusen finnas.

Planförslaget innehåller många nivåskillnader, till exempel för att nå bostadsgårdarna, dessa nås via entréer från bostadshusen och är därmed tillgängliga via hiss. För nivåskillnader på öppen mark tas dessa upp genom trappor och ramper i tillgänglig lutning.

Parkering

Enligt statistik från Statistiska centralbyrån ligger planområdet i ett område där boendetäthet tillsammans med bilinnehav ger ett grundparkeringstal om 0,7. Planområdets närhet till kollektivtrafik med god turtäthet, skola, närservice och fritidsverksamheter gör att det går att variera p-talet i förhållande till lägenheternas storlek, i det här fallet enligt nedan:

1 ROK ger 0,4 bilplatser per lägenhet

2 ROK ger 0,56 bilplatser per lägenhet

3 ROK ger 0,56 bilplatser per lägenhet

4 ROK ger 0,67 bilplatser per lägenhet

De tillkommande bostäderna genererar ett behov av 153 parkeringsplatser för bil.

Parkeringsnorm för kontor och verksamhet är 18 bilplatser/1000 BTA, och 25 bilplatser/1000 BTA. Verksamheternas behov av parkering varierar över dygn och vecka och utifrån beläggningsgraden förutsätts dessa parkeringar samnyttjas.

Lokaltyp/ Beläggningsgrad	vardag kl. 10-16	fredag kl. 16-19	lördag kl. 10-13	natt
Bostäder (besök)	30 %	70 %	50 %	40 %
Kontor	75 %	30 %	10 %	10 %
Närbutik	40 %	85 %	100 %	0 %

Behovet av parkering definieras av behovet för den tidpunkt som har högst beläggning när parkeringen inom planområdet samnyttjas. Utifrån befintlig och tillkommande verksamheter och kontor i planområdet finns det ett behov av 395 parkeringsplatser.

Totalt behov av parkeringsplatser för bil inom planområdet är 548 bilplatser för boende, verksamheter och kontor.

Utöver detta ska handikapparkeringar anordnas inom 25 meter från offentliga lokaler. Elstolpar för laddning av elbilar, elcyklar och elmopeder bör installeras i de mest attraktiva parkeringslägena.

ALLMÄN PLATS

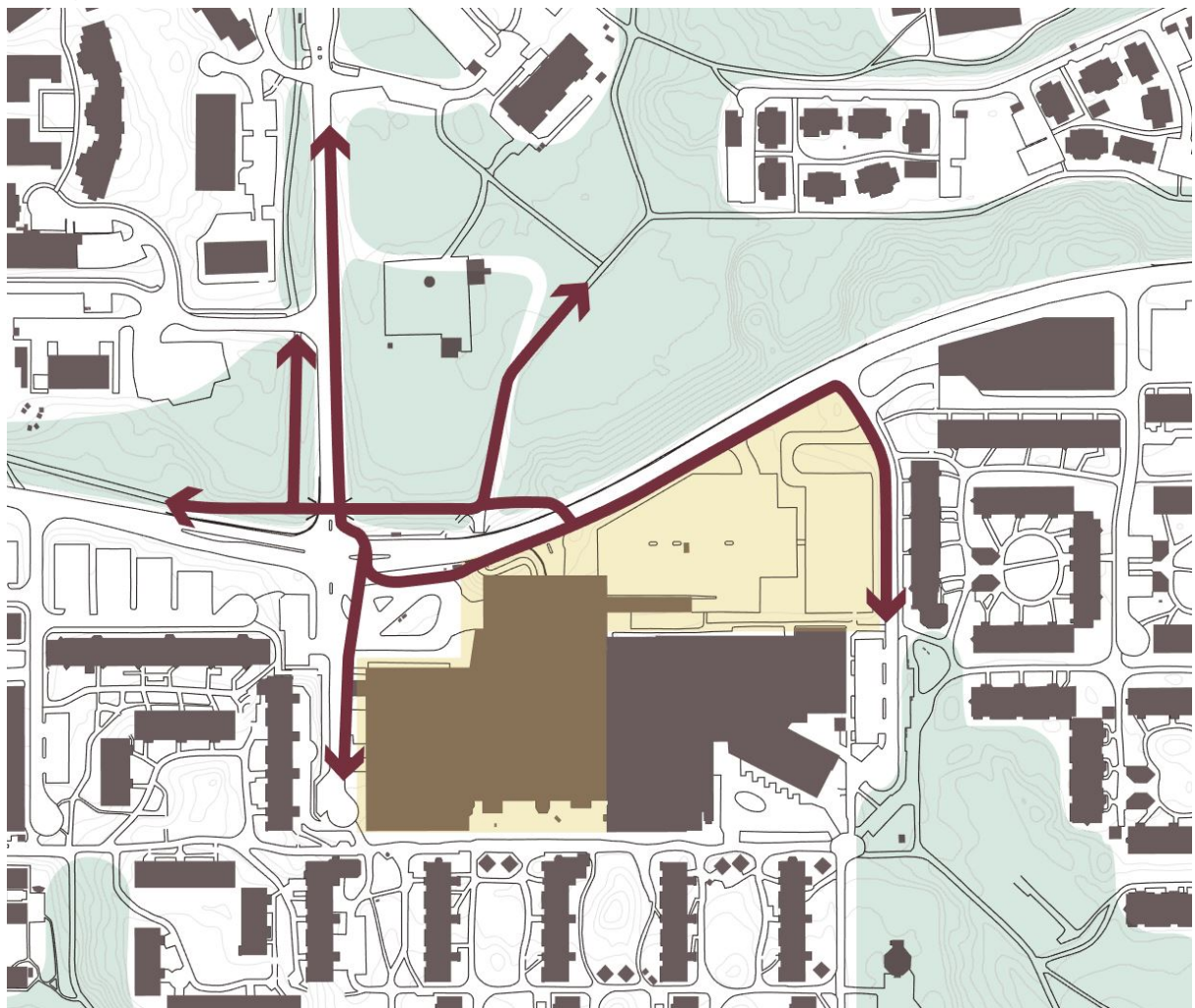
Park, natur och rekreation

Till de nya bostadskvarteren hör bostadsgårdar där lekplatser för de minsta kan anordnas. Samtliga gårdar uppförs på bjälklag som ska dimensioneras för att träd och annan växtlighet ska kunna slå rot.

Brandbergsparken ligger ett tiotal meter från planområdet och har funktionen av rekreativ mötesplats mitt i Brandbergen. Planområdet ligger också med god tillgänglighet till Tyresta nationalpark, Forsla kärr och andra större naturområden som erbjuder friluftsliv.

GATOR OCH TORG

Gång- och cykelnät

Bild 40: Nya rörelsestråk för gångtrafikanter och cyklister i Brandbergen. Gång- och cykelbanan som tillkommer längs Brandbergsledens södra sida, en kortare del av Brandbergsledens norra sida och Norra Kronans vägs västra sida ingår i detaljplanen för Brandbergen centrum.

Gångtunneln som går under Brandbergsleden i höjd med centrumbyggnaden fylls igen och gång- och cykeltrafiken leds om för att gå i samma plan som Brandbergsleden, detta för att öka orienterbarhet, tillgänglighet och skapa tydliga flöden såväl inom detaljplaneområdet som till och från hela Brandbergen och Vendelsöalm. En gång- och cykelbana ska byggas längs

Brandbergsledens södra sida och Norra Kronans västra sida på kommunal mark, ett visst intrång på kvartersmark kommer ske. Då tunneln tas bort byggs också en gång- och cykelbana längs Vendelsömalmsvägen för att stärka stråket norr ut. En refug byggs på Brandbergsleden för att öka tryggheten för gångtrafikanter som korsar gatan. Utbyggnaden regleras genom det exploateringsavtal som tecknas mellan kommun och fastighetsägare i samband med planens antagande.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken kommer fortsättningsvis trafikera området på samma sätt som idag. Närheten till bussterminalen ger de boende i de nya husen goda förutsättningar att inte vara beroende av bilresor till jobb, service och skola. Omgestaltningen av busstorget har under processens gång uteslutits ur detaljplanearbetet och är därför inte längre med i detaljplaneområdet.

Gatunät

I det nya planförslaget tillkommer inga nya kommunala gator. Utfarten till centrumbyggnadens inlastningskaj behålls på samma plats. Brandbergsledens och Norra Kronans vägsektioner förändras i och med att gång- och cykelbanor byggs vid dessa sträckor vid genomförandet av detaljplanen.

Parkering

Inom planområdet finns det ingen kommunalägd parkering. Däremot har kommunen två mindre parkeringsplatser i anslutning till området, en vid Jungfruns gata och en vid Norra Kronans gata.

GESTALTNING – ALLMÄN PLATSMARK

Kvalitetsprogrammet som är framtaget i samband med planarbetet reglerar hur allmän platsmark ska utformas. Där beskrivs markbeläggning och gatusektioner för huvudgata och hur denna ska möta kvartersmarken, de nya bostadskvarteren och de öppna ytorna framför centrum.

BULLER

Mot områdets södra sida har inga ekvivalenta nivåer uppnåts över 50 dB(A), medan det på områdets norra sida är stora delar som överstiger 55 dB(A) vid ekvivalenta nivåer. Det innebär att riktvärden för buller överskrids och att avstegsfall måste tillämpas för vissa bostäder. Detta redovisas vidare i tillhörande bullerutredning.

För att uppnå kraven på bullernivåer från vägtrafik har husen utformats på ett sådant sätt att alla lägenheter har minst hälften av boningsrummen vända mot gården, vilket då är den tysta sidan. Se bild 41 – 43 för exempel på hur planlösningar kan se ut.

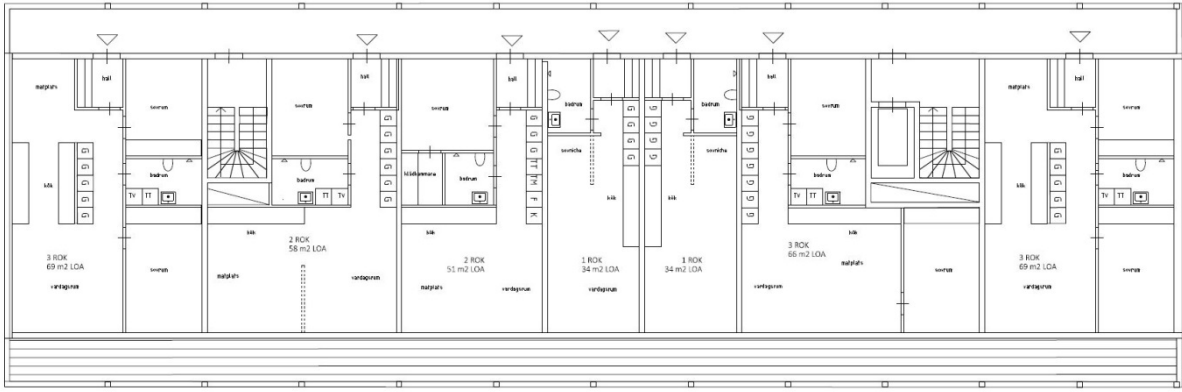

Bild 41: Exempel på planlösningar för bussen med fasad mot Brandbergsleden. Loftgången är vänd mot gata, uteplatser är vända mot innergården och tyst sida. White Arkitekter AB

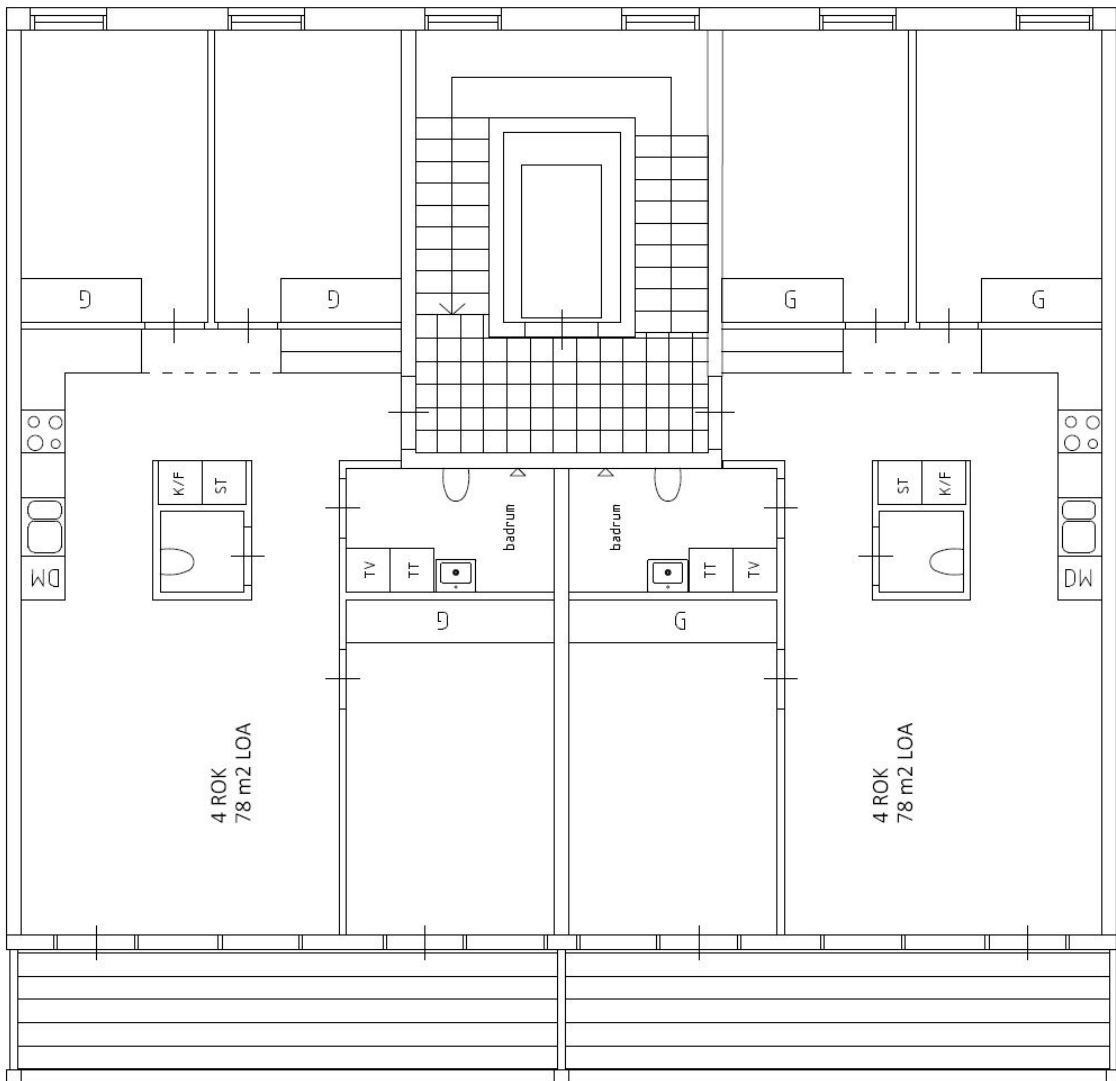

Bild 42: Exempel på planlösning för huset mot Norra Kronans gata. White Arkitekter AB

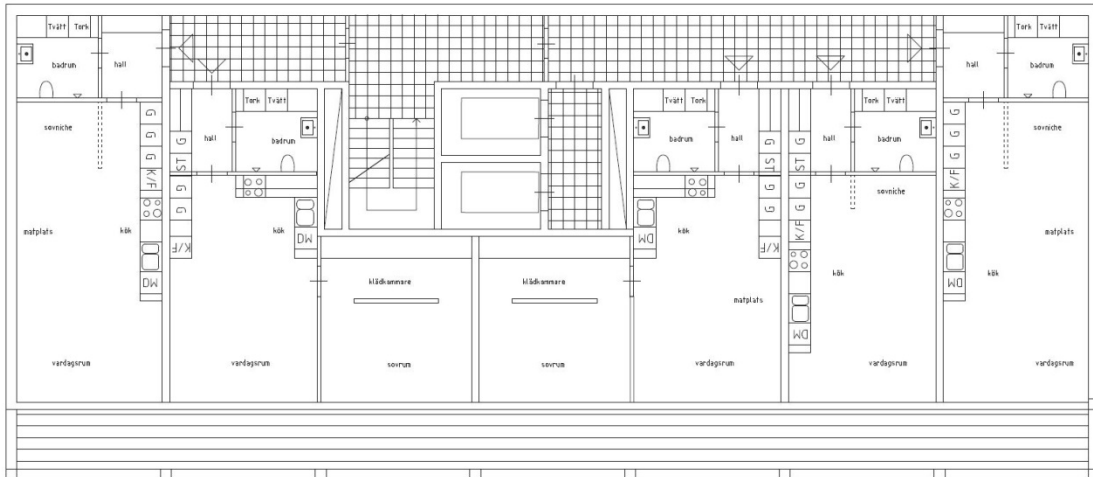

Bild 43: Exempel på planlösningar för byggnaderna ovanför centrumbyggnaden.

TRYGGHET

I medborgardialogen har det framkommit att området uppfattas som otryggt, speciellt de senare tiderna på dygnet. Förslaget till detaljplan syftar därför till att öka tydligheten i stråken genom området, öka befolkningen genom förtätning av bostäder och öppna upp byggnaderna mot gatan genom butikslokaler med fönster i bottenvåning. Parkeringsytan som idag står öppen kommer enligt förslaget omgärdas av byggnader, vilket gör att fler kommer ha uppsikt över platsen än idag.

GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN

Området Brandbergen ligger i sin helhet upphöjt på berg, så också Brandbergen centrum som idag består av centrumbyggnaden, skola, busstorg och parkeringsytor. Genom planområdet går dock ett mindre område med lera, detta är flackt och finns inte i närheten av vattendrag eller i anslutning till slänt. I den klimat- och såbarhetsanalys som tagits fram för kommunen utgörs området inte av en sänka, och är inte heller ett område där det finns stabilitetsproblem som kan ge upphov till ras eller skred. Enligt kommunens generella översvämningsskartering finns det ingen risk för översvämning vid 50-, 100-, eller 200-årsflöden. I den dagvattenutredning som tagits fram i detaljplaneprocessen framgår det att området inte är instängt och att det med hjälp av lokal fördröjning går att ta hand om upp till 30-årsregn. Detta har säkerställts genom planbestämmelser för villkor för lov och platser för dagvattenlösningar i plankartan. Med bakgrund av detta gör kommunen bedömningen att de geotekniska förhållandena är sådana att vidare detaljerade utredningar kan utföras vid bygglovskedet.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Dagvatten

Kommunens dagvattenstrategi, antagen av kommunfullmäktige år 2010, ska tillämpas inom detaljplaneområdet vilket innebär att allt dagvatten i första hand ska tas hand om lokalt. Behovsbedömning visar att det finns viss mindre risk för översvämning i planområdets norra delar, och därför är det av särskild betydelse att området har kapacitet att omhänderta, fördröja och infiltrera dagvatten inom detaljplaneområdet. Detta har säkerställts genom planbestämmelser

i plankartan som svarar mot de behov som uttrycks i dagvattenutredningen framtagen i planarbetet.

Den visar att det är möjligt att inte öka avrinningsvolymerna och föroreningarna från området om växtbäddar eller regnträdgårdar anläggs till en yta av motsvarande 5% av den tillkommande takytan, och att ett magasin byggs under parkeringsytan till en storlek om 160 kubikmeter. Dessutom ska byggnadernas lägsta färdiga golvnivå vara minst 0,5 meter högre än intilliggande gatunivå för att bebyggelsen inte ska ta skada eller översvämmas under upp till och med 100-årsregn. Utredningen förhåller sig till klimatförändringar och de regnmängder som rekommenderas enligt Svenskt vatten, P110 2016. För att uppskatta reningsbehovet för att skydda recipienten Drevviken har riktlinjerna för 1M använts som underlag. Dessa är de striktaste riktvärdena enligt Riktvärdesgruppens bedömning 2009 och har utformats som riktlinjer för direktutsläpp till mindre vattendrag (Riktvärdesgruppen 2009). Enligt förslag till detaljplan för Brandbergen Centrum förväntas dessa riktvärden överskridas endast av kadmium (Cd). Reduktionsbehovet för att uppfylla riktvärdena för kadmiumhalten är 30 %.

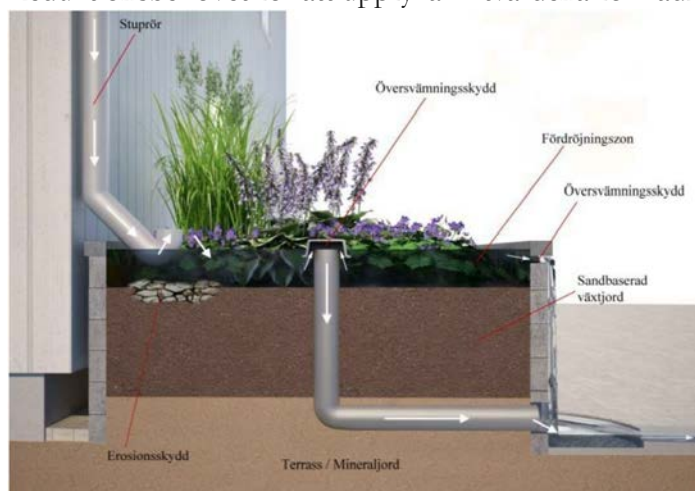

Bild 44: Exempel på hur en växtbädd eller regnträdgård kan konstrueras. Bildkälla: Grågröna systemlösningar för hållbara städer, Inventering av dagvattenlösningar för urbana miljöer, Vinnova 2014

Ledningsnät

Till den tillkommande bebyggelsen behövs det nya anslutningar för vatten- och avloppsledningar vilket innebär att nya ledningar behöver dras. Kommunala ledningar kommer att leda i mark fram till 0,5 meter från fasthetsgräns. Från anslutningspunkt ansvarar fastighetsägaren för att ledningar kan kopplas på till 3D-fastigheten.

Trycknivån i dagens vattenledningar är begränsad. Ledningarna klarar att försörja hus i samma höjd som de befintliga byggnaderna i Brandbergen. Det betyder att de högre husen som förläggs ovanför centrumbyggnaden kommer behöva installera egna tryckstegringsstationer och detta regleras och redovisas i bygglovsskedet.

I Brandbergsleden går det ledningar för fjärrvärme och tele som inte ska flyttas. Skulle behov av flytt uppstå ska detta utföras av respektive förvaltare av ledningarna, men bekostas av fastighetsägaren.

I och med planförslaget behövs en elnätstation tillkomma för att försörja de nya byggnaderna. För denna finns en yta avsatt i plankartan, **E**.

Vid anläggning av marken mellan Söderby 2:61 och 2:62 bör avrinning av vattenflöden säkerställas genom till exempel dränering, detta för att undvika bakfall. Detta säkerställs vid detaljprojektering och bygglovsskede.

Avfall

Kommunens plan för avfallshantering, antagen i kommunfullmäktige år 2011, ska följas. Ytor för avfallshantering ska avsättas i respektive bostadshus. För centrum fortsätter avfall hämtas i inlastningsutrymmet, vid behov ska detta samordnas mellan fastighetsägarna av Söderby 2:60 och Söderby 2:62. Norr om Söderby 2:62 planeras en körväg för sopbilar så att avfallshämtning kan ske på fastigheten. Vägen är anpassad för sopbilar och ska vara enkelriktad från Norra Kronans gata och ut till Brandbergsleden.

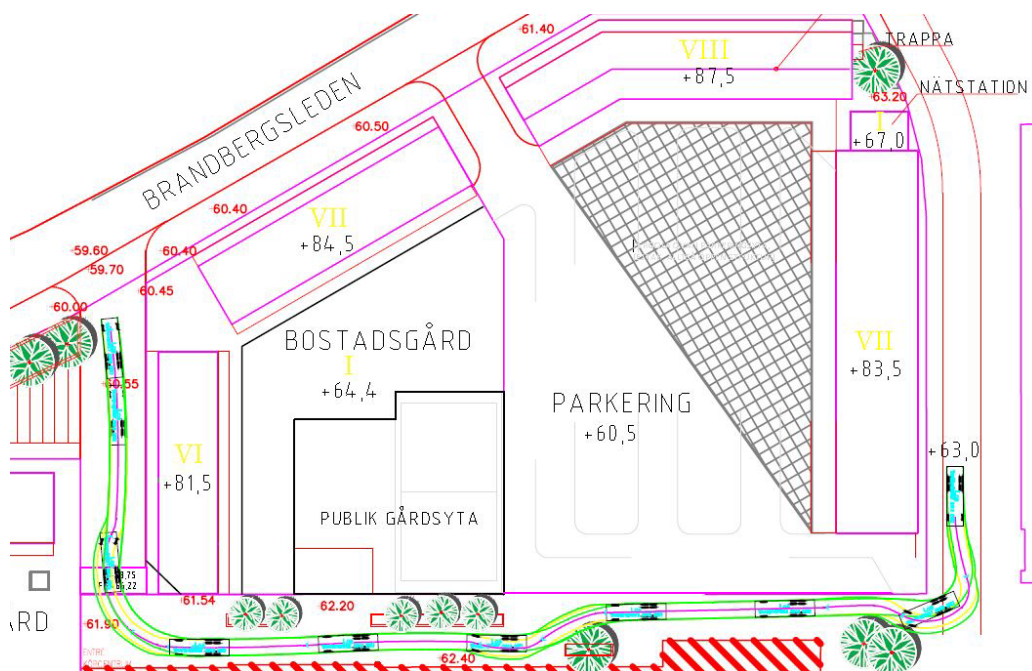

Bild 45: Utdrag ur projekteringsunderlaget som visar hur ett körfält för sopbilar kan se ut. Illustration White Arkitekter AB.

KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

BEHOVSBEDÖMNING - MILJÖKONSEKVENSER

Enligt Miljöbalken kap 6 §11 gäller det att kommunen, när man tar fram en detaljplan, alltid ska bedöma om det ska göras en miljöbedömning av detaljplanen. Denna bedömning kallas behovsbedömning och ska alltid göras för detaljplaner med normalt förfarande.

Behovsbedömningen är en utredning som ger svar på om detaljplanens genomförande medför en betydande miljöpåverkan. Om kommunen anser att den gör det ska man göra en miljöbedömning, där det bland annat ingår att göra en miljökonsekvensbeskrivning, MKB.

Detaljplanens syfte förväntas, utifrån miljöbedömningens planåtgärder, medföra minskade koldioxidutsläpp eller att de behålls på samma nivå. Det finns inte några kända natur- eller rekreativa värden inom planområdet, vilket gör att inget natur- eller rekreationsområde påverkas. Sammantaget bedöms att en exploatering av fastigheten i den omfattning som detaljplanen reglerar inte innebär en betydande miljöpåverkan, och en miljökonsekvensbeskrivning behövs därför inte göras. Hela miljöbedömningen redovisas som en bifogad utredning till detaljplanen.

Stadsbild

Centrumområdet i Brandbergen uppfattas idag som en entré till Brandbergen och får med det nya planförslaget en ny front. Invånare eller andra brukare av området kommer i framtiden mötas av butiksfronter och bostadshus istället för dagens parkerings- och inlastningsområde. Entréer kommer uppfattas tydligare och med verksamheter i bottenvåningarna så kommer det redan befintliga livet i Brandbergen centrum bli synligare. Bostadskvarteret i öster är tätbebyggt med sju till åtta våningar för att koppla siluetten till befintlig bebyggelse, till exempel längs Norra Kronans gata. Kvarteret i väster, som bland annat innebär en påbyggnad på centrumbyggnaden, får två högre bostadshus som kommer bilda ett nytt landmärke för Brandbergen. Bostadshuset möter Brandbergen centrum och de två första våningarna bildar en front mot Brandbergsleden med entréer till centrum.

Kulturmiljö

Inom planområdet finns inga fornlämningar eller annan skyddad kulturmiljö, dock är planförslaget tänkt att verka som en förnyelse av Brandbergens centrum som återkopplar till befintlig bebyggelse.

Natur och landskapsbild

Området kommer förses med bostadsgårdar och planteringar vilket betyder att andelen grönyta inom planområdet ökar väsentligt. Bebyggelsen förändrar också landskapsbilden, vilken nu blir mer varierad med tillkommen grönska, tydligare gatustruktur och landmärken.

Rekreation

Närheten till rekreativa naturområden med friluftsliv kvarstår, tillgängligheten och närheten till Tyresta nationalpark, Forsla kärr, med mera är god. För barnen kommer möjligheterna till lek nära bostaden vara god då bostadsgårdarna är lättillgängliga och relativt stora i jämförelse med det centrala läget i centrum.

BARNKONSEKVENSER

Förslag till detaljplan förbättrar gångstråket mellan skolbyggnaden och busstorget, där många unga tar bussen till och från sina aktiviteter. Gångstråket blir tydligare och går i marknivå, samtidigt som det planeras för butiker och bättre belysning längs den vägen. Längs stråket tillkommer det också bostäder vilket befolkar området i större grad än vad det är idag. Centrumområdet förväntas upplevas som mer tryggt efter att detaljplanens förslag är genomfört.

I samband med bostadsförtätningen kan det uppstå behov av fler förskoleplatser i området. I Brandbergen finns det planberedskap i närheten av centrum vilken skulle svara för eventuella framtida behov.

FASTIGHETSÄRÄTTSLIGA FRÅGOR

Fastighet	Gemensamhetsanläggning	Lantmäteriförrättning	Servitut/rättigheter
Söderby 2:60	Gemensamhetsanläggning för parkering upprättas mellan fastighet Söderby 2:60 och 2:61.	En 3D-fastighet bildas för de bostadshus som finns inom fastigheten, med tillhörande bostadsgård, genom ansökan hos den kommunala lantmäterimyndigheten.	Servitut för väg upprättas genom ansökan hos kommunala lantmäterimyndigheten till Söderby 2:62s fördel, och med belastning av Söderby 2:60.
		Söderby 2:60 förvärvar mark av Söderby 2:61 genom att fastighetsgränsen flyttas ca 9 meter öster ut (1,5 meter från bostadshuset på Söderby 2:61s fastighet). Markförvärvet omfattas av ca 400 kvm. Se bild 45.	Rättighet för 3D-fastighet att ta sig ut till respektive entré mot gata upprättas.
Söderby 2:61	Gemensamhetsanläggning	Lantmäteriförrättning	Servitut/rättigheter
	Gemensamhetsanläggning för bostadsgård upprättas mellan samtliga bostadshus på fastigheten.	Söderby 2:60 förvärvar mark av Söderby 2:61 genom att fastighetsgränsen flyttas ca 9 meter öster ut (1,5 meter från bostadshuset på Söderby 2:61s fastighet). Markförvärvet omfattas av ca 400 kvm. Se bild 45.	Ledningsrätt för kommunala VA-ledningar till Haninge kommuns förmån upprättas genom ansökan hos den kommunala lantmäterimyndigheten, vilken belastar Söderby 2:61. Till grund för detta ska en överenskommelse upprättas. Se bild 46.
	Gemensamhetsanläggning för parkering upprättas mellan fastighet Söderby 2:60 och 2:61.	Ett intrång på fastigheten av fastighet Söderby 2:27 sker för att ge plats för gång- och cykelbana.	Servitut för x-och z-område upprättas mellan kommun och fastighet Söderby 2:61 och belastar fastigheten.
Söderby 2:62	Gemensamhetsanläggning	Lantmäteriförrättning	Servitut/rättigheter
			Servitut för x- och z-område upprättas mellan kommun och fastighet Söderby 2:62 och belastar fastigheten.

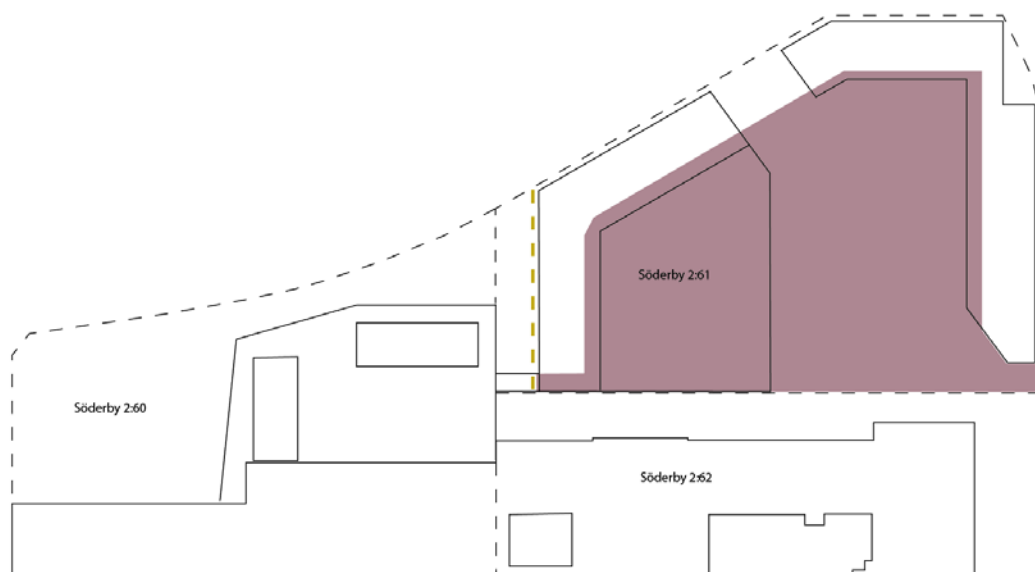

Bild 46: Bilden ovan visar nuvarande fastighetsstruktur med streckad linje och gul streckad linje visar hur Söderby 2:60 förvärvar mark från Söderby 2:61. Lila område visar gemensambetsanläggning som bildas för parkering mellan Söderby 2:60 och Söderby 2:61.

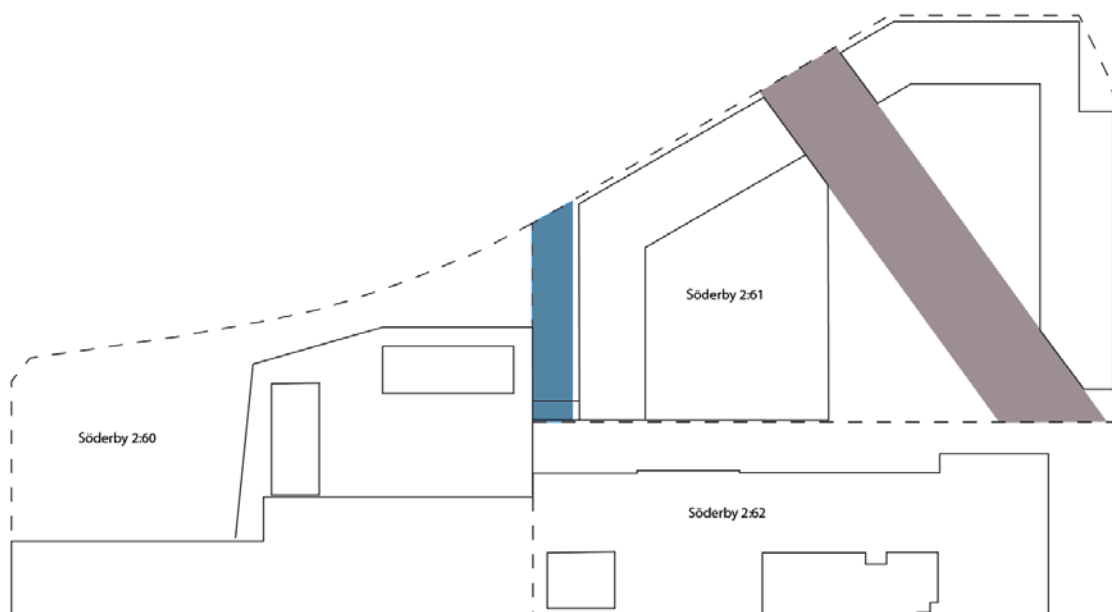

Bild 47: Bilden ovan visar det u-område (lila område) som ger Haninge kommun tillträde till de kommunala va-ledningar som går i marken. Rättighet för ledningarna ska upprättas genom ansökan hos den kommunala lantmäterimyndigheten. Blått område visar det servitut för väg som upprättas mellan Söderby 2:62 och Söderby 2:60.

DETALJPLANENS GENOMFÖRANDE

ALLMÄNT

Denna genomförandebeskrivning har upprättats för att redovisa de organisatoriska, fastighetsrättsliga och tekniska åtgärder som behövs för att åstadkomma ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen.

Tidplan

Detaljplanen handläggs med normalt planförfarande.

Detaljplanesamråd: 2015-12-15 – 2016-01-26

Granskning: 2016-08-26 – 2016-09-16

Antagande: kvartal 1 2017

Laga kraft: detaljplanen vinner laga kraft tre veckor efter antagen detaljplan under förutsättningen att den inte överklagas.

Preliminär byggstart: år 2017, efter beviljat bygglov.

Denna tidplan har angivits under förutsättningen att detaljplanearbetet går som planerat och att antagen detaljplan inte överklagas.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år och påbörjas då planen vunnit laga kraft.

Under genomförandetiden har fastighetsägaren en garanterad rätt att bygga i enlighet med planen och detaljplanen får inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla, men den kan då ändras eller upphävas utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning (för exempelvis förlorad byggrätt).

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Ansvarsfördelning

Huvudmannaskap för allmän platsmark

Haninge kommun är huvudman för gator och andra allmänna platser. Kommunen är därmed ansvarig för utbyggnad samt framtida drift och underhåll av gator, gång- och cykelbanor.

Huvudmannaskap för vatten och avlopp

Nyttillkommen bebyggelse ska anslutas till det kommunala VA-nätet (ledning för vatten, spillvatten och dagvatten) vilka kommunen är huvudman för. Detta innebär att kommunen ansvarar för ledningarna samt för framtida underhålls- och reparationsarbeten fram till och med varje enskild förbindelsepunkt. Inom ett område finns allmänna vatten- och dagvattenledningar förlagda inom kvartersmark i planområdet, detta område är i plankartan markerat med u. Kommunen ska utöver planbestämmelsen u tillförskaffa sig rätt att bibehålla ledningar inom den enskilda fastigheten genom ledningsrätt.

Förbindelsepunkter för nyttillkommande fastigheter kommer att upprättas i samband med utbyggnaden av de kommunala anläggningarna.

Ansvarsfördelning kvartersmark

Enskilda byggnader och anläggningar

Exploatör eller fastighetsägare ansvarar för utbyggnad samt framtida underhåll av byggnader och anläggningar inom sin fastighet.

Utbyggnad och framtida underhåll av vatten-, spillavlopps- och dagvattenledningar inom fastigheten och fram till förbindelsepunkten är fastighetsägarnas ansvar. Fastighetsägaren kan även bli ansvarig att utföra och/eller bekosta arbeten för övriga ledningar, såsom el- och teleledningar, inom den enskilda fastigheten.

Gemensamma anläggningar

Ansvar för inrättande, utbyggnad samt framtida drift och underhåll av planerad gemensamhetsanläggning inom kvartersmarken, områden markerade med g₁ i plankartan, ligger på de fastighetsägare som ingår i anläggningssamfälligheten. Gemensamhetsanläggningarna bildas genom lantmäteriförrättning som fastighetsägarna själva ansöker om. Denna anläggningssamfällighet kan förvaltas av delägarna genom delägarförvaltning eller genom bildandet av en samfällighetsförening.

Övrigt

Respektive ledningshavare för till exempel el och tele inom planområdet ansvarar för utbyggnaden av sina respektive nät. Inom allmän platsmark samordnas dessa utbyggnader med de kommunala anläggningsarbetena. Kommunen erbjuder samförläggning av ledningar. Ledningsägaren är ansvarig gentemot sina abonnenter. Kostnaden för nya nät samt tillhörande stationer belastar ledningsägaren. Om befintliga ledningar påverkas av enskilt byggande bekostas nödvändig flytt i normalfall av den initierande byggherren, men flytten utförs av ledningsägaren.

TEKNISKA FRÅGOR

Trafik

Detaljplaneförslaget innebär att Brandbergsledens södra sida byggs ut med en gång- och cykelbana. I samband med det byggs också en kort sträcka utmed Brandbergsledens norra sida för att binda ihop Vendelsömalmsvägens gång- och cykelbana med detaljplaneområdet, se bild 40. Allmänna platsmarken byggs ut av Haninge kommun och bekostas av Savana AB.

Underhåll och drift utförs av fastighetsägaren inom kvartersmark och av Haninge kommun inom allmän platsmark.

Vatten och avlopp

Vatten- och avloppsledningar och anslutningar byggs ut av Haninge kommun fram till förbindelsepunkt. Från förbindelsepunkten står fastighetsägaren för utbyggnad, drift och samtliga kostnader.

Grundläggning mot u-området ska utföras med permanent spont eller motsvarande teknik för att möjliggöra underhåll av ledningar. Denna ska gå ner till bergsnivån för att säkerställa möjligheten till underhåll av dagvattenledningarna, exakt hur grundläggningen ska konstrueras ska utredas i projekteringsskedet.

Övriga ledningar

Längs Brandbergsleden ligger fibernätsledningar, vilka avses ligga kvar och ska beaktas vid tillbyggnaden av gång- och cykelväg och vid fyllnad av tunnel med mera.

AVTAL

Före antagande av detaljplanen ska ett exploateringsavtal tecknas mellan kommunen och exploatören. Exploateringsavtalet kommer att reglera kostnader, inlösen av mark, ansvarsfördelning och genomförandefrågor, tryggnad av ledningars placering och tidplan med etappindelning med mera.

Mellan Savana AB och Tornberget fastighetsförvaltning AB ska avtal tecknas gällande gestaltning och genomförande av den markremsa som ligger på Tornberget fastighetsförvaltning AB:s mark angränsande mot Söderby 2:61 (kvarter 02).

FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR

Fastighetsbildning

När detaljplanen har vunnit laga kraft kan berörda parter (ägare av fastigheterna Söderby 2:60, 2:61 och 2:62, Haninge kommun och Tornberget fastighetsförvaltning AB) ansöka om lantmäteriförrättning. I detta fall gäller det bland annat fastighetsreglering, upprättande av gemensamhetsanläggningar och servitutsavtal, ansökan om ledningsrätt och fastighetsbildning. För detaljerad information se matris på sida 37.

I gällande detaljplan, S 55, finns idag planbestämmelse **x** ”marken ska vara tillgänglig för allmän gångtrafik”. I och med planändringen utgår den bestämmelsen inom det nya planområdet och ett eventuellt servitut kopplat till planbestämmelsen ska därmed omförhandlas för de delar som kvarstår.

Markreservat för allmänna underjordiska ledningar, u-områden

I detaljplaneområdets nordöstra del finns ett u-område markerat i detaljplanekartan. Detta område ska vara tillgängligt för allmännyttiga underjordiska ledningar och behövs för de befintliga kommunala VA-ledningarna. Att VA-ledningarna är förlagda inom u-områden medför inte rätt för kommunen att exempelvis göra underhåll av dessa. Kommunen kommer därför att ansöka om ledningsrätt för VA-ledningarna hos den kommunala lantmäterimyndigheten. Även här har kommunen för avsikt att först avtala om överenskommelse med fastighetsägare för fastigheterna Söderby 2:60 och 2:61 för inrättande av ledningsrätt.

EKONOMISKA FRÅGOR

Kostnader

Ansvar och kostnader för detaljplanens genomförande ska regleras genom kommande exploateringsavtal. Haninge kommun står för drift- och underhållskostnader av allmän platsmark, medan drift och underhåll inom kvartersmark bekostas av respektive fastighetsägare.

Kommunens kostnader för utbyggnad av vatten och avlopp inom planområdet kommer att finansieras genom uttag av VA-avgifter, enligt lagen om allmänna vattentjänster. Avgiften som varje fastighetsägare ålägg att betala, då förbindelsepunkten är upprättad och anvisad av kommunen, bestäms av den vid varje tidpunkt gällande VA-taxan.

Fastighetsägarna svarar för alla exploateringskostnader inom respektive kvarter.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Detaljplanen är framtagen av stadsbyggnadsförvaltningen på Haninge kommun, genom planarkitekt Ida-Maria Classon. Medverkande tjänstemän har främst varit:

Ida Hultman Karlsén, exploateringsingenjör
Karin Österdahl, anläggningsingenjör
Karl-Ossian Frimodt, VA-ingenjör
Jenny Blom, landskapsarkitekt
Christian Bascunan, enhetschef VA
Helena Hartzell, trafikchef
Kai Nurmi, vägmästare
Josefin Rhedin, bygglovsarkitekt
Andreas Paulsson, stadsarkitekt
Kent Lindgren, trafikplanerare
Anna Högberg, processledare
Johan Tirén, processledare
Tove Dåderman, planarkitekt
Yasaman Ghanavi, planarkitekt
Anna Lina Axelsson, enhetschef plan
Eva Darolf Linnros, planchef

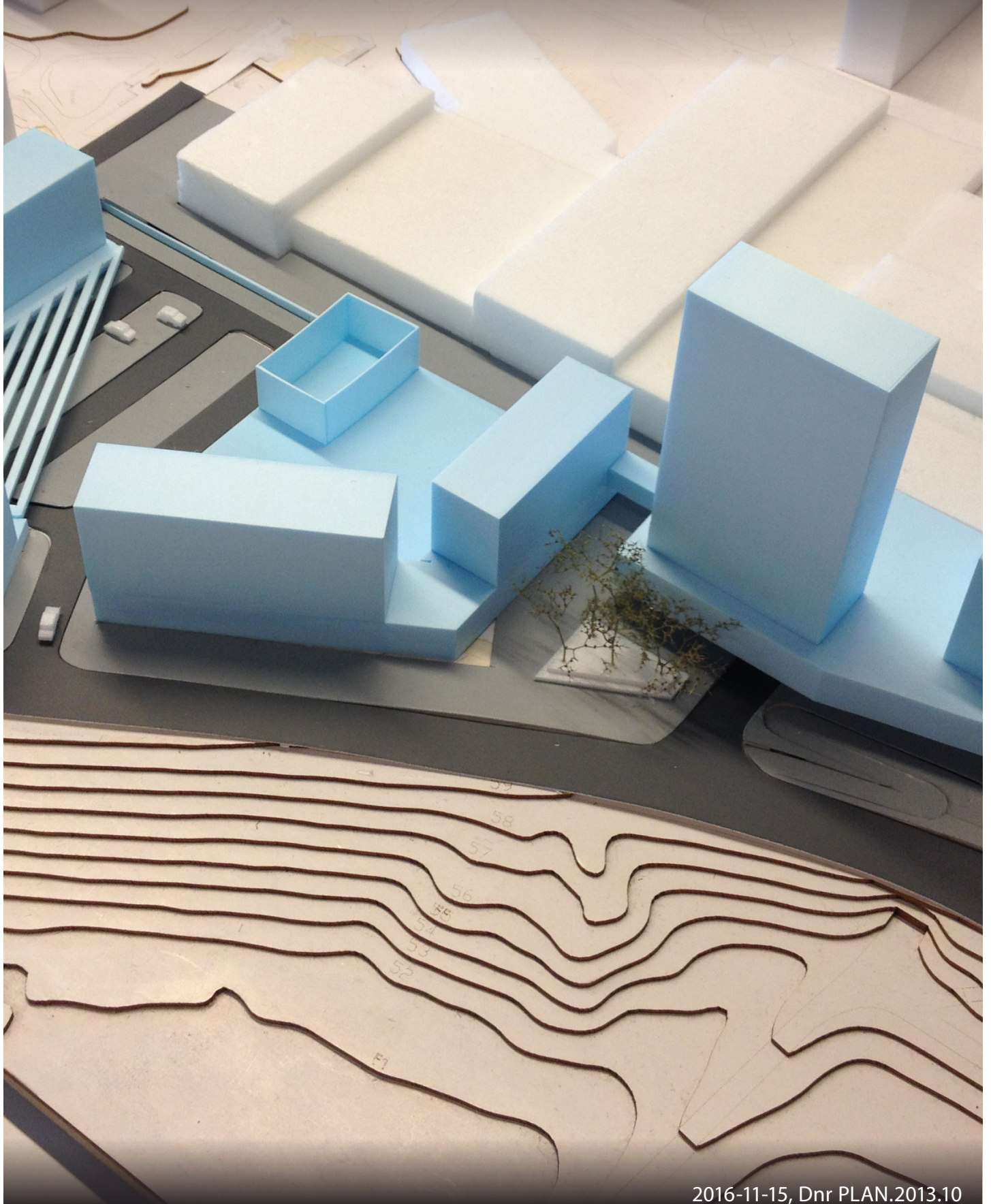
Övriga:

Koen Kragting, White Arkitekter AB
Viktor Nilsson, White Arkitekter AB
Magnus Kusoffsky, Ramböll AB
Jan Pons, Ramböll AB
Anna Seffel, Ekologigruppen
Hillevi Eklund, Ekologigruppen
Fredrik Hernborg, WSP
Per Lardner, WSP
Pia Sjöholm, WSP
Anders Rydberg, WSP

KVALITETSPROGRAM

Detaljplan för Brandbergen centrum, Söderby 2:60, 2:61 med flera
Haninge Kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	3
VISION OCH KONCEPT	6
BEBYGGELSE	
Kvarter 01, Tornen	10
Kvarter 02, Klustret	14
MÖTESPLATSER	18
Gågatan	18
"Träffpunkten"	20
Parkeringsytor	22
DAGVATTEN	24

Programmet har utarbetats av:

Haninge Kommun:
Planavdelningen, SBF

Mark- och exploateringsenheten, KSF

Byggherre:
Savana AB

Arkitekt:
White Arkitekter AB

Översikt, Brandbergen centrum

MÅL OCH SYFTE

Detta kvalitetsprogram tillhörande detaljplan för bostäder och centrumverksamhet i Brandbergen centrum har upprättats i samarbete mellan Haninge kommun, Savana AB och White Arkitekter AB.

Kvalitetsprogrammets syfte är att, tillsammans med detaljplan och exploateringsavtal, säkerställa att kommunens krav på gestaltning och yttre miljö beaktas vid vidare projektering och byggande på kvartersmark inom detaljplanens område.

I programmet anges hur kvarteren ska utföras och gestaltas vad gäller utformning av byggnader, markplanering och ytskikt. Hur anläggningar för dagvatten ska utformas och anläggas för att klara de krav som ställs på fördröjning inom planområdet beskrivs också i programmet.

Brandbergen centrum

BRANDBERGENS CENTRUM

Centrumanläggningen öppnades år 1974 och är navet i Brandbergen. Här finns närservice, kollektivtrafik och många av områdets mötesplatser.

Brandbergen som planerades under 1960-talet och byggdes ut under tidigt 1970-tal följer den tidens modernistiska ideal. Områdets stora åttavåningshus omgärdar den lägre bebyggelsen och fungerar som en avgränsning mot matarleden med trafiken utanför. Brandbergen skulle bli en "servicestad" med god tillgång till samhällsservice av olika slag, samlad i en centrumbyggnad med butiker, restaurang och samlingslokaler.

Mot Brandbergsleden präglas stadsbilden kring Brandbergen centrum av den parkering och det parkeringsdäck som ligger mellan byggnaden och vägen. Under parkeringsdäcket finns inlastningskajen till butikerna i centrum, och här går även en gång- och cykelväg vilket, speciellt under

dygnets mörka timmar, kan uppfattas som en otrygg miljö. Framför centrumbyggnadens norra entré finns busstorget. Idag är hållplatserna delvis lokaliserade till torget, och delvis utspridda längs Brandbergsleden, vilket skapar en situation där resenären måste röra sig oskyddad bland biltrafik.

Inom, och i närheten av, planområdet finns det många aktiviteter och lokaler som riktar sig till barn och unga. I Brandbergen centrum finns det idrottsklubbar, biograf och bibliotek och utanför planområdet finns det fritidsgård, skola, idrottshall, utomhusbad, lekplatser och idrottsplatser. Från fritidsgården, som ligger i skolbyggnaden, till busshållplatsen bildas idag ett gångstråk som enligt medborgardialogen uppfattas som otryggt, mörkt och otydligt av barn och unga men också av vuxna.

På centrumets södra sida är entréerna placerade mot en torgformation som

möter områdets höghusbebyggelse. Bostadshuset är högre skivhus, byggda i betongelement, med uppvuxna gårdsrum mellan husen. Gemensamt för alla husen är att gavlarna har en karaktäristisk relief, vilken också går igen i centrumbyggnadens fasad, områdets gatubeläggning och parkbänkar.

Hela området har en tydlig prägel av 1970-talets planering och arkitektur men har också genomgått en större renovering under 1990-talet med vissa fasadförändringar och utbyggnader så som burspråk. Centrumbyggnaden omfattades inte av den renoveringen men har under årens lopp byggts om i mindre omfattning.

1. Bostadshus med slutna bottenvåningar.

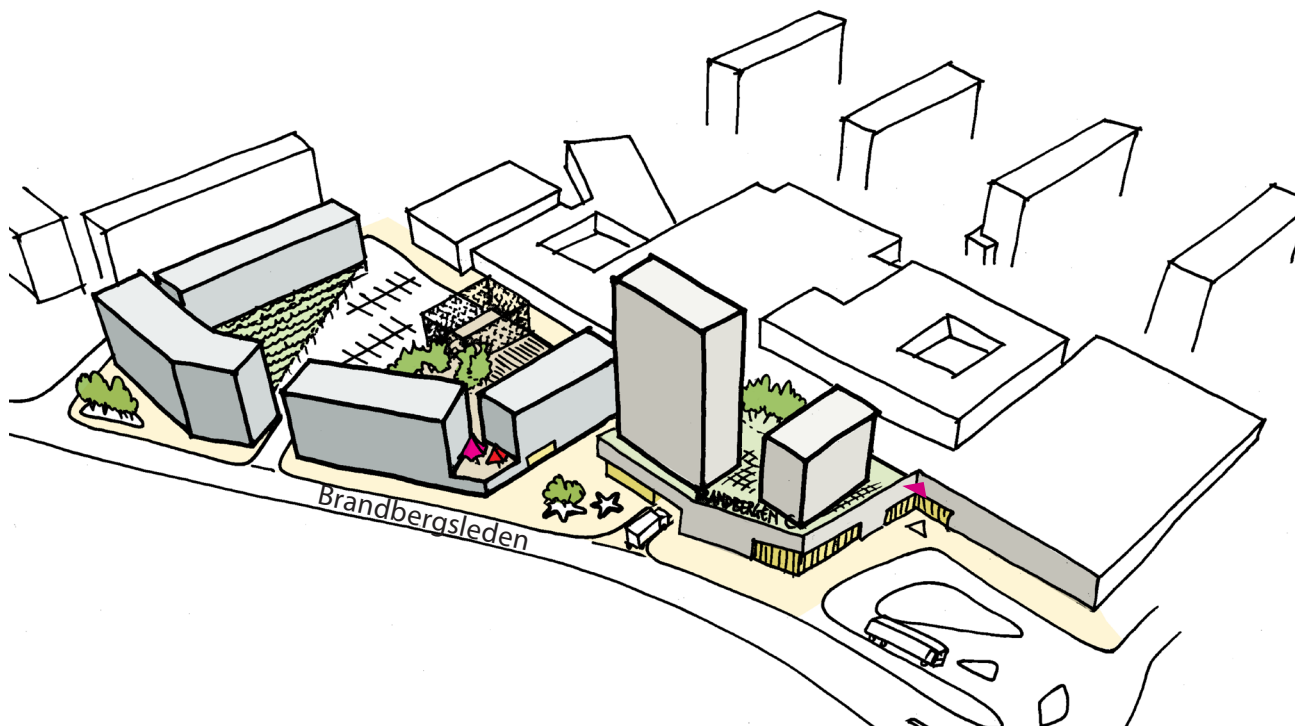
2. Gångstråk med ingång till idrottshall, bowling och fritidsgård, på ena sidan och parkering på andra sidan.

3. Brandbergens bebyggelse består av bostadshus i varierande skala.

MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN

Savana AB äger fastigheterna Söderby 2:60 och 2:61. Brandbergen centrum ligger i en byggnad som delas med fastighet Söderby 2:62 som ägs av kommunägda Tornberget fastighetsförvaltning AB, se bild 2. I den delen av byggnaden ligger Brandbergsskolan, en idrottshall, en fritidsgård och andra kommunala verksamheter. Savana AB äger centrumbyggnaden, den parkeringsyta som finns på husets norra sida och marken där busstorget ligger. Detaljplaneområdet omfattas av fastigheterna Söderby 2:60, 2:61 och del av Söderby 2:62 och 2:27. Den del av Söderby 2:60 som utgörs av busstorget ingår inte i planarbetet.

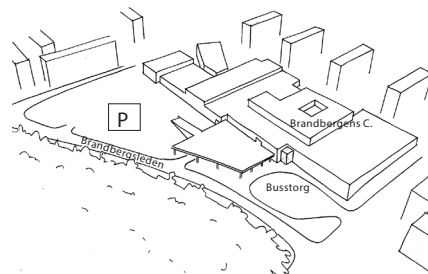

Visionsskiss, Brandbergen centrum

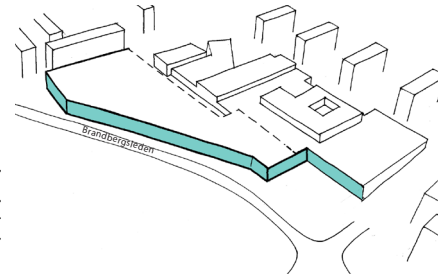
VISION

Brandbergen centrum skall omvandlas till en attraktiv och trygg mötesplats för boende, brukare, besökare och resenärer. En variation av byggnader, utemiljöer, funktioner och bostäder med höga boendekvaliteter ska adderas till området.

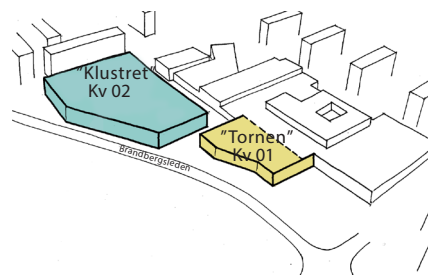
Ambitionen är att ge Brandbergen centrum en stadsmässig front mot Brandbergsleden genom att den nya bebyggelsen flyttas närmre fastighetsgränsen samtidigt som Brandbergsleden får en tydligare gatukaraktär. Bebyggelsen delas i två kvarter med olika karaktär och bostadstyper, Tornen och Klustret. Uppdelningen syftar till att generera en trygg och mer lättorienterad stadsmiljö där busstorget blir inramat av nya, öppna entréer till köpcentrum och bostäder.

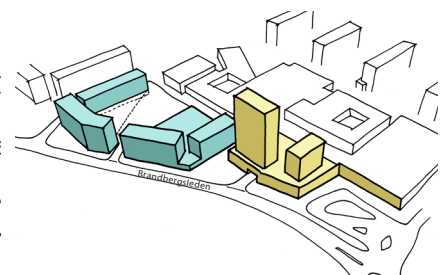
0. Befintlig situation

1. Brandbergs Centrum möter Brandbergsleden på ett mer stadsmässigt sätt.

2. Bebyggelsen delas upp i två tydliga kvarter, "Tornen" och "Klustret" som genererar en trygg och lätt orienterad stadsmiljö.

3. Bottenvåningar aktiveras med lokaler och verksamheter samt bostadskomplement. Befintlig parkering deckas över med bostadsgårdar. Ovanpå står uppbyggnadsbostadsvolymer som ger förutsättningar för bra boendemiljöer.

Situationsplan, Brandbergen centrum

STADSBYGGNADSKONCEPT

Planområdet delas upp i två kvarter, Tornen och Klustret. Kvarterstrukturen föreslås brytas upp för att göra det lättare att orientera sig i området och befintliga marknivåer kommer knyts samman för att tillgängliggöra Brandbergen centrum. Delar av det befintliga köpcentrumet kommer att rivras och kompletteras med levande bottenvåningar och butiker som ska ge en ny stadsmässig front mot busstorget och Brandbergsleden. Genom att skapa tillägg till den befintliga bebyggelsen är syftet att uppnå en mer orienterbar stadsmiljö där gator och stråk binder samman det nya med det äldre och byggnadernas gestaltning förstärker och förhöjer området.

Variation:

Planförslaget innefattar totalt sex nya bostadsbyggnader samt köpcentrumets nya utbyggnad.

Områdets bebyggelse är tänkt att variera i höjd, från 1-18 våningar. Kvarteren är uppbrutna men håller ihop genom materialval och en sammanhållen sockelvåning. Syftet är att skapa en variation av bostadsmiljöer, möjliggöra intima platsbildningar, utblickar och att kunna släppa ner ljus på bostadsgårdar och till de öppna rörelsestråken.

Stadsbyggnadskarakter:

Befintliga parkeringar och inlastning föreslås däckas över för ett effektivare markutnyttjande men också för att skapa tydligt definierade rum och tryggare miljöer där det är lätt att orientera sig. Byggnadsvolymer ska vara ett samtida tillägg till de tidstypiska byggnaderna i Brandbergen.

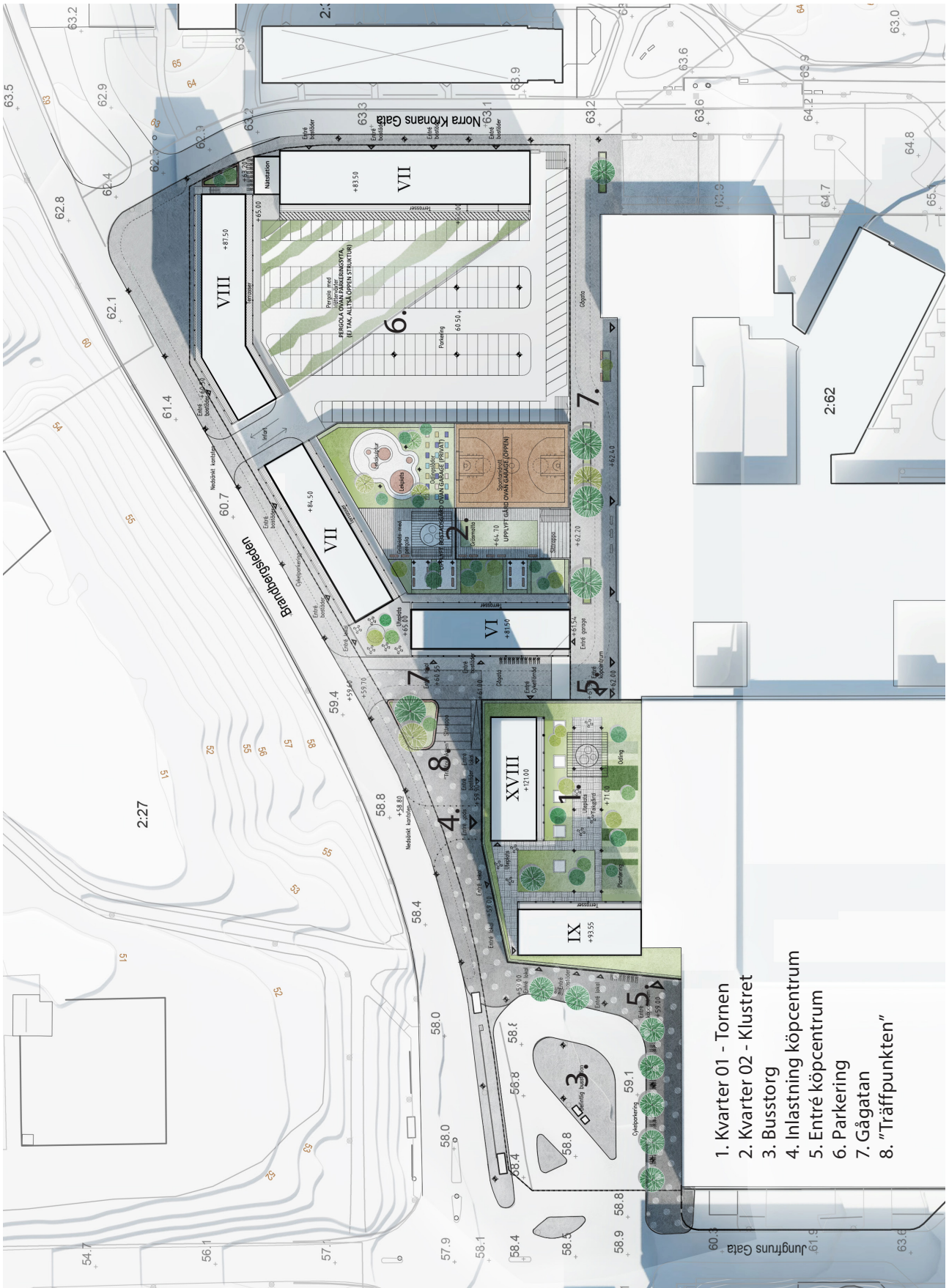
Fyra miljöer:

Genom området kommer en gågata löpa, där möblering och grönska skapar en attraktiv mötesplats för

de gående. Gågatan skapar en tydlig koppling mellan köpcentrumet och skolan samt östra delen av Brandbergen.

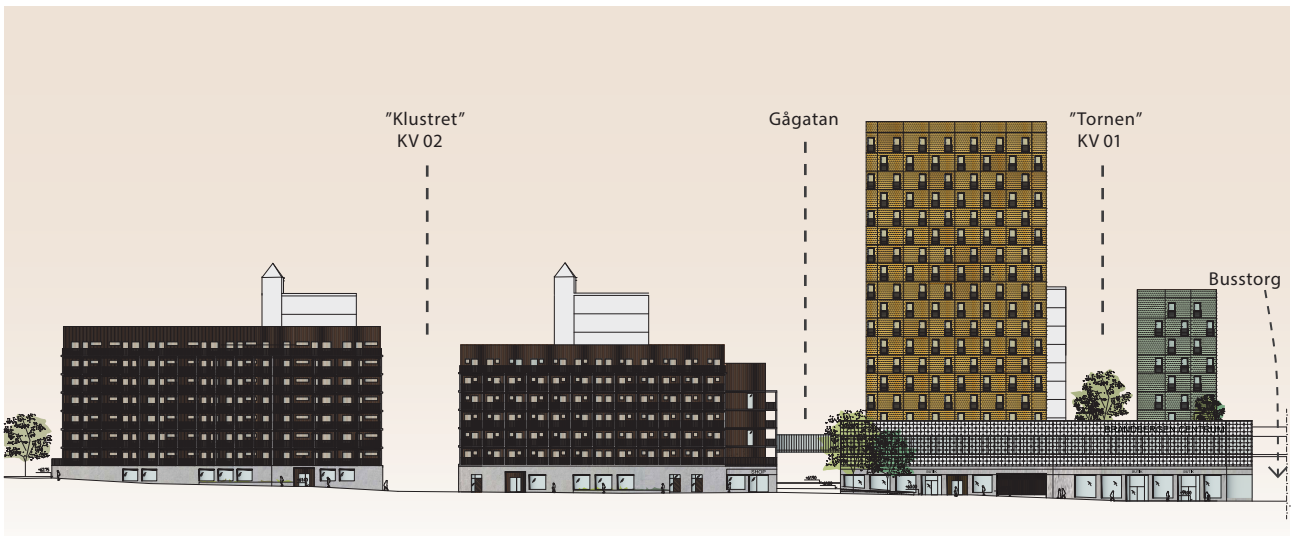
En ny samlingsplats, "Träffpunkten", föreslås framför köpcentrumets utbyggnad. Denna nya mötespunkt kommer ta hand om platsens befintliga höjdskillnader genom en sitttrappa där människor kan vistas och mötas i ett bra solläge i väster. Brandbergsleden får ett nytt gaturum med tydliga gränser då kvartersbebyggelsen flyttas närmare vägen. Gående, cyklister och fordon delar gaturummet, vilket är i kontrast till stora delar av Brandbergen idag, där gång och cykel är mest separerad från biltrafik.

Kvartersgårdarna kommer ligga på planterbara bjälklag och utrustas med vegetation, odlingsmöjligheter, lekutrustning sittplatser och uteplatser för exempelvis grillning. Delar av kvartersgårdarna tillåts vara öppna för andra än de boende.

1. Kvarter 01 - Tornen
2. Kvarter 02 - Klustret
3. Busstorg
4. Inlastning köpcentrum
5. Entré köpcentrum
6. Parkering
7. Gågatan
8. "Träffpunkten"

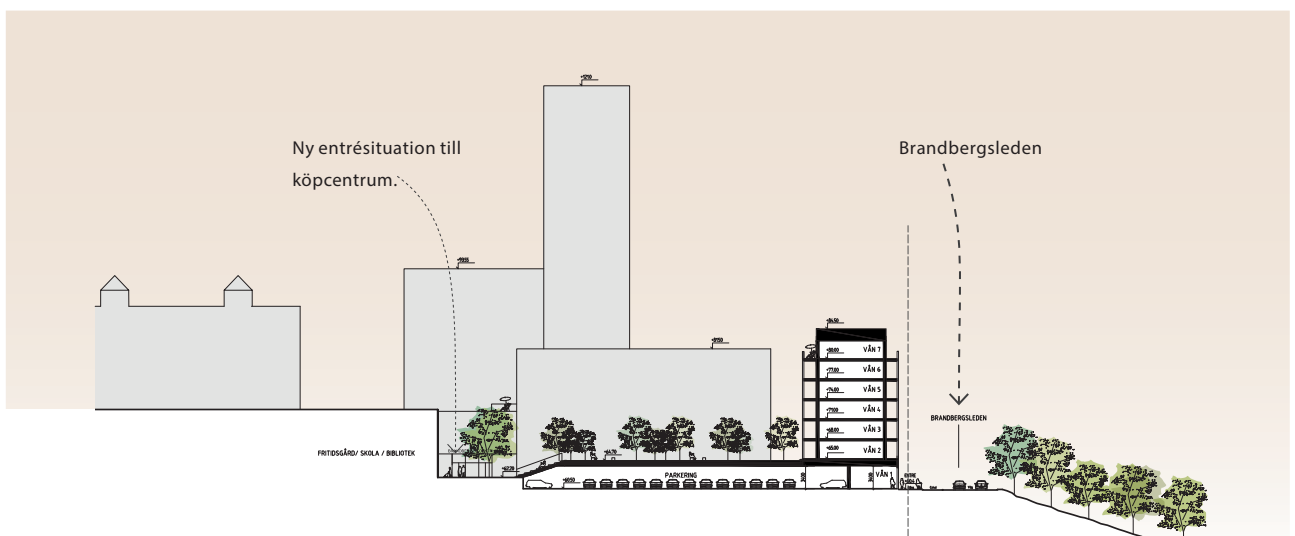

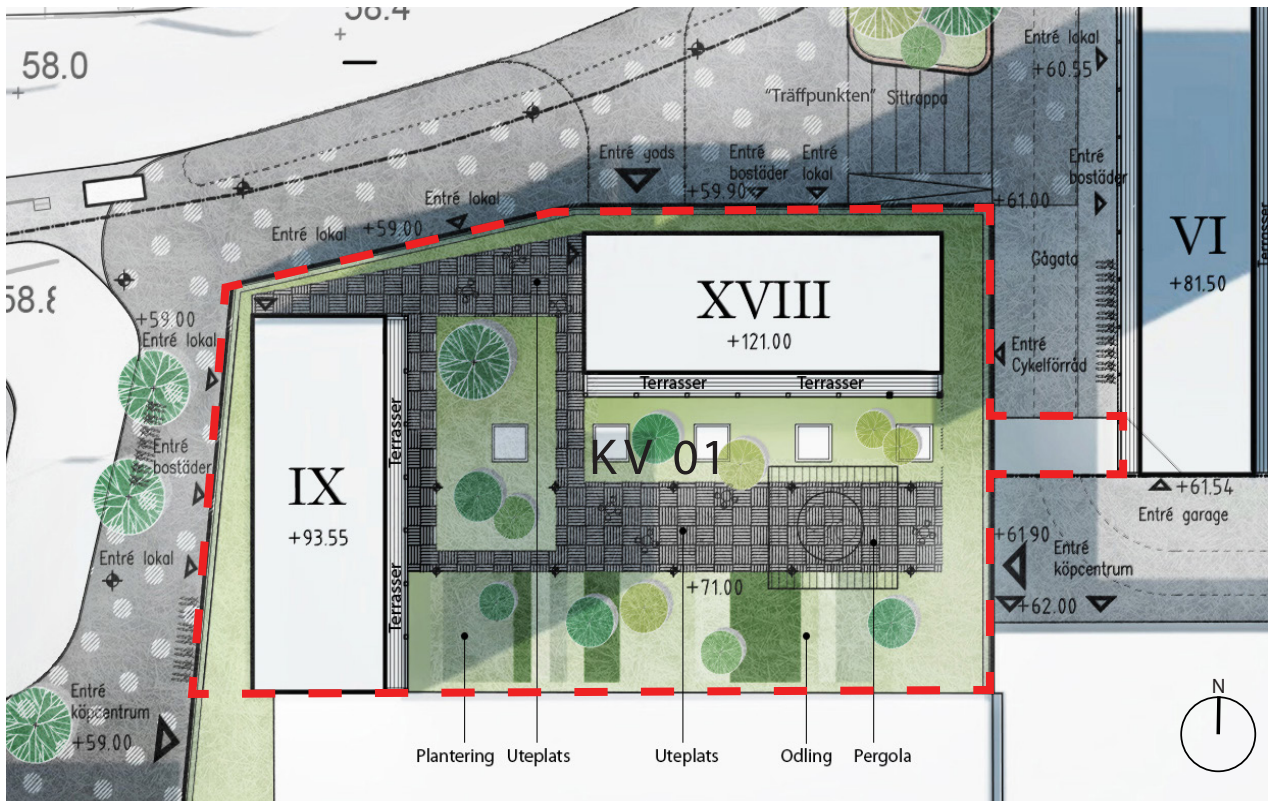
Elevation mot Brandbergsleden

Sektion genom gågatan

Sektion genom gångfartsgata och brandbergsleden

KV 01 - TORNEN

Kv Tornen får sitt namn genom de bostadstorn som kommer att stå ovanpå utbyggnaden av Brandbergens köpcentrum och hamnar i blickfånget för den som passerar förbi med bil och den som kommer till Brandbergen med buss. Tornen kommer därför ha en identitetsskapande roll för Brandbergens centrum.

Förutsättningar:

Det befintliga parkeringsdäcket rivs medan köpcentrumets dagliga inlastningszon bevaras och byggs in i en sockelbyggnad eller 'basen'. Basen byggs i två höga våningsplan. Gatuplan rymmer lokaler och bostadsentréer ut mot gatan. Den andra våningen står i direkt anslutning till köpcentrumet och dess kommande expansion. Från köpcentrumet föreslås en ny gångbro med en direkt koppling till parkeringsplatserna i kvarter 02. Den befintliga gång- och cykeltunneln rivs för en mer öppen och en promenadvänligare miljö.

Gestaltning:

Kvarteret kommer rikta sig mot gatan, med entréer till butiker, bostäder, köpcentrum och inlastning. Basen blir ett nytt tillägg i material och gestaltning men ska på ett medvetet sätt relatera till det befintliga köpscentrumet. Bottenvåningen (1) tolkas som en robust fasad med stora öppningar ut mot gatan medan det övre planet (2) gestaltas som ett lättare band som sveper runt om tillbyggnaden, se diagram.

Ovanpå basen kommer två höga bostadshus om 9 respektive 18 våningar höga. Tornen har en rationell och regelbunden uppbyggnad och rymmer ett antal olika lägenhetstyper med goda bostadskvaliteter och en tyst sida mot gården. De nya bostadstornen kommer med sina 18 våningar att bidra till Brandbergens nya silhuett. Fasaden mot Brandbergsleden och busstoget ska ha en sluten karaktär medan fasaden mot innergården öppnar upp sig med större glaspartier och balkonger

Fasaduttryck basen:

Bottenvåningen uppförs med en slät betongfasad i stil med sockelvåningarna i kvarter 02. I fasaden tas stora öppningar upp för butiks- och bostadsentréer som ger ett öppet uttryck mot gatan. Garage- och utrymningsdörrar, skyltning och belysning integreras på ett medvetet sätt. Entréerna till köpscentrumet har stora glaspartier med mässingsomfattning. Basens övre våning har en perforerad beklädnad (sträckmetall, perforerad plåt eller liknande) med bakomliggande glaspartier för att få in dagsljus i lokalerna. Utanpå den perforerade fasaden finns möjlighet till större skyltningsmöjligheter ('Brandbergen Centrum').

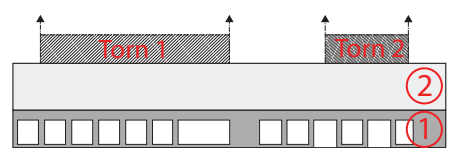

Diagram sockelbyggnad, kvarter 01.

Fasad mot Brandbergsleden kvarter 01- Tornen

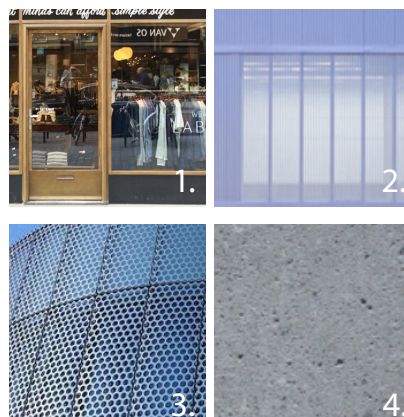
Placering och storlek ska hanteras på ett medvetet sätt. Jalousier får inte uppföras innanför butiksfönster utan samtliga butikslägen ska bidra till en öppen och trygg närmiljö även efter stängning. Detta kan åstadkommas genom t.ex. belysning av lokaler efter stängning.

Fasaduttryck tornen:

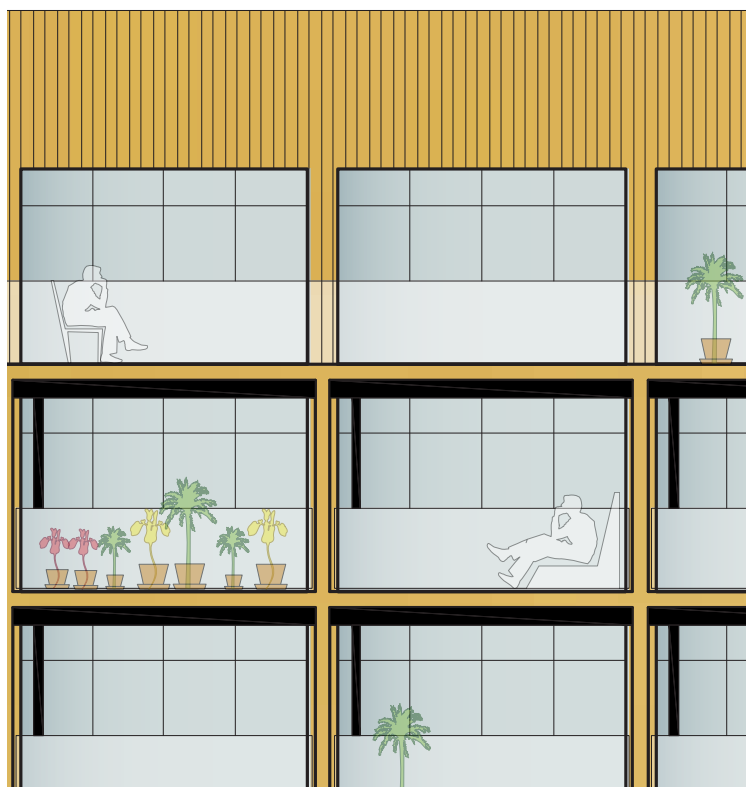
Tornens fasaduppbbyggnad ska spela med repetitiva fasadelement i t.ex. blankplåt i nyanser av mässing och blå-grön koppar. Kulörerna ska knyta an till de omkringliggande husens pastellfärger medan fasadmaterialet föreslås ha en mer satida prägel. En medveten behandling av plåtbeklädnad och skarvar är viktigt för att referera till de prefab betongelement som är typiska för området. Fasaden som vetter mot Brandbergsleden har en enkel och rationell indelning av fönsterpartier. Fasaden mot söder och innergården ska vara av en mer öppen karaktär med större glaspartier och mer

ljusinsläpp. En storskalig struktur likt ett raster eller ett ramverk av t.ex. stål ska monteras mot gårdsfasaden och kommer förse varje enskild lägenhet med balkonger i söderläge. Rastret ska följa färgsättningen av övrig byggnad. Ambitionen är att den yttre strukturen och balkongerna ska framträda tydligt gentemot övriga byggnadsdelar t.ex. genom släpp vid gavlar och mot takkrön.

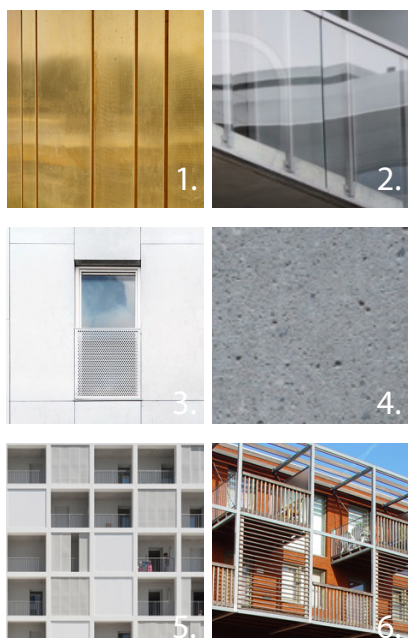
Täta, transparenta balkongräcken av glas ska monteras över balkongbjälklagskant för att skapa ett lättare uttryck med mer genomsläpplighet där ljuset lätt kan ta sig in i till lägenheterna.

1. Mässingplåt ovan butik och bostadsentréer 2. Genomsiktig fasad med bakomliggande fönsterpartier 3. Perforerad plåt med bakomliggande glas täcker sockelbyggnadens övre del. 4. En bas av betong lik sockelväning i kv 02.

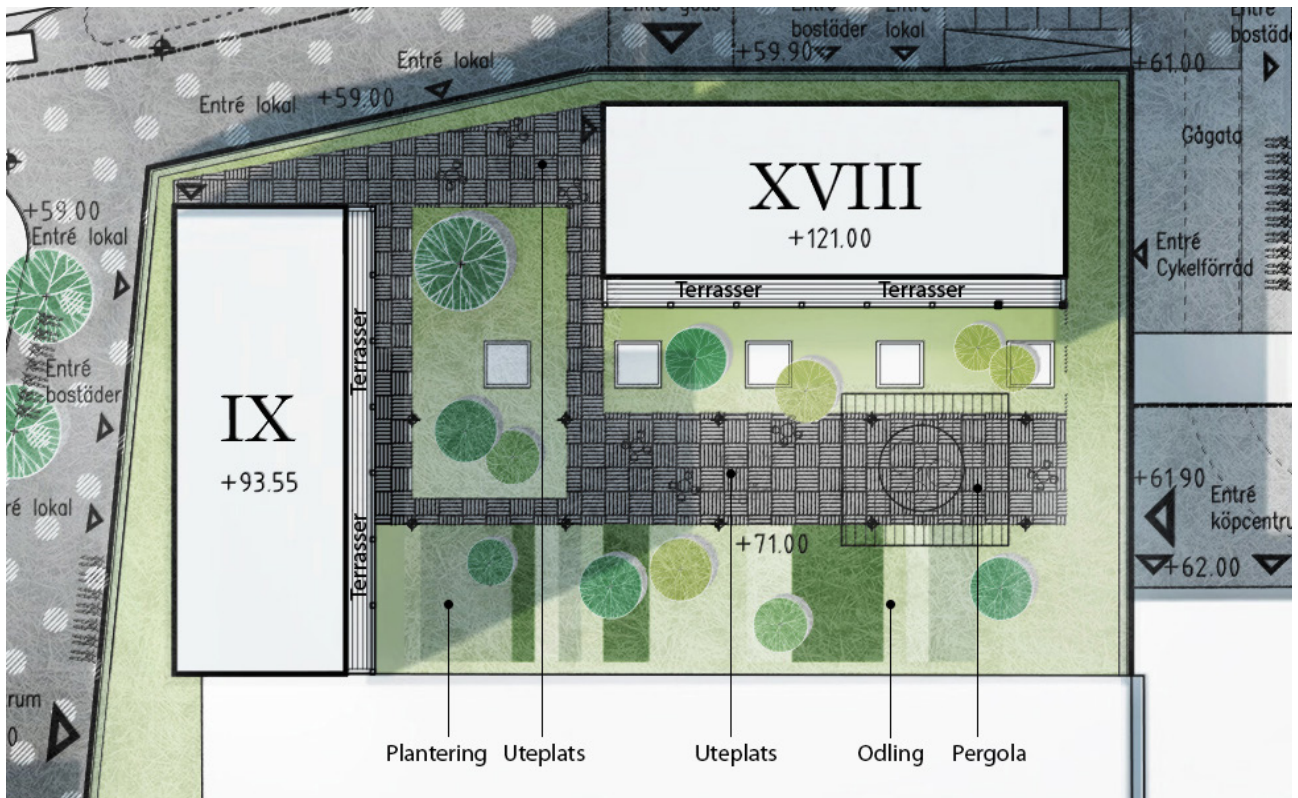
Fasad mot gård kvarter 01: Ett ramverk monteras mot fasad som förser varje lägenhet med balkonger.

1. Mässingplåt 2. Täta glasträcken på balkong 3. Plåt 4. Betong 5. Referens ramverk: Antonio Darmon, Nantes Social housing 6. Referens ramverk: Maccreanor Lavington, Katendrecht, Rotterdam

Fasad mot gata kvarter 01

KV 01 - TORNEN BOSTADSGÅRD

Bostadsgården ovanpå köpcentrumet ska ha en tydlig utformning med frodig grönska och lätt tillgängliga ytor i bra sol läge. Här föreslås två stora terrasser mot söder och nordväst som ger plats till alla boende i husen. Gården nås genom entréer från bostadshusen och är tillgängliga via hiss.

Material och karaktär:

Trädplanteringar föreslås i uppbyggda växtlådor och bidrar till en trevlig vistelsemiljö. En variation av växter beroende på väderstreck ska användas i finplanteringarna bredvid terrasserna.

På takterrassernas hårdgjorda ytor används beständiga material som t.ex. trädäck, betongmarksten eller stensmjöl som markbeläggning.

Belysning:

Gården ska ha en intim belysning som är rumsskapande och bidra till orienterbarhet.

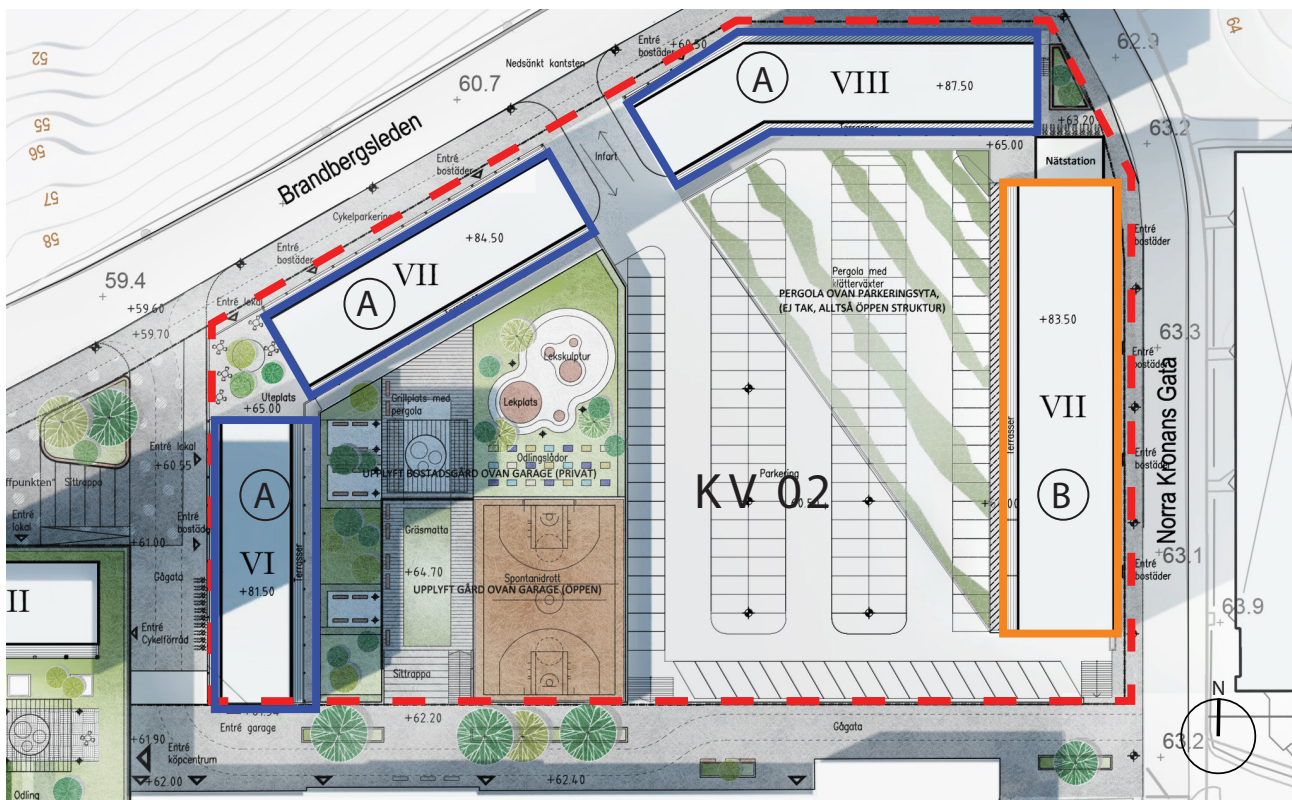

Privata platser för grannarna
referens: burnely-living-roofs

Gröna växtbäddar Charlotte garden SLA,
Köpenhamn

KV 02 - KLUSTRET (A)

I Kv 02 - Klustret föreslås ett antal flerbostadshus öster om Brandbergen centrum. I norr vetter de mot Brandbergsleden och i söder mot den nya gården med garage under samt kvartersmarken som kommer angöra till befintlig skola och idrottsshall.

Förutsättningar:

Husvolymerna ska byggas mellan gatunätet och den befintliga parkeringsytan. Hälften av parkeringsytan kommer däckas över för att nyttja markytan mer effektivt, både som garage och bostadsgård. För att förbättra utsikten för de boende så föreslås en pergola anläggas över den öppna delen av parkeringen. Det finns en höjdskillnad på cirka 3 meter mellan östra och västra sidan av kvarteret som tas omhand i sockelvåningen. Buller från Brandbergsleden förutsätter genomgående lägenheter.

Gestaltning Hustyp A:

Kvarteret kommer innehålla två hustyper, A med loftgångar och B med ett centralt trapphus. Volymerna domineras av att de är beklädda i trä, överordnad en sockel av betong. Ovanpå sockelvåningen byggs ett ramverk av betong som relaterar den nya bebyggelsen till den äldre och skapar kommunikation och sociala utrymmen för de boende. Ramverkets norra del blir loftgång och entré till lägenheterna medan ramverket i söder blir balkongyta. Volymerna varierar i höjd mellan 6 till 8 våningar.

I sockelbyggnaden finns entréer mot gatan, bostadskomplement samt en lokal ut mot torget. I betongfasaden ska stora öppningar göras för att ge ett mer öppet uttryck ut mot gatan. I det sydvästra hörnet föreslås ett trapphus med gångbro som kopplar samman parkeringen med köpcentrumet. Betongsockeln 'växer upp' en våning lokalt för att tydligt markera trapphuset och anslutningen

till parkering och köpvarter.

Längs gatunivå dras hörnentrén till trapphuset in för att frigöra sikt och skapa en tryggare övergång mellan träffpunkten och gågatan.

Fasaduttryck Hustyp A:

Precis som tornen har loftgångshusen en rationell och regelbunden uppbyggnad. Fasaden mot Brandbergsleden är av trä med loftgångar och entréer innanför betongramverket. Ramverket föreslås vara synligt även på gavelfasaderna. I ramverkets utskjutande bjälklag mot söder kommer de boende ha sina balkonger med generösa glaspartier in mot lägenheterna. Samtliga flerbostadshus uppförs med gröna tak.

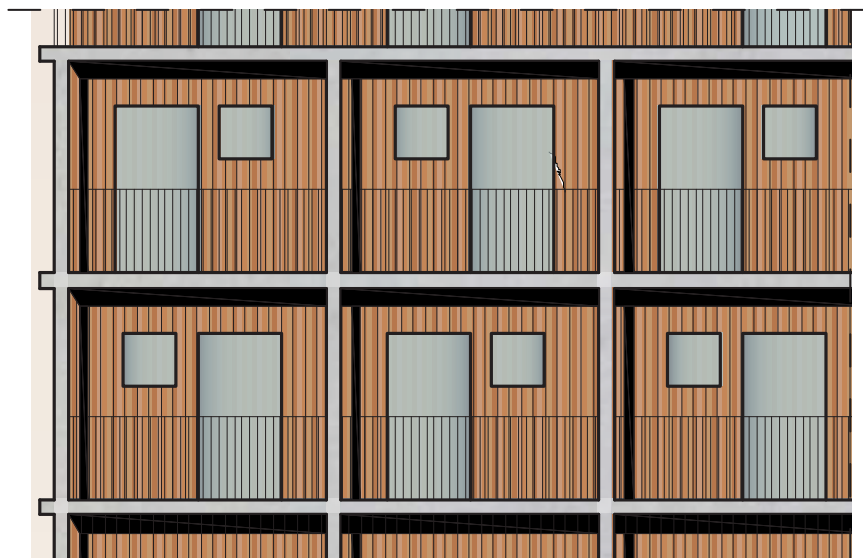
Räcken ska uppföras med spröjs till handledare och fästas mot betongramverkets pelare. Räckena bör vara av ljusgrå kulör i smide, aluminium eller liknande. Utformning och infästning föreslås utföras på ett

sådant sätt att betong ramverkets indelning inte förtas.

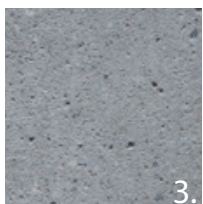
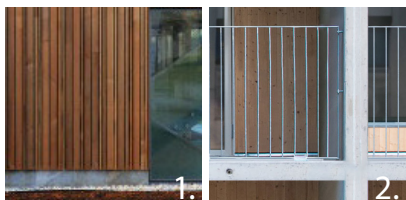
Betong och trä:

Träfasaderna i kvarteret ska vara av ett ljust träslag t.ex. cederträpanel, sibirisk lärk eller likvärdigt. Brädernas bredd kan med fördel varieras för att bidra till en mer levande fasad.

Kvarterets sockelväning gjuts med naturfärgad betong för att få fram en varm grå nyans som kontrasterar mot övrig träfasad. Betongfasaden kan uppföras med valfri ytbehandling. Bostadsentréerna tydliggörs med omfattningar av ett avvikande material som ska kontrastera mot betongen på ett smakfullt sätt, förslagsvis i trä.

Fasad mot gata kvarter 02

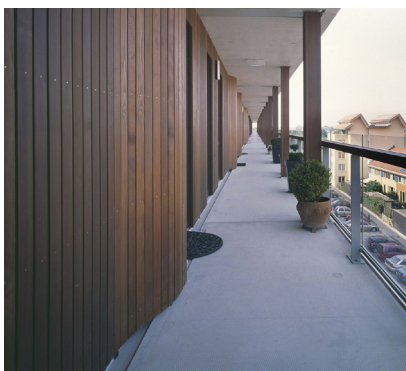

Exempel på utförande:

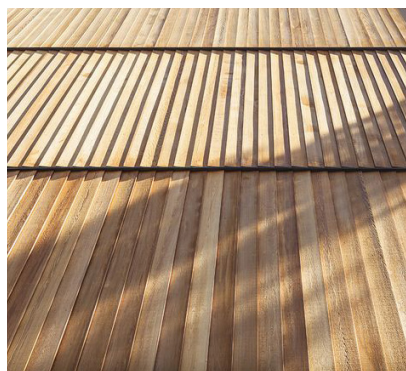
1. Träfasad
2. Räckan i smide
3. Betong

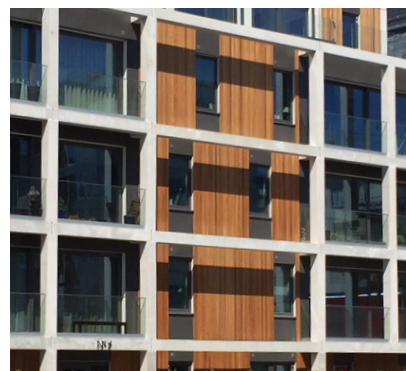
Fasad mot gård kvarter 02

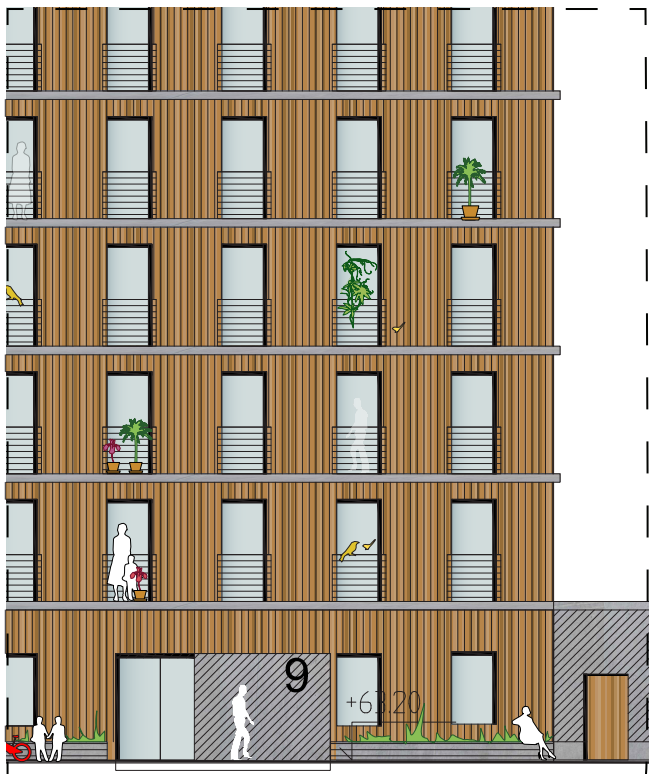
Referens: fasad mot balkong och loftgång i trä.

Referens: cederträ panel med olika bredd på brädor.

Referens: Magasinet (HG7-Hammarbysjöstad) av Hultman-Part-Vogt Arkitektkontor.

Fasad mot gata kvarter 02

Fasad mot gård kvarter 02

KV 02 - KLUSTRET (B)

Gestaltning Hustyp B:

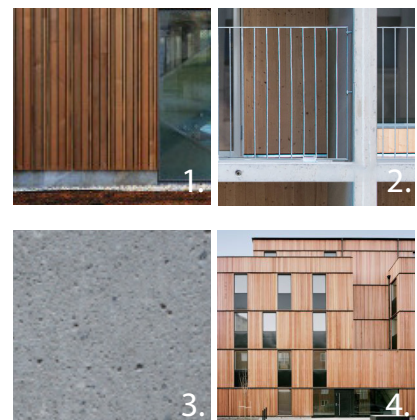
Flerbostadshusens entréer kommer vetta mot Norra Kronans Gata. Sockeln ligger en våning högre än resten av kvarter 02 och behandlas därmed huvudsakligen med trä med betongdetaljer. Åt väst riktar sig lamellbyggnaden ut mot den be vuxna pergolan ovan parkeringen. Lamellbyggnaden består av 4 enheter som utformas som tvåspännare med två stycken fyror per våningsplan. Trapphuset nås både från gatan och från parkeringen en våning ner.

Fasaduttryck:

Likt de andra byggnaderna har även denna en stram fasad med smala fönster mot gatan medan gårdsfasaden har ett betongramverk med balkonger och generösa fönster. De horisontella och vertikala betongelementen binder samman de olika fasaderna.

Vid lamellens norra gavel planeras för en ny nätstation som servar det nya kvarteret. Nätstationen håller samma höjd som lamellbyggnadens sockelvåning och ska byggas i trä och betong. Både flerbostadshuset och nätstationen ska uppföras med gröna tak.

Bostadsentréer tydliggörs med omfattningar av ett avvikande material som ska kontrastera mot träfasaden på ett smakfullt sätt, förslagsvis i betong. Träfasader, betongytor och räcken uppförs lika byggnader A i kvarter 02.

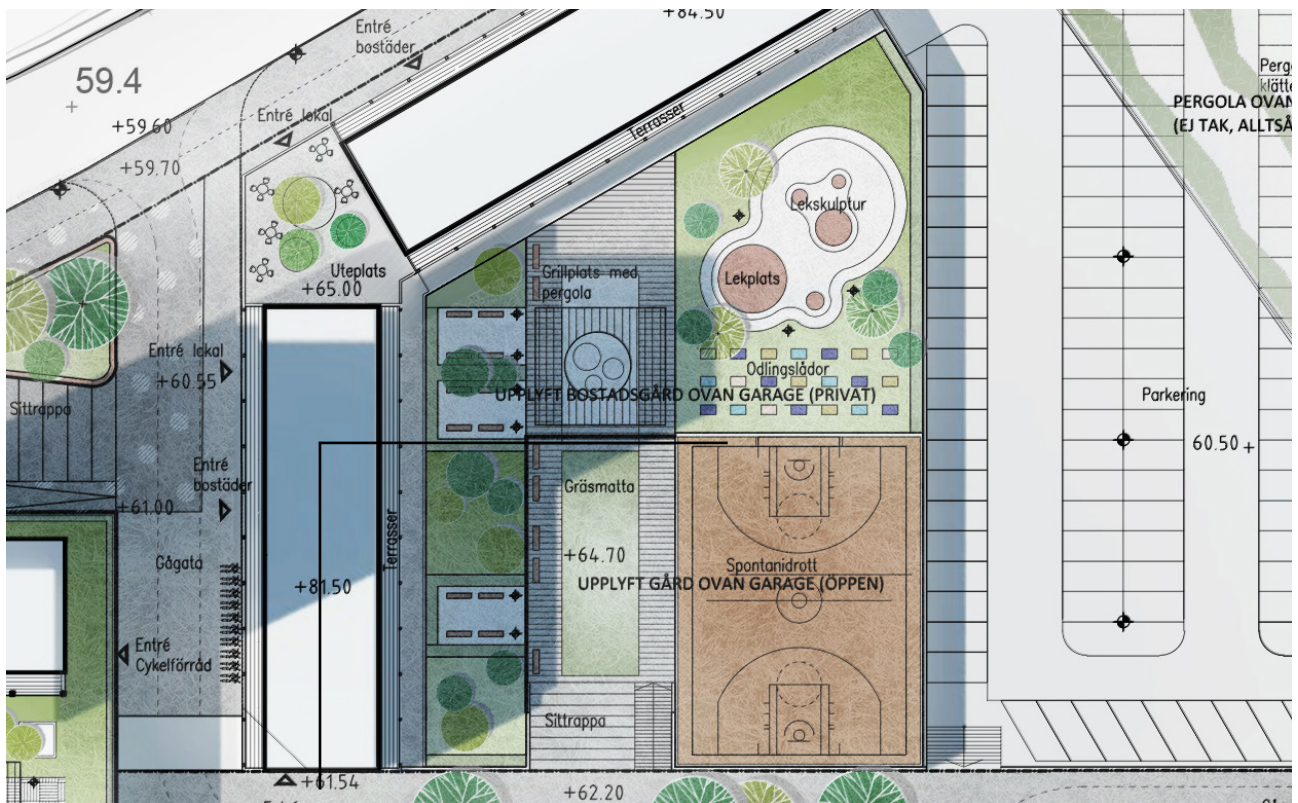
Exempel på utförande:

1. Träfasad 2. Räcken i smide

3. Betong 4. Träfasad.

Referens: Skagershuset Årsta OWC Architects

KV 02 - BOSTADSGÅRD

Bostadsgården ovanpå garaget i kvarter 02 kommer erbjuda ett antal olika aktiviteter för alla åldrar, t.ex. lekplats, grillplats, sittgrupper, idrottsplan m.m. Detta bidrar till en bra kontakt mellan grannar och en levande utemiljö. Från gågatan når man gården via trappan i söder. Denna del av gården är öppen för fler än bara de boende och kommer användas främst för bollspel eller liknande aktiviteter. Gården nås också av de boende via de upphöjda privata terrasserna genom entréer från bostadshusen. Dessa nås via hiss inifrån. Nivåskillnaden mellan bostadsgården och terrasserna definierar de utrymmen som är privata och de utrymmen som samutnyttjas av de boende. Ett exempel på de samutnyttjade utrymmena är den uteplats som skapas mellan flerbostadshusen i väster.

Viktigt är att gårdarna skapar förutsättningar för en mångfald av brukare, samtidigt som den ska ha en

estetisk intressant karaktär.

Material och karaktär:
Gården ska uppfattas som en helhet men som delas funktionellt i två delar. Cirka en tredjedel av ytan är offentlig och har flexibla ytor för aktiviteter, spel och sport (Lekgården). Färgad asfalt, betong och trädetaljer och gräs kännetecknar dessa delar. Staketet kring bollplanen föreslås en enkel men lekfull gestaltning. Andra delen, den privata bostadsgården, ska ha en mer grön karaktär, med växtbäddar, odlingslådor, trä detaljer, möbler, lekplatser för mindre barn.

Belysning:
Högre belysning föreslås på den öppna delen av gården medan en lägre belysning planeras i de privata delarna.

Odlingslådor på taket
referens: beckett-urban-square

Integration av platsens historia och identitet
referens: lace-fence

Gågatan kommer löpa genom området mellan de två kvarteren och blir en viktig länk mellan köpcentrumet, skolan och den östra delen av Brandbergen.

Det befintliga centrumet är präglad av en infrastruktur för bilar och saknar kvalitativa sociala mötesplatser. Förslaget vill öka orienterbarheten inom området och skapa tydliga platsbildningar i olika skalor och för olika brukare. Fyra olika stadsmiljöer definieras: Gågatan, "Träffpunkten", Kvartersgårdarna och Gatan. I stadsrummet väljs ett övergripande materialkoncept med beständiga och robusta material som håller över en längre tid, såsom t.ex. asfalt, betong, granit. Genom mönster och målade ytor kan området få en ny lekfull identitet som lätt kan uppdateras. Detaljer, som bänkar, utformas med inslag av trä.

Gågatan:

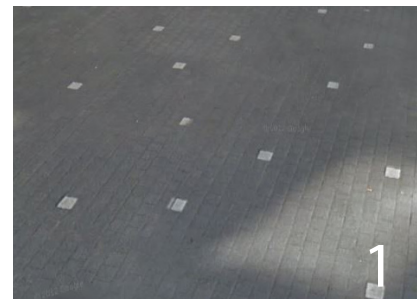
Gågatan kommer löpa genom området mellan de två kvarteren och blir en viktig länk mellan

köpcentrumet, skolan och den östra delen av Brandbergen. Gågatan är till för gående och cyklister men tillgänglig för sopbilar och utryckningsfordon. Gågatan kommer ligga på kvarteretsmark med servitut för allmänheten att passera.

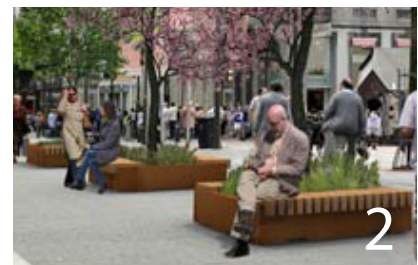
Gatan är tänkt som ett öppet torgrum där möblering placeras på ett sådant sätt att trafikrörelserna saktas ned samt får bästa tänkbara körspår. Möbleringen som ger vistelsevärden kan t.ex. vara trädplanteringar i mark och i låda, cykelpollare och sittplatser.

Material:

Markmaterialet är förslagsvis, betongmarksten av olika gråa nyanser helst en tredjedelsten. Stenen läggs i ett mönster inspirerat av traditionella tegelmönster, fiskbensmönster, holländsk förband eller vanligt förband. Stenen ska vara av ett mindre format för att kunna hantera nivåskillnaderna i gatan. Beläggningen

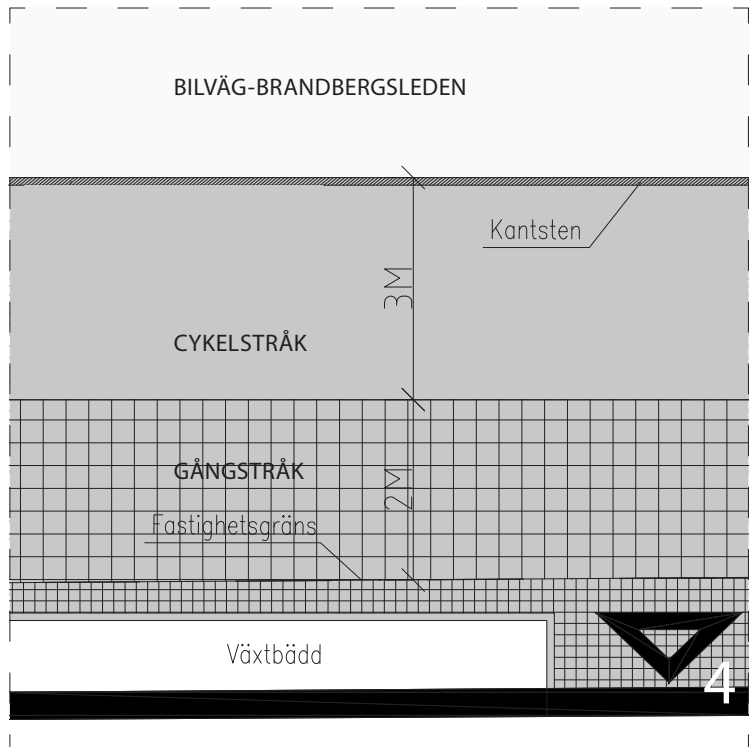
1: Referensbild på betongmarksten.

2: Referensbild för multifunktionell utrustning utefter gågatan, plantering, cykelställ, och sittplats. Foto: Streetlife

3: Hägerstensvägen, Stockholm

4: Inzoomning av gatumiljö längs Brandbergsleden. Bilden visar den mindre betongmarksten i varierande gråton som avslutas mot gångstråkets större betongsten. Cykelbana och körbana är av asfalt. Belysningsstolpe sätts vid fastighetsgräns eller mellan cykelbana och körfält.

ska vara sammanhållna från fasad till fasad utan kantstenar. För att öka tillgängligheten ska materialet vara utformat för att underlätta för personer med nedsatt syn.

Belysning:

Förutom allmänbelysning ska gågatan och torget ha inslag av effektbelysning.

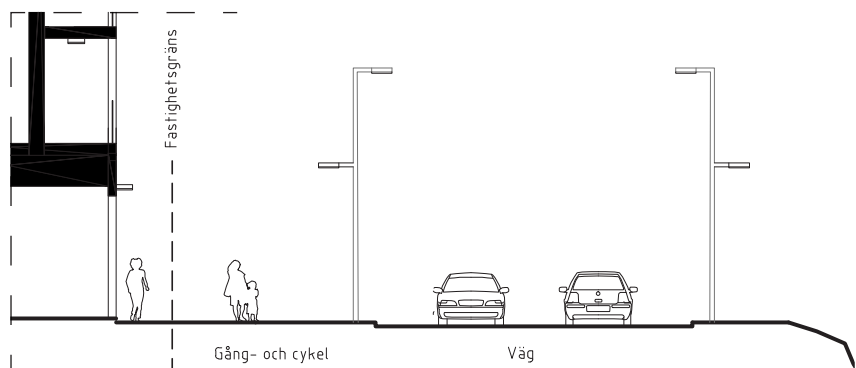
Belysningen bör vara tillräckligt god för att de olika trafikanterna ska kunna mötas och interagera på ett säkert sätt. För att åstadkomma en miljö som upplevs som säker, trivsamt och behagligt är det viktigt att belysningen utformas på ett sådant sätt att den i största möjliga mån är bländfri.

För att skapa rumslighet och dynamik kan ljuset placeras i olika höjder och nivåer till exempel genom att belysa växter, olika platser eller specifika element.

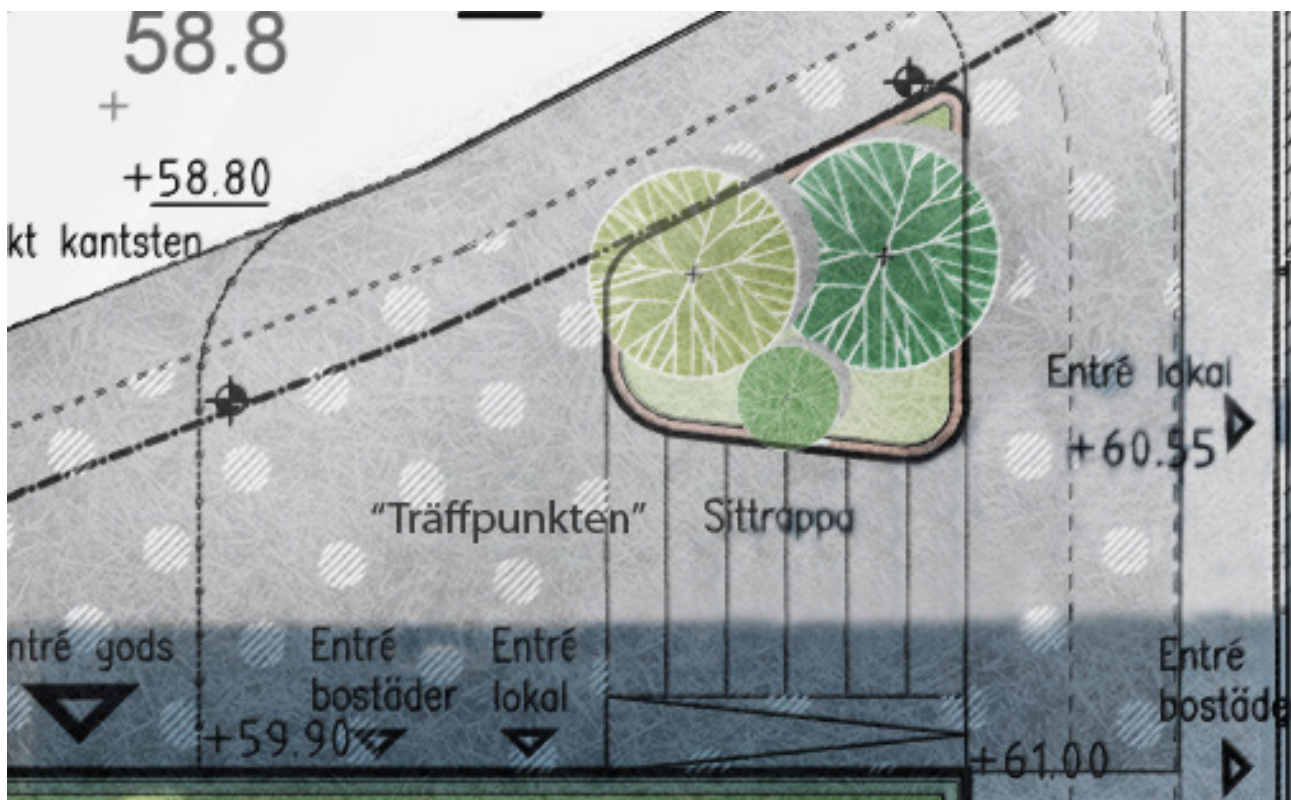
Belysningen ska hjälpa till att främja användande och binda samman områdets olika delar. Stolpbelysning för gågatan bör samordnas med den övriga gatumöbleringen. I gatumöbler återkommer planteringar i vilka belysning skulle kunna integreras för att synliggöra dem samt ge gatorna en lägre skala.

Brandbergsleden ska omvandlas till en gata med stadsmässiga kvaliteter. Nya gatlyktor ska belysa den tillkommande

gång- och cykelbanan på södra sidan. Dessa ska vara av typen Stockholm. I takt med att fastigheterna norr om Brandbergsleden exploateras byts också belysningsstolparna på den sidan ut, till exempel enligt nedan illustration. Belysningsprogram för Brandbergsleden som utgår från detta kvalitetsprogram tas fram tillsammans med stadsarkitekt och tekniska avdelningen.

Exempel på belysningsstolpe Stockholm. Södra sidans stolpar ska lysa upp gång- och cykelbana medan norra sidans befintliga behålls fram tills att den exploateras.

Träffpunkten definieras av höjdskillnaden mellan gågatan och busstorget, en höjdskillnad som tas upp via en sitttrappa.

"Träffpunkten":

I norra delen av planområdet, framför det nya köpcentrumets tillbyggnad föreslås en större samlingsplats, "Träffpunkten". Träffpunkten definieras av höjdskillnaden mellan gågatan och busstorget, en höjdskillnad som tas upp via en sitttrappa. Platsen trappar ner mot väster och skapar på så sätt sittplatser i eftermiddagssolen och öppnar upp med en välkomnande gest mot gatan.

Material:

Markmaterialet är av målad asfalt som sträcker sig från busstorget, över sitttrappan och fram till gågatan. Mönstret som målas på asfalten kan vara en konstnärlig utsmyckning alternativt ett resultat av en workshop med de boende i området. På så sätt kan den nya markbeläggning bli identitetsskapande för Brandbergen och dess invånare.

Utrustning och plantering:

Material med tydlig karaktär ska vara sammanhängande genom alla öppna ytor som t.ex. cykelpollare, sittplatser och planteringsytor. En övergripande idé för den fasta inredningen bidrar till ett sammanhängande offentligt rum. Intill sitttrappan föreslås en större planteringsyta där möjlighet finns att plantera större träd. En stödmur ramar in planteringsytan av ett material som ska fungera med de målade asfaltsytor, exempelvis granit. Runt busstorget föreslås en variation av mindre flerstammiga, blommande träd ca 3-6 m, som exempelvis körsbär, lönn, häggmispel och benved.

Belysning:

Samlingsplatsen, Träffpunkten, definieras till stor del av sitttrappan med intilliggande grönska omgärdad av en stenmur. Genom att belysa dessa delar kan platsens element förstärkas.

Gatan:

Brandbergsleden (gatan) ligger utanför fastigheten men har en viktig roll för området. Markbeläggningen på gågatan fortsätter som trottoar längs Brandbergsleden och cykelbanans asfalt är lika torgets men utan mönster. På det sättet integreras gatan och ytorna inom planområdet. Längs fasaden i kvarter 02, där betongsockeln och trottoaren möts, föreslås växtlådor för att ge gatan ett grönt inslag.

1

3

2

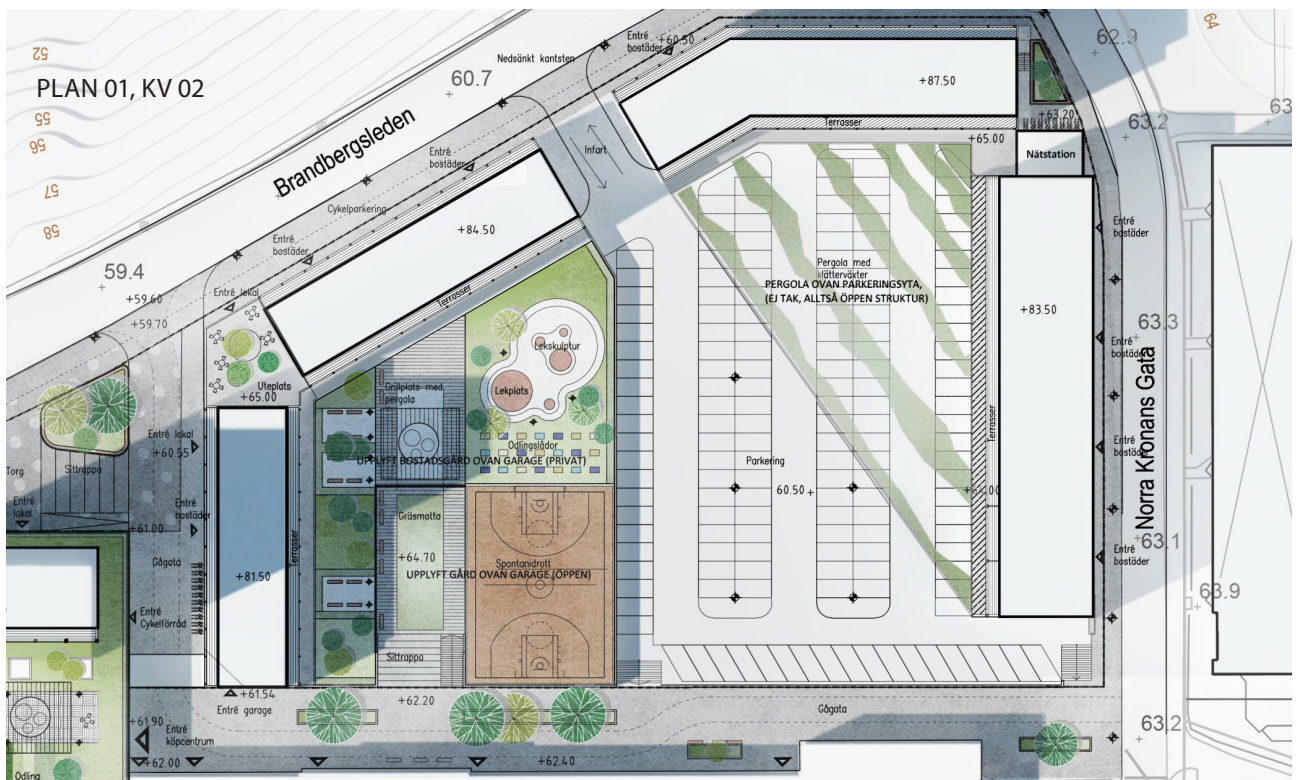
4

1: En referensbild som visar ett tydligt sammanhängande offentligt rum. Där målad asfalt, fastinredning och planteringar hänger samman.
referens: svobody-stredni-zdravotnicka-skola

2. Piazza Taxingeplan, Tensta. Ett torgrum med stark identitet.
referens: <http://www.llp.se/filter/Public/Piazza-Taxingeplan-2005-2010>

3: Superkilen i Köpenhamn. En målad asfalterad yta med sittgrupper. Ett projekt som är starkt identitesanknutet till sin kontext.

4: Referens: Luxury villages, West 8, Moskva

Vy från ovan: Den öppna parkeringytans relation till Brandbergsleden, bostadsgård och gågata.

PARKERINGSYTOR

Ny gestaltning:

I det nya planförslaget är tanken att effektivisera markutnyttjandet. Därför däckas en stor del av de befintliga parkeringsytorna över så att de också kan nyttjas som bostadsgårdar.

På den öppna parkeringsplatsen är körbanorna av asfalt medan största delen av parkeringsplatserna är av grus. De platser som ej uppförs i grus är handikapplatser och blir istället asfalterade. I garagen är både körytan och parkeringsplatserna av asfalt där parkeringsplatserna är tydligt markerade med färg.

Nivåskillnader:

Mellan gångfartsgatan och den öppna parkeringen i kvarter 02 finns en nivåskillnad på ca 2-3 m. För att förhindra eventuella olycksfall så ska ett räcke av smide uppföras mellan parkering och gågata. Trappor mellan de två nivåerna blir också viktigt för att besökare och boende enkelt ska kunna ta sig till och från parkeringen.

Eftersom bostadsgården i kvarter 02 ligger ovanpå ett garage så uppstår ytterligare en nivåskillnad på ca 4 m mellan bostadsgård och den öppna parkeringsytan. Detta innebär att ett högt och långt väggmotiv ligger i blickfånget för den som vistas nära parkeringsområdet. Väggen ska därför gestaltas på ett medvetet sätt genom konstnärlig utsmyckning, grönska, eller liknande. Väggen kan även innehålla öppningar för att få in dagsljus och naturlig ventilation till garaget.

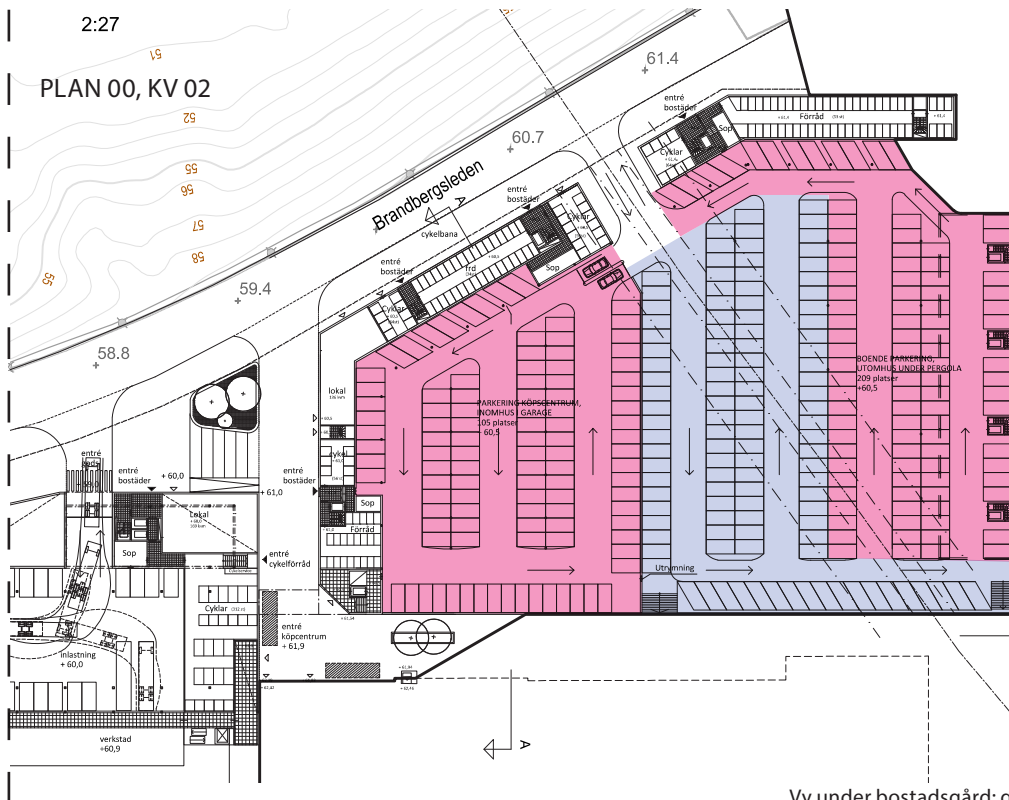
Belysning:

I parkeringsgaragen föreslås allmänbelysning i tak. Den öppna parkeringsytan utnyttjar dagsljuset i största möjliga mån men förstärks av belysningsarmaturer i den ovanliggande pergolan efter behov.

Pergola:

Halva den öppna parkeringsytan i kvarter 02 ska täckas av en genomsiktig takkonstruktion eller en

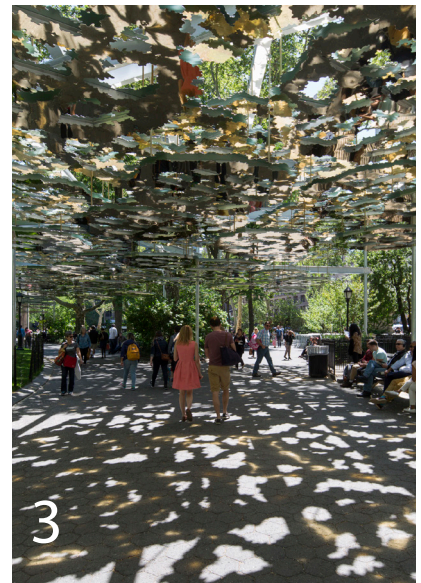
täckande växtlighet som t.ex. mindre trädgrupper. Ambitionen är att den nya "takstrukturen" ska ge platsen en mänskligskala, en rumslig upplevelse som känns ombonad och trivsamt. Genom att täcka delar av parkeringen så kommer det boende också få en trevligare utblick. Den genomsiktliga "takstrukturen" ska innehålla rik växtlighet och belysning. Höga krav ska ställas på utformning och materialitet då den ligger i blickfånget för de boende.

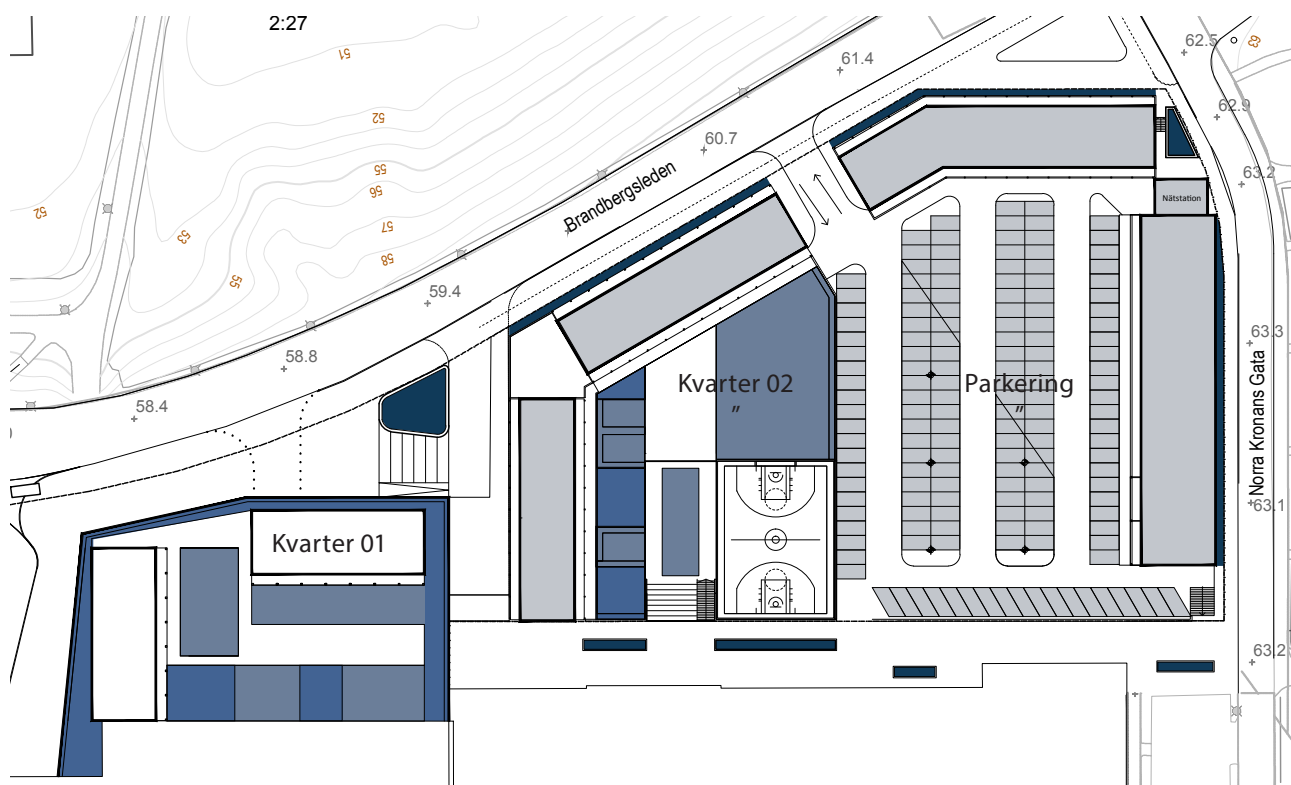
1: Genomsiktig takstruktur med inkorporerad grönska ovan parkering. Referens: mfo-park-zürich

2: Exempel på grusad parkering med intilliggande körbana av asfalt.

3. Referensbild: från Teresita Fernandez's skulpturutställning Fata Morgana, Madison Square Park conservancy. Bilden förmedlar en känsla av rumslighet under föreslagen pergola.

Generell princip för dagvattenhantering i planområdet.

DAGVATTENHANTERING

Dagvattnet ska i största möjliga mån tas omhand lokalt. På kvartersmark fördröjer bostadsgårdar vattnet så att det inte belastar det kommunala nätet vid kraftiga regn. Dagvattnet fördröjs i huvudsak på förgårdsmark, gröna tak och djupa planteringsbäddar på bjälklag. Ett fördröjningsmagasin kommer också placeras inom området.

KV01 - Bostadsgård:
Djupa växtbäddar på takterrasserna anordnas i kanten av bostadsgården. Detta för att skapa en säker gårdsmiljö med minskad insyn. Inne på bostadsgårdens mitt föreslås en varierad växtlighet med växtbäddar av varierat jorddjup, allt från odlingslådor på mark till finare växtlighet längs med terrasserna. Ny växtlighet samordnas med bjälklag under fortsatt arbete för att säkerställa goda dagvattenförhållanden.

KV 02 - Bostadsgård:
Växtbäddar placeras ovanpå bostadsgården, mot kvarterets norra fasad längs Brandbergsleden samt utmed fasaden mot Norra kronans gata. Detta är inte bara en kvalité för dagvattenhantering utan skapar också gröna och fina entréer för de boende. Gårdsbjälklagets växtbäddar kan delas upp i mindre grupper för att bilda rumsskapande element till olika uteplatser, gångstigar samt skärma av mellan öppna och privata ytor. Ny växtlighet ska samordnas med bjälklag under fortsatt arbete för att säkerställa goda växtbetingelser. Gröna tak hjälper också till att fördröja dagvattnet i kvarteret.

Parkering:
För att minska avrinningen från parkeringens hårdgjorda ytor så ska majoriteten av parkeringsplatserna på den öppna parkeringsplatsen i kvarter 02 uppföras med grus. Detta bidrar till rening och fördröjning av vattnet. Om förslaget med pergolan ersätts av

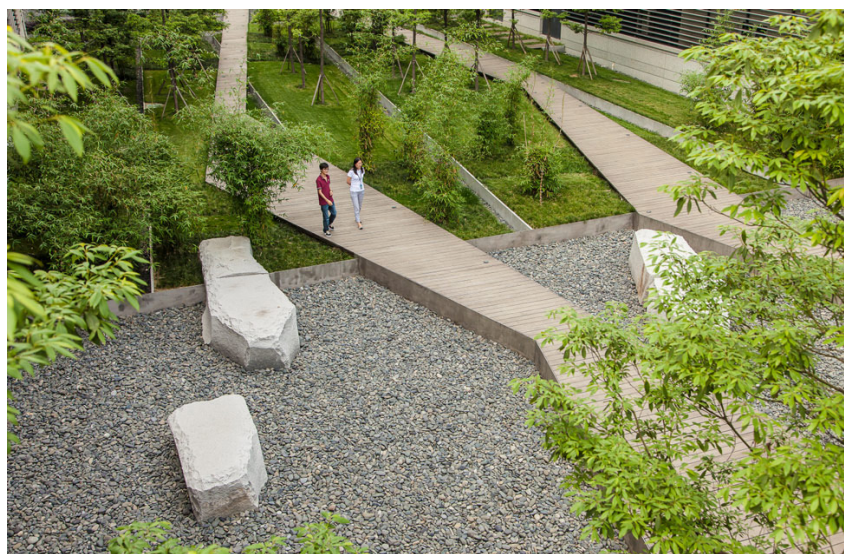
mindre trädgrupper så kan de hjälpa dagvattenhanteringen ytterligare.

FÖRKLARING:

- Växtbädd på mark
- Växtbädd på bjälklag, 800 mm djup
- Växtbädd på bjälklag, 300-800 mm jorddjup
- Sedumtak, parkeringsplatser med grus

Referensbilder av gårdsmiljöer:

Inslag av trä och stenmjöl för trädgårdskänsla
Foto: internet symantec-chengdu-tom fox

Växtbäddar på innergård, Vechtech hemsida

Gemensamma takterrasser som integrerar mötesplats med plantering
Foto: <https://www.pinterest.com/pin/555139091538464158/>

Odlingsmöjligheter på takterrasserna
Foto: <https://www.tes.com/lessons/jiRzpyBbkGd-3A/self-sustaining-housing?redirect-bs=1>

Detaljplan för Söderby 2:60 och 2:61, Brandbergen centrum
Brandbergen

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

BAKGRUND

Kommunstyrelsen beslutade 2014-02-24, § 44 att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att upprätta detaljplan för Brandbergen centrum; Söderby 2:60 och Söderby 2:61. Syftet med detaljplanen är att utöka centrumverksamheten, skapa fler bostäder samt att skapa en ny front mot Brandbergsleden med ökad orienterbarhet.

HUR SAMRÅDET OCH GRANSKNING HAR BEDRIVITS

Detaljplaneförslaget har under perioden 2015-12-15 – 2016-01-26 varit föremål för samråd med berörda myndigheter, fastighetsägare, boende med flera. Under samrådstiden har materialet varit utställt i Haninge kommunhus foajé och på kommunens hemsida www.haninge.se. De inkomna synpunkterna har sammanställts i en samrådsredogörelse.

Förslag till detaljplan har upprättats 2016-08-02. Därefter sändes det reviderade planförslaget ut på granskning under tiden 2016-08-26 – 2016-09-16. Granskningen kungjordes i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet den 2016-08-26, samt i Mitti Haninge den 2016-08-23. Förslaget var även utställt i Haninge Kommunhus foajé och på kommunens hemsida www.haninge.se.

INKOMNA YTTRANDE

Under granskningstiden har 18 skriftliga yttranden inkommit. De inkomna yttrandena finns att ta del av i sin helhet på planavdelningen. I detta dokument är remissynpunkterna sammanfattade och sammanställda samt åtföljda av planavdelningens kommentarer.

Sist i dokumentet görs en sammanställning av de revideringar som gjorts i antagandehandlingen till följd av inkomna synpunkter.

Följande yttranden har inkommit under utställningen/granskningen:

Myndigheter, organisationer, föreningar, kommunala nämnder med flera

Skrivelse nr:	Instans:	Inkommen
1	Södertörns brandförsvarsförbund	2016-08-30
2	Vattenfall eldistribution AB	2016-09-07
3	Svenska kraftnät	2016-09-07
4	LFV	2016-09-12
5	Länsstyrelsen	2016-09-13
6	Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	2016-09-14
7	SMOHF	2016-09-14
8	Kultur- och fritidsförvaltningen	2016-09-14
9	Socialförvaltningen	2016-09-15

10	Äldreförvaltningen	2016-09-15
11	Försvarsmakten	2016-09-15
12	Trafikverket	2016-09-16
13	Lantmäterimyndigheten	2016-09-16
14	Centerpartiet i Haninge	2016-09-16
15	Trafikförvaltningen	2016-09-20
16	Grund- och förskolenämnden	2016-09-26

Sakägare

Skrivelse nr:	Namn:	Inkommen
17	Tornberget	2016-09-20

Övriga inkomna synpunkter

Skrivelse nr:	Namn:	Inkommen
18	Oiva Kilpeläinen	2016-09-14

SAMMANSTÄLLNING AV INKOMNA SYNPUNKTER MED KOMMENTARER

Synpunkter från myndigheter, organisationer och kommunala nämnder

1. SÖDERTÖRNS BRANDFÖRSVARSFÖRBUND

Inga synpunkter.

Planavdelningens kommentar:

Noterat.

2. VATTENFALL ELDISTRIBUTION AB

Vattenfall har inget att invända mot de revideringar som gjorts med hänsyn till synpunkter framförda i samrådsskedet.

Planavdelningens kommentar:

Noterat.

3. SVENSKA KRAFTNÄT

Inga synpunkter. De har inga ledningar i anslutning till området och vill inte delta i det fortsatta remissförfarandet.

Planavdelningens kommentar:

Noterat.

4. LFV

Inget att erinra mot etableringen. Påpekar att de förbehåller sig rätten att ändra yttrandet vid ny prövning om regelverk gällande störningar eller om ny CNS-utrustning etableras i hindrets närhet.

Planavdelningens kommentar:

Noterat.

5. LÄNSSTYRELSEN

Länsstyrelsen bedömer att kommunen behöver utreda de geotekniska förhållandena och beskriva hur översvämningsrisken hanterats innan antagande av detaljplanen, annars kan de komma att ta upp planen för prövning. En geoteknisk utredning behöver tas fram och det ska tydligt framgå i planhandlingarna om marken bedöms vara lämplig för planerad bebyggelse. I plankartan ska det framgå om åtgärder eller restriktioner krävs för att säkerställa lämpligheten. I bedömningen ska hänsyn även tas till att geotekniska egenskaperna kan ändras i ett framtida blötare klimat.

Regleringarna som görs för att minska översvämningsrisken bör beskrivas tydligare i planbeskrivningen. De påpekar att kopplingen mellan dagvattenutredningen, planbestämmelsen och planbeskrivningen är otydlig.

Planavdelningens kommentar:

Planavdelningen har sammanställt en bedömning av de geotekniska förutsättningarna för planområdet som bygger på utredningar från IVL och MSB. I den klimat- och såbarhetsanalys som tagits fram för kommunen utgörs området inte av en sänka, och är inte heller ett område där det finns stabilitetsproblem som kan ge upphov till ras eller skred. Enligt kommunens generella översvämningskartering finns det ingen risk för översvämning vid 50-, 100-, eller 200-årsflöden. I den dagvattenutredning som tagits fram i detaljplaneprocessen framgår det att området inte är instängt och att det med hjälp av lokal fördröjning går att ta hand om upp till 30-årsregn. Planavdelningen har i samtal med länsstyrelsen kommit fram till att med bakgrund av detta är de geotekniska förhållandena sådana att vidare detaljerade utredningar kan utföras vid bygglovskedet. Planbeskrivningen har kompletterats med en mer utförlig redogörelse för de geotekniska förutsättningarna.

Planbeskrivningen har kompletterats med en beskrivning av planbestämmelsen v_1 , lägsta färdiga golvnivå ska vara 0,5 meter högre än intilliggande gatunivå, vilken syftar till att skador och översvämning ska undvikas vid större regnflöden och är framtagen utifrån dagvattenutredningens analys.

6. GYMNASIE- OCH VUXENUTBILDNINGSNÄMNDEN

Inga synpunkter.

Planavdelningens kommentar:

Noterat.

7. SMOHF

Inga ytterligare synpunkter.

Planavdelningens kommentar:

Noterat.

8. KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNINGEN

Inget att erinra.

Planavdelningens kommentar:

Noterat.

9. SOCIALFÖRVALTNINGEN

Inget att erinra.

Planavdelningens kommentar:

Noterat.

10. ÄLDREFÖRVALTNINGEN

Synpunkter på kvalitetsprogrammet:

Förvaltningen vill poängtera vikten av att nivåskillnader som åtgärdas med hjälp av trappsteg även ska åtgärdas med ramp eller hiss. De saknar information om hur personer med nedsatt rörelseförmåga ska ta sig till bostadsgården i kvarter 02. Detsamma gäller för nivåskillnaden i anslutning till den öppna parkeringen i kvarter 02.

De betonar vikten av att markbeläggningsens mönster och färger är utformade så att de underlättar för personer med nedsatt syn. Detsamma gäller för utformning av belysning, där de påpekar vikten av att hålla markytan jämnt belyst.

Övriga synpunkter: Äldreförvaltningen saknar information angående angöringsplatser för taxibilar utanför entrédörrarna till bostäderna. Det är nödvändigt för personer med nedsatt rörelseförmåga att färdtjänsten kan angöra vid entrédörrar.

Planavdelningens kommentar:

En detaljplan reglerar enligt Plan- och bygglagen hur mark och vatten ska användas och hur bebyggelsen ska se ut. Att reglera genom Boverkets byggregler (BBR), ett regelverk som styr bygglovshandläggning, är därför inte möjligt. Enligt PBL 8 kap 9 § ska personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga kunna komma fram till byggnadsverk och på annat sätt använda tomten, om det med hänsyn till terrängen och förhållandena i övrigt inte är orimligt. Det är alltså först i bygglovsskedet som en närmre reglering av tillgänglighet görs genom BBR.

För att svara mot detta har kvalitetsprogrammet förtydligats kring tillgängligheten och hur bostadsgårdar och parkering ska nås för de med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga. Vidare utredningar kommer ske i bygglovsskedet.

Taxiangöring sker via busstorget, på samma sätt som i dagsläget, och till bostäderna är den tänkt att ske via parkeringsytan där bostäderna kan ges entréer direkt ut till ytan, planbeskrivningen har förtydligats med beskrivning av detta.

11. FÖRSVARSMAKTEN

Inget att erinra.

Planavdelningens kommentar:

Noterat.

12. TRAFIKVERKET

Inget att erinra

Planavdelningens kommentar:

Noterat.

13. LANTMÄTERIMYNDIGHETEN

Teckenförklaringen till grundkartan verkar eventuellt ha hamnat på fel plats. Texten för byggnadshöjder ligger utanför symbolen. I planbeskrivningen under "fastighetsrättsliga frågor" tabellen Söderby 2:60 står det att servitut för x- och z-området ska upprättas på fastigheten 2:61. Antingen bör det stå 2:60 eller så ska texten flyttas till tabellen för 2:61.

Planavdelningens kommentar:

Synpunkterna är noterade.

14. CENTERPARTIET I HANINGE

Har synpunkter på att de nya husen enligt kvalitetsprogrammet får en stomme/fackverk i betong. De vill hellre se mer varma färger och mjukare former. De vill även att planen ska möjliggöra en restaurang eller motsvarande högst upp i det högsta huset. De påpekar även att husen som ligger mot infarten bör byggas i ljudklass B istället för C samt att information om trafikflöden till och från centrum bör belysas bättre trots att det ligger utanför planområdet eftersom Brandbergens centrum är en knutpunkt.

Planavdelningens kommentar:

God gestaltning av vår fysiska miljö skapar långsiktiga värden. När ett centrum ska omvandlas i den omfattning som Brandbergens centrum nu står inför i och med granskningsförslaget till detaljplan får gestaltningen av byggnaderna och de offentliga miljöerna stor betydelse. I regeringens miljö kvalitetsmål god bebyggd miljö uttrycks att den byggda miljön ska utgå från människans behov, ge skönhetsupplevelser och trevnad, samt att kulturvärden och historiska landskap bevaras, används och utvecklas. Brandbergen är ett område med tidstypiskt arkitektoniskt uttryck, vilket också gäller de postmoderna tillägg som gjorts under 1990-talets renovering av området. I syfte att utveckla centrum till en funktionell, trivsamt och trygg plats som svarar för de behov av mötesplatser som finns i området har utformningen av kvarteren varit av stor vikt. Målet har varit att göra området mer orienterbart än vad det uppfattas i dag. En viktig del är då att koppla de nya kvarteren till omkringliggande bebyggelse så väl genom gator och stråk, som genom byggnadernas gestaltning. Syftet är att det nya tillägget ska förstärka och förhöja området.

Den befintliga bebyggelsen i Brandbergen saknar till viss del den detaljering som vore önskvärd och de krav på gestaltning som ställs i kvalitetsprogrammet förväntas svara mot det behovet. I kvarter 02, där de kommenterade fackverken av betong finns, är byggnaderna gestaltade med trä som accentueras av betongen för att möta det nya, mjukare uttrycket. Träfasaden är alltså det som dominerar gestaltningen medan betongen är en detalj som relaterar det nya till det äldre. Kvalitetsprogrammet ställer också krav på bland annat räckben i smide, rumsskapande och intim belysning, växtlighet och annat som tillsammans skapar en detaljering och bidrar till hur rummet upplevs.

De högre husen i kvarter 01 har getts varma färger i bl.a. mässingsplåt och adderar på så sätt en ny årsring till området. Samtidigt bildar de ett landmärke som markerar centrum och gör området tydligare. Planavdelningens bedömning är därför att de synpunkter som framförs i yttrandet redan är tillgodosedda. En förtydlig av gestaltningens syfte har lagts till i kvalitetsprogrammet.

Idén om en restaurang eller gemensam lokal i den översta våningen på det högsta huset är god, men i och med det skede som planen nu befinner sig i är det inte möjligt att göra en sådan betydande förändring.

En detaljplan reglerar enligt Plan- och bygglagen hur mark och vatten ska användas och hur bebyggelsen ska se ut. Ljudklasser för bostäder regleras genom Boverkets byggregler (BBR), ett regelverk som styr bygglovshandläggning, därför är det inte möjligt att i detaljplan reglera vilka ljudklasser som ska tillämpas. Denna bedömning görs därför i bygglovsskedet.

Eftersom Brandbergen centrum är en knutpunkt för ett långt mycket större område än det som omfattas av detaljplanerna för Söderby 2:60 och 2:61 har det varit av stor vikt att planera för framtiden och möjliggöra den utveckling som framtiden kräver. Det kan bland annat handla om en ombyggnation av busstorget och/eller ytterligare exploatering kring Brandbergsleden. Ombyggnationen av Brandbergsleden är en

viktig del av detta men hur den ska se ut sker utanför planprocessen genom kommunens trafik- och anläggningsingenjörer. Synpunkten noteras av planavdelningen och skickas vidare till teknikavdelningen, SBF och mark- och exploateringsavdelningen, KSF.

15. TRAFIKFÖRVALTNINGEN

Inga ytterligare synpunkter

Planavdelningens kommentar:

Noterat.

16. GRUND- OCH FÖRSKOLENÄMNDEN

Otydligt i underlaget hur många bostäder som ingår i detaljplanen vilket gör det svårt att göra en preliminär bedömning hur behoven av förskolor och skolor kommer se ut. Den ökning som föreslås bedöms öka behovet av förskoleplatser i Brandbergen, en ökning som inte bedöms kunna rymmas inom befintligt bestånd. Det är angeläget att det finns yta avsatt för att kunna utöka förskolekapaciteten i den här delen av Brandbergen. De hänvisar därför till remissyttrande lämnat i september 2015 kring Söderby 2:68.

Utbildningsförvaltningen bedömer att den här detaljplanen inte kommer medföra något behov av att utöka kapaciteten på Brandbergsskolan. Däremot kan andra påverkande faktorer tillsammans med effekterna av denna detaljplan komma att påverka skolans kapacitetsbehov. Detta hanteras då separat i kommunens lokalresursplan.

Planavdelningens kommentar:

Planbeskrivningen har kompletterats med uppgifter om hur många bostäder planen kommer kunna medföra. Planbeskrivningen hänvisar idag till den planberedskap för förskola som finns på intilliggande fastighet, Söderby 2:68. Vid eventuella förändringar av förutsättningar för fastigheten ombeds utbildningsförvaltningen att tillsammans med lokalförsörjningsenheten bevaka frågan om förskolebehov för området. Frågan har också noterats på planavdelningen och kommer finnas med i de bedömningar som görs vid framtida planering av östra Brandbergen.

Sakägare

17. TORNBERGET FASTIGHETSFÖRVALTNING AB

Se kartbilaga

Planavdelningens kommentar:

Noterat.

Övriga inkomna synpunkter

18. Oiva Kilpeläinen

Har synpunkter på trafiklösningarna. Han anser att gång- och cykeltunnlarna bör bevaras då de är säkrare för cyklister och gående. Han anser att gång och cykelvägen runt Brandbergen bör bevaras. Man bör även undvika trafiklösningar som uppmuntrar till gående på Brandbergsleden. Gång och cykelvägen bör inte gå över Brandbergsleden och cykeltunneln bör inte fyllas igen av estetiska och trafiksäkerhetsskäl. Han menar att den vackraste och säkraste lösningen för norra delen av Brandbergens centrum är att det lägsta husets bottenvåning (Söderby 2:60) kommer på samma nivå som dagens cykel- gångvägar och tunnel. Istället bör tunneln breddas till 15-20 meter så som det gjorts i Handen centrum under Nynäsvägen.

Oiva har även synpunkter på busstorget. Han menar att det inte behövs då

busshållplatserna flyttas till Brandbergsleden. Han menar även att det behövs ett rejält stängsel som delar trafikfilerna åt, så att ingen kan gå på Brandbergsleden. Vidare menar han att det bör ordnas en öppen arbetsgrupp för busstorget, som får resurser att utöver busstorget även utreda och föreslå lösningar för bussar och bebyggelse även norr om leden.

Planavdelningens kommentar:

Planavdelningen står fast vid att planförslaget svarar mot kommunfullmäktiges mål om att all planering prioriterar fotgängare, cyklister, kollektivtrafik och bilister i nämnd ordning. Det innebär att gång- och cykelbanor ska ges ett större utrymme i kommunens infrastruktur. I detaljplanen för Brandbergen centrum har det gjorts genom att lyfta upp fotgängare och cyklister till marknivå för att underlätta för dessa trafikanter. Det är ett välkänt faktum att människor rör sig på enklast möjligaste sätt, vilket i det här fallet innebär att röra sig tvärs över Brandbergsleden på inte så säkra sätt, trots att det finns gångtunnlar och andra säkra möjligheter. Kommunen har hanterat det genom att skapa möjligheter för fotgängare och cyklister att röra sig över jord på bekvämast möjliga sätt.

Enligt Brandbergens utvecklingsprogram ser kommunen ett behov av upprustning och utveckling av busstorget för att möjliggöra en utveckling av Brandbergen. När det tillfället kommer finns det möjlighet att ytterligare bygga om Brandbergsleden, öka säkerheten och tillskapa fler byggrätter på norra sidan Brandbergsleden.

HUVUDSAKLIGA REVIDERINGAR

Plankarta:

- Planbestämmelserna f_2 , f_3 , f_5 , och f_8 om entréer har omformulerats för att förtydliga deras syfte.
- Den del av centrumet som tillåter bostadsgård har fått planbestämmelsen C(B) istället för C för att förtydliga att dess ändamål är centrumverksamhet med bostadsändamål på taket.
- På den yta där det är möjligt att däcka över parkeringen med bostadsgård, P(B)₂, har planbestämmelsen n_1 "högst 40 % av marken får hårdgöras" bytts ut till n_2 "högst 40 % av marken får hårdgöras. Gäller endast vid det fall ytan inte överdäckas med bostadsgård".

Planbeskrivning

- Den geotekniska bedömningen har utökats för att vara mer utförlig och beskriver det underlag den är gjord utifrån.
- Ett förtydligande av planbestämmelse v_1 har gjorts i planbeskrivningen.
- Ett förtydligande kring antalet bostäder har gjorts och kopplats ihop till det förväntade behovet av förskola.
- Tabellen under "Fastighetsrättsliga frågor" har korrigerats och visar nu att det är fastighet 2:61 som blir belastad med ett servitut genom x- och z-bestämmelse.
- Redaktionella ändringar i avsnittet om parkering har gjorts.
- Programmet har fått ett tillägg som förtydligar tillgängligheten till bostäderna, gårdarna och parkeringen, samt var taxistopp kan komma att finnas.

Kvalitetsprogrammet:

- Programmet har fått ett tillägg som förtydligar tillgängligheten till bostäderna, gårdarna och parkeringen.
- Syftet med den föreslagna gestaltningen har förtydligats genom ett texttillägg i kvalitetsprogrammet.

Dnr KS-MEX 2017/9

§ 49 Köpe- och markanvisningsavtal avseende del av fastigheten Kalvsvik 16:1

Sammanfattning

Lindholm-Bil AB har anmält intresse av att förvärva mark inom Albyberg. Bolaget, som bedriver verksamhet i Handens industriområde, skall flytta till Albyberg och utöka sin verksamhet med ytterligare ett bilmärke. Antalet anställda ökas från 4 till 10.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningens förhandlingar med bolaget har resulterat i ett av bolaget undertecknat avtal. Avtalet innebär att bolaget mot en ersättning av 1800 kr/kvm förvärvar en tomt om ca 5 000 kvm. Tillträde till marken sker 2017-04-10 varefter bolaget har ett år på sig att uppfylla byggnadsskyldigheten och slutligt förvärva tomten.

Underlag för beslut

- Köpe- och markanvisningsavtal undertecknat av Lindholm-Bil AB.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Köpe- och markanvisningsavtal med Lindholm-Bil AB avseende del av Kalvsvik 16:1 godkänns.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Köpe- och markanvisningsavtal med Lindholm-Bil AB avseende del av Kalvsvik 16:1 godkänns.

Expedieras: Akt

För verkställighet: MEX

Mellan Haninge kommun, org. nr 212000-0084, nedan kallad **Kommunen**, och Lindholm-Bil AB, org.nr.556263-4377, nedan kallad **Byggherren**, har under de förutsättningar som anges nedan ingått följande

KÖPE- OCH MARKANVISNINGSAVTAL

§ 1 Marköverlåtelse

Kommunen överlåter och försäljer på nedanstående villkor ett område om ca 5000 m² av fastigheten Kalvsvik 16:1 i Haninge kommun till Byggherren. Området anges på bifogad kartbilaga, bilaga 1, med röd begränsningslinje.

§ 2 Detaljplan

För området gäller detaljplan för Albyberg, D-209, lagakraftvunnen 2011-10-25. I detaljplanen har området angivits som lämpligt för industri och kontor.

§ 3 Köpeskillning och övrig ersättning

Köpeskillingen har överenskommit till 1800 kr/kvm tomtyta. Slutlig köpeskillning fastställs utifrån angiven areal i fastighetsbildningsbeslutet enligt § 5.

Som handpenning erläggs 450 000 kronor, vid detta avtals undertecknande.

Tills dess Byggherren uppfyllt villkoren i § 7 skall Byggherren ersätta Kommunen för nyttjandet av det i § 1 nämnda markområdet mot en årlig ersättning om 180 000 kronor. Denna ersättning för nyttjande regleras per månad i förskott och tas ur handpenningen.

Resterande köpeskillning skall erläggas när fastighetsbildning enligt § 5 är genomförd samt villkoren i § 7 är uppfyllda och köpebrev kan utfärdas. Byggherren ska anmäla till kommunen så snart villkoret i § 7 är uppfyllt. Vid slutbetalning av köpeskillning skall inbetald handpenning samt ersättning för markens nyttjande avräknas.

§ 4 Tillträde och skick

Området överlåts i plansprängt och avjämnat skick att tillträdas 2017-04-10. Möjlighet att nyttja tomten ända fram till tomtgränserna kan kräva att Byggherren anlägger stödmurar.

§ 5 Fastighetsbildning och belastningar

Kommunen ansöker om erforderlig fastighetsbildning i enlighet med detta avtal. Byggherren biträder härmed ansökan. Förrättningskostnaden ska betalas av Byggherren.

Parterna ska tåla de mindre avvikelser avseende överlåtet område som kan komma att ske inom ramen för fastighetsbildningsförrättningen.

Byggherren medger att allmänna VA-, el-, och kommunikationsledningar samt pump- och/eller transformatorstationer får anläggas, behållas och underhållas inom överlåtet område. Denna upplåtelse sker utan ersättning och för all framtid. Underjordiska ledningar får inte överbyggas. Denna upplåtelse får inskrivas i fastighetsregistret såsom avtalsservitut eller ligga till grund för ledningsrättsupplåtelse.

§ 6 Vatten och avlopp

VA-anläggningsavgift skall betalas av Byggherren i enlighet med gällande VA-taxa.

Förbindelsepunkt finns upprättad. Det åligger Byggherren att på sin bekostnad bygga ut ledningar från överlåten mark till denna förbindelsepunkt.

§ 7 Byggnadsskyldighet som villkor

Byggherren skall senast 2018-04-10 på det överlåtna området ha påbörjat byggnation för lokaler om minst 2000 kvm BTA. Med påbörjad byggnation avses åtminstone en uppförd grundplatta eller dylikt.

Om byggnadsskyldigheten ej uppfylles inom föreskriven tid skall överlåtelsen återgå, om Kommunen så påfordrar. Handpenningen, med undantag för belöpt del av ersättning för markens nyttjande, skall då återbetalas och ingen part äger i övrigt rätt till skadestånd eller någon annan typ av ersättning gentemot den andra parten.

§ 8 Gatukostnadsersättning

Efter fullgörande av betalning enligt § 3 är Byggherren, i egenskap av ägare till området enligt § 1, befriad från betalningsskyldighet för utbyggnaden av allmänna anläggningar såsom gator och parker inom nu gällande detaljplan, D-209.

§ 9 Markundersökningar

Det åligger Byggherren att i erforderlig omfattning ombesörja och bekosta eventuella markundersökningar samt eventuella åtgärder avseende markens bärighet med hänsyn till de byggnader och verksamheter som avses uppföras och bedrivs på området.

§ 10 Ansvar

Byggherren ansvarar för att i samband med byggnadsarbete eller annat arbete på den förvärvade fastigheten ej något företages eller underlåtes som kan hindra eller försvåra utförandet av eller skada redan utförda anläggningar på gata eller allmän plats. Anpassningar av redan utförda allmänna anläggningar ska i möjligaste mån undvikas. Skulle dock ändå exempelvis flytt eller annan anpassning av allmän anläggning krävas sker detta på Byggherrens bekostnad.

Det åligger Byggherren att på egen bekostnad och på ändamålsenligaste sätt ansluta fastigheten till angränsande gator och fastigheter.

§ 11 Dagvatten

Byggherren ansvarar för att dagvatten inom blivande tomtmark hanteras i enlighet med de bestämmelser och anvisningar som redovisas i detaljplanen, samt Haninge kommuns dagvattenpolicy.

§ 12 Lagfart

Lagfart får ej sökas på detta avtal. Samtliga kostnader för lagfart och stämpelskatt skall betalas av Byggherren.

§ 13 Överlåtelse

Detta avtal får inte utan kommunens skriftliga medgivande överlåtas på annan.

§ 14 Avtalets giltighet

Avtalet är för parterna bindande endast under förutsättning

att avtalet godkänns av Haninge kommunfullmäktige genom beslut som vinner laga kraft

att fastighetsbildning genomförs i huvudsaklig överensstämmelse med bifogad kartbilaga, bilaga 1.

* * * * *

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Haninge den

För Haninge kommun

Lindholm-Bil AB

.....
( )

.....
( )

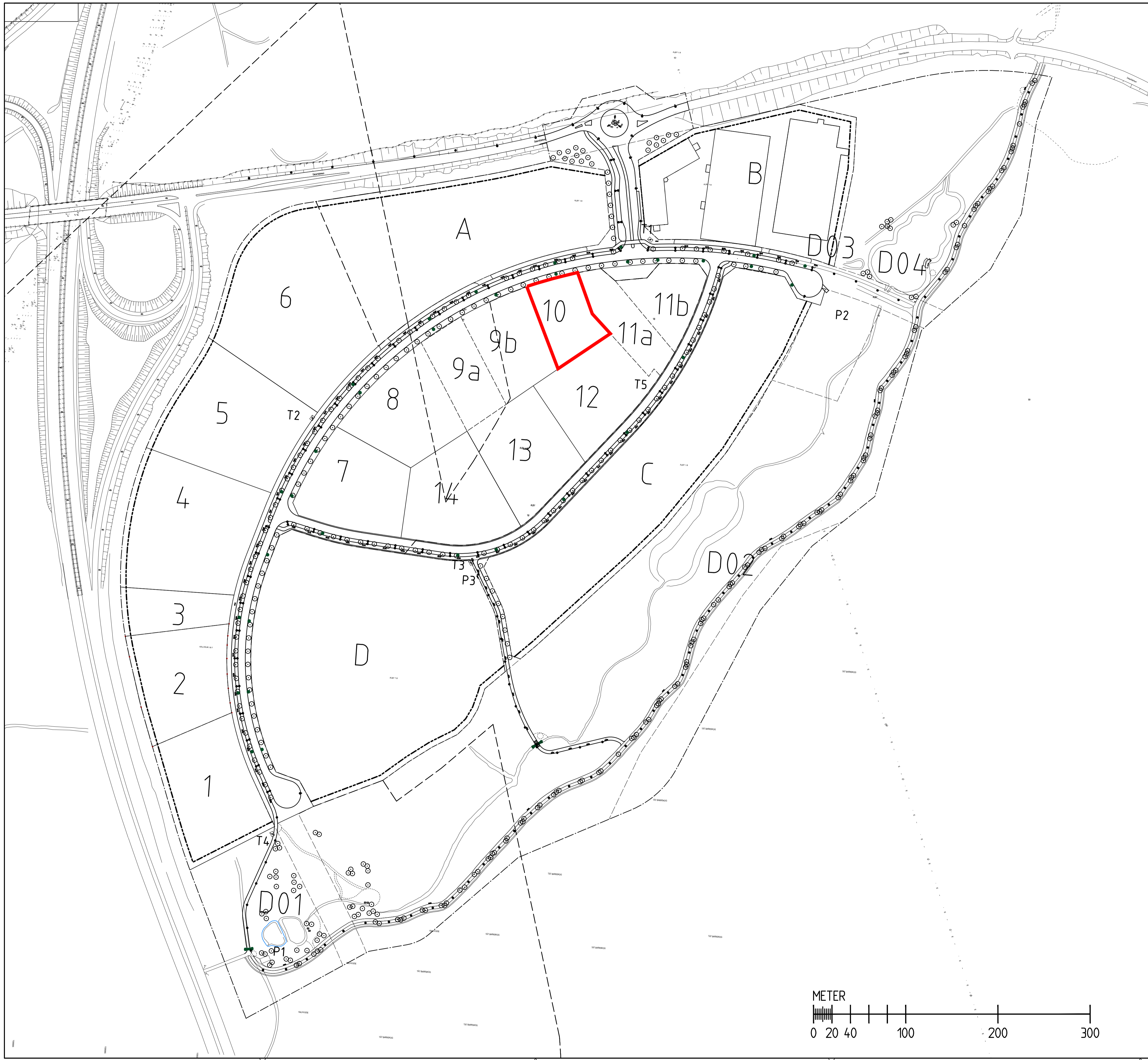
.....
( )

.....
( )

Bevittnas:

.....
( )

.....
(Tomas Lindgren)

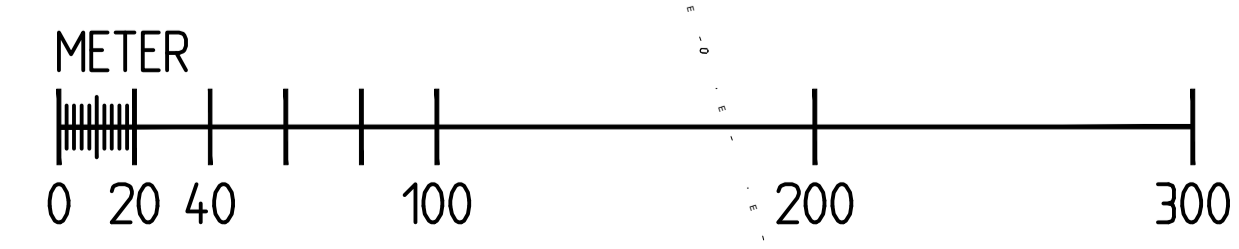
FÖRKLARING

Tomt	Area [m ²]
1	12993
2	11011
3	5000
4	18463
5	16990
6	24948
7	10112
8	10097
9a	5535
9b	7475
10	5000
11a	5024
11b	5039
12	9433
13	10088
14	10366
15	7895
A	34187
B	30547
C	43791
D	59418

- ☐ T1,...,T4 TRANSFORMATORSTATION
- P1,...,P3 PUMPSTATION
- T5 FÖRESLAGET LÄGE

KONCEPT 2016-11-01

REV	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	GODK	DATUM	VV DATUM	VV DIARENUMMER
		ALBYBERG ETAPP 1 GEMENSAM GEMENSAMT				
		Sveagatan 6 Box 81 781 21 Borlänge Telefon 010 - 505 00 00 www.afconsult.com				
UPPDRAGSANSVÄRIG LANDERSSON		UPPDRAGSNUMMER 572530		ÖVERSIKT TOMTINDELNING ALBYBERG ETAPP 1		
KONSTR.		GRANSK.		YKONSTRUKTIONSR A1	SKALA 1:2000	REV
OBJEKT NR		100T0101				

Dnr KS-MEX 2017/13

§ 50 Köpe- och markanvisningsavtal avseende del av fastigheterna Alby 1:9 och Kalvsvik 16:1

Sammanfattning

Länna Möbler Fastigheter AB har anmält intresse av att förvärva mark inom Albyberg. Bolaget, som idag finns inom Länna industriområde, ska starta ny verksamhet med show-room och E-handel inom Albyberg. Antalet anställda blir ca 80.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningens förhandlingar med bolaget har resulterat i ett av bolaget undertecknat avtal. Avtalet innebär att bolaget mor en ersättning om 1700 kr/kvm förvärvar en tomt om ca 7400 kvm. Tillträde till marken sker 2017-03-20 och därefter har bolaget ett år på sig att uppfylla byggnadsskyldigheten för att slutligen fullfölja förvärvet.

Underlag för beslut

- Köpe- och markanvisningsavtal undertecknat av Länna Möbler Fastigheter AB

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Köpe- och markanvisningsavtal med Länna Möbler Fastigheter AB godkänns.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Köpe- och markanvisningsavtal med Länna Möbler Fastigheter AB godkänns.

Expedieras: Akt

För verkställighet: MEX

Mellan Haninge kommun, org. nr 212000-0084, nedan kallad **Kommunen**, och Länna Möbler Fastigheter AB, org.nr.559028-6000, nedan kallad **Byggherren**, har under de förutsättningar som anges nedan ingåtts följande

KÖPE- OCH MARKANVISNINGSAVTAL

§ 1 Marköverlåtelse

Kommunen överlåter och försäljer på nedanstående villkor ett område om ca 7400 m² av fastigheterna Kalvsvik 16:1 och Alby 1:9 i Haninge kommun till Byggherren. Området anges på bifogad kartbilaga, bilaga 1, med röd begränsningslinje.

§ 2 Detaljplan

För området gäller detaljplan för Albyberg, D-209, lagakraftvunnen 2011-10-25. I detaljplanen har området angivits som lämpligt för industri och kontor.

§ 3 Köpeskilling och övrig ersättning

Köpeskillingen har överenskommit till 1700 kr/kvm tomtyta. Slutlig köpeskilling fastställs utifrån angiven areal i fastighetsbildningsbeslutet enligt § 5.

Som handpenning erläggs 629 000 kr, vid detta avtals undertecknande.

Tills dess Byggherren uppfyllt villkoren i § 7 skall Byggherren ersätta Kommunen för nyttjandet av det i § 1 nämnda markområdet mot en årlig ersättning om 252 000 kr. Denna ersättning för nyttjande regleras per månad i förskott och tas ur handpenningen.

Resterande köpeskilling skall erläggas när fastighetsbildning enligt § 5 är genomförd samt villkoren i § 7 är uppfyllda och köpebrev kan utfärdas. Byggherren ska anmäla till kommunen så snart villkoret i § 7 är uppfyllt. Vid slutbetalning av köpeskilling skall inbetald handpenning samt ersättning för markens nyttjande avräknas.

§ 4 Tillträde och skick

Området överlåts i plansprängt och avjämnat skick att tillträdas 2017-03-20. Möjlighet att nyttja tomten ända fram till bakre tomtgränsen kan kräva att Byggherren anlägger en stödmur.

§ 5 Fastighetsbildning och belastningar

Kommunen ansöker om erforderlig fastighetsbildning i enlighet med detta avtal. Byggherren biträder härmed ansökan. Förrättningskostnaden ska betalas av Byggherren.

Parterna ska tåla de mindre avvikelser avseende överlåtet område som kan komma att ske inom ramen för fastighetsbildningsförrättningen.

Byggherren medger att allmänna VA-, el-, och kommunikationsledningar samt pump- och/eller transformatorstationer får anläggas, behållas och underhållas inom överlåtet område. Denna upplåtelse sker utan ersättning och för all framtid. Underjordiska ledningar får inte överbyggas. Denna upplåtelse får inskrivas i fastighetsregistret såsom avtalsservitut eller ligga till grund för ledningsrättsupplåtelse.

§ 6 Vatten och avlopp

VA-anläggningsavgift skall betalas av Byggherren i enlighet med gällande VA-taxa.

För den blivande tomten kommer förbindelsepunkt att finnas upprättad 2017-07-01. Det åligger Byggherren att på sin bekostnad bygga ut ledningar från överlåten mark till denna förbindelsepunkt.

§ 7 Byggnadsskyldighet som villkor

Byggherren skall senast 2018-03-20 på det överlåtna området ha påbörjat byggnation för lokaler om minst 5 000 kvm BTA. Med påbörjad byggnation avses åtminstone en uppförd grundplatta eller dylikt.

Om byggnadsskyldigheten ej uppfylles inom föreskriven tid skall överlåtelsen återgå, om Kommunen så påfordrar. Handpenningen, med undantag för belöpt del av ersättning för markens nyttjande, skall då återbetalas och ingen part äger i övrigt rätt till skadestånd eller någon annan typ av ersättning gentemot den andra parten.

§ 8 Gatukostnadsersättning

Efter fullgörande av betalning enligt § 3 är Byggherren, i egenskap av ägare till området enligt § 1, befriad från betalningsskyldighet för utbyggnaden av allmänna anläggningar såsom gator och parker inom nu gällande detaljplan, D-209.

§ 9 Markundersökningar

Det åligger Byggherren att i erforderlig omfattning ombesörja och bekosta eventuella markundersökningar samt eventuella åtgärder avseende markens bärighet med hänsyn till de byggnader och verksamheter som avses uppföras och bedrivs på området.

§ 10 Ansvar

Byggherren ansvarar för att i samband med byggnadsarbete eller annat arbete på den förvärvade fastigheten ej något företages eller underlåtes som kan hindra eller försvåra utförandet av eller skada redan utförda anläggningar på gata eller allmän plats. Anpassningar av redan utförda allmänna anläggningar ska i möjligaste mån undvikas. Skulle dock ändå exempelvis flytt eller annan anpassning av allmän anläggning krävas sker detta på Byggherrens bekostnad.

Det åligger Byggherren att på egen bekostnad och på ändamålsenligaste sätt ansluta fastigheten till angränsande gator och fastigheter.

§ 11 Dagvatten

Byggherren ansvarar för att dagvatten inom blivande tomtmark hanteras i enlighet med de bestämmelser och anvisningar som redovisas i detaljplanen, samt Haninge kommuns dagvattenpolicy.

§ 12 Lagfart

Lagfart får ej sökas på detta avtal. Samtliga kostnader för lagfart och stämpelskatt skall betalas av Byggherren.

§ 13 Överlåtelse

Detta avtal får inte utan kommunens skriftliga medgivande överlåtas på annan.

§ 14 Avtalets giltighet

Avtalet är för parterna bindande endast under förutsättning

- att avtalet godkänns av Haninge kommunfullmäktige genom beslut som vinner laga kraft
- att fastighetsbildning genomförs i huvudsaklig överensstämmelse med bifogad kartbilaga, bilaga 1.

* * * * *

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Haninge den

För Haninge kommun

Länna Möbler Fastigheter AB

.....
( )

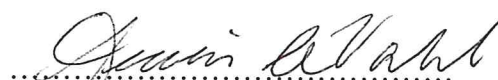

.....
(BO GUSTAFSSON)

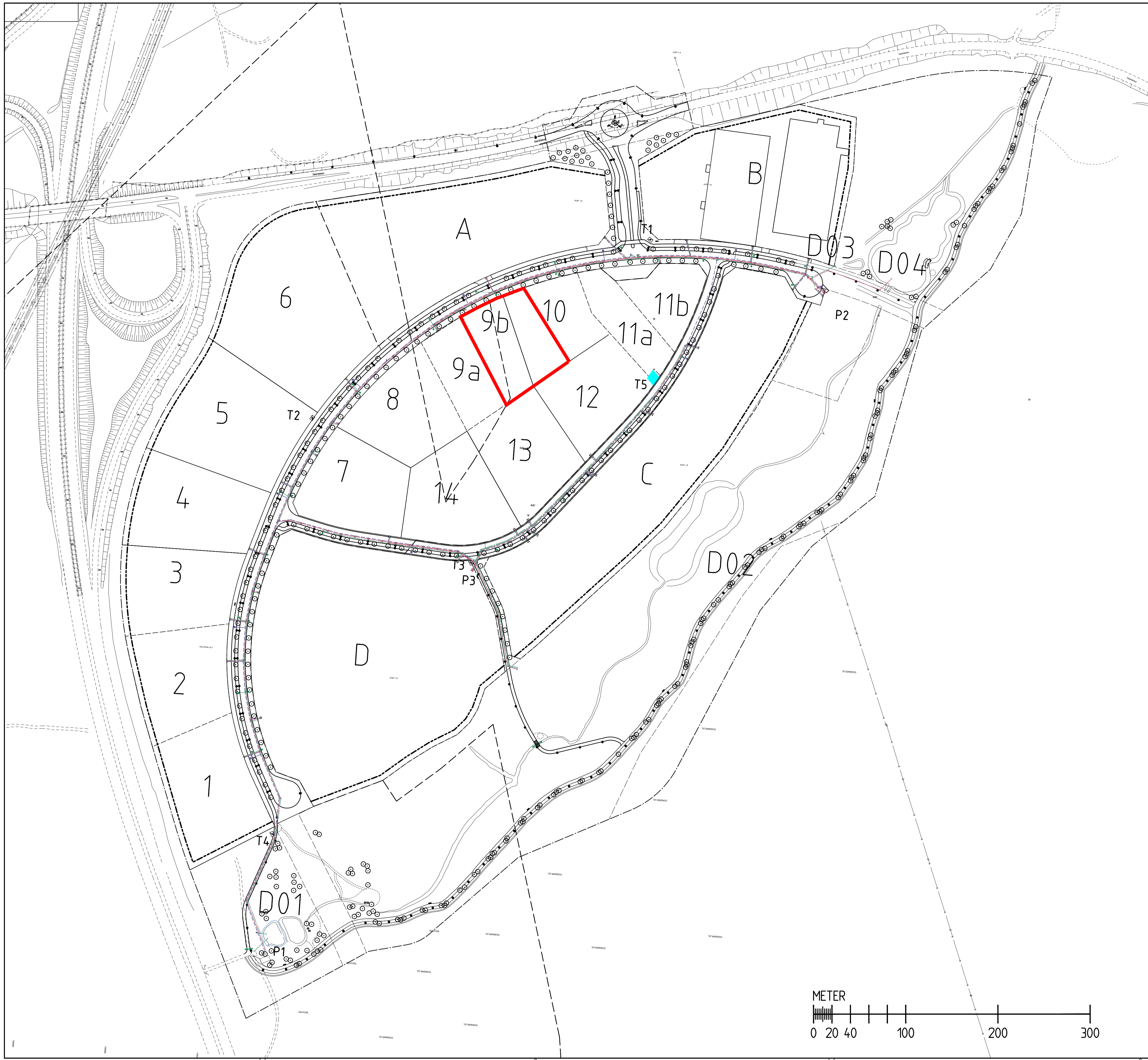
.....
( )

.....
(MATIAS GUSTAFSSON)

Bevittnas:

.....
( )

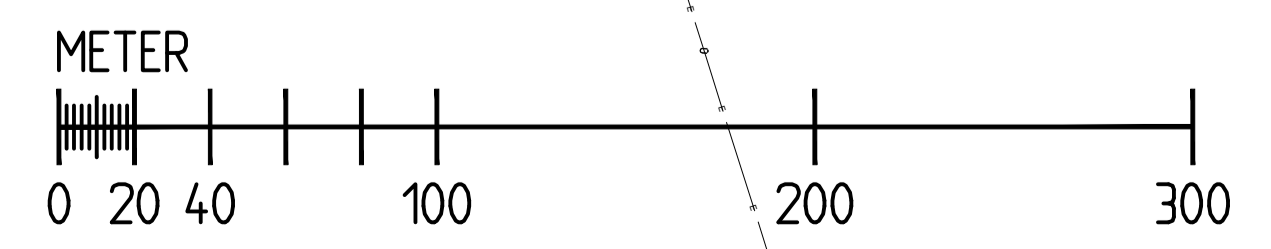

.....
(Annica de Vahl)

- FÖRKLARING
- T1,...,T4 TRANSFORMATORSTATION
  - P1,...,P3 PUMPSTATION
  - T5 FÖRESLAGET LÄGE

BILAGA 1

REV	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	GDOK	DATUM	VV DATUM	VV DIARENUMMER
<p>Haninge kommun</p>			<p>ALBYBERG ETAPP 1 GEMENSAM GEMENSAMT</p>			
<p>Sveagatan 6 Box 81 781 21 Borlänge Telefon 010 - 505 00 00 www.afconsult.com</p>			<p>ÖVERSIKT TOMTINDELNING ALBYBERG ETAPP 1</p>			
<p>UPPDRAGSGIVARE LANDERSSON</p>			<p>UPPDRAGSNUMMER 572530</p>			<p>ÖVERSIKTSPLAN</p>
<p>KONSTR. F.MUNDT</p>		<p>GRANSK.</p>	<p>KONSTRUKTIONSR.</p>	<p>FORMAT A1</p>	<p>SKALA 1:2000</p>	<p>REVISION</p>
<p>OBJEKT NR</p>			<p>RITNINGSR.</p>			<p>REV</p>
<p>100T0101</p>			<p>100T0101</p>			<p> </p>

0 150 m 300 m

© Lantmäteriet

Haninge
kommun

Albyberg, tomt 9b

Skala 1:4000
Datum 2016-11-07
Utskriven av CACLAA02

- Teckenförklaring
- Territorialgräns
  - - - Riksgräns
  - · - Länsgräns
  - Kommungräns
  - - - - Traktgräns
  - Fastighetsgräns
  - 3D-fastighetsgräns
  - · · Mittlinjeredovisad samfällighet

Dnr KS 2017/66

§ 51 Hemställan från Tornberget om medgivande till att förvärva del av Ribby 2:424 och del av Nödesta 8:235 från Haninge kommun

Sammanfattning

Tornberget har inkommit med en hemställan till kommunen om att få kommunfullmäktiges medgivande till att förvärva del av Ribby 2:424 och del av Nödesta 8:235. Enligt Tornbergets ägardirektiv § 7 skall bolaget inhämta kommunfullmäktiges godkännande vid köp av fastighet.

Förvärvet är från Haninge kommun och sker genom fastighetsreglering. Det är ett markområde på ca 2 529 kvadratmeter som föreslås överföras till Tornbergets fastighet Ribby 2:73, Ribbybergsskolan. Som ersättning för marken skall Tornberget betala 350 kronor/kvm, dvs en köpeskillning om ca 885 tkr.

Kommunens beslut att sälja marken tas av mark- och exploateringschefen med stöd av kommunstyrelsens delegationsordning.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att Tornbergets hemställan medges.

Underlag för beslut

- Tornbergets styrelseprotokoll 2016-10-27 § 81
- Skrivelse från Tornbeget daterad 2016-10-19 – Förvärv genom markreglering från kommunens fastigheter Ribby 2:424 och Nödesta 8:235 till Tornbergets fastighet Ribby 2:73, Ribbybergsskolan samt upprättande av ledningsrätt på Tornbergets fastighet

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Tornbergets hemställan om att förvärva del av Ribby 2:424 och

Nödesta 8:235 från kommunen medges.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Tornbergets hemställen om att förvärva del av Ribby 2:424 och Nödesta 8:235 från kommunen medges.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Tornberget, Mark- och exploateringsenheten

2016-10-27

§ 70 – 86

§ 81

Förvärv genom marköverföring från kommunens fastigheter Ribby 2:424 och Nödesta 8:235 till Tornbergets fastighet Ribby 2:73, Ribbybergsskolan samt upprättande av ledningsrätt på Tornbergets fastighet (bilaga)

VD Marita Anheim redogör för utsänt ärende.

Enligt den detaljplan som antogs av stadsbyggnadsnämnden den 20 april 2016 och som vunnit laga kraft den 23 maj 2016, kommer tre markbitar av kommunens fastigheter Ribby 2:424 och Nödesta 8:235 att regleras till Tornbergets fastighet Ribby 2:73, Ribbybergsskolan. Totalt handlar det om ca 2529 m² mark som föreslås överföras till Tornbergets fastighet. Som ersättning för överförd mark skall Tornberget erlagga 350 kronor/m², d v s en köpeskilling om ca 885 150 kr.

Tornberget kommer även att, utan ersättning, medge kommunen ledningsrätt för att anlägga, bibehålla och underhålla allmänna VA-ledningar inom det område som i detaljplanekartan angivits med (u).

I syfte att reglera villkoren mellan kommunen och Tornberget för genomförande av fastighetsregleringen detaljplanen så har en ansökan och överenskommelse om fastighetsreglering och ledningsrätt upprättats.

Efter Tornbergets styrelses godkännande kommer kommunstyrelseförvaltningen att hänskjuta ärendet till kommunfullmäktige för att, i enlighet med Tornbergets ägardirektiv, ge Tornberget rätt att förvärva marken.

Förslag till beslut:

Företagsledningen hemställer att styrelsen beslutar om godkännande av ”Ansökan och överenskommelse om fastighetsreglering och ledningsrätt” samt att ge Tornbergets VD fullmakt att verkställa fastighetsregleringen.

Styrelsen beslutar enligt ovan.

2016-10-19

Till
Styrelsen för Tornberget
Fastighetsförvaltnings AB i Haninge

**Förvärv genom marköverföring från kommunens fastigheter
Ribby 2:424 och Nödesta 8:235 till Tornbergets fastighet Ribby 2:73,
Ribbybergsskolan samt upprättande av ledningsrätt på Tornbergets fastighet**

Enligt detaljplan som antogs av stadsbyggnadsnämnden den 20 april 2016 och vunnit laga kraft den 23 maj 2016, kommer tre markbitar av kommunens fastigheter Ribby 2:424 och Nödesta 8:235 att regleras till Tornbergets fastighet Ribby 2:73, Ribbybergsskolan. Totalt handlar det om ca 2529 m² mark som föreslås överföras till Tornbergets fastighet. Som ersättning för överförd mark skall Tornberget erlægga 350 kronor per kvadratmeter, dvs en köpeskilling om ca 885 150 kr.

Tornberget kommer även att, utan ersättning, medge kommunen ledningsrätt för att anlägga, bibehålla och underhålla allmänna VA-ledningar inom det område som i detaljplanekartan angivits med (u).

I syfte att reglera villkoren mellan kommunen och Tornberget för genomförande av fastighetsregleringen enligt detaljplanen så har en ansökan och överenskommelse om fastighetsreglering och ledningsrätt upprättats.

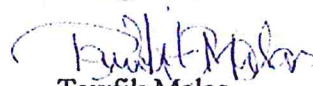
Efter Tornbergets styrelses godkännande kommer kommunstyrelseförvaltningen att hänskjuta ärendet till kommunfullmäktige för att, i enlighet med Tornbergets ägardirektiv, ge Tornberget rätt att förvärva marken.

Företagsledningen för Tornberget hemställer att styrelsen beslutar om godkännande av "Ansökan och överenskommelse om fastighetsreglering och ledningsrätt" samt att ge Tornbergets VD fullmakt att verkställa fastighetsregleringen.

TORNBERGET
Fastighetsförvaltnings AB i Haninge

Marita Anheim
Verkställande direktör

Åsa Sandström
Fastighetschef

Tawfik Malas
Fastighetsingenjör

Bilagor

Bil.1 Förslag till "Ansökan och överenskommelse om fastighetsreglering och ledningsrätt" mellan Haninge kommun och Tornberget med tillhörande bilagor.

Bil.2 Detaljplankarta (laga kraft 2016-05-23)

Bil.3 Fastighetkarta visande överförd mark till Ribby 2:73.

Bil.4 Orienteringskarta.

Mellan Haninge kommun, (212000-0084), nedan kallad **Kommunen** och Tornberget Fastighetsförvaltningsaktiebolag i Haninge (556428-5806), nedan kallat **Fastighetsägaren**, har träffats följande:

Ansökan och överenskommelse om fastighetsreglering och ledningsrätt

§ 1 Fastighetsreglering

§1.1 Marköverföring

De delar av Kommunens fastigheter Haninge Ribby 2:424 och Nödesta 8:235, som i detaljplan är utlagda som kvartersmark, se bilaga 1 (detaljplanckarta), ska överföras till Fastighetsägarens fastighet Haninge Ribby 2:73.

§ 1.2 Ersättning

Fastighetsägaren ska till Kommunen erlagga ersättning om 350 kronor per kvadratmetern för marköverföringen enligt § 1.1.

§ 1.3 Tillträde

Fastighetsägaren äger tillträde till det överförda markområdet så snart förrättningen vunnit laga kraft.

§ 2 Ledningsrätt

§ 2.1 Ledningsrättsområde

Fastighetsägaren medger Kommunen eller den som Kommunen sätter i sitt ställe, rätt att utan ersättning för all framtid anlägga, bibehålla och underhålla allmänna VA-ledningar (vatten-, spill och dagvattenledningar) med därtill hörande anordningar samt pumpstation, inom det område som i detaljplaneplankartan angivits med u. Ledningsrättsområdet är markerat i bilaga 1.

§ 2.2 Ledningsrättsupplåtelse

Fastighetsägaren medger att ovan angivna rättighet utan ersättning får upplåtas med ledningsrätt till förmån för Haninge Kommun eller av Kommunen angiven förmånsfastighet. Inrättande av ledningsrätt får ske med de mindre justeringar av ledningarnas läge som kan komma att ske vid utbyggnaden. Vid ledningsrättsförrättningen ska ledningsrätt bildas i enlighet med ledningarnas faktiska läge på marken. Ledningsrättsområdet ska i huvudsak omfatta hela det i detaljplanen utritade u-området.

§ 2.3 Villkor för belastad fastighet

Belastad fastighet får inte inom ledningsrättsområdet, utan Kommunens skriftliga medgivande, uppföra byggnad, annan anläggning eller plantera träd/buskage som försvårar Kommunens åtkomst till ledningar inom ledningsrättsområdet.

Alla former av markarbeten, såsom schakt/sprängning/utfyllnader inom eller i direkt närhet av ledningsrättsområdet kräver Kommunens skriftliga medgivande.

§ 2.4 Villkor för ledningshavare

Kommunen ska utöva ledningsrättens befogenheter på ett sätt som medför minsta möjliga olägenhet för belastad fastighet.

§ 2.5 Ersättning

Ingen ersättning ska utgå för ledningsrättsupplåtelsen.

Mellan Haninge kommun, (212000-0084), nedan kallad **Kommunen** och Tornberget Fastighetsförvaltningsaktiebolag i Haninge (556428-5806), nedan kallat **Fastighetsägaren**, har träffats följande:

Ansökan och överenskommelse om fastighetsreglering och ledningsrätt

§ 1 Fastighetsreglering

§1.1 Marköverföring

De delar av Kommunens fastigheter Haninge Ribby 2:424 och Nödesta 8:235, som i detaljplan är utlagda som kvartersmark, se bilaga 1 (detaljplanekarta), ska överföras till Fastighetsägarens fastighet Haninge Ribby 2:73.

§ 1.2 Ersättning

Fastighetsägaren ska till Kommunen erlægga ersättning om 350 kronor per kvadratmetern för marköverföringen enligt § 1.1.

§ 1.3 Tillträde

Fastighetsägaren äger tillträde till det överförda markområdet så snart förrättningen vunnit laga kraft.

§ 2 Ledningsrätt

§ 2.1 Ledningsrättsområde

Fastighetsägaren medger Kommunen eller den som Kommunen sätter i sitt ställe, rätt att utan ersättning för all framtid anlägga, bibehålla och underhålla allmänna VA-ledningar (vatten-, spill och dagvattenledningar) med därtill hörande anordningar samt pumpstation, inom det område som i detaljplaneplankartan angivits med u. Ledningsrättsområdet är markerat i bilaga 1.

§ 2.2 Ledningsrättsupplåtelse

Fastighetsägaren medger att ovan angivna rättighet utan ersättning får upplåtas med ledningsrätt till förmån för Haninge Kommun eller av Kommunen angiven förmånsfastighet. Inrättande av ledningsrätt får ske med de mindre justeringar av ledningarnas läge som kan komma att ske vid utbyggnaden. Vid ledningsrättsförrättningen ska ledningsrätt bildas i enlighet med ledningarnas faktiska läge på marken. Ledningsrättsområdet ska i huvudsak omfatta hela det i detaljplanen utritade u-området.

§ 2.3 Villkor för belastad fastighet

Belastad fastighet får inte inom ledningsrättsområdet, utan Kommunens skriftliga medgivande, uppföra byggnad, annan anläggning eller plantera träd/buskage som försvårar Kommunens åtkomst till ledningar inom ledningsrättsområdet.

Alla former av markarbeten, såsom schakt/sprängning/utfyllnader inom eller i direkt närhet av ledningsrättsområdet kräver Kommunens skriftliga medgivande.

§ 2.4 Villkor för ledningshavare

Kommunen ska utöva ledningsrättens befogenheter på ett sätt som medför minsta möjliga olägenhet för belastad fastighet.

§ 2.5 Ersättning

Ingen ersättning ska utgå för ledningsrättsupplåtelsen.

PLANBESTÄMMELSER
 Förklarad plan för byggnads- och markbestämmelser. Enligt artikel 10 i plan- och bygglagen gäller denna plan för de byggnader och mark som omfattas av denna plan. Om ändring eller utvidgning av denna plan beslutas ska den nya planen innehålla bestämmelser som är förenliga med denna plan.

GRÄNSER
 Planområdesgränser
 Egenhetsgränser

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN
 Kvartermark
 Kvartersmark

BEGRÄNSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE
 Densitet
 Densitet för nya upptäckta
 Markens ska vara tillgänglig för aktuella utvecklingsbehov och behov.

UTFORMNING
 Högliga byggnadshöjder i meter

UTNYTTJANDEGRAD
 Den maximala utnyttjningsgraden för byggnadsområdet är 6 700 kvadratmeter

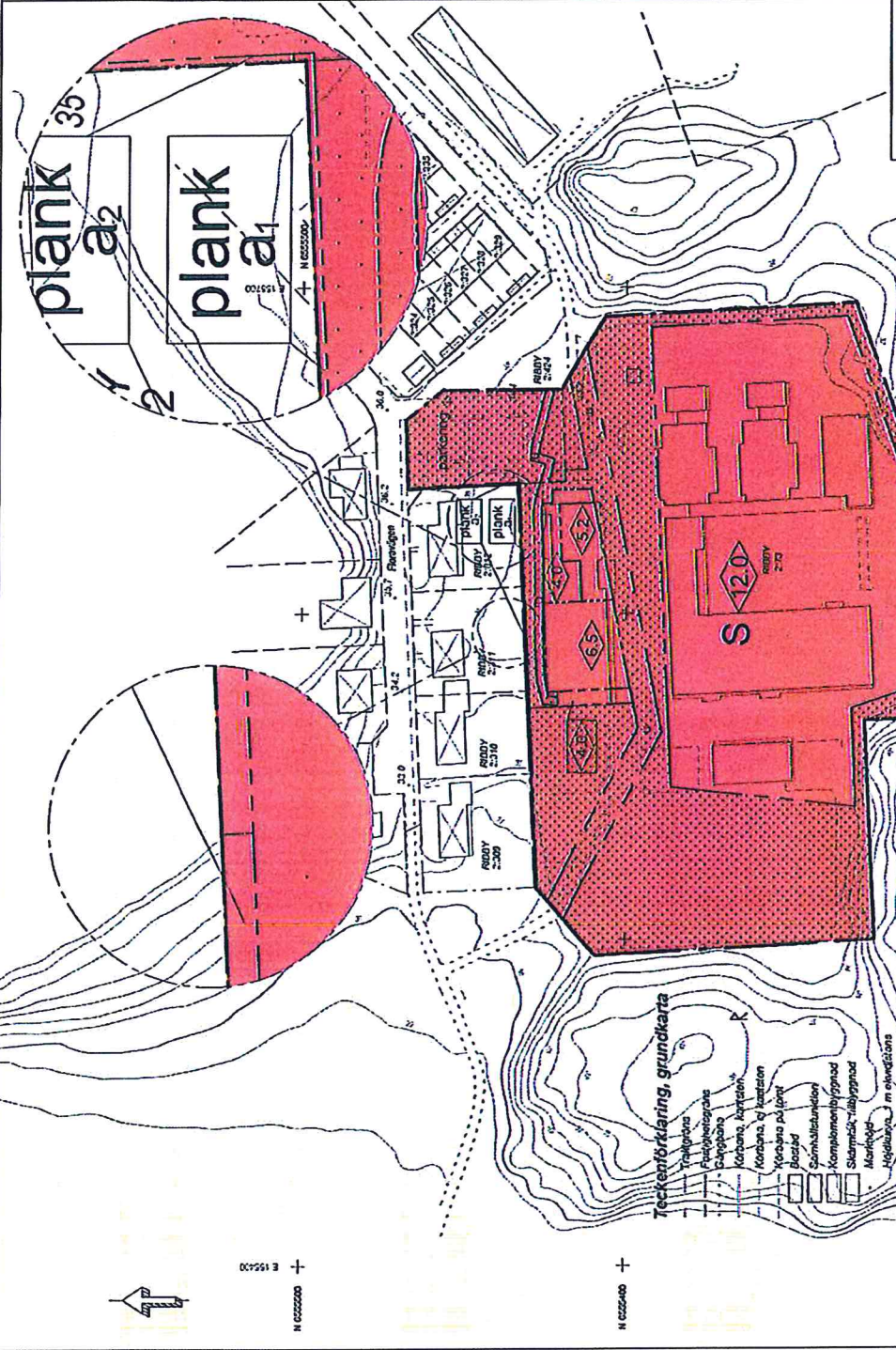
STÖRNINGSKYDD
 Plan för upptäckta på fastigheterna.

MARKENS ANORDNANDE (utformning av kvartersmark)
 Mindre än 50 % av utnyttjningsområdet ska utnyttjas för bostadsändamål. Parkeeringsplatser för arbetsbilar.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER
 Ändrad lovplikt, lov med villkor
 1. Byggnad ska vara högst 12,0 meter.
 2. Byggnad ska vara högst 2,0 meter.
 Genomförandetid
 Genomförandetiden är 2 år från den dag planen vunnit laga kraft

Orienteringskarta

DAURID	2014-12-18-2015-02-05
UPPRÄTTAD	2015-09-15
ÖMSKAD	2015-11-10-2015-12-22
REVIDERAD	2016-03-14
ANTAGEN	
LAGA KRAFT	
ÄRVIDEN	

Planen handlingar enligt PBL (2010:900)
 Planbestämmelser gäller

Detailplan
 Plankarta med bestämmelser

Västerhaninge
 Ribby 2:73 m.fl.

Stadsbyggnadsförvaltningen
 Plansektionen
 Anna-Lena Astham
 Christoffer

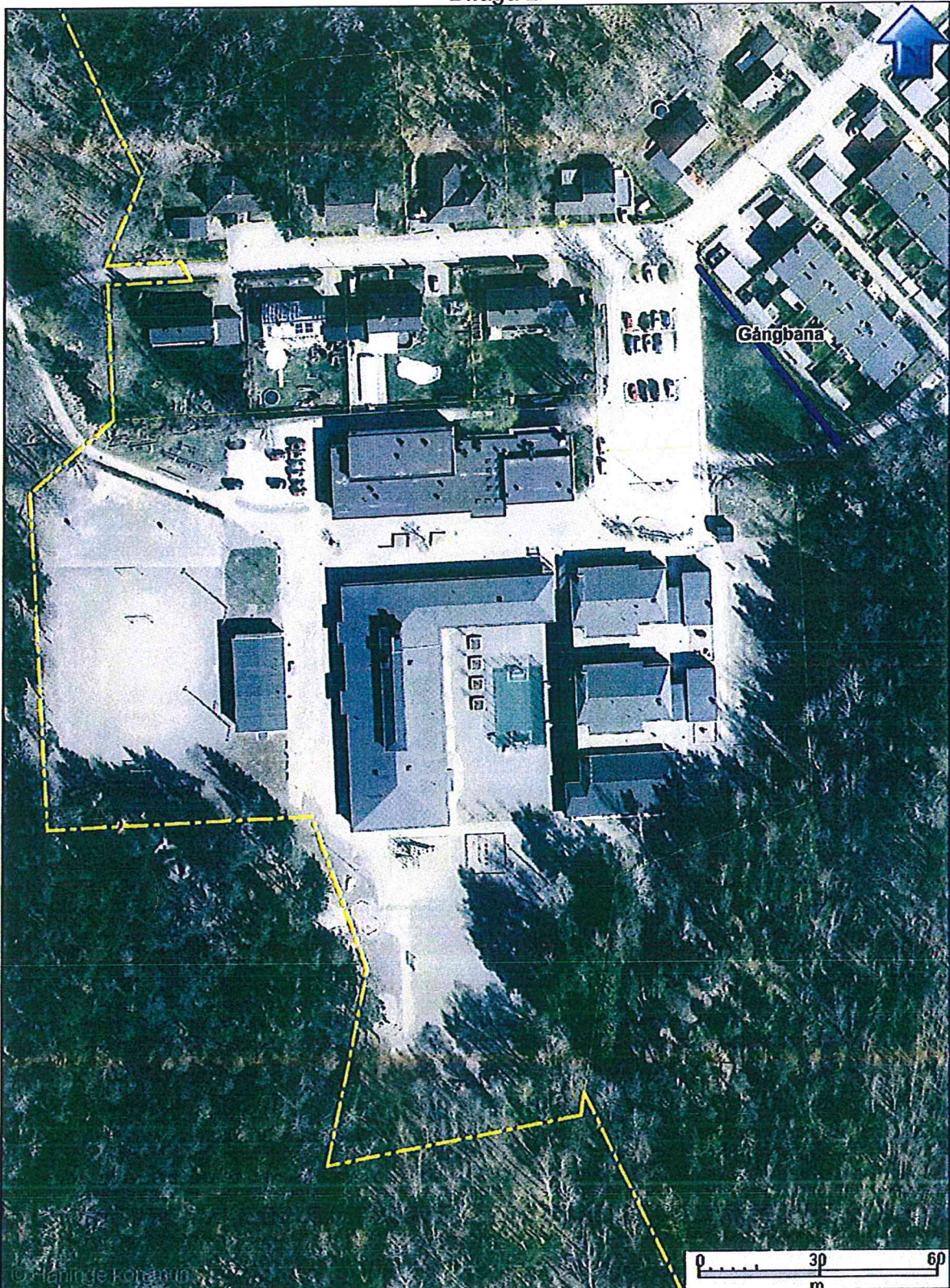
Johanna Andersson
 Plansektion

Teckförklaring, grundkarta
 Planlinjer
 Planområdesgränser
 Egenhetsgränser
 Kvartermark
 Kvartersmark
 Högliga byggnadshöjder
 Densitet
 Densitet för nya upptäckta
 Markens ska vara tillgänglig för aktuella utvecklingsbehov och behov.

Skala: 1:1000 (A2)
 0 10 20 30 40 50 100 150

Planens handlingar enligt PBL (2010:900)
 Planbestämmelser gäller

Bilaga 2

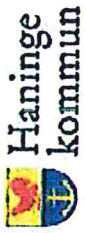

OBS! Kartan osäker beträffande gränslägen. Höjdsystem: RH2000.

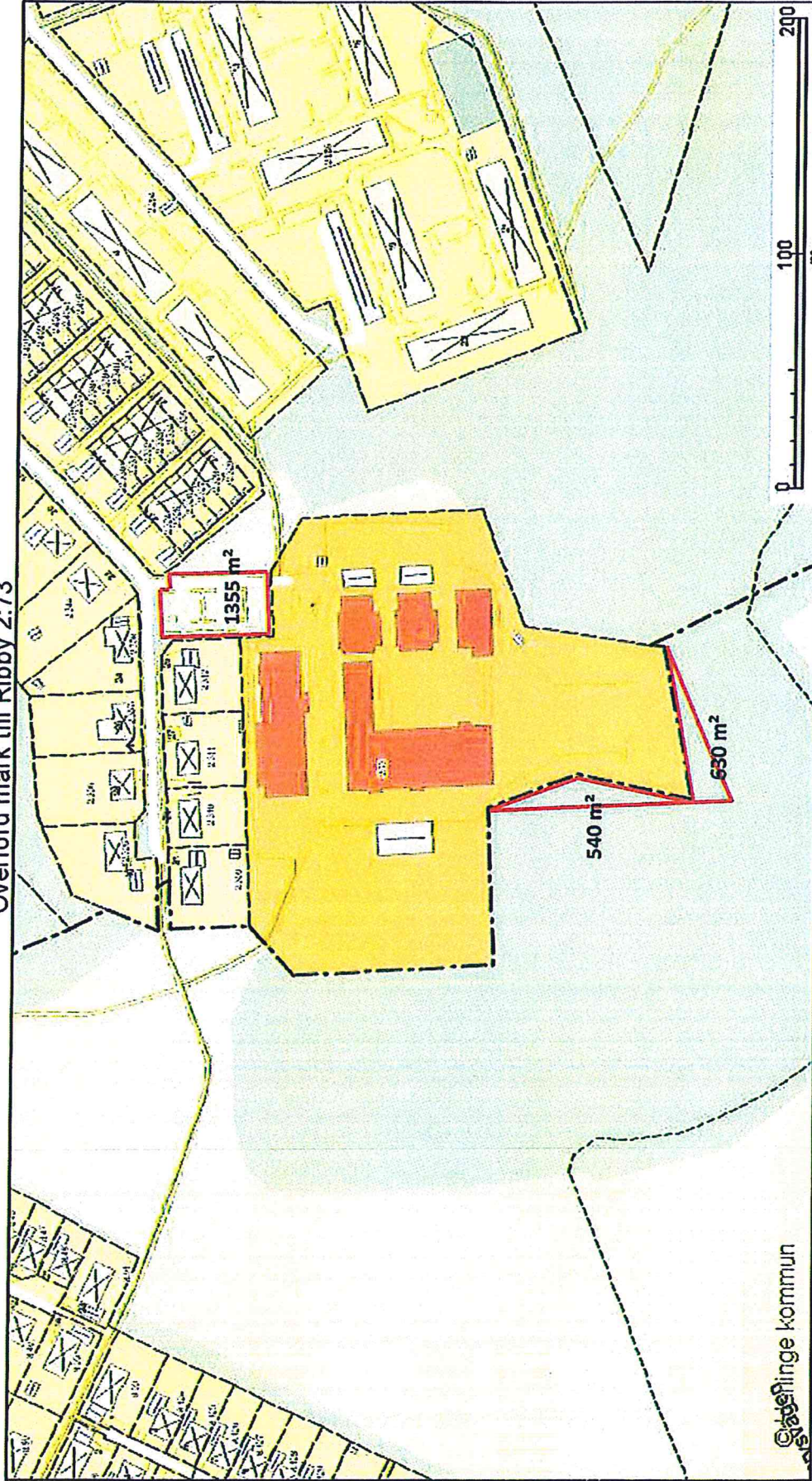
Skala: 1:1400

2016-09-19

Överförd mark till Ribby 2:73

Stadsplanering
kommun

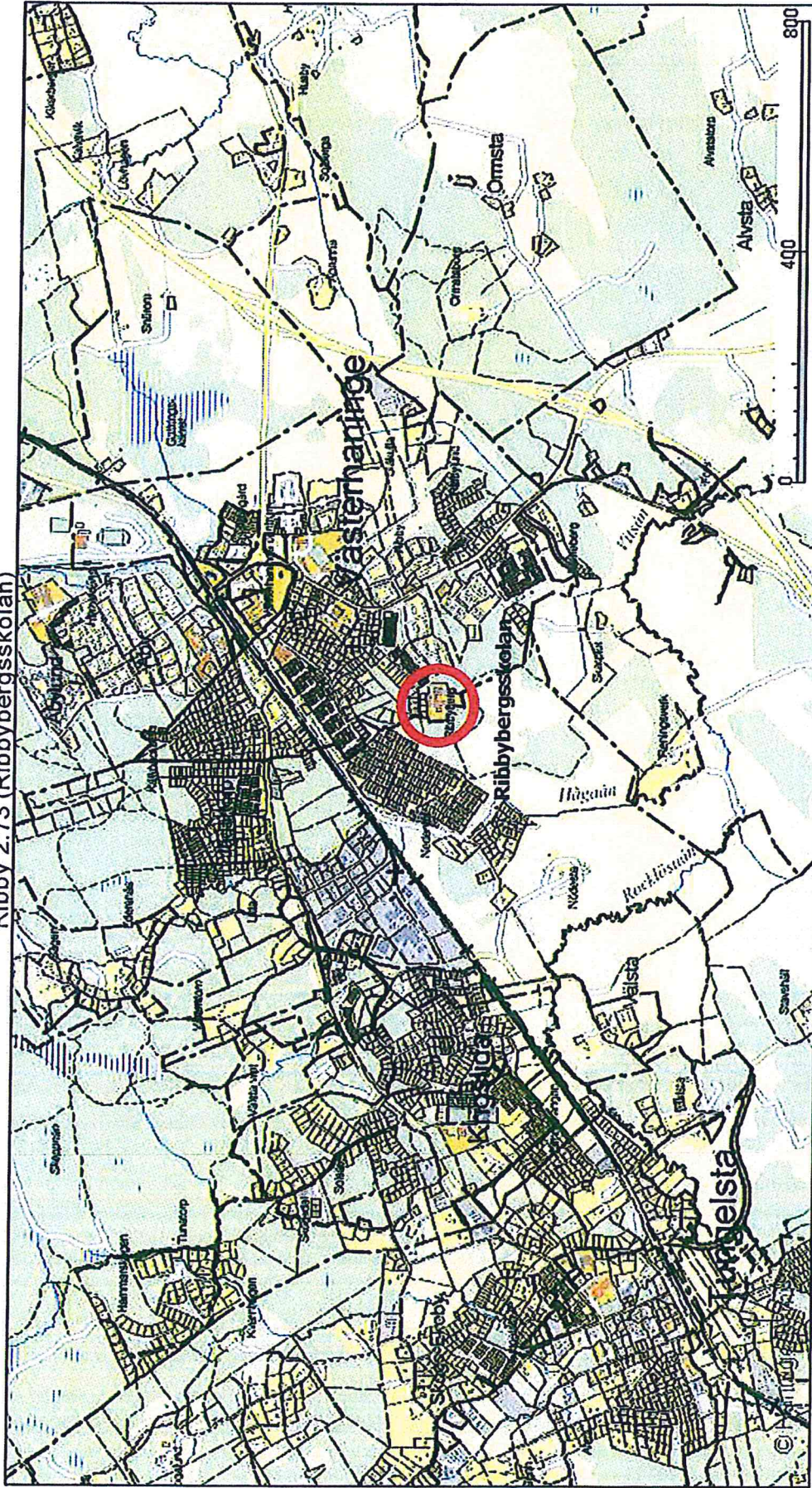
OBS! Kartan osäker beträffande gränslägen. Höjdsystem: RH2000.

Skala: 1:2441

Bil. 4

Ribby 2:73 (Ribbybergsskolan)

OBS! Kartan osäker beträffande gränslägen. Höjdsystem: RH2000.

Skala: 1:10000

Dnr KS 2017/51

§ 52 Införande av kost- och serviceavgift för medboende på särskilt boende som saknar eget biståndsbeslut samt därmed åtföljande ändring av reglementet för äldrenämnden

Sammanfattning

Äldrenämnden föreslår 2016-12-14, § 152, att kommunfullmäktige beslutar om revidering av äldrenämndens reglemente. Revideringen avser rätt att ta ut en kost- och serviceavgift av medboende som flyttar med en make/maka/sambo/registrerad partner till ett särskilt boende och som själv saknar eget biståndsbeslut. Förslaget innebär att äldrenämnden ska administrera avgiftsuttaget för såväl kommunala som privata utförare som erbjuder kost och service till medboende i Haninge kommun.

Ändringen i äldrenämndens reglemente föreslås mot bakgrund av att det i november 2012 infördes en bestämmelse i socialtjänstlagen (4 kap. 1 c § SoL) innebärande att äldre par har rätt att fortsätta att bo tillsammans i ett särskilt boende även i de fall när endast den ene har behov av ett sådant boende.

Medboende är den make/maka/sambo/registrerade partner som flyttar med till ett särskilt boende utan att själv ha behov av insatser. Den medboende har därför inget beslut om bistånd i form av särskilt boende och kan vara relativt frisk med inget eller litet behov av insatser från socialtjänsten. Om den medboende inte har beviljats eller inte har ansökt om insatser för egen räkning har denne inte rätt till hemtjänstinsatser såsom matlagning, tvätt, städning m.m. i det särskilda boendet. Den medboende förväntas alltså klara sig på egen hand på samma sätt som om denne hade bott i eget boende, såvida något annat inte blivit överenskommet.

Särskilda boenden lämpar sig normalt inte för matlagning eftersom det inte finns fullvärdiga kök. Det finns inte heller möjlighet för den medboende att ta hand om sin egen tvätt på boendet eftersom tvättstugorna av hygienskal är avsedda för personalen. Därför bedömer äldreförvaltningen att det finns behov av att kunna erbjuda kost- och serviceinsatser mot en fastställd avgift till

medboende som saknar biståndsbeslut på ett särskilt boende i Haninge kommun eftersom den medboende kan behöva ta del av den service som boendet erbjuder.

Äldreförvaltningen föreslår därför att äldrenämndens reglemente revideras så att det framgår att nämnden har rätt att ta ut särskild avgift för kost och service avseende medboende som saknar biståndsbeslut på särskilt boende och beslut om hemtjänstinsatser. Avgifterna bör administreras av äldrenämnden för såväl kommunala som privata utförare som erbjuder kost och service till medboende i Haninge kommun.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har ingenting övrigt att tillföra och föreslår att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med äldrenämndens förslag.

Underlag för beslut

- Äldrenämndens beslut 2016-12-14, § 152
- Äldrenämndens reglemente med förslaget tillägg i § 1 markerad med röd text.
- Äldreförvaltningens tjänsteskrivelse 2016-11-07

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Äldrenämnden får besluta om kost- och serviceavgifter för medboende som saknar beslut på särskilt boende och beslut om hemtjänstinsatser inom kommunal och privat verksamhet i Haninge kommun.
2. Äldrenämndens reglemente med föreslagna revideringar fastställs och börjar gälla omedelbart.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Äldrenämnden får besluta om kost- och serviceavgifter för medboende som saknar beslut på särskilt boende och beslut om hemtjänstinsatser inom kommunal och privat verksamhet i Haninge kommun.

2. Äldrenämndens reglemente med föreslagna revideringar fastställs och börjar gälla omedelbart.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Äldreförvaltningen

Dnr ÄN 2016/473

§ 152 Införande av kost- och serviceavgift för medboende på särskilt boende som saknar eget biståndsbeslut

Sammanfattning

Äldreförvaltningen har tagit fram förslag till revidering av äldrenämndens reglemente. Revideringen avser rätt att ta ut en kost- och serviceavgift av medboende som flyttar med en make/maka/sambo/registrerad partner till ett särskilt boende och som själv saknar eget biståndsbeslut. Avgiftsuttaget för medboende bör administreras av äldrenämnden för såväl kommunala som privata utförare som erbjuder service och kost till medboende i Haninge kommun.

Förvaltningens synpunkter

Bakgrund

Den 1 november 2012 infördes en ny bestämmelse i socialtjänstlagen (4 kap. 1 c § SoL) som innebär att äldre makar och sambor har rätt att fortsätta att bo tillsammans i ett särskilt boende även i de fall när endast den ene har behov av ett sådant boende. Medboende är den maka/make/sambo/registrerad partner som flyttar med till ett särskilt boende utan att själv ha behov av denna insats. Han eller hon har därför inget beslut om bistånd i form av boende i en särskild boendeform. Den medboende kan vara relativt frisk med inget eller litet behov av insatser från socialtjänsten. Om den medboende inte har beviljats eller ansökt om insatser för egen räkning, har han eller hon inte rätt till hemtjänstinsatser i det särskilda boendet. Personen får då klara sig på egen hand på samma sätt som gäller om personen skulle bo i ett eget boende. Det gäller såväl matlagning som tvätt och städning m.m., såvida man inte kommer överens om något annat.

Äldreförvaltningen bedömer att det finns ett behov av att kunna erbjuda kost- och serviceinsatser mot en fastställd avgift till medboende som saknar biståndsbeslut på ett särskilt boende i Haninge kommun. Särskilda boenden lämpar sig normalt inte för matlagning eftersom det inte finns fullvärdiga kök, utan trinetter

med enstaka kokplattor. Det finns inte heller möjlighet för den medboende att ta hand om sin egen tvätt på boendet eftersom tvättstugorna av hygienskäl är avsedda för personalen. Den medboende kan därför behöva ta del av den service som boendet erbjuder.

Äldreförvaltningen föreslår att äldrenämndens reglemente revideras så att det framgår att nämnden har rätt att ta ut särskild avgift för kost och service avseende medboende som saknar biståndsbeslut på särskilt boende och beslut om hemtjänstinsatser. Avgifterna bör administreras av äldrenämnden för såväl kommunala som privata utförare som erbjuder service och kost till medboende i Haninge kommun.

Förslag till revidering av Äldrenämndens reglemente framgår i form av ett tillägg som har markerats med röd text i § 1 sista stycket (sid. 1).

Underlag för beslut

- Äldrenämndens reglemente med ändringar.
- Tjänsteskrivelse – 2016-11-07

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Äldrenämnden får besluta om kost- och serviceavgifter för medboende som saknar beslut på särskilt boende och beslut om hemtjänstinsatser inom kommunal och privat verksamhet i Haninge kommun.
2. Äldrenämndens reglemente med förslagna revideringar fastställs och börjar gälla omedelbart.

Arbetsutskottets förslag till äldrenämnden

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Äldrenämnden får besluta om kost- och serviceavgifter för medboende som inte har biståndsbeslut om särskilt boende och beslut om hemtjänstinsatser inom kommunal och privat verksamhet i Haninge kommun.
2. Äldrenämndens reglemente med förslagna revideringar fastställs

---

och börjar gälla omedelbart.

Äldrenämndens beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Äldrenämnden får besluta om kost- och serviceavgifter för medboende som saknar beslut på särskilt boende och beslut om hemtjänstinsatser inom kommunal och privat verksamhet i Haninge kommun.
2. Äldrenämndens reglemente med förslagna revideringar fastställs och börjar gälla omedelbart.

Expedieras: Akt, Kommunstyrelseförvaltningen,
Kommunfullmäktige

För verkställighet:

För kännedom:

REGLEMENTE FÖR ÄLDRENÄMNDEN

Utöver vad som stadgas i kommunallag och speciallagstiftning ska följande gälla för äldrenämnden.

Ansvarsområde

§ 1

Äldrenämnden ansvarar för service, omsorg och vård.

Nämndens verksamhet omfattar äldreomsorg, vilket innebär:

- biståndsbedömning som rör hemtjänst, trygghetslarm, dagverksamhet, avlastning, korttidsboende, matdistribution, färdtjänst, bostadsanpassning och boende för äldre (med somatisk- och demensinriktning) samt hälso- och sjukvård och tekniska hjälpmedel i särskilda boendeformer i enlighet med socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagstiftningen och övriga författningar till kommuninvånare över 65 år.
- kommunal och annan drift av hemtjänst, dagverksamhet och boenden.
- handläggning enligt lagen (1997:735) om riksfärdtjänst och lagen (1997:736) om färdtjänst.

Äldrenämnden är tillika sjukvårdshuvudman för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom nämndens verksamhetsområde.

Äldrenämnden ska

- se till att ovannämnda verksamheter bedrivs, följs upp och utvärderas i enlighet med de mål och riktlinjer som finns i författningar, föreskrifter och i kommunfullmäktiges måldokument samt övriga beslut som kommunfullmäktige fattar
- göra sig väl förtrogen med de sociala förhållandena som rör de äldre i kommunen samt göra framställningar och lägga fram de förslag som den finner påkallade
- svara för planerings- och utvecklingsfrågor inom äldreomsorgens verksamhetsområde

Äldrenämnden ska även

- upprätta och teckna avtal samt övriga överenskommelser inom nämndens verksamhetsområde
- besluta i frågor som gäller den allmänt förebyggande verksamheten
- besluta i frågor som avser vård eller annan åtgärd rörande enskild person enligt socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och annan lag eller författning, som rör äldreomsorgens område
- utarbeta förslag till hemtjänsttaxa samt norm/taxekonstruktioner
- avgifter i övrigt samt utarbeta förslag på tillämpningsföreskrifter till taxorna
- **besluta om kost- och serviceavgifter för medboende som inte har biståndsbeslut om särskilt boende och beslut om hemtjänstinsatser inom kommunal och privat verksamhet i Haninge kommun**

- besluta om nedsättning av avgifter
- inom ramen för fastställda normer besluta om bidrag till pensionärsföreningar
- utarbeta riktlinjer för äldreomsorgen utom i frågor av principiell art
- avge yttranden över och besvara remisser inom äldreomsorgens verksamhetsområde, detaljplaneärenden mm
- inhämta pensionärsrådets synpunkter i ärenden av betydelse
- i övrigt fullfölja de uppdrag, som kommunfullmäktige lämnat till nämnden

Information

§ 2

Äldrenämnden ska, inom eget verksamhetsområde, aktivt arbeta för att informera, råda och upplysa kommuninvånare och andra intressenter.

Personalmyndighet

§ 3

Äldrenämnden är personal- och anställningsmyndighet för personal inom äldreförvaltningen med undantag av förvaltningschefen.

Äldrenämnden ansvarar för att verksamheten drivs i enlighet med arbetsmiljölagen och gällande föreskrifter för arbetsmiljön.

Äldrenämnden beslutar i frågor om förvaltningens organisation.

Processansvar

§ 4

Äldrenämnden får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde.

Personuppgiftsansvar

§ 5

Äldrenämnden är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som nämnden behandlar i sin verksamhet. För att underlätta behandlingen av personuppgifter i Haninge kommun bör nämnden utse ett personuppgiftsombud som för en förteckning över nämndens register.

Arkivansvar

§ 6

Äldrenämnden har ansvar för sina handlingar.

Ansvar och rapporteringsskyldighet

§ 7

Äldrenämnden ska se till att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i detta reglemente.

Äldrenämnden ska regelmässigt till kommunstyrelsen rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under året.

Närvarorätt

§ 8

Förutom äldrenämndens ledamöter och ersättare och de tjänstemän som nämnden

beslutar om får även kommunstyrelsens ordförande, övriga kommunalråd och oppositionsråd närvara vid sammanträden och delta i nämndens överläggningar. De får däremot inte delta i beslut. Personalföreträdarnas närvarorätt regleras i kommunallagen 7 kap. 8-14 §§.

Öppna sammanträden

§ 9

Äldrenämnden får fatta beslut om att ha öppna sammanträden. Det kan gälla hela sammanträdet eller vissa ärenden dock med de begränsningar som anges i 6 kap. 19 a § kommunallagen.

Äldrenämndens sammansättning

§ 10

Äldrenämnden består av 9 ledamöter och 9 ersättare.

Ledamöter och ersättare väljs av kommunfullmäktige.

Ordförande och vice ordförande

§ 11

Kommunfullmäktige ska bland äldrenämndens ledamöter välja en ordförande samt en eller flera vice ordförande för den tid fullmäktige bestämmer.

Om varken ordföranden eller vice ordföranden kan närvara vid ett sammanträde med nämnden, utser nämnden den ledamot med längst tjänstgöring i nämnden att för tillfället vara ordförande. Tills valet har förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den ledamot med längst tjänstgöringstid i nämnden.

§ 12

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för längre tid får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

Nämndens sammanträden

§ 13

Äldrenämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

§ 14

Sammanträde ska också hållas om minst en tredjedel av ledamöterna begär det eller om ordföranden anser att det behövs.

Kallelse och föredragningslista

§ 15

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska senast 7 dagar före sammanträdet på lämpligt sätt sändas till varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordföranden eller vice ordföranden kan kalla till sammanträde ska den ledamot med längst tjänstgöringstid i nämnden göra detta.

§ 16

Kallelse bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Nämnden beslutar om ändring av eller tillägg till föredragningslistan.

Ersättarnas tjänstgöring

§ 17

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe. En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktigt mellan dem bestämda ordningen.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längst ner i ordningen.

§ 18

En ersättare för ett parti som inte har en ordinarie ledamot i äldrenämnden eller dess utskott har rätt att delta i överläggningarna och att lämna ett särskilt yttrande, ett så kallat ersättaryttrande, om ärendet slutgiltigt avgörs i nämnden eller dess utskott.

Växeltjänstgöring

§ 19

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts. En ledamot som har avbrutit tjänstgöring en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra endast om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

Protokoll och protokollsjustering

§ 20

Protokoll ska föras på ordförandens ansvar.

Protokollet ska redovisa vilka ledamöter och ersättare som har tjänstgjort och vilka ärenden som nämnden har handlagt.

Protokollet ska för varje ärende redovisa:

- vilka förslag och yrkanden som har lagts fram och inte tagits tillbaka
- i vilken ordning ordföranden har lagt fram förslag till beslut
- genomförda omröstningar och hur de har utfallit
- vilka beslut som har fattats
- vilka ledamöter som har deltagit i besluten och hur de har röstat vid öppna omröstningar
- vilka reservationer som har anmälts mot besluten

§ 21

Protokollet justeras av ordföranden och minst en ledamot. Ordföranden bestämmer tid och plats för justering av protokollet.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart.

Reservation och särskilt yttrande

§ 22

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut i äldrenämnden eller dess utskott och vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas senast vid justeringen av protokollet.

§ 23

Äldrenämnden eller dess utskott kan medge en ledamot som deltagit i överläggningen i ett ärende att anteckna sin mening i protokollet, ett så kallat särskilt yttrande. Yttrandets innebörd ska redovisas innan sammanträdet avslutas.

Medborgarförslag

§ 24

Innan ett medborgarförslag överlämnas till äldreförvaltningen för beredning ska förslagsställaren bjudas in till äldrenämnden och där erbjudas möjlighet att presentera sitt förslag som en informationspunkt.

När medborgarförslaget sedan slutbehandlas i äldrenämnden ska förslagsställaren åter bjudas in till äldrenämnden för ytterligare en möjlighet att presentera sitt förslag.

Förslagsställaren får delta i överläggningarna men inte i beslutet.

Är förslaget av allmänt intresse bör nämnden ha öppet sammanträde vid behandlingen av medborgarförslaget.

Utskott och tillfälliga beredningar

§ 25

Äldrenämnden kan besluta om inrättande av utskott och tillfälliga beredningar.

Delgivning

§ 26

Delgivning med äldrenämnden sker med ordföranden, förvaltningschef eller annan anställd som nämnden bestämmer.

Undertecknande av handlingar

§ 27

Avtal, andra handlingar och skrivelser i äldrenämndens namn ska undertecknas av ordföranden eller vid förfall för denne vice ordföranden och kontrasigneras av förvaltningschefen. I övrigt bestämmer nämnden vem som ska underteckna handlingar.

Sam Norryd

Äldreförvaltningen

**INFÖRANDE AV KOST- OCH SERVICEAVGIFT FÖR MEDBOENDE PÅ
SÄRSKILT BOENDE SOM SAKNAR EGET BISTÅNDSBESLUT****SAMMANFATTNING**

Äldreförvaltningen har tagit fram förslag till revidering av äldrenämndens reglemente. Revideringen avser rätt att ta ut en kost- och serviceavgift av medboende som flyttar med en make/maka/sambo/registrerad partner till ett särskilt boende och som själv saknar eget biståndsbeslut.

Avgiftsuttaget för medboende bör administreras av äldrenämnden för såväl kommunala som privata utförare som erbjuder service och kost till medboende i Haninge kommun.

BAKGRUND

Den 1 november 2012 infördes en ny bestämmelse i socialtjänstlagen (4 kap. 1 c § SoL) som innebär att äldre makar och sambor har rätt att fortsätta att bo tillsammans i ett särskilt boende även i de fall när endast den ene har behov av ett sådant boende. Medboende är den maka/make/sambo/registrerad partner som flyttar med till ett särskilt boende utan att själv ha behov av denna insats. Han eller hon har därför inget beslut om bistånd i form av boende i en särskild boendeform. Den medboende kan vara relativt frisk med inget eller litet behov av insatser från socialtjänsten. Om den medboende inte har beviljats eller ansökt om insatser för egen räkning, har han eller hon inte rätt till hemtjänstinsatser i det särskilda boendet. Personen får då klara sig på egen hand på samma sätt som gäller om personen skulle bo i ett eget boende. Det gäller såväl matlagning som tvätt och städning m.m., såvida man inte kommer överens om något annat.

RÄTTSLIG REGLERING

Medboende med biståndsbeslutade service- och omvårdnadsinsatser betalar avgift enligt gällande avgiftstaxa, vilket innebär att hänsyn tas till inkomst och högkostnadsskydd vid avgiftsberäkningen. Den som flyttar med till ett särskilt boende utan egna biståndsinsatser omfattas däremot inte av avgiftsreglerna i 8 kap. SoL.

Av förarbetena framgår att man kan komma överens med den medboende – om han eller hon så önskar – att ta del av den service som finns att tillgå på boendet, när det gäller till exempel mat, städ och tvätt (se prop. 2011/12:147 sid. 33) Detta ska då avtalas i särskild ordning. Kommunen ska i så fall inte tillämpa avgiftsreglerna i 8 kap. SoL. Dessa tjänster är nämligen inte biståndsprovade enligt 4 kap. 1 § SoL. För dessa tjänster aktualiseras istället de avgiftsregler som finns i 8 kap. kommunallagen (1991:900), KL. Där anges bland annat att kommuner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. Hur stora avgifter som kommunen får ta ut för de tjänster som tillhandahålls styrs av självkostnadsprincipen som regleras i 8 kap. 3 c § KL (se Socialstyrelsens och Boverkets vägledning: ”*Rätten att fortsätta bo tillsammans i ett äldreboende - Vägledning för tillämpning av socialtjänst- och hyreslagstiftningen*”).

ÄLDREFÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

Äldreförvaltningen bedömer att det finns ett behov av att kunna erbjuda kost- och serviceinsatser mot en fastställd avgift till medboende som saknar biståndsbeslut på ett särskilt boende. Särskilda boenden i Haninge kommun lämpar sig normalt inte för matlagning eftersom det inte finns fullvärdiga kök, utan trinetter med enstaka kokplattor. Det finns inte heller möjlighet för den medboende att ta hand om sin egen tvätt på boendet eftersom tvättstugorna av hygienskäl är avsedda för personal. Den medboende kan därför behöva ta del av den service som boendet erbjuder.

Ersättning för kost och service för medboende utan eget biståndsbeslut

Den medboende föreslås kunna erbjudas serviceinsatser i form av städ, tvätt och kost mot en fastställd avgift. Följande ersättning föreslås inför 2017 års avgifter:

- serviceavgift (tvätt och städ): 600 kr per månad
- kost (samtliga måltider inklusive mellanmål): 3000 kr per månad

Kostavdrag sker med 100 kr per dag vid sammanhängande frånvaro mer än 48 timmar.

Äldreförvaltningen bedömer att äldrenämndens reglemente behöver revideras så att det framgår av reglementet att nämnden har rätt att ta ut särskild avgift för kost, städ och tvätt avseende medboende som saknar biståndsbeslut på särskilt boende och beslut om hemtjänstinsatser. Avgifterna bör administreras av äldrenämnden för såväl kommunala som privata utförare som erbjuder service och kost till medboende i Haninge kommun.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Äldrenämnden får besluta om kost- och serviceavgifter för medboende som saknar biståndsbeslut på särskilt boende inom kommunal och privat verksamhet i Haninge kommun.

2. Äldrenämndens reglemente med förslagna revideringar fastställs och börjar gälla omedelbart.

.....
Sam Norryd

2017 -02- 2 1

Dnr. KS 2017/121

Motion till kommunfullmäktige

Utred anläggande av en mountainbike-bana på Hanvedens idrottsplats

Hanveden är ett stort grönområde på Södertörn med motionsspår och vandringsleder samt skidspår vintertid. Här finns vidsträckta och karga hållmarksområden, myrmarker, idylliska skogssjöar och gamla granskoga. Längsta elljusspåret i Stockholmsområdet utgår från Hanvedens IP. Vi vill utveckla Hanveden till att bli ett ännu mer attraktivt område för allmänheten – genom att anlägga en mountainbike-bana någonstans på Hanveden.

Att iordningställa en mountainbike-bana på Hanveden skulle vara ett sätt att utöka cykelintresset bland våra kommuninvånare och bidra till att fler rör på sig. Vi tror att intresset för mountainbike och cykelsport i stort har fått ett utökat intresse med tanke på att Sverige tog OS-guld i mountainbike i Rio under sommaren 2016. Det är också en sport som attraherar både barn, ungdomar och vuxna.

Marken runt omkring Hanveden är naturligt kuperad och detta skulle utan allt för stora åtgärder kunna anpassas till en mountainbike-bana. Vi ser gärna att ett samarbete sker mellan kommunen, näringsliv och föreningar i syfte för att kunna uppföra mountainbike-banan på bästa möjliga sätt.

Kristdemokraterna föreslår kommunfullmäktige

- 1. Ge Kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att utreda hur en mountainbike-bana i enlighet med motionens intentioner kan anläggas vid Hanveden.**

För Kristdemokraterna

Suzanne Kickan Enman (KD)

Marie Litholm (KD)

Från: no_reply@haninge.se
Skickat: den 11 februari 2017 14:40
Till: haningekommun
Ämne: Medborgarförslag

2017 -02- 13

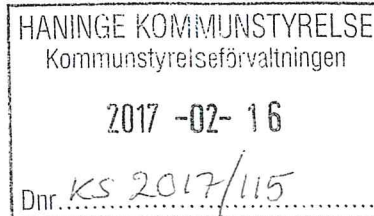
Dnr.

KS 2017/109

Arende: Haninge kommun har ett ambitiöst kulturprogram vilket uppskattas av många. Tyvärr är det svårt att hitta till en del av de platser där aktiviteterna pågår. I Jordbro finns ingen skylt var Kulturhuset finns. Visserligen ska det rivas men det finns ingen tidsplan för det och undertiden pågår fantastisk verksamhet. Det finns heller ingen skylt som visar till Höglundabadet och parkleken. Ambitionen att öka integreringen mellan nyanlända och etablerade haningeboende försvåras när man inte hittar.

Forslag: Sätta upp en skylt vid början av Moränvägen med anvisning av centrum, kulturhus ,bibliotek, bad och parklek. Samt en skylt vid ingången till Kulturhuset . Kulturhuset i Haninge centrum har ingen sifferanvisning vilket gör att taxi och färdtjänst inte hittar. Sätt upp en siffra vid ingången.

Från: no_reply@haninge.se
Skickat: den 16 februari 2017 09:41
Till: haningekommun
Ämne: Medborgarförslag

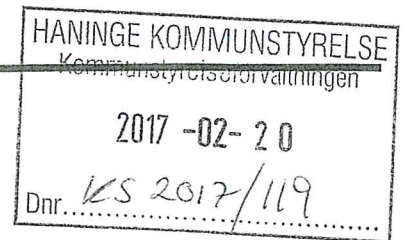
Arende: Farthinder på Karahavsvägen, Vega

Forslag: ... uppföra farthinder, om än tillfälliga, på Karahavsvägen samt Vardövägen. Detta skall i dagsläget vara 30-sträckor men då det är väldigt mycket byggtrafik i området så är det väldigt sällan någon håller 30 kmh eller lägre. Både lätt och tung trafik kör onödigt fort vilket inte känns så tryggt med alla barn som leker och springer vid torget vardövägen/barents väg samt vid Haninge Bostäders hus vid karahavsvägen. Vardövägen är dessutom skyltad som gångfartsområde men trots det ser man dagligen tunga lastbilar från Kärnhems bygge köra långt över 30kmh. Samma gäller de tunga lastbilar som skall via Karahavsvägen ner vidare mot Svevias bygge av gångbron över spåret. Därför önskar vi boende att någon sorts farthinder uppförs på vardövägen samt karahavsvägen.

haningekommun

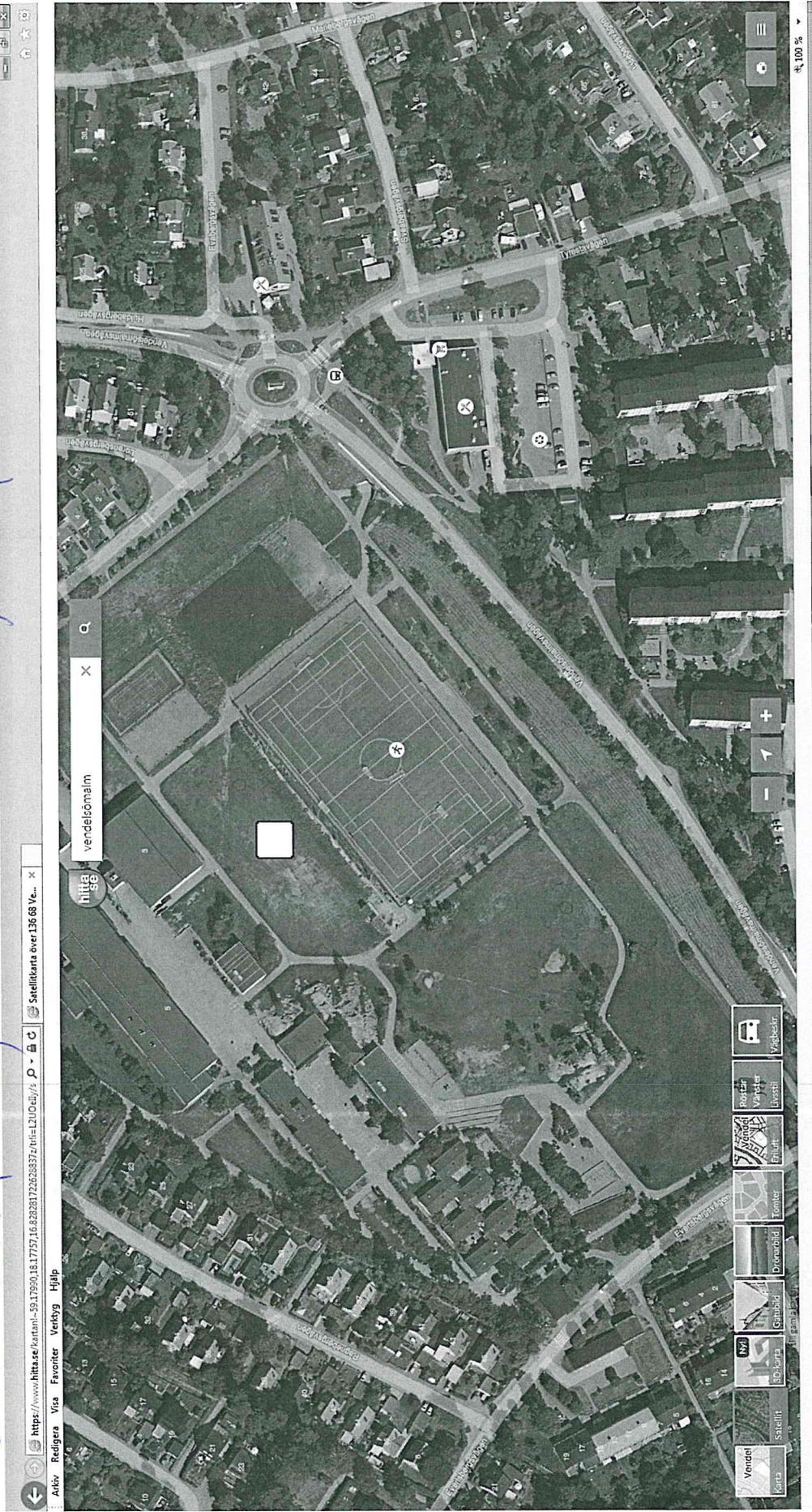

Från: no_reply@haninge.se
Skickat: den 18 februari 2017 11:45
Till: haningekommun
Ämne: Medborgarförslag

Arende: Jag vill att Haninge kommun bygger en laglig graffiti mur vid Vendelsömalmsgropens park.
Förslag: Bygga muren.

Grafitimurens placering markerad med vit fyrkant på kartbilden

9

Från: no_reply@haninge.se
Skickat: den 27 februari 2017 17:24
Till: haningekommun
Ämne: Medborgarförslag

2017-02-28

Dnr. KS 2017/134

Arende: Lång omväg för fotgängare att komma från Prästgårdsängen till Ribby Allé i Västerhaninge. Många fotgängare, även jag, genar över rondellen vilket är osäkert.

Forslag: Upprätta ett övergångsställe mellan Prästgårdsängen och Ribby Allé i anslutning med rondellen. Det skulle personligen betyda väldigt mycket för mig som har barn på förskola i Ribby, och bor i Prästgårdsängen.

Dnr KS 2017/106

**§ 59 Svar på interpellation från Alexandra Anstrell
(M) om arbetet med Haninges hästnäring**

Förslag till beslut

1. Interpellationen anses besvarad.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Ordföranden yrkar att ärendet bordläggs.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet bordläggs.
-

Interpellation till Kommunstyrelsens ordförande Meeri Wasberg (S) gällande arbetet med Haninges hästnäring

Kommunfullmäktige

2017-02-13

Hästen har stor betydelse för vår samhällsekonomi. I dagsläget ger svensk hästnäring upphov till en omsättning på totalt ca 46 miljarder kronor per år tillsammans med 30 000 heltidsarbeten. Haninge är en otroligt hästtät kommun och utvecklingspotentialen är stor. Enligt rapporten "Analys och kartläggning av Haninge kommuns hästnäring" hösten 2006 finns 120 hästföretag och 2 000 hästar inom kommunen. Hästnäringen är en stor och växande bransch i Haninge som sysselsätter många människor.

Hästen är en viktig del i utvecklingen av den svenska landsbygden. Den ger viktiga inkomster vid sidan av det traditionella lantbruket och den ger möjlighet för människor att kunna bo kvar och verka aktivt på landsbygden. Hästnäringens tillväxt ger en fantastisk möjlighet att behålla en "levande landsbygd" trots den strukturella förändringen i jordbruket. De allt större brukningsenheterna har gjort många gårdsbyggnader överflödiga men dessa har med hjälp av det ökade hästintresset åter blivit bebodda i form av hästgårdar. Hästen har på så sätt blivit en brygga mellan stad och land. Hästen är en viktig källa till upplevelser och avkoppling för många människor, särskilt kvinnor. Över en halv miljon människor rider regelbundet och av dessa är ca 400 000 kvinnor. Ytterligare en halv miljon människor har regelbunden kontakt med hästar.

Räknat i antal utövare är ridning den nästa största sporten efter fotboll. Hästar och ridning används såväl inom socialt och pedagogiskt arbete. Även inom rehabilitering, neurologi och psykiatri använder man sig av ridning. Det finns studier som visar att där ridning har ingått som behandling ger det en förbättrad kroppskänedom, balans, ökad förmåga till muskelavspänning, smärtlindring, sänkt ångest och förbättrad självkänsla. Under ett ridpass tränar man nästan hela kroppen samt att väldigt många människor även mår psykiskt bättre av att vara med hästar. Hästen i sig är en stark drivkraft till fysisk aktivitet utöver själva ridningen.

Ridsporten är en sport känd att fostra kvinnor i ledarskap, många av de framstående kvinnliga chefer som är aktiva i Sverige i dag, kommer från ridsporten. Att få fler flickor till sporten och med kvinnliga chefer som mentorer vore ett ypperligt sätt att få fram fler kvinnor till bolagsstyrelser och till chefspositioner i vårt samhälle.

På Haninges hemsida kan vi läsa "Kommunen har ett starkt intresse i att främja hästnäringen då det stärker Haninge som boende-, arbetsplats- och besökskommun". I Haninges hästpolicy, beslutad i kommunfullmäktige 2011, kan vi läsa att en av de tre huvudpunkterna i policyn är att Haninge kommun vill bidra till att utveckla hästnäringen.

Jag vill ställa följande frågor till Kommunstyrelsens ordförande Meeri Wasberg (S)

1. Vilket arbete görs idag för att bidra till att utveckla hästnäringen?
2. Vilket aktivt engagemang görs av Haninge Kommun i arbetet att utveckla Haninge rid och körleder?
3. Vilken tjänstemannastab arbetar och ansvarar för att arbetet med Haninges hästpolicy fortskrider samt vilka medel finns avsatta för detta?

Alexandra Anstrell (M)

28 februari 2017

Meeri Wasberg
Kommunstyrelsens ordförande

Kommunfullmäktige

Arbetet med Haninges hästnäring

Alexandra Anstrell (M) har i en interpellation ställt ett antal frågor gällande arbetet med Haninges hästnäring, jag vill lämna följande svar;

Jag delar interpellantens bild av att ridsporten har en stor betydelse för Haninge kommun, inte minst för många flickor och kvinnors idrottande. Ridföreningar har möjlighet att söka lokalt aktivitetsstöd för ungdomsverksamhet på samma sätt som andra föreningar i Haninge och där utöver stödjer vi rididrotten med ett förstärkt ridbidrag.

Kultur och fritidsförvaltningen har kontinuerliga möten med representanter från ridföreningar för att diskutera hur ridsporten kan utvecklas i Haninge. Under mötena har man bland annat diskuterat hur ridföreningarna kan bidra med aktiviteter för personer med funktionshinder. Förvaltningen har kunnat bidra med rådgivning kring hur bidragsansökan formuleras till kommunen för stöd till aktiviteter för personer med funktionshinder samt hur föreningarna på bästa sätt kan nå ut till denna målgrupp.

Haninge kommun är medlem i föreningen Haninge kör- och ridleder, tillsammans med ett antal markägare, hästföretagare och enskilda. Föreningens medlemmar har nu valt att låta föreningens verksamhet vila, men verksamheten kan återupptas om medlemmarna önskar. Föreningens stora projekt var nybyggnationen av ridleden kring Kalvsvik. Projektet genomfördes med hjälp av LEADER och medfinansierades av Haninge kommun.

Det kartunderlag som Haninge Kör- och Ridleder har tagit fram för byggnad av ridleder i Haninge finns med vid kommunens omförhandlingar av arrendekontrakt. En remsa på ca fyra meter ska lämnas vid åkerkanten för att denna ska kunna användas som ridled. Kommunens Mark och exploateringsenhet har ansvaret för förhandlingar om arrendekontrakt och en första sträckning har genomförts utifrån det kartunderlag som togs fram av föreningen.

Hästpolicyn togs fram i första hand för att ge Stadsbyggnadsförvaltningen vägledning kring hanteringen av detaljplaner och bygglov i närheten av stall och ridanläggningar. När policyn skrevs fanns det inga tydliga direktiv om placering av hästgårdar i förhållande till bostadsbebyggelse. Numera har Boverket utformat direktiv om detta som i stora drag liknar de som togs fram i policyn. I andra hand belyser policyn hästnäringens betydelse som näringsverksamhet i Haninge. Någon särskild förvaltning eller några särskilda tjänstemän pekas inte ut som ansvariga för att arbeta vidare med policyn.

Den kommersiella delen av hästnäringen är en del av näringsverksamheterna i Haninge kommun och faller in under den nya näringslivsstrategin. Senast under näringslivets dag nu i

februari uppmärksammades hästnäringen som en viktig näringsgren när ett hästnäringföretag utnämndes till årets företagare i Haninge.

Med hänvisning till ovanstående hemställer jag att kommunfullmäktige beslutar att anse interpellationen besvarad.

Meeri Wasberg (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Dnr KS 2017/107

§ 60 Svar på interpellation från Alexandra Anstrell
(M) om stiltjen i arbetet med Årsta brygga

Förslag till beslut

1. Interpellationen anses besvarad.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Ordföranden yrkar att ärendet bordläggs.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet bordläggs.
-

Interpellation till besöksnäringens ansvarig Ulla Britt Öhman (C) gällande stiltjen i arbetet med Årsta brygga.

Kommunfullmäktige
2017-02-13

Årsta brygga med sin utveckling av parkering, väntsal och utveckling efterfrågas av många och nu står vi inför en ytterligare sommarsäsong där behovet av parkeringsplatser och väntsal vid dåligt väder inte kommer att vara mindre än tidigare år.

Besöksnäringen är en av Sveriges mest ökande näringar, där det dessutom är många unga och nya svenskar som får sitt första jobb. Prognoserna pekar på fortsatt global tillväxt, med stor potential för Sverige att hävda sig internationellt, både genom landets rika natur- och kulturvärden och genom attraktiva städer. Besöksnäringens mål är att dubbla turismomsättningen till 2020. Företagen uttrycker en hög tillväxtvilja, näringen är sysselsättningsintensiv och erbjuder i hög grad arbete för ungdomar och personer med utländsk bakgrund.

En växande besöksnäring är ett viktigt medel för att skapa fler arbetstillfällen i kommunen, men också att stärka stoltheten över hembygden. Då måste också infrastruktur med kommunikation, parkering, väntkur och sopsortering fungera.

Ovanstående frågeställningar är så starkt kopplade till besöksnäringen att ansvarig för besöksnäringens frågor måste anses vara insatt i dem.

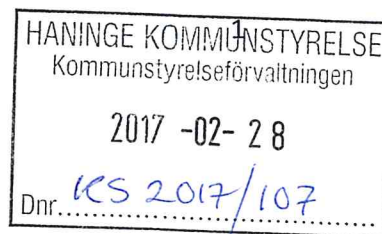
Därför vill jag ställa följande frågor till besöksnäringens ansvarig Ulla-Britt Öhman (C)

1. När kommer de utökade parkeringarna vid Årsta brygga att vara på plats?
2. När kommer väntkur med toaletter att vara på plats vid Årsta brygga och vart kommer den vara placerad?
3. Hur ser planering för sophantering och återvinning ut vid Årsta brygga för besökare?
4. Finns det en ambition av att förstärka infrastruktur med kommunikation och parkering vid Årsta brygga och andra replipunkter framöver?

Alexandra Anstrell (M)

28 februari 2017

Ulla-Britt Öhman (C)
Ansvarig Skärgårdsfrågor

Kommunfullmäktige

Arbetet med Årsta brygga

Alexandra Anstrell har i en interpellation ställt ett antal frågor angående arbetet med Årsta brygga och kringliggande faciliteter.

Jag vill lämna följande svar:

Samarbetskoalitionen ser vikten av att ha goda möjligheter att ta sig till och att vistas på våra skärgårdsöar. Skärgården är en plats som ska vara tillgänglig för alla och därför är fungerande kommunikationer ytterst viktigt.

Årsta brygga är primär för attraktiviteten och tillgängligheten för vår besöksnäring. Utvecklingen av Årsta brygga är därför en högst prioriterad fråga som Haninge kommun arbetar både intern med men även med SLL för att lösa.

Parkeringsfrågan invid Årsta brygga har under många år varit uppe för diskussion men någon lösning har inte nåtts. Anledningen till att utbyggnaden har dröjt på tiden är bland annat utbyggnaden av VA i Årsta havsbad. Gatukontoret behövde under denna period en upplagsplats för maskiner, grus och sand vilket gjorde att en del av gästparkeringen otillgänglig och därigenom försenades utbyggnaden ytterligare. Utöver denna försening så behövde även ansökan kompletteras med nybyggnadskarta samt kontrollplan.

Just nu inväntas bygglov för parkeringen och så fort erforderligt tillstånd givits så sätter gatukontoret igång med den efterlängtade utbyggnationen.

Angående frågan om väntsal och toaletter så är det en fråga för landstinget då man är markägare via Skärgårdsstiftelsen och därför beslutar när och om det skall byggas. Haninge kommun har haft kontakt med SLL angående frågan och SLL har också kallat till ett första möte angående en eventuell byggnation av väntsal. Inbjudna är SLL, SL, Skärgårdsstiftelsen och Haninge kommun. Samarbetskoalitionens förhoppning är att vi kommer se en väntsal med toaletter vid Årsta brygga inom en snar framtid. Jag får be att återkomma när mötet är genomfört.

Även sophanteringen är en fråga för fastighetsägaren d.v.s. Skärgårdsstiftelsen och SLL. Vi kommer att lyfta frågan i samtalet med SLL. Den absolut enklaste lösningen vore om Skärgårdsstiftelsen beställde ett "sopabonnemang" för ett antal sopkärl hos SRV. En eventuell återvinningscentral är också en fastighetsägarfråga, men jag skall rekommendera Skärgårdsstiftelsen att ta kontakt med Förpacknings och tidningsinsamling AB, då det skulle förenkla för många resenärer och ge en trevligare miljö runt Årsta brygga.

Förutom planerad utbyggnad av parkering vid Årsta så har Trafikverket nyligen genomfört en åtgärdsvalsstudie för färjelinjen Dalarö – Ornö. Vad gäller ytterligare kommunikationer till och

från Årsta Brygga är det en fråga för SLL och Trafikförvaltningen. I samband med att kommunen lägger VA-ledningar i Årsta havsbad kommer även en trottoar för gående att anläggas längs med vägen genom Årsta havsbad.

Trafikverket har just nu en remiss ute på samråd angående en gång- och cykelväg som förbinder Västerhaninge med Årsta havsbad. Denna utbyggnad skulle förbättra cykelpendling både till och från Årsta havsbad men även till och från Utö, något Samarbetskoalitionen är mycket positiva till.

Med hänvisning till ovanstående så hemställer jag kommunfullmäktige att anse interpellationen besvarad.

Ulla-Britt Öhman

Ulla-Britt Öhman
Ansvarig Skärgårdsfrågor